

C:\Users\Plazma\Desktop\A\Asimov Isaac - Nadace 05 - Druhá Nadace.pdb

PDB Name: Asimov Issac - Nadace 05
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 9.8.2006
Modification Date: 9.8.2006
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

ISAAC ASIMOV

DRUHÁ NADACE

Prolog

První Galaktická Říše trvala desítky tisíc let. Zahrnula všechny planety Galaxie pod svoji vládu, někdy krutou, jindy shovívavou, ale vždy přísně organizovanou. Lidské bytosti už zapomněly, že by mohla být nějaká jiná forma existence.

Všichni kromě Hari Seldona.

Hari Seldon byl poslední velký vědec První Říše. Byl to on, kdo plně rozvinul psychohistorickou vědu. Psychohistorie byla tou nejryzejší sociologií, byla vědou o lidském chování redukovanou na matematické vzorce.

Lidský jedinec je nepředvídatelný, ale s reakcemi lidského davu, jak Seldon zjistil, je možno pracovat statisticky. Čím větší dav, tím větší přesnosti je možno dosáhnout. A velikost lidské masy, se kterou Seldon pracoval, nebyla menší než populace Galaxie, která se tehdy počítala v triliónech.

Byl to pak Seldon, kdo předvídal, že skvělá Říše, která se zdá být tak silnou, je ve stadiu nevyhnutelného rozpadu a úpadku. Předvídal (lépe řečeno řešil své rovnice a objasňoval její symboly, které směřovaly stále k tomu stejnému), že ponechána sama sobě projde Galaxie obdobím třiceti tisíc let bídy a bezvlády, než bude opět sjednocena.

Snažil se zachránit situaci a navodit takový stav událostí, který by znovu obnovil mír a civilizaci během jediného tisíciletí.

S největší pečlivostí vytvořil dvě vědecké kolonie, které nazval "Nadacemi". Záměrně je umístil na "opačném konci Galaxie".

Jedna Nadace byla založena za plné účasti veřejnosti. Existence další, Druhé Nadace, byla utajena.

V Nadaci (Gnome 1951) a v Nadaci a Říši (Gnome 1952) se vypráví o prvních třech stoletích existence První Nadace.

Začínala jako malá komunita encyklopedistů ztracených v prázdnotě na periférii Galaxie. Pravidelně čelila krizím, způsobeným různorodostmi lidských vztahů, sociálním i ekonomickým, jimiž si časový harmonogram narušovala. Svobodně se mohla pohybovat pouze v jedné určité přímce a pokud se v tomto směru posunula, otevřely se před ní další možnosti rozvoje. Toto vše bylo naplánováno Hari Seldonem, který byl už dávno mrtev.

První Nadace se svojí rozvinutou vědou si podmanila barbarské planety, které ji obklopovaly. Čelila anarchistickým Warlordům, kteří se odštěpili od umírající Říše a porazila je.

Bojovala se zbytkem Říše samotné, s jejím posledním silným imperátorem a jejím posledním silným generálem a porazila je.

Pak musela čelit něčemu, co Hari Seldon nemohl předvídat, drtící síle jediné lidské bytosti, mutanta. Tvor známý jako Mezek se narodil se schopností modelovat lidské emoce a tvarovat jejich myšlení. Své nejostřejší odpůrce proměnil v oddané služebníky. První Nadace padla a Seldonovo schéma leželo v troskách.

Zůstala však Druhá Nadace, cíl všeho pátrání. Mezek ji musí najít, aby jeho dobytí Galaxie bylo úplné. Ale kde je? To nikdo neví.

Toto je tedy historie pátrání po Druhé Nadaci!

ČÁST I

MEZEK PÁTRÁ

1.

DVA MUŽI A MEZEK

MEZEK - konstruktivní Mezkův režim se zformoval po pádu První Nadace. Poté, co se definitivně rozpadla první Galaktická Říše, to byl on, kdo opět vesmír sjednotil. Mezkoovo impérium nelze srovnávat s dřívější obchodní Říší padlé Nadace, která byla rozmanitá a vzájemně jen volně propojená, pomineme-li nehmatatelné vazby předpovědí psychohistoriků. Mezkův "Svaz světů" byl přísně řízený, zahrnoval jednu desetinu Galaxie a žila v něm jedna patnáctina galaktické populace. Zvláště během éry zvané Pátrání...

Encyclopaedia Galactica

Je toho mnohem více, co encyklopedie říká k předmětu Mezka a jeho Říše, ale téměř všechno je pro otištění v tomto rukopise nepodstatné a většina z toho je navíc pro naše účely příliš suchopárná. Hlavně odstavec týkající se ekonomických podmínek, které vynesly "Prvního Občana Svazu" - Mezkoovo oficiální označení - a ekonomických důsledků, které z toho vyplynuly.

Pokud se pisatel jakkoli podivuje nad rychlostí, s jakou Mezek vytvořil z ničeho za pět let ohromné dominium, zakrývá to. A pokud byl dále překvapen náhlým přerušením expanze a v důsledku toho i pětiletou konsolidací území, zakrývá to rovněž.

Proto opustíme encyklopedii a budeme pokračovat svou vlastní cestou s tím, že se blíže seznámíme s historií Velkého Bezvládí - obdobím mezi První a Druhou Galaktickou Říší - na konci pětileté konsolidace.

Politicky je Svaz klidný, ekonomicky prosperující. Je jen málo těch, kteří by vyměnili Mezkem nastolený mír za chaos, jež mu předcházela. Na světech, které ještě před pěti lety znaly Nadaci, snad mohla vládnout nostalgická lítost, ale nebylo tomu tak. Vůdci Nadace byli mrtví, a tedy k ničemu a pozměnění byli na koni. Nejvýkonnějším z pozměněných byl Han Pritcher, tehdejší generálporučík.

V dobách Nadace byl Han Pritcher kapitánem a členem podzemní Demokratické Opozice. Když se Nadace vzdala Mezkoovi bez boje, Pritcher mu kladl odpor. Dokud se nestal pozměněným.

Pozměnění nebylo prostým zlomem způsobeným silou nadřazeného rozumu. Han Pritcher si toho byl vědom. Byl pozměněn, protože Mezek byl mutant s duševními schopnostmi, které mu umožňovaly upravovat si běžné lidi do stavu který by jemu samotnému vyhovoval. A právě toto cítil Pritcher jako jisté zadostiučinění. Bylo to tak, jak to být muselo. Neurčitý náznak potěšení z toho, že byl pozměněn, bylo prvním příznakem.

Nyní, když se vracel ze své páté výpravy do hlubin Galaxie ležících mimo Svaz, setkal se s něčím, co se blížilo obhroublému vtípu. Vysloužilý kosmonaut a agent tajné služby měli posoudit, zda mu bude umožněno předstoupit před "Prvního Občana".

Jeho tvrdá, potměšlá tvář, o které by se dalo říci, že není schopna úsměvu, aniž by popraskala, nic nenaznačila. Ale nebylo to ani zapotřebí. Mezek dokázal zachytit i ty nejnepatrnější pohyby na rozdíl od obyčejných lidí, kteří maximálně postřehnou zachvění obočí.

Pritcher opustil svůj vzdušný vůz u starého místokrálovského hangáru a jak bylo žádáno, vstoupil na palácové pozemky prostou nohou. Kráčet jednu míli po úzké silnici, která byla prázdná a tichá. Pritcher věděl, že dobrou čtvrt míli nepotká žádného vojáka, žádnou stráž ani žádného jiného ozbrojeného muže.

Mezek nepotřeboval ochranu.

Mezek si byl sám sobě nejlepším a nejmocnějším ochráncem.

Pritcherův krok zněl měkce v jeho uších. Palác před ním se tyčil v zářícím jasném světle, neuvěřitelně silně kovové zdi a zastaralé nízké oblouky charakterizovaly architekturu Pozdní Říše. Světlo se snášelo nad prázdnými pozemky i nad přeplněným městem na obzoru.

Uvnitř paláce přebýval jeden osamělý muž, na jehož nelidských duševních vlastnostech byla závislá nejen nová aristokracie, ale i celá stavba Svazu.

Obrovské vyhlazené dveře se pod generálovým dotykem lehce otevřely a on vstoupil: Vročil na širokou vycištěnou rampu, která se pod ním pohybovala. Bezhluký dopravník ho rychle vyvážel do horních částí paláce. Stál před malými prostými dveřmi osobního pokoje Mezka v nejjasnější a nejtřpytivější z palácových věží.

Pomalou se otevřely...

Bail Channis byl mladý a Bail Channis byl nepozměněný.

To znamená, jednoduše řečeno, že jeho emotivní ustrojení nebylo seřizeno Mezkem. Zůstalo přesně takové, jaké bylo původně, zformováno dědičností a následně modifikováno prostředím.

Ještě mu nebylo třicet a už měl v hlavním městě velice dobrou pozici. Byl pohledný a vtipný, a proto úspěšný ve společnosti.

Byl inteligentní a duchaplný, a proto oblíbený u Mezka.

A byl svými úspěchy maximálně potěšený.

A nyní si ho Mezek poprvé předvolal k osobní audienci.

Jeho nohy ho nesly dlouhou ozářenou silnicí vedoucí k blyštícím se hliníkovým věžím. Rezidence, která se před ním tyčila, bývala sídlem místokrále z Kalganu, který vládl ještě za starých imperátorů, pozdějším sídlem nezávislých knížat z Kalganu, jež se samozvaně ujal vlády a konečně dnešním sídlem Prvního Občana Svazu, který odsud vládl své Říši.

Channis si tiše pobrukoval. Nepochyboval o tom, co ho tady obklopuje. Druhá Nadace pochopitelně! Ten všudypřítomný příznak který přinutil Mezka ustoupit od své bezmezné expanzivní politiky. Nahradil ji obezřelou nehybností, jejíž oficiální označení znělo "konsolidace".

Obíhaly fámy které nešlo zastavit. Mezek se chystá k další ofenzívě. Mezek už zjistil, kde leží Druhá Nadace a chce zaútočit.

Mezek se už dohodnul s Druhou Nadací a rozdělil se s ní o Galaxii. Mezek rozhodl že Druhá Nadace neexistuje a že bude sám vládnout celé Galaxii.

Není třeba vypočítávat všechny verze, které bylo možné v kuloárech zaslechnout. Nebylo to poprvé, co takovéto fámy existovaly. Ale nyní jim věřilo více lidí a všechny ty svobodné expanzivní duše, které vzkvétaly ve válkách a válečných dobrodružstvích a politickém chaosu a které pak chřadly v dobách stability a stálého míru, byly naplněny radostí.

Bail Channis byl jedním z nich. Nebál se tajemné Druhé Nadace. A pokud jde o to, nebál se ani Mezka a chlubil se tím.

Někteří, kterým snad vadilo jeho mládí a úspěchy zlomyslně čekali na zúčtování s veselým miláčkem žen, který otevřeně vtipkoval na účet fyzického zjevu Mezka. Nikdo se neodvažoval ho následovat a jen málo jich se odvažovalo vtipkům smát, ale protože jemu se nic nedělo, jeho věhlas podle toho rostl.

Channis si vymýšlel slova k melodii, kterou si pobrukoval.

Nesmyslná slova se stále se opakujícím refrénem: "Druhá Nadace je strašák pro všechny národy a lidi naráz."

Dorazil k paláci.

Obrovské vyhlazené dveře se pod jeho dotykem lehce otevřely a on vstoupil. Vročil na širokou vycíděnou rampu, která se pod ním pohybovala. Bezhluchý dopravník ho rychle vyvážel do horních pater paláce. Stál před malými prostými dveřmi Mezka osobního pokoje v nejjasnější a nejtřípytivější z palácových věží.

Pomalou se otevřely...

Muž, který neměl jiné jméno než Mezek a žádný jiný titul než První Občan, koukal skrz jednosměrně průhlednou zeď ven do světla a na pyšné město na obzoru.

V padajícím soumraku se objevovaly hvězdy a vyzařovaly svoji věrnost k němu.

Usmíval se při tom pomyšlení s jistou hořkostí. Věrnost, kterou mu byly povinovány, byla zranitelnější než kdy jindy.

Nebyl mužem, na kterého by se dalo koukat, byl Mezek - nikdo se na něj nemohl koukat bez opovržení. Jeho 40 kilogramů bylo rozloženo do necelých 174 centimetrů. Jeho údy vypadaly jako kostnatá stébla, která odpudivě čněla z jeho vychrtlosti.

A jeho hubený, drobounký obličej se téměř ztrácel za masitým rypákem, který mu trčel osmi centimetry do prostoru. Pouze oči zpochybňovaly všeobecné mínění o tom, jaký byl. Z jejich mírnosti, pro největšího dobyvatele Galaxie podivné mírnosti, se nikdy zcela neztrácel smutek. Město bylo zábavným centrem rozmařilého světa. Možná měl udělat svým sídlem spíše Nadací, nejsilnější z jeho nově dobytých nepřátel, ale byla daleko, až na samém okraji Galaxie. Centrálněji umístěný Kalgan se svojí dlouhou tradicí aristokratického místa zábavy mu lépe strategicky vyhovoval. Ale v té tradiční veselosti, vystupňované neslychanou prosperitou, nenacházel klid. Báli se ho a podrobovali se mu a snad ho i uznávali - z jisté vzdálenosti. Ale kdo se na něj mohl podívat bez výsměchu? Pouze ti, kteří byli pozmenění. A jakou cenu měla jejich umělá loajalita? Postrádala vnitřní šťávu.

Mohl přijímat za své další tituly, mohl uvádět v platnost rituální i nově sestavená nařízení, ale nic se stejně neměnilo. Lepší - nebo aspoň ne horší - bylo jednoduše být Prvním Občanem a skrývat se. Zvedla se v něm však náhlá vlna odporu - silná a krutá. Ani kousek Galaxie mu nesmí být odepřen. Zůstává už pět let v tichosti pohřbený zde, na Kalganu, a to v důsledku věčné, nejasné, v prostoru se vznášející hrozby, neviděné, neslyšené a neznámé Druhé Nadace. Bylo mu třicet dva. Nebyl starý, ale cítil se starým. Jeho tělo, navzdory psychickým silám, bylo slabé.

Každá hvězda! Každá hvězda, kterou mohl vidět i každá hvězda, kterou vidět nemůže. Musí být jeho! Pomsta všem. Lidskému plemeni, jehož nebyl součástí. Galaxii, do které se nehodil.

Marné výstražné světlo nad jeho hlavou zablikalo. Mohl sledovat muže, který právě vstoupil do paláce, a zároveň, jako by jeho mutantní smysly v pustém šeru zcitlivěly, cítil emocionální vzduch, jež se prsty dotýkalo jeho mozku. Lehce rozpoznal jeho totožnost. Byl to Pritcher.

Kapitán Pritcher z někdejší Nadace. Kapitán Pritcher, kterého byrokrati tamté rozkládající se vlády ignorovali a opomíjeli.

Kapitán Pritcher, jehož zaměstnání drobného špióna vymazal a pomohl mu nahoru. Kapitán Pritcher, ze kterého udělal prvního plukovníka a pak generála, jehož pole působnosti rozšířil po celé Galaxii.

Nynější kapitán Pritcher byl, ačkoli začínal jako nepoddajný rebel, zcela loajální. A ještě k tomu ne loajální kvůli ziskům, ne loajální z věčnosti, ne loajální z čestnosti, ale loajální pouze a jen v důsledku pozmenění.

Mezek si byl vědom silné nepoškoditelné povrchové vrstvy loajality a lásky, která zabarvovala každou Han Pritcherovu emocionální pohnutku, vrstvy, kterou on sám před pěti lety implantoval.

Hluběji pod ní ležely zbytky původní individuality, výbušnost; idealismus, ale ty obtížně zaznamenával dokonce i on sám.

Dveře se za jeho zády otevřely a on se otočil. Průhlednost stěny pozvolna mizela a místo červánků zazářilo bílé světlo atomové energie.

Han Pritcher si sedl na určenou židli. Nevedlo se tu ani uklánění, ani klečení, ani žádné jiné zdvořilosti. Mezek byl pouhým "Prvním Občanem" a oslovovali ho "pane". V jeho přítomnosti se sedělo a mohlo se i v určitých případech, kdy se to zdálo být nezbytné, otočit k němu zády.

Hledět mu do tváře však Han Pritcher považoval za důkaz silného a spolehlivého muže. Dělal to rád.

Mezek řekl: "Vaší konečnou zprávu jsem obdržel včera. Nemohu popřít, že jsem v ní našel cosi depresivního, Pritchere."

Generálova obočí se navzájem dotkla: "Ano, souhlasím, ale nevidím žádné jiné závěry, ke kterým bych mohl

dojít. Prostě není žádná Druhá Nadace, pane."

Mezek se zamyslel a pak pomalu pokýval hlavou. "Existuje tvrzení Eblinga Mise. Je tady stále to tvrzení Eblinga Mise."

Nebylo to poprvé. Pritcher promluvil, aniž by k tomu dostal pokyn: "Mis je možná největším psychologem Nadace; ale je jako dítě v porovnání se Seldonem. Svého času zkoumal Seldonovy práce a byl řízen umělými stimulacemi vašeho mozku."

Možná to na něj bylo moc. Možná se mýlil. Pane, on se určitě mýlil."

Mezek si povzdechl a posunul svou žalostnou tvář na stébelnatém krku dopředu. "Kéž by žil o minutu déle. Už mi chtěl povědět, kde Druhá Nadace leží. Věděl to, to vám říkám. Už nechci couvat. Nechci stále jen čekat. Tolik ztraceného času. Pět let uplynulo úplně zbytečně."

Pritcher nemohl kritizovat svého pána, jeho kontrolovaná psychika mu to nedovolovala. Zneklidněl však. Řekl: "Ale jak to chcete vysvětlit, pane? Pětkrát jsem vyjel mimo. Vy sám jste plánoval ty cesty. Žádnou asteroidu jsem nevynechal. Je to už tři sta let, co Hari Seldon údajně založil dvě Nadace, jako zárodky nové Říše, která měla nahradit tu umírající. Sto let po Seldonovi, První Nadace - ta, kterou tak dobře známe - byla známá po celé Periférii. Sto padesát let po Seldonovi - v čase poslední bitvy se starou Říší - byla známá po celé Galaxii. A nyní už to je tři sta let - a kde by asi tak mohla být ta tajemná Druhá Nadace? Na žádném konci Galaxie o ní zatím neslyšeli."

"Ebling Mis tvrdil, že se sama utajovala. Že jenom utajenost mohla učinit z její slabosti sílu."

"Utajení tak dokonalé, jako je toto, je možné jen v případě, že neexistuje."

Mezek na něj pohlédl, jeho oči byly rozšířené a ostražité.

"Ne, ona existuje." A zašermoval svým kostnatým prstem. "Nepatrně změníme naši taktiku."

Pritcher se zachmuřil. "Chcete sám vyrazit? To bych vám neradil."

"Ne, jistě že ne. Vy vyrazíte ještě jednou - naposledy. Ale budete mít jiného velitele."

Bylo ticho a pak se ozval Pritcherův zastřený hlas: "Kdo to bude, pane?"

"Jeden mladík odsud z Kalganu. Bail Channis."

"Nikdy jsem o něm neslyšel, pane."

"Nedívím se tomu. Ale je velice bystrý, ambiciózní - a není pozměněný."

Pritcherova čelist na chvíli poklesla. "Nevidím v tom žádnou výhodu."

"Jedna existuje, Pritchere. Vy jste vynalézavý a zkušený muž. Sloužíte mi dobře. Ale jste pozměněný. Vaší motivací je zkrátka vnucená a bezmocná věrnost k mé osobě. Když jste ztratil své přirozené motivace, ztratil jste něco, důmyslnou pohonnou sílu, kterou prostě neumím nahradit."

"Necítím to tak, pane," řekl Pritcher ponuře. "Velmi dobře si vzpomínám na sebe samého v dobách, kdy jsem byl ještě váš nepřítel. Necítím se dnes nějak podřadněji."

"Přirozeně, že ne," Mezkova ústa se zachvěla v náznaku úsměvu. "Vaše mínění není v tomto případě objektivní. Tento Channis je ambiciózní sám kvůli sobě. Je naprosto spolehlivý - oddaný jen sám sobě. Ví, že jeho úspěch tak trochu záleží i na mně a udělal by cokoli pro to, aby zesílil moji moc, protože tak by mohla být jeho jízda dlouhá a daleká a dosažené cíle velkolepé."

Jestliže pojede s vámi, bude to právě ta drobná oběť, kterou obětuje kvůli sobě."

"Pak," řekl Pritcher stále neústupně, "proč neodstraníte moje pozměnění, pokud si myslíte, že mě zlepší. Těžko o mně dnes můžete pochybovat."

"To nikdy, Pritchere. Jestliže budete v dosahu zbraní nebo výbušnin, v jejichž dosahu jsem i já, zůstanete pozměněný. Kdybych to tuto minutu změnil, byl bych tu příští mrtvý."

Generálovo chřípí se rozšířilo. "Zraňuje mě, že takto můžete myslet."

"Nemám v úmyslu vás zraňovat, ale není ve vašich možnostech uvědomit si, v co by se vaše osvobozené city vedené přirozenou motivací zformovaly. Lidská mysl se brání kontrole."

Právě z tohoto důvodu obyčejný lidský hypnotizér nemůže hypnotizovat někoho proti jeho vůli. Já mohu, protože nejsem hypnotizér, ale věřte mi, Pritchere, odpor, který nemůžete ukázat a o kterém ani nevíte, že je, je něco, s čím bych se tvářil v tvář setkat nechtěl."

Pritcherova hlava poklesla. Zasáhla ho marnost a zanechala jeho nitro šedé a vyčerpané. S námahou řekl: "Ale jak můžete důvěřovat tomu muži? Myslím tím, tak zcela - jako můžete věřit mně, pozměněnému."

"Ano, myslím, že tak úplně nemohu. To je také důvod, proč musíte jet s ním. Víte, Pritchere," Mezek zapadl do svého obrovského měkkého křesla, ve kterém vypadal jako oživlé kostnaté párátka, "pokud narazí na Druhou Nadaci a pokud ho napadne, že by dohoda s nimi mohla být výhodnější než se mnou - rozumíte?"

V Pritcherových očích zazářilo uspokojení. "To už je lepší, pane."

"Jistě."

"A... é... Pritchere. Ten mladík je pohledný, příjemný a velmi, velmi okouzluje. Nenechte se obalamutit. Je nebezpečný a bez skrupulí. Nevstupujte mu do Cesty, dokud na to nebudete připraven. To je vše."

Mezek opět osaměl, nechal světla přitlumit a stěna před ním opět zprůhledněla. Obloha byla nyní purpurová a město tvořilo světelnou skvrnu na obzoru.

K čemu to všechno je? I pokud by byl pánem toho všeho - co pak? Zabráni lidem jako je Pritcher, aby byli přímí a vysocí, sebevědomí a silní? Mohl by Bail Channis ztratit svůj vzhled?

Mohl by on sám být jiným než je?

Proklel své pochybnosti. Oč mu vlastně jde?

Matné výstražné světlo nad jeho hlavou zablikalo. Mohl sledovat postup muže, který vstoupil do paláce, a téměř proti své vůli cítil, jak se jemná vlna vzdmuté emocionality dotýká prsty jeho mozku. Bez obtíží rozpoznal jeho

totožnost.

Byl to Channis. Zde Mezek neviděl uniformitu, ale původní, odlišující se silnou mysl, neovlivněnou žádnými neuspořádanostmi vesmíru. Proploouvla všemi proudy a vlnami. Bylo zde na povrchu jisté drobounké varování, přílišná uhlazenost skrývající náznaky cynické oplzlosti. A pod tím hlouběji proudila sobeckost a sebeláska s občasnými vlnami krutého humoru a hluboko pod tím vším se rozkládala nádrž ambicí.

Mezek cítil, že by mohl zasáhnout a přehradit ty proudy, vypustit nádrž, vysušit jí a vytvořit proudy nové. Ale co z toho?

Kdyby mohl přinutit Channisovu kučeravou hlavu, aby se mu klaněla, změnilo by to něco na jeho vlastní grotesknosti, která ho nutí vyhýbat se dni a milovat noc, která ho činí osamělým uprostřed Říše, která je neoddiskutovatelně jeho?

Dveře za ním se otevřely a on se otočil. Průhlednost stěny zmizela a tmě vystřídal bílé zářící světlo atomové energie.

Bail Channis se lehce usadil a řekl: "Toto není zcela očekávaná pocta, pane."

Mezek se podrbl na svém rypáku všemi prsty najednou a odpověděl trošku podrážděně. "Jak to, mladý muži?"

"Řekl bych předtucha, pokud bych nechtěl připustit, že jsem cosi takového někde zaslechl."

"Řeči? Jaké z těch několika desítek máte na mysli?"

"Ty, které tvrdí, že se plánuje nová galaktická ofenzíva. Přál jsem si, aby to byla pravda a abych v tom mohl sehrát přiměřenou roli."

"Myslíte si tedy, že Druhá Nadace existuje?"

"Proč ne? Dějí se mnohem zajímavější věci."

"A toto je pro vás také zajímavé?"

"Jistě. Je v tom velké tajemství! Co jiného je více opředeno dohady? Novinové články nejsou v poslední době přecpány ničím jiným, než co je pouze více či méně pravděpodobné. Jak možná víte, jedním z kmenových přispěvatelů Kosmu je jeden cvok, který píše o světě bytostí s ryzí myslí - Druhé Nadaci, které tak rozvinuly své mentální energetické síly, že se vyrovnají všem dosud známým fyzikálním silám. Vesmírné lodě odmrští o celé světelné roky zpět, planety vykojejí z jejich drah..."

"Zajímavé, ano. Ale vy na to máte nějaký názor? Souhlasíte s tímto psychoenergetickým pojetím?"

"Ó Galaxie, ne! Myslíte si, že by takové bytosti zůstávaly na své vlastní planetě? Ne, pane. Domnívám se, že Druhá Nadace zůstává ukryta, protože je slabší, než si myslíme."

"V tomto případě vás tedy mohu seznámit se svými záměry."

Jak by se vám zamlouvalo vést expedici, která by pátrala po Druhé Nadaci?"

Na chvíli se zdál Channis zaskočen náhlým zvratem událostí, které se řítily rychleji, než na ně byl připraven. Jeho jazyk zjevně ztvrdnul a ticho se stále prodlužovalo.

Mezek pravil chladně: "Nu?"

Channis sraštil čelo.

"Jistě. Ale kde bych ji měl hledat? Máte k dispozici nějaké informace?"

"Generál Pritcher pojede s vámi..."

"Takže to nepovedu?"

"Posuďte sám, co udělám. Poslouchejte, vy nejste z Nadace. Pocházíte z Kalganu, že? Ano. Nu, pak vaše znalost Seldonova Plánu bude jen povrchní. Když se začala první Galaktická Říše rozkládat, Hari Seldon a jeho skupina psychohistoriků analyzovali průběh příštích historických událostí na základě matematických znalostí, které v dnešních degenerativních dobách už nemáme k dispozici a vytvořili dvě Nadace, které umístili na opačné konce Galaxie s tím, že ekonomické a sociologické síly, které se budou stále pomalu rozvíjet, z nich vytvoří zárodky Druhé Říše. Hari Seldon počítal, že to bude trvat tisíc let, než se tento proces završí - bez existence Nadací by to trvalo třicet tisíc let. Ale nemohl počítat se mnou. Já jsem mutant a jsem psychohistoricky nepředpověditelný, protože ti pracují pouze s reakcemi průměru. Rozumíte?"

"Perfektně, pane. Ale jak se to týká mne?"

"Hned vám to bude jasné. Mám v úmyslu sjednotit Galaxii a dosáhnout Seldonova tisíciletého cíle za tři sta let. Jedna Nadace - svět fyzikálních vědců - ještě stále prosperuje - pod mojí vládou. Pro udržení prosperity a pořádku ve Svazu můžeme použít atomové zbraně, které oni vyvinuli a které si poradí s čímkoli v Galaxii, vyjma snad Druhé Nadace. Proto o ní musím vědět více. Generál Pritcher je toho názoru, že vůbec neexistuje. Já si myslím něco jiného."

Channis se opatrně optal: "A co si myslíte, pane?"

A Mezkova slova byla náhle silně rozhořčená: "Že ti, které já řídím, jsou jimi ovlivňováni. Citlivě! Jemně! Ale ne zas tak jemně, abych to nepoznal. A tento jejich vliv sílí a zasahuje nejohroženějšímu muži v tu nejmén vhodnou dobu. Divíte se ještě nyní, že jsem se v posledních pěti letech stáhnul do nehybnosti?"

Toto je váš význam. Generál Pritcher je mým nejlepším mužem, ale už není déle bezpečný. Jistě, neví o tom. Ale vy jste nepozměněný, a proto i hůř rozpoznatelný jako Mezkův muž.

Možná se vám podaří klamat Druhou Nadaci déle, než by to kdo z mých mužů dokázal - snad to bude dostatečně dlouho. Rozumíte mi?"

"Hmm. Ano. Ale promiňte mi, pane, jednu otázku. Jak je možné vaše lidi narušit? Jak bych třeba zaznamenal změnu u generála Pritchera, pokud by k ní došlo? Mohou se opět stát nepozměněnými? Stanou se neloajálními?"

"Ne. Říkám vám, že je to velice jemné. O to je to znepokojivější, oč je to těžší určit a někdy musím čekat, než jednám, v nejistotě, zda ten určitý muž je jen normálně výstřední, anebo jeli s nimi spojen. Jejich loajalita zůstává, ale

iniciativnost a vynalézavost je rušena. Jeví se naprosto normálními, ale jsou k ničemu.

V minulém roce jich takto bylo vyřízeno šest. Šest mých nejlepších." Koutek jeho úst se pozvedl. "Starají se mi teď o základní výcvik a mým největším přáním, co se jich týče, je, aby je nepotkala žádná nepředvídatost, kterou by museli řešit."

"Domnívám se, pane... domnívám se, že to nemusí být Druhá Nadace. Co kdyby to byl třeba jiný, vám podobný mutant?"

"Plánuji velice pečlivě a příliš dalekosáhle. Kdyby to byl jeden muž, měl by více naspěch. Ne, je to nějaký svět a vy jste moji zbraní proti němu."

Channisovy oči zasvítily, když říkal: "Jsem nadšen touto příležitostí."

Ale Mezek zachytil náhlý zvrat v jeho emocích. Řekl: "Ano, zjevně vás napadá, že vaše jedinečná služba si vyslouží jedinečnou odměnu - dokonce snad že byste se mohl stát mým následníkem. Máte pravdu. Ale jak víte, je také jedinečný trest."

Mé emocionální prostocviky nejsou nijak vázány jen na pouhou loajalitu ke mně."

A úsměšek na jeho tenkých rtech byl krutý, když se Channis v hrůze vymrštil ze židle.

Jen na krátký, jeden, velice krátký okamžik Channis pocítil prudkou duševní bolest způsobenou zdrcujícím zármutkem, který mu visel těsně nad hlavou. Fyzickou námahou jej ničil, ale než se opět vznesl, nesnesitelně očernil jeho mysl. Zůstala po něm vlna zlosti.

Mezek řekl: "Zlost nepomůže... schováváte se za ni, že? Ale já to vidím. Tyhle věci se musí dělat s větším zápalem. Už jsem ovládním citů i zabíjel a není krutější smrti." Odmlčel se: "To je vše!"

Mezek opět osaměl. Nechal světla pohasnout a stěna před ním opět zprůhledněla. Obloha byla černá a zvedající se tělo Galaktické Čocky rozsávalo po celé šíři vesmíru své třpytící se bohatství.

Celý ten mlžný opar byl tvořen hvězdami tak početnými, že navzájem splývaly a vytvářely tak světlem naplněný oblak.

Všechny byly jeho...

Ale jednu věc ještě musí vyřídit, aby mohl klidně spát.

PRVNÍ MEZIHRA

Zasedala Výkonná rada Druhé Nadace. Nás na ní zajímají pouze názory. Ani to, kde se setkali, ani to, kdo se setkal, není pro nás v tomto okamžiku podstatné. Nechceme-li ztratit srozumitelnost, nemůžeme přesně reprodukovat žádnou část toho zasedání, protože to bylo zasedání psychologů, a to ne tak úplně obyčejných psychologů. Šlo spíše o vědce s psychologickou orientací. To znamená o muže, jejichž základní koncepce filozofie vědy je namířena úplně jiným směrem než všechny ty orientace, které známe. Vědecká "psychologie" dospěla k neotřesitelným pravdám, které odvodila na základě metodologických postupů fyzikální vědy, a tedy má jen velice vágní vztah k PSYCHOLOGII.

A to je vše, co mohu říci slepci o barvách - já, který jsem stejně slepý, jako můj posluchač.

Závěr je ten, že shromáždění pochopili navzájem své práce, a to zcela podrobně. Všechny teorie byly rozpracovány tak, že je bylo možno aplikovat na jednotlivé individuality. Řeč, jak známo, nepotřebovali. I pouhý zlomek věty se zdál být rozvleklým přepychem. Gesto, zamračení, vráska na obličeji - dokonce i významně časované odmlčení, mělo ten pravý účinek a tvořily vnitřní náboj informace.

Nyní nám nezbývá než volně přeložit do slovních kombinací to, co bylo na konferenci sděleno, a to i s tím nebezpečím, že nevyjádříme všechny jemnosti. Nicméně všichni ti, kteří jsou již od dětství orientováni fyzikálně, by nám jinak nerozuměli.

Na zasedání byl jeden "hlas", který ostatní překřičel. Patřil jedinci, kterého všichni znali jako Prvního Mluvčího.

Řekl: "Dnes je už s konečnou platností jasné, proč zastavil Mezek svůj první zběsilý útok. Nemohu říci, že ta záležitost odráží naše zásluhy na... tedy, na uspořádání celé situace. Je zřejmé, že nás Mezek téměř lokalizoval za pomoci uměle zvýšené mozkové energie toho, koho jsme na První Nadaci nazývali 'psychologem'. Tento psycholog byl zabít dřív, než stačil Mezkovi svůj objev prozradit. Události, které vedly k jeho zabití, byly zcela nahodilé, jak ukazují výpočty pod bodem tři. Předpokládám, že jste je prošli."

Byl to Pátý Mluvčí, který byl typický modulací svého hlasu.

Řekl ponuře: "Je jisté, že jsme si v dané situaci nevedli dobře."

Jsmo vysoce zranitelní hromadným útokem a zvláště, je-li tento útok řízen takovým duševním fenoménem, jako je Mezek.

Krátce poté, co dobyl První Nadaci a získal si tak věhlas po celé Galaxii, jen šest měsíců poté stanul na Trantoru. Během dalšího půl roku by byl zde. Všechno mluvilo proti nám, abych byl přesný, bylo to na 96,3 plus minus 0,05%. Už jsme strávili spoustu času tím, že jsme analyzovali, co ho zastavilo. Ale my především víme, co ho pohánělo. Jeho vnitřní rozkol fyzické deformity a psychické výjimečnosti je jasný nám všem. Pouze přes bod tři jsme mohli - na základě faktů - určit pravděpodobnost jeho anomálních činů, bude-li v přítomnosti nějaké lidské bytosti, která na něj bude mít jistý vliv.

A protože by takováto anomální akce závisela na přítomnosti takového lidské bytosti v příslušném čase, byla s ohlednutím ke všem okolnostem považována za nahodilou. Naši zpravodajové jsou si jisti, že Mezkova psychologa zabila dívka - dívka, pro kterou měl Mezek slabost a kterou proto duševně neovládal - jednoduše z toho důvodu, že měla psychologa ráda.

Od této události - pro ty, kteří ji chtějí znát detailně, je její matematické zpracování uloženo v Centrální

knihovně která je pro nás varováním, zadržujeme Mezka pomocí nekonvenčních metod, které denně ohrožují naplnění Seldonova historického schématu. To je vše."

První Mluvčí se na chvíli odmlčel, aby shromážděným jednotlivcům mohly dojít všechny důsledky a pak řekl: "Situace je vysoce nestabilní. Původní Seldonovo schéma ohýbáme až do krajnosti a musím zdůraznit, že v této věci těžce chybujeme, protože při naší nepotřebě koukat dopředu se staneme brzy svědky toho, že se Plán s konečnou platností zhroutl. Čas kolem nás plyne. Myslím, že nám zbývá pouze jedno řešení - a to je dosti riskantní."

"Musíme Mezka dovolit, aby nás v jistém smyslu našel."

V krátké pauze shromáždil reakce posluchačů, pak řekl: "Opakuji - v jistém smyslu!"

2.

DVA MUŽI BEZ MEZKA

Lod' byla připravena. Všechno klapalo, až na to, že chyběl cíl cesty. Mezek navrhoval, aby se vrátili na Trantor - svět, který byl pozůstatkem jedinečné galaktické metropole té největší Říše, jakou Lidstvo až doposud poznalo - mrtvý svět, který býval hlavním městem všech hvězd.

Pritcher nesouhlasil. Byla to stará, zvětralá stopa. Vyhledal Baile Channise v lodní navigační kabině. Mladíkovy vlnité vlasy byly rozčuchané, ale kadeř, která mu padala přes čelo, byla tak dokonale umístěná, jakoby s pečlivým záměrem - a zuby odhalené v úsměvu tento záměr jen potvrzovaly. Toporný důstojník cítil, že se před tím druhým zatvrzuje.

Bylo zřejmé, že je Channis vzrušený. "Pritchere, je to příliš náhod najednou."

Generál chladně namítl: "Nevím, o čem je řeč."

"Oh - dobrá, staříku, vezměte si židli a podívejte se na to."

Právě jsem procházel vaše poznámky. Jsou výborné."

"Jak... to je od vás milé."

"Ale zajímalo by mne, jestli jste došel ke stejným závěrům jako já. Zkoušel jste někdy tento problém deduktivně analyzovat?"

Nemám nic proti namátkovému pročesávání hvězd, ale to, co jste dělal vy na svých pěti expedicích, bylo spíše skákáním po hvězdách. To je jasné. Propočítával jste, jak by dlouho trvalo, než by se při této rychlosti prošel celý známý svět?"

"Ano. Několikrát." Pritcher nepocíťoval žádnou potřebu setkávat se s mladíkem během cesty, ale bylo důležité poznávat jeho mysl - nekontrolovatelnou, a tedy nepředpověditelnou mysl.

"Dobrá, předpokládejme že jsme to rozebrali a teď máme rozhodnout, co vlastně hledáme?"

"Druhou Nadaci," řekl Pritcher ponuře.

"Nadaci psychologů," opravil ho Channis, "kteří jsou tak slabí ve fyzikálních vědách, jako byla První Nadace slabá v psychologii."

Vy jste z První Nadace, já ne. Důsledky jsou vám snad jasné. Musíme najít svět, který vládne s pomocí svých neobyčejných duševních schopností a který je přitom technicky velice zaostalý."

"Je to skutečně tak?" - optal se Pritcher tiše. "Náš Svaz Světů není technicky nijak zaostalý a přitom zdrojem moci našeho vládce je jeho duševní síla."

"Využívá zkušeností První Nadace," odpověď nesla náznak netrpělivosti, "je to také jediný rezervoár této zkušenosti v Galaxii."

Druhá Nadace určitě žije mezi vysušenými zbytky rozpadlé Galaktické Říše, kde z ní nezbylo nic."

"Takže vy předpokládáte, že duševní síla stačí k tomu, aby jim zajistila vládu nad skupinou světů, a to i přes jejich fyzickou bezmocnost?"

"Relativní bezmocnost. Jsou schopni se před úpadkovými oblastmi, které mají v sousedství, ubránit. Ale před Mezkem s jeho atomovým hospodářstvím obstát nemohou. Proč by se jinak tak pečlivě skrývali zpočátku to dělali z příkazu Hari Seldona, ale teď už to dělají kvůli sobě. Vaše vlastní První Nadace se neutajovala ani před třemi sty lety, kdy byla jediným obranným neschopným městem na opuštěné planetě."

Jemné linky na Pritcherově potměšlém obličejí sebou trhly.

"A teď, když jste zakončil svoji hlubokou analýzu, rád byste viděl seznam všech království, republik, planetárních států a diktatur všech typů, v celé politické šíři, která by se shodovala s vaším popisem a kromě toho ještě s několika dalšími faktory?"

"Copak jste to vše už zvážili?" Channis neztrácel nic ze své drzosti.

"Nenajdete to zde, ale mám vypracovaného kompletního průvodce po politických jednotkách na druhé straně Periférie."

To jste si opravdu myslel, že se Mezek spoléhal jen na náhodu?"

"Dobrá," mladíkův hlas nabýval na síle, "a co tedy víte o Tazendské oligarchii?"

Pritcher se zamyšleně dotknul ucha. "Tazenda? Ano, myslím, že o ní vím. Leží v Periférii, že ano? Tak na třetině cesty směrem do centra Galaxie."

"Ano. A co dál?"

"Jediné zprávy, které máme, umísťují Druhou Nadaci na opačný konec Galaxie. Je to to jediné, čeho se musíme držet."

Proč tedy teď mluvit o Tazendě? Její úhlové odchýlení od radiánu První Nadace se pohybuje mezi sto deseti a

sto dvaceti stupni.

Tady se blíží ke sto osmdesáti."

"V záznamech je řečeno něco jiného. Druhá Nadace byla založena v odlehlé oblasti Starsendu - na Konci hvězd."

"Žádná taková oblast nebyla zatím v Galaxii lokalizována."

"Protože to je místní název, který se později kvůli větší utajenosti přestal používat. Možná byl vymyšlen jen pro účely Seldona a jeho skupiny. Přesto, nemyslíte si, že je jistá příbuznost mezi Starsendem a Tazendou?"

"Vzdálená zvuková podobnost? To nestačí."

"Už jste tam někdy byl?"

"Ne."

"Ale je o ní zmínka ve vašich poznámkách."

"Kde? Ó, ano, ale to jsme se tam jen zastavili cestou, abychom se občerstvili. Jistě tam není o tomto světě napsáno nic pozoruhodného."

"Přistáli jste na hlavní planetě? Kde je sídlo vlády?"

"To nemohu dost dobře říci."

Channis se zamyslel, ten druhý ho sledoval chladným pohledem.

A pak - "Mohli byste se se mnou na chvíli podívat do Čočky?"

"Pochopitelně."

Čočka byla snad tím nejnovějším vynálezem na meziplanetárních křižnicích té doby. Byl to vlastně velice složitě propočítaný stroj který mohl přenášet na obrazovku reprodukci noční oblohy tak, jak byla viděna z jakéhokoli daného místa v Galaxii.

Channis provedl přípravné úkony, světla na stěně pilotní místnosti pohasla. V tlumeném červeném světle na kontrolní desce Čočky Channisova tvář rudě plála. Pritcher seděl v pilotním křesle, dlouhé nohy zkřížené, tvář pohlcenu v šeru.

Jak indukční fáze pomíjela, na obrazovce se začaly objevovat světelné body. Byla to nahuštěná, zářící, hvězdná seskupení obydlí Galaktického centra.

"Toto," vysvětloval Channis, "je zimní noční obloha, jak je viděna z Trantoru. Toto zde je důležitý bod, který byl vámi, aspoň pokud vím, zatím zanedbáván. Všechny inteligentní orientace musí vycházet z Trantoru, jako nulového bodu. Trantor byl sídlem Galaktické Říše. Dokonce více vědecky a kulturně než politicky. A proto, má-li nějaké popisné jméno hlubší význam, bude vycházet v devíti případech z deseti z Trantorské orientace.

V této souvislosti je třeba si uvědomit, že Seldon sice pocházel z Heliconu ležícího blíže k Periférii, ale přitom jeho skupina pracovala na Trantoru."

"Co tím vším chcete říci?" Pritcherův chladně věcný hlas se vbořil do narůstajícího nadšení toho druhého.

"Mapa vám to vysvětlí. Vidíte tu tmavou mlhovinu?" Stín jejího ramene dopadal na obrazovku, která zobrazovala jen třpytící se částice Galaxie. Prst ukazoval na droboučnou černou tečku, která vypadala jako nějaká díra ve skvrnitě struktuře světla.

"Stellografické záznamy ji nazývají Pelotovou mlhovinou. Dávejte pozor. Rozšířím obraz."

Pritcher byl už dříve svědkem rozšiřování obrazu Čočky, ale přesto zatajil dech. Bylo to, jakoby stál u průhledné stěny vesmírné lodi, která se řítí mezi shluky hvězd Galaxie, aniž by vstupovala do hyperprostoru. Hvězdy se rozbíhaly směrem od jejich společného centra, mířily a padaly ven z okraje obrazovky.

Jednoduché body se zdvojovaly a mlžné skvrny se měnily v myriády bodů. A to vše za stálé iluze pohybu. Channis do toho mluvil: "Jak vidíte, pohybujeme se v přesné přímce od Trantoru k Pellotově mlhovině tak, abychom mohli lépe pozorovat hvězdy, jejichž rozložení je stejné, jako bychom byli na Trantoru.

Není to zřejmě úplně přesné v důsledku gravitační odchylky světla, kterou sice nemám propočítanou, ale troufám si tvrdit, že nebude nijak významná."

Obrazovka potměšlela. Jak se zvětšování zpomalovalo, hvězdy se s jistou lítostí loučily s obrazovkou a vyklouzávaly ven. Ve zvětšené mlhovině náhle zazářila spousta jasných hvězd, jejichž světlo bylo předtím skryto za vířícími neradioaktivními atomovými částicemi sodíku a vápníku, které vyplňovaly kubické parseky vesmíru.

A Channis opět ukazoval: "Obyvatelé této části vesmíru toto nazývají 'Ústa'. A to je důležité, protože ústa to připomíná pouze z Trantoru."

To, na co ukázal, byla trhlina v těle mlhoviny ve tvaru rozevřených šklebicích se úst z profilu a byla ohraničena jasnou září hvězdného světla, které ji vyplňovalo.

"Sledujte 'Ústa'," řekl Channis, "sledujte ústa směrem k hltanu, kde se zužují do tenounké klikatící se světelné linky."

Obrazovka se opět trochu rozšířila, mlhovina se natáhla do délky a celou obrazovku zaplnila právě ta tenounká světelná stružka. Channisův prst po ní v tichosti jel směrem dolů, kde se krátce zastavil a pak pokračoval dále až k osamocené zářící hvězdě, za níž už byla tma. Zde se jeho prst opět zastavil.

"Hvězdný konec," řekl mladík prostě, "Starsend. Mlhovina je tam v jednom místě řídká, a tak jí světlo může pronikat - v jednom směru. Svítí na Trantor."

"Snažíte se mi naznačit..." Hlas Mezkova generála se utápěl v dohadech.

"Nesnažím. Toto je Tazenda - Starsend."

Světla pohasla. Čočka se sklopila. Pritcher třemi dlouhými kroky přistoupil k Channisovi. "Jak jste na to přišel?"

A Channis se rozvalil v židli a zatvářil se trochu rozpačitě.

"Náhodou. Rád bych na tom sice měl rozumové zásluhy ale byla to čistě jenom náhoda. Ale v každém případě, ať to bylo jakkoliv, sedí to. Podle našich informací je Tazenda oligarchií. Vládne dvaceti sedmi obydleným planetám. Po technické stránce není nijak vyspělá. A hlavně, je to neznámý svět, který je přísně neutrální v místní politice tohoto hvězdného regionu, a není expanzivní.

Myslím, že bychom ji měli navštívit."

"Už jste o tom informoval Mezka?"

"Ne, ani to neuděláme. Už jsme ve volném prostoru a chystáme se k prvnímu skoku."

Pritcher v náhlé hrůze přiskočil k monitoru. Jeho oči se střetly s chladným vesmírem a on se s tím snažil srovnat. Upřeně zíral na obraz, pak se obrátil. Automaticky natáhl ruku po poplašném zařízení.

"Na čí rozkaz?"

"Na můj generále" - bylo to poprvé, co Channis použil jeho titul - "zatímco jsme se tady spolu bavili. Pravděpodobně jste necítil zrychlení, protože nastalo v okamžiku, kdy jsem rozšiřoval pole Čocky a vy jste se zřejmě domníval, že se jedná o klam zdánlivého pohybu hvězd."

"Proč? Co to děláte? Co jste vlastně vyvodil z těch vašich nesmyslů o Tazendě?"

"To nebyl nesmysl. Myslel jsem to vážně. Taky tam jedeme."

Vyrazili jsme už dnes, ačkoli odlet byl plánovaný až za tři dny. Generále, vy nevěříte, že Druhá Nadace existuje, já ano. Vy pouze plníte Mezkovy rozkazy, aniž byste věřil; já cítím nebezpečí.

Druhá Nadace se už pět let připravuje. Jak, to nevím, ale co kdyby měla své agenty na Kalganu. Kdybych přiliš myslel na to, že vím, kde Druhá Nadace je, mohli by na to přijít. Můj život už není déle bezpečný a já mám pro svůj život slabost. A tak, i když je pravděpodobnost malá, jako je tomu v tomto případě, hraju raději na jistotu. Takže nikdo o Tazendě kromě vás neví a vy to povíte až poté, co budeme mimo mezihvězdný prostor. To se týká i posádky." Channis se opět ironicky usmál, situaci měl dokonale pod kontrolou.

Pritcherova ruka se stáhla z poplašného zařízení a na chvíli ho zaplavil neklid neurčité povahy. Co mu bránilo v tom, aby jednal? Co ho tlumilo? Byla doba, kdy byl rebelem a nepozměněným kapitánem obchodní Říše První Nadace, tenkrát by to byl spíše on než Channis, kdo by v situaci, jako je tato, jednal rychle a směle. Měl Mezek pravdu? Byla jeho mysl tak poznamenaná poslušností, že ztrácela akceschopnost? Cítil narůstající nespokojenost, která ho srážela do podivné malátnosti.

"Dobrá, už jste to udělal. Ale byl bych rád, kdybyste se mnou napříště konzultoval všechna závažná rozhodnutí." Jeho pozornost upoutal blikající signál.

"To je ze strojovny," řekl lhostejně Channis. "Rozehráli to na pět minut a já je požádal, aby dali vědět, když budou nějaké problémy. Mám to udržet v chodu?"

Pritcher bez hlesu přikývnul a v náhlé opuštěnosti začal počítat své hříchy, bylo jich k padesáti. Na monitoru bylo jen několik hvězd. Hlavní tělo Galaxie je zamlžilo. Co kdyby se osvobodil z Mezkovy vlivu...

Při té myšlence se otrásl hrůzou.

Hlavní inženýr Huxlani ostře pohlédl na mladého civilistu, který se nesl s jistotou palubního důstojníka a i jinak se zdál být ve vyšším postavení. Huxlani jako obyčejný člen posádky si už od dob, kdy mu teklo mléko po bradě, spojoval postavení s určitými nálepkami.

Ale Mezek si vybral tohoto muže a Mezek byl ten, kdo měl pochopitelně poslední slovo. To jediné slovo, které v této záležitosti padlo. Ani bezděčně se nikoho neptal. Emocionální kontrola byla hluboká.

Podal Channisovi malý oválný předmět, aniž by řekl slovo.

Channis ho potěžkal a samolibě se usmál.

"Vy jste z Nadace, že jo, šéfe?"

"Ano, pane. Sloužil jsem v nadačním loďstvu osmnáct let předtím, než je převzal První Občan."

"Nadace školila inženýry?"

"Kvalifikované techniky, první třídy - v Centrální škole na Anacreonu."

"Dobrá. A vy jste toto našel v informačním systému, kam jsem vás žádal, abyste se podíval?"

"Ano, pane."

"Patří to tam?"

"Ne, pane."

"Tak, co to je?"

"Nějaký hypertracer, pane."

"Počkejte. Já nejsem z Nadace. Co to je?"

"Je to přístroj, který umožňuje, aby loď mohla být v hyperprostoru sledována."

"Jinými slovy, někdo nás nyní může sledovat."

"Ano, pane."

"Dobrá. Ale je to poměrně nový vynález, že? A byl vyvinut ve Výzkumném institutu Prvního Občana, ne?"

"Myslím, že ano, pane."

"Takže tak je to. Intriky."

Channis si několik sekund s předmětem pohazoval a pak ho prudce odložil. "Vemte si to a dejte to přesně tam, kde jste to našel. Rozumíte? A pak na to zapomeňte. Úplně!"

Inženýr potlačil svůj téměř zautomatizovaný pozdrav, prudce se otočil a odešel.

Loď proskočila Galaxií a zanechala za sebou širokou tečkovanou čáru mezi hvězdami. Tečky odpovídaly krátkému rozpětí deseti až šedesáti světelných sekund, které loď trávila v normálním prostoru a mezery mezi nimi,

dlouhé sto a více světelných let, představovaly "skoky" hyperprostorem.

Bail Channis seděl u kontrolního panelu Čocky a opět cítil na své vůli nezávislé vlnění nějaké blízké, cizí síly, která je pozorovala.

Nepocházel z Nadace a znalost vzájemného působení sil při otočení knoflíku nebo při přerušení kontaktu nebyla jeho druhou přirozeností.

Ne, že by Čocku každý z Nadace chápal. V jejím neuvěřitelně kompaktním těle bylo tolik elektronických obvodů, které pečlivě spínaly stovky miliónů jednotlivých hvězd v jejich přesných vzájemných vztazích. A jako by to nebylo dost, byla dále schopná posunout jakoukoliv danou část Galaktického pole po jedné ze tří prostorových os, anebo ji pootočit kolem nějakého centra.

Čocka představovala něco úplně nového v mezihvězdném cestování. Dříve výpočet každého "skoku" skrz hyperprostor vyžadoval velké množství práce -jeden den až týden a šlo-li o rozsáhlejší úsek, byly to vždy jen více či méně precizní výpočty "Postavení lodí" na Galaktické referenční stupnici.

Vyžadovalo to především přesná pozorování alespoň tří od sebe vzdálených hvězd, jejichž postavení, vztažené k nějaké libovolné galaktické trojně nule, bylo známé.

A tady je to slovo "známé", ve kterém vězí háček. Neboť každý, kdo zná hvězdné pole pouze z jednoho referenčního bodu, tomu se hvězdy musí jevit tak individuálně, jako lidé. Skočí si jen tak deset parseků a ani jejich vlastní slunce nemusí být rozpoznatelné. Není třeba ani vidět.

Odpovědí na to byla zajisté spektroskopická analýza. Po staletí byl hlavním objektem mezihvězdného inženýrství stále podrobnější rozbor "světelných znamení" stále většího a většího počtu hvězd. S tím se také zvětšovala přesnost "skoků" samotných.

Nakonec byly přijaty standardní trasy skrz Galaxii a mezihvězdné cestování se stalo více vědou než uměním.

A dokonce ještě za Nadace, která zdokonalila výpočetní stroje i metody mechanického snímání hvězdného pole za účelem poznání "světelných znamení", byly dny, kdy se lokalizovaly tři hvězdy a pak se vypočítávalo jejich regionální postavení podobně, jako to dříve dělali piloti.

Čocka toto vše změnila. Za prvé jí stačila pouze jedna známá hvězda a za druhé jí mohli obsluhovat i takoví vesmírní nováčci, jakým byl Channis.

Podle propočtů byla v tomto okamžiku nejbližší pořádnou hvězdou Vincetori a ve středu pole periskopu právě zářila nějaká hvězda. Channis doufal, že to je Vincetori.

Obraz na monitoru Čocky byl jemně posunut ve srovnání s periskopem. Channis zadal souřadnice Vincetori. Vypnul relé a obraz hvězdného pole se rozjasnil. V jeho centru také zářila hvězda, ale jinak se tomu druhému nijak nepodobal. Zaostřil Čocku a rozšířil pole. V záběru se mu ukázaly dvě stejně jasné hvězdy.

Channis hledal periskopem druhou, stejně jasnou hvězdu a skutečně ji našel. Zvolna otáčel obrazovku Čocky do stejného úhelného vychýlení. Jeho grimasa svědčila o velké soustředěnosti.

Opět otočil a zachytil nějakou další, třetí, stejně jasnou hvězdu. A pak se spokojeně zašklebil. Bylo to. Možná nějakému zkušenému specialistovi by to sedlo na poprvé, jemu se to podařilo na potřetí.

Byl hotov. Posledním krokem se obě pole překryla. Většina hvězd však byla ještě slabě zdvojená. Konečné seřízení netrvalo dlouho. Zdvojení zmizelo zůstalo jediné pole a on mohl na číselníku přecházt přesné "Postavení lodí". Celá procedura trvala méně než půl hodiny.

Channis našel Hana Pritchera v jeho apartmá. Jak se zdálo, generál se právě chystal do postele. Vzhlédl.

"Nějaké nové zprávy?"

"Ne tak zcela. Dalším skokem se dostaneme na Tazendu."

"To vím."

"Nechci vás otravovat, když si jdete lehnout, ale už jste si prohlédl ten film, který jsme natočili na Cilu?"

Han Pritcher vyslal přezíravý pohled na poličku, na které ležel předmět otázky. "Ano."

"A co si o tom myslíte?"

"Že kdyby se kdy historická věda zabývala touto částí Galaxie, byla by úplně ztracena."

Channis se rozesmál. "Vím, co tím myslíte. Poněkud suchopárné, že?"

"Ne, pokud si vychutnáte osobní příběhy jednotlivých vládců. Spíše bych řekl nespolehlivé ve všech směrech. Když se historie příliš zabývá osobnostmi, je vždy černá, nebo bílá, podle toho, kdo ji píše. Domnívám se, že to nestojí za pozornost."

"Ale mluvíme o Tazendě. To je to, co jsem se vám snažil naznačit, když jsem vám film předával. Jediná zmínka o ní, kterou jsem našel, je právě zde."

"Dobrá. Byli dobrými i špatnými vládci. Dobyli několik planet, vyhráli nějaké bitvy a jen málo jich prohráli. To není nic, co by je nějak odlišovalo. Nic moc si o vaši teorii nemyslím, Channisi."

"Ale na něco jste zapomněl. Všiml jste si, že nikdy nevytvářeli koalice? Zůstávali vždy důsledně stát mimo politiku této části hvězdného oblaku. Jak říkáte, dobyli několik planet, ale pak se zastavili - a to, aniž by byli předtím někým poraženi. Je to, jako by se dostali právě tak daleko, aby mohli uchránit sami sebe, ale přitom na sebe neupoutali žádnou pozornost."

"Dobrá, dobrá," přišla chladná odpověď. "Nemám nic proti přistání. Přinejhorším menší ztráta času."

"Ne, ne. Přinejhorším - totální porážka. Pokud ovšem Druhá Nadace existuje. Nezapomínejte, že by byla světem bytostí ne nepodobných Mezkovi."

"Co chcete dělat?"

"Přistát na nějaké menší, podřadné planetě. Zjistit co možná nejvíc o Tazendě a pak se podle toho zařídit."

"Jsem pro. A jestli by vám teď nevadilo, rád bych si zhasnul."

Channis mu pokynul a vyšel ven.

A ve tmě stísněného prostoru, na kovovém ostrůvku řítícím se nekonečným vesmírem, generál Han Pritcher nespál. Přemýšlel a jeho úvahy vedly k fantastickým závěrům.

Kéž by se všechno to, co teď tak bolestně promýšlel, uskutečnilo - a jak do sebe zatím všechny skutečnosti zapadaly - Tazenda byla Druhou Nadací. Ale jak z toho ven? Jak?

Je možné, aby to byla Tazenda? Ten obyčejný svět? Nijak se neodlišující? Chudý pozůstatek Říše? Zbyteček mezi zbytky?

Vybavila se mu Mezkova tvář a jeho slabý hlas, jak mluvil o staré Nadaci psychologů, o Eblingu Misovi, jediném muži, který možná znal, tajemství Druhé Nadace.

Stále dokola se mu honila hlavou Mezkova slova: "Bylo to, jako by Mis byl poražen úžasem, jako by něco kolem Druhé Nadace předčilo všechna jeho očekávání, bylo to zcela jinak, než jak předpokládal. Kéž bych byl uměl číst jeho myšlenky spíše než jeho emoce. Emoce byly jasné, všechno překrývalo ohromující překvapení."

V tom překvapení to vězelo. V něčem neuvěřitelně úžasném!

A nyní si přijde ten šklebící se mladík, lehce žertující o Tazendě a její nepostřehnutelné výjimečnosti a zdá se, že má pravdu. Musí ji mít. Jinak by nic nemělo smysl.

Pritcherova poslední vědomá myšlenka měla nádech krutosti.

Hypertracer ještě ležel u trubice s éterem. Kontroloval ho před hodinou, když byl Channis hodně daleko.

DRUHÁ MEZIHRA

Setkali se náhodně v předpokoji Kanceláře Rady - pouze několik okamžiků předtím, než do ní vstoupili - a stačili si v rychlosti vyměnit několik postřehů. "Tak Mezek je na cestě."

"To jsem také slyšel. To je nebezpečné! Velice nebezpečné!"

"Pokud vše půjde podle plánu, tak ne."

"Mezek není obyčejný člověk a je obtížné manipulovat s těmi, které si vybral jako své nástroje, aniž bychom zaměřili jeho samotného. Je obtížné dotknout se kontrolovaných myslí."

Říkají, že se to podařilo jen v několika málo případech."

"Ano, ale nevidím, jak bychom se tomu mohli vyhnout. "

"Nekontrolovaná mysl je jednodušší. Ale ty většinou nemají žádné pravomoce..."

Vstoupili do Kanceláře a ostatní z Druhé Nadace je následovali.

3.

DVA MUŽI A VENKOVAN

Rossem je jedním z těch světů, které běh historických událostí obvykle opomíjel a který se sám šťastnějším planetám nikdy nevnucoval. V posledních dnech Galaktické Říše osídlilo jeho pustiny několik politických vězňů a aby nedežtovali, strážila je malá hvězdárna s posádkou. Později, ve zlých dobách střetů, dokonce ještě před Hari Seldonem, sem dorazili lidé, kteří prchli z osídlených center, aby se usadili v okrajových pustinách Galaxie. Byli unavení neustále se opakujícími obdobími nebezpečí a nejistot, vyčerpaní drancováním planet, a tak raději zvolili dlouhou, několik neplodných let trvající otravnou cestu.

Ve vlhkých pustinách Rossemu byly roztroušeny vesnice.

Slunce Rossemu bylo malé, rudé a skoupé. Nechávalo si svou trošku tepla pro sebe a devět měsíců v roce tu hustě sněžilo.

Zdejší odolná zrna ležela spící po dobu zimních měsíců v půdě, aby pak s neuvěřitelnou rychlostí vyrostla a uzrála v tom krátkém časovém rozmezí, kdy teploty dosahovaly až padesáti stupňů.

Malá, kozám podobná zvířata spásala trávu, kterou si vykopávala ze sněhu nožkami, na kterých byla tři drobná kopýtká.

Obyvatelé Rossemu tedy měli chléb a mléko, pokud mohli obětovat i nějaké zvíře, tak i maso. Temné, zlověstné lesy, které pokrývaly více jak polovinu povrchu planety, tvořily zásoby pevného, výborně strukturovaného dřeva, které používali při stavbě svých obydlí. Toto dřevo, společně s kožešinami a určitými nerosty, bylo hlavním zdrojem exportu a čas od času přilétaly z Říše lodě, které výměnou přivážely zemědělské stroje, atomové ohřívače a dokonce i televizory. To poslední bylo zvláště důležité, neboť zimy zde byly nekonečné.

S rozpadem Říše však skončilo na Rossemu toto poklidné období. Obchodní lodě sem dříve přivážely čerstvé zprávy, ale teď byl Rossem odkázán pouze na to, kdy sem dorazí noví uprchlíci - jednou to byla dokonce velmi početná skupina.

A teprve pak se obyvatelé Rossemu dovídali o vyhlazovacích bitvách a zdecimovaných populacích, o tyranských vládách a vzpurných místokrálech. A mohli vzdychat a potřásat hlavami a zachumlávat své zarostlé tváře do kožešinových límců, když seděli na návsích, v slabém slunečním světle a filozofovali o lidském zlu.

Žádné obchodní lodě už nedorážely a život se stával těžším.

Dodávky cizokrajné potravy, tabáku a strojů byly zastaveny.

Podivné věci se dozvídali z útržků zpráv, které jim přinášely jejich televizory. A nakonec přišla zpráva, že Trantor byl vydrancován.

Hlavní svět celé Galaxie, velkolepý, legendární, nedosažitelný a s ničím jiným nesrovnatelný domov

imperátorů byl s konečnou platností zničen.

Bylo to něco nepochopitelného a mnohým rossemským zemědělcům, kteří dále obdělávali svá pole, se snad mohlo zdát, že konec Galaxie je už na dosah ruky.

A pak jednoho dne, ne nepodobného dnům jiným, dorazila opět nějaká loď. Klímající moudří starci otevřeli své staré oči a zašeptali, že to je jak za časů jejich otců - ale nebyla to tak úplně pravda.

Tato loď nebyla říšskou lodí. Byla to jen její neumělá napodobenina - a muži uvnitř byli vojáci z Tazendy.

Vesničané byli zmateni. Nikdy neslyšeli o Tazendě, nicméně je vítali s tradiční pohostinností. Nově přichozí se přísně vyptávali na přírodní podmínky planety, na počty jejich obyvatel, na počet měst - pod tímto slovem si vesničané mylně představovali vesnice - na typ ekonomiky a tak dále.

Další loď přijížděly a všude byla rozvěšována prohlášení, že Tazenda je nyní vládnoucím světem že budou ustaveny podél rovníku - obydlená oblast - vybírací stanice, které budou každý rok podle jistých vzorců shromažďovat určité procento kožešin a zrní.

Rossemitští vážně zamrkali nejistí, co znamená slovo "daně".

Když přišel čas, platili a ve zmatku sledovali cizí uniformované muže, kteří nakládali úrodu zrní a kožešin na vesnická nákladní auta.

Tu a tam se rozhorlení vesničané spojili a vytáhli starobylé lovecké zbraně, ale na ty nikdy nedošlo. Reptajíce se rozešli, když muži z Tazendy dorazili a s hrůzou zjišťovali, jak se jejich boj o přežití stává stále tvrdším.

Ale nové rovnováhy bylo nakonec dosaženo. Tazendský guvernér žil zatvrzele ve vesnici Genti, kam Rossemitští neměli přístup. On a jeho úředníci byli podivné bytosti z cizího světa, kteří se jen zřídka tomu rossemitskému přibližovali. Daňoví farmáři, placení z Tazendy, docházeli pravidelně, všichni si už na ně zvykli - a vesničané se naučili zrní skrývat, dobytek zahánět do lesů a zdržovat se vnějších příznaků prosperity. A pak s přihloupým, nechápavým výrazem zodpovídali otázky týkající se jejich majetku a jen stěží přiznávali to, co každý mohl vidět.

A tak se úroda snižovala, daně klesaly, téměř jakoby Tazenda byla vyčerpaná vymáháním poplatků toho druhého světa.

Ale obchod vzkvétal a snad i na Tazendě zjistili, že je to výhodnější.

Na Rossemu už výměnou nezískávali prvotřídní výrobky Říše ale i tazendské stroje a potraviny byly lepší než to, co jim mohla dát jejich planeta.

A tak se opět Galaxie naplnila mírem a venkované získávali živobytí ze své půdy.

Mužovi vítr prohrábl vous, když vyšel před svoji chatu. První sníl se sypal na ztvrdlou zem, obloha byla zatažená a růžová. Pozorně se podíval nahoru a usoudil, že žádná bouře není na obzoru.

Mohl se bez obtíží vypravit do Genti a zbavit se svých nadbytků obilí a oplátkou přivést dostatek konzervované potravy, aby mu vydržela na celou zimu.

Zakřičel zpět do dveří, které s třesnutím otevřel: "Je v autě dost paliva, chlapče?"

Nějaký hlas se ozval zevnitř a pak se k němu připojil jeho nejstarší syn, jehož rudé vousy zatím jen řídce pokrývaly jeho tvář.

"Auto," řekl, "je plné a jede dobře, až na špatné nápravy. Ale na to jsem krátký. Říkal jsem ti, že potřebuje odbornou opravu."

Starý muž udělal krok vzad a prohlížel si svého syna přimhouřenýma očima, pak si odhodil vlasy z čela: "A je to snad moje vina? Kde a jakým způsobem mám sehnat odborníka? Copak byla má úroda v posledních letech jiná než mizerná? Copak se můj stáda už dostala z toho svrabu? A kožešiny se množí jen tak samy od sebe..."

"Narovi!" Znamý hlas zvnitřku ho zastavil uprostřed slova.

Zabručel. "Dobrá, dobrá - tvoje matka se musí míchat do záležitostí otce a syna. Vyvez auto a zkontroluj, jestli je přívěsný vůz bezpečně připojen."

Své ruce v rukavicích prudce spojil a pohlédl opět na nebe.

Temně rudé mraky se srocovaly, objevovala se šedá obloha, která neslibovala žádné teplo. Slunce bylo schované.

Právě se chystal podívat zpět, když se jeho klesající oči náhle zastavily a prst automaticky zamířil směrem nahoru, ústa se široce otevřela a vykřikla, aniž by brala v úvahu chladný vzduch.

"Ženská," zakřičel silně, "stará, pojď sem!"

Rozhořčená hlava se objevila v okně. S otevřenými ústy zírala, kam ukazoval jeho prst. S výkřikem se řítila dolů po dřevěných schodech a v běhu chňapla po staré dece a čtverci plátna.

Plátno se snažila přehodit přes hlavu a uši, deka jí splývala z ramenou.

Zafuněla: "To je nějaká loď zvenku."

A Narovi nepříjemně poznamenal: "A co jiného by to mělo být? Máme návštěvu, stará, návštěvu! " Loď pomalu klesala a chystala se přistát na pustém zamrzlém poli v severní části Narovovy farmy.

"Ale, co budeme dělat?" - lapala po dechu žena. "Můžeme jim nabídnout pohostinství? Špinavé patro naší chatrče a zbytky kukuřičných placek z minulého týdne?"

"Neměli bychom je poslat k sousedům?" Narovi zčervenal, už tak byl dost červený od mrazu a jeho ruce v kožešinových rukavicích prudce vystřelily a uchopily ženu za ramena.

"Ženská, dušinko moje," drmolil; "vezmi ty dvě židle z našeho spodního pokoje, já pak zabiju naše tučné mládě a opeču ho s brambory, ty uděláš čerstvé placky. A teď jdu pozdravit ty mocné muže z vesmíru ... a... a..." Zarazil se, posunul čepici na stranu a váhavě se podrblal. "Ano a přinesu taky džbán pálenky. Silný nápoj bude příjemný."

Během této řeči ženina ústa poklesla. Nevyšlo z nich nic. A když tento stav pominul, nesouhlasně zasípěla. Narovi vztyčil prst. "Stará, co to bylo za vesnici, o které stařešinové tenkrát vyprávěli? Eh? Namáhej svou paměť. Stařešinové chodili od farmy k farmě - sami! To je důležité! Aby požádali, když přistane nějaká cizí loď z vnějšího prostoru, abychom je okamžitě z příkazu guvernéra informovali."

"A nyní bych se neměl chopit příležitosti a získat si přízeň mocných? Koukni se na tu loď. Už jsi někdy viděla něco podobného?"

Tito lidé z dalekých světů jsou bohatí a důležití. Samotnému guvernérovi na nich záleží tak, že vyslal stařešiny, aby chodili v tom sychravém počasí a rozšiřovali, že přijedou.

Možná že dnes už celý Rossem ví, že jsou tito muži očekáváni Lordy z Tazendy - je to moje farma, kde přistanou."

Ze samého vzrušení si docela slušně poskočil. "Hlavně teď být náležitě pohostinný - guvernéř si zaznamená moje jméno - a máme cestu otevřenou, ne?"

Žena si v tenkých domácích šatech náhle uvědomila chlad, který ji prostupoval. Zamířila ke dveřím a zakřičela přes rameno: "Nezůstávej tam dlouho." Ale muž, ke kterému mluvila, už rychle spěchal k obzoru, kam loď dopadala.

Ani chlad, ani bezútěšnost nekonečných pustin na této planetě generálu Han Pritcherovi nevadily. Ani její bída, ani samotní upocení venkované.

To, co ho zneklidňovalo, byla otázka rozumnosti jejich taktiky.

On a Channis zde byli úplně sami.

Loď, kterou zanechali ve vesmíru, se mohla za normálních okolností o sebe sama postarat, ale přesto se nezbavoval pocitu ohrožení. Jistě, byl to Channis, kdo byl odpovědný za tento vývoj.

Úkosem pohlédl na mladého muže a zachytil ho, jak vesele pomrkává do kožešinou olemovaného otvoru, ve kterém se právě objevily ženiny kradmo se koukající oči a vyjevená, široce otevřená ústa.

Channis se zde viditelně cítil dobře. Tento fakt Pritcherovi nepříjemně zaváněl. Jeho hra nesmí být protahována déle, než si on sám přeje. Ale zatím byly jejich zápestní ultravlnné vysílačky tím jediným spojením s lodí.

A pak, ten vesnický hostitel se přehnaně usmíval, několikrát pohodil hlavou a říkal hlasem prosyceným úctou: "Urození pánové, toužím vám sdělit, že můj nejstarší syn - výtečný mladík, kterému moje chudoba brání ve vzdělání, jehož by si jeho rozum zasloužil - mě právě informoval, že stařešinové brzy dorazí.

Věřím, že váš pobyt zde bude tak příjemný, jak jen mi mé skromné prostředky dovolí, protože já jsem chudý, ačkoli těžce pracující, počestný a skromný farmář, jak vám tady každý potvrdí."

"Stařešinové?" Optal se Channis lehce. "Šéfové této oblasti?"

"Tak, tak, urození pánové, nejpočestnější a nejceněnější muži z naší vesnice, která je známa svou počestností po celém Rossemu - i když živobytí je těžké a výdobytky z polí a lesů jsou stále skrovnější. Snad se urození pánové stařešinům zmíní o tom, jak jsem vás přivítal, a to možná zapříčiní, že oni nám dodají nový nákladní vůz, protože ten starý už sotva leze a naše živobytí je na něm zcela závislé."

Jeho pohled byl ponížene horlivý a Han Pritcher přikyvoval s tou náležitě nezúčastněnou povýšeností, která vycházela z jeho role urozeného pána, kterou mu přisoudili. "Zpráva o vaší pohostinnosti dojde k uším vašich stařešinů."

Pritcher využil následující okamžiky, kdy osaměli a řekl zjevně polospícímu Channisovi.

"Nemám velkou radost z toho setkání se stařešiny. Jaký je na to váš názor?"

Channis se zdál být překvapený. "Žádný. Zneklidňuje vás něco?"

"Domnívám se, že bychom udělali lépe, kdybychom se zde chovali nenápadně."

Channis odpověděl rychle, monotónním hlasem: "Pro náš další postup je nezbytné riskovat. Nenajdeme, Pritchere, ty muže, které hledáme, tak, že jednoduše vsuneme ruku do tmavého pytle a budeme tápat po tmě. Muži, kteří vládnou neobyčejnými schopnostmi své mysli, nemusí být nutně viditelně u moci. Za prvé psychologové Druhé Nadace jsou pravděpodobně menšinou celkové populace, stejně jako tomu bylo na vaší První Nadaci, kde technici a vědci také tvořili pouze menšinu. A to obyčejné obyvatelstvo je právě - velice obyčejné. Psychologové jsou možná velice dobře ukryti a muži, kteří zjevně vládnou, si možná skutečně ve vši počestnosti myslí, že oni jsou těmi skutečnými vládci. Řešení tohoto problému možná najdeme právě zde, na této zamrzlé planetě.

"S tím vůbec nesouhlasím."

"Proč, podívejte se, je to jasné. Tazenda je pravděpodobně ohromná a žijí tam milióny či dokonce stovky miliónů obyvatel.

Jak bychom mohli mezi nimi najít psychology a pravdivě informovat Mezka o tom, že jsme našli Druhou Nadaci? A přitom zde, v tomto malém vesnickém světě a na této podřadné planetě, jsou všichni tazendští vládci, o kterých nám náš hostitel vyprávěl, koncentrováni v jedné vesnici Genti. Může jich tam být pouze několik set, Pritchere a mezi nimi určitě je jeden nebo více představitelů Druhé Nadace. My se tam nakonec vypravíme, ale setkat se nejprve s Eldersovými - je logický krok v našem postupu."

Nenuceně se od sebe odtáhli, když jejich černovousý hostitel opět vrazil do místnosti. Byl viditelně zneklidněn.

"Urození pánové, stařešinové právě dorazili. Ještě jednou vás snažně prosím, abyste se o mně aspoň slovem zmínili v můj prospěch." A v prudkém záchvatu servilnosti se prudce uklonil.

"Určitě na vás nezapomeneme," řekl Channis. "Jsou toto ti vaši stařešinové?"

Bez jakýchkoli pochybností byli. Byli tři.

Jeden k nim přistoupil. S důstojnou vážností se uklonil a řekl: "Jsme poctěni. Přeprava je zajištěna, vážení

pánové, a my se těšíme na setkání s vámi v našem zasedacím sále."

TŘETÍ MEZIHRA

První řečník zamyšleně hleděl na oblohu. Chomáčovitě mraky klouzavě letěly po slabě ozářené hvězdnaté obloze. Vesmír se mu jevil nepřátelsky. Byl chladný a hrozivý a teď navíc obsahoval tu podivnou kreaturu Mezka a to ho ještě ztmavovalo a zhušťovalo do zlověstné hrozby.

Už bylo po zasedání. Nebylo dlouhé. Všechny pochybnosti a otázky byly přeneseny do obtížného matematického problému, který se týkal neurčitého charakteru psychiky mutanta. Byly zváženy všechny extrémní možnosti obměny.

Vyjasnilo se něco? Někde v této oblasti vesmíru - v relativně dosažitelné vzdálenosti - je Mezek. Co udělá?

Bylo jednoduché ovládnout jeho muže. Jednali - a jednají - podle plánu.

Ale co udělá Mezek sám?

4.

DVA MUŽI A STAŘEŠINOVÉ

Stařešinové nebyli v té vymezené oblasti Rossemu přesně tím, co se snad očekávalo. Nebyli ani staří, ani autoritativní, ani nepřátelští. A jen přamalo připomínali sedláky.

Vůbec ne.

Důstojnost, která je charakterizovala již při prvním setkání, dále rostla až dosáhla síly převažujícího charakteristického rysu.

Seděli u oválného stolu a tvářili se jako důstojní a pomalu se pohybující myslitelé. Většina jich trochu pomíjela svůj fyzický vzhled, ačkoli těch několik, kteří měli vousy, je měli pečlivě nakrátko zastřižené. Dost jich vypadalo mladších čtyřiceti let a to ukazovalo na to, že označení "stařešinové" bylo více vyjádřením vážnosti než věku.

Ti dva z vesmíru seděli v čele stolu ve slavnostním tichu, které doprovázelo poněkud střidnou stravu, která byla více ceremoniální než výživná a vstřebávali novou, kontrastní atmosféru.

Po jídle a po jedné či dvou seriózních poznámkách, které byly příliš krátké a jednoduché, než aby se daly nazvat řečí a které pronesli stařešinové, kteří se očividně drželi vážnosti, se nakonec neformálnost přece jen prosadila.

Bylo to, jako kdyby důstojnost pozdravného setkání s cizinci uvolnila cestu přívětivé vesnické zvědavosti a přátelskosti.

Nahrnuli se kolem cizinců a zahrnuli je spoustou otázek.

Ptali se jestli je obtížné řídit vesmírnou loď a kolik lidí je k tomu třeba, zda by bylo možné vyrobit dokonalejší motory pro jejich pozemní vozidla, zda je pravda, že jen zřídka na jiných světech sněží tak, jako je tomu prý na Tazendě. Kolik lidí na těchto světech žije, jak jsou daleko, jak jsou jejich šaty utkány a co jim dává kovový lesk, proč nejsou oblečení v kožešinách, zda se holí každý den, co je to za kámen, který má Pritcher v prstenu... Výčet by se dal ještě prodlužovat.

A téměř vždy byly otázky kladeny Pritcherovi, kterého jako staršího automaticky považovali za výše postaveného. Pritcher najednou zjistil, že je nucen odpovídat stále obsáhleji. Byli jako děti. Jejich otázky vedla naprostá a odzbrojující zvědavost.

Jejich chtivost vědět byla zcela neodolatelná a nedala se jim odepřít.

Pritcher vysvětloval, že řídit vesmírnou loď není obtížné a že velikost posádky je různá, od jednoho do mnoha mužů, že motory jejich pozemních vozů podrobně nezná, ale že by nepochybně mohly být vylepšeny; že podnebí na jednotlivých světech je téměř nekonečně různé že na jeho světě žije mnoho set miliónů lidí a že to je jen velice málo ve srovnání s Tazendskou říší, že jejich šaty jsou utkány z křemičitých umělých hmot a že jejich kovového lesku bylo dosaženo vhodnou orientací jejich povrchových molekul, že mohou být uměle zahřívány, takže nepotřebují kožešiny, že se holí každý den, že kámen v jeho prstenu je ametyst. Výčet by mohl pokračovat. Zjistil, že ve svém vztahu k těmto naivním vesničánům roztál proti své vůli.

A vždy, když odpovídal, stařešinové mezi sebou rychle brebentili, jako by prodebatovávali získané informace. Bylo obtížné sledovat jejich vnitřní diskuse, protože v těchto případech používali svoji vlastní verzi univerzálního Galaktického jazyka, která vznikla dlouhým odloučením od vývoje živé řeči, a tedy se stala zastaralou.

Téměř by se dalo říci, že jejich úsečné poznámky samy o sobě stály na hranici srozumitelnosti, ale právě jazyk je dělal nepochopitelnými. Nakonec je Channis přerušil a řekl: "Milí pánové, nyní musíte chvíli odpovídat vy nám, protože my jsme cizinci a chtěli bychom poznat o Tazendě co nejvíce."

A co se přihodilo pak, pád do ticha, všichni až dosud výřeční stařešinové ztichli. Jejich ruce, které se předtím pohybovaly velice rychle a citlivě doplňovaly jejich slova, jakoby jim dávaly větší váhu a odlišovaly významové jemnosti, náhle klesly.

Koukali pokradmu jeden na druhého, zjevně si přející, aby ten druhý to vzal na sebe.

Pritcher rychle zakročil. "Můj kolega se ptá přátelsky, protože sláva Tazendy je známa po celé Galaxii a my pochopitelně budeme guvernéra informovat o vaší lásce a loajalitě."

Žádný povzdech úlevy neslyšeli, ale tváře se rozjasnily.

Jeden ze stařešinů se palcem a ukazováčkem pohladil po vousu snažíce se jemným tlakem urovnat nepatrnou nesrovnanost a řekl: "Jsme věrní sluhové Pánů z Tazendy." Pritcherova mrzutost, kterou pocítil při Channisově přímé

otázce, opadala. Bylo aspoň zřejmé, že věk, který se přes něj přehnal, zatím ještě nesnížil jeho schopnost urovnávat omyly druhých.

Pokračoval: "Nevíme toho moc v naší části vesmíru o minulosti Pánů z Tazendy. Domníváme se, že tady v klidu vládnují již dlouhý čas."

Ten samý stařešina, který mluvil předtím, odpověděl.

Zcela nenásilně se stal Mluvčím. Řekl: "Ani dědové našich nejstarších si nepamatují, že by kdy Páni tady nebyli."

"Bylo to období míru?"

"Bylo to období míru!" Zaváhal. "Vladař je silný a mocný a neváhá potrestat zrádce. Nikdo z nás není pochopitelně zrádce."

"Představuji si to tedy tak, že potrestal v minulosti ty, kteří si to zasloužili."

A opět váhání. "Nikdo z nás nikdy nebyl zrádce, ani naši otcové, ani dědové. Ale na jiných světech, kde takoví byli, si pro ně přišla smrt rychle. Není dobré o tom přemýšlet, protože my jsme pokorní muži, chudí farmáři a o politiku se nestaráme."

Úzkost v jeho hlase i všeobecná starost v očích ostatních byly zřejmé.

Pritcher řekl vlídně: "Mohli byste mi říci, jak si můžeme zařídit audienci u vašeho guvernéra?"

A okamžitě nastal zmatek.

Po dlouhé chvilce stařešina řekl: "Proč byste to neměli vědět. Guvernér tu bude zítra. Očekával vás. Bude to pro nás velká čest. My... my vážně doufáme, že se mu dostatečně zmíníte o naší loajalitě k němu."

Pritcherův úsměv se sotva zachvěl. "Očekával nás?"

Stařešinové koukali překvapeně jeden na druhého.

"Proč... už týden na vás čekáme."

Jejich apartmá byla nepochybně na tento svět luxusní. Pritcher dřív bydlel hůř. Channis nedával najevo nic než lhostejnost k tomu, co ho obklopovalo.

Mezi nimi dvěma existovalo napětí, které bylo jiné povahy než dosud. Pritcher cítil, že už je načase, aby se konečně rozhodl a zároveň ještě bylo vhodné dále čekat. Navštívit guvernéra znamená zvýšení nebezpečnosti jeho riskantní hry, pokud však vyhraje, zisky budou mnohonásobně zvětšeny. Cítil záchvěv strachu v malé vrásce mezi Channisovým obočím, téměř neznatelnou nejistotu, se kterou se spodní ret mladého muže prezentoval horním zubům. Ošklivil si zbytečné předstírání a rozhodl se, že mu učiní konec.

Řekl: "Zdá se, že jsme očekáváni."

"Ano," odpověděl Channis prostě.

"A co? Nemáte k tomu dále co říci. Přijeli jsme sem a zjišťujeme, že nás guvernér očekává. Dá se očekávat, že se od něj dozvíme, že nás očekávají na Tazendě. Jakou cenu má pak celá naše mise?"

Channis vzhledl a aniž by se snažil potlačit známku únavy ve svém hlase, řekl: "Že nás očekávají je jedna věc, že vědí, kdo jsme a odkud jsme, je věc další."

"Očekáváte, že se to nedostane k mužům Druhé Nadace?"

"Snad. Proč ne? Jste připraven jít do toho? Předpokládám, že naše loď byla zachycena ve vesmíru. Není to nic neobvyklého, Říše si většinou sledují své hranice. I kdybychom byli obyčejnými cizinci, zajímali by se o nás."

"Dostatečný zájem, když guvernér přijde za námi, místo aby to bylo opačně."

Channis pokrčil rameny: "Toto budeme muset nechat na později. Až budeme vědět, co je guvernér zač."

Pritcher obnažil své zuby v bezkrevném úšklebku. Situace se stávala směšnou.

Channis pokračoval s vyumělkovaným zaujetím. "Alespoň víme jednu věc. Tazenda je Druhá Nadace, nebo milióny náznaků ukazují špatným směrem. Jak byste vysvětlil ten zjevný teror, kterým Tazenda drží tyto národy? Nevidím žádné znaky politické převahy. Jejich Rady stařešinů se zjevně scházejí svobodně bez jakýchkoli zásahů. Daně, o kterých mluví, se mi nezdaří ani velké, ani účinné. Stále mluví o chudobě, ale zdají se být statní a dobře kmení. Jejich domy jsou neotesané a vesnice nevzdělané, ale to očividně slouží účelu. Ve skutečnosti mě tento svět fascinuje.

Nikdy jsem neviděl někoho více zuboženého, a přesto jsem přesvědčen, že netrpí a že jejich nekomplikované životy obsahují vyvážené štěstí, které postrádají sofistikující populace rozvinutých center."

"Jste tedy ctitel venkovských předností?"

"Hvězdy mi to nedovolují." Channise tato myšlenka pobavila. "Já spíše hledám význam toho všeho. Tazenda je zjevně výkonným úředníkem - výkonným ve zcela jiném smyslu, než známe ze staré Říše nebo První Nadace nebo dokonce z našeho vlastního Svazu. Naše výkonnost je mechanická a hodnoty nám unikají. Tazenda přináší štěstí a přiměřené bohatství. Nevidíte, jak celková orientace jejich nadvlády je rozdílná? Není fyzická, ale psychologická."

"Opravdu?" Pritcher si neodpustil ironii. "A co ta hrůza, se kterou stařešinové hovořili o trestání zrádců těmi vašimi srdečnými psychology? Jak se to shoduje s vaší teorií?"

"Kde jsou ti potrestaní? Oni mluví pouze o potrestání druhých."

Je to jako kdyby myšlenka trestu v nich byla tak dokonale implantována, že samotný trest nemusí být nikdy použit. Příslušný způsob myšlení byl vložen do jejich myslí a jsem přesvědčen, že na této planetě není žádný tazendský voják. Copak to všechno nevidíte?"

"Snad to uvidím," řekl Pritcher chladně, "až navštívím guvernéra."

A mimochodem, co když i naše psychiky jsou ovládnuty?"

Channis odpověděl hrubě opovržlivě: "VY byste na to měl být zvyklý."

Pritcher zblednul a s námahou se otočil. Toho dne už spolu nemluvili.

Byla tichá, bezvětrná, chladná noc, když Pritcher naslouchal jemným pohybům toho druhého spáče. Pak tiše nastavil svoji záपěstní vysílačku na ultravlnnou oblast, na kterou byla Channisova vysílačka nenaladitelná. Opatrně, bezhlučně se jí dotýkal nehtem svého prstu a podařilo se mu spojit s lodí.

Odpověď přišla téměř ihned, po kratičce fázi bezhlučných vibrací, která byla stěží smysly postižitelná.

Pritcher se ptal dvakrát: "Už jste navázali nějaká spojení?"

Dvakrát mu přišla odpověď: "Ne. Stále čekáme."

Vylezl z postele. V místnosti bylo chladno a on se zahalil do kožešinového přehození, pak seděl ve své židli a koukal na shluky hvězd které byly svým zářením i složitostí jejich uspořádání tak odlišné od mlhy Galaktické čočky, která dominovala noční obloze v jeho rodilé Periferii.

Někde tam mezi hvězdami byla odpověď na to, co ho skličovalo a on cítil, že touží po tom, aby už řešení přišlo a všechno ukončilo.

Na chvíli se zamyslel nad tím, jestli má Mezek pravdu, jestli ho opravdu pozměnění připravilo o pevné sebevědomí. A nebo to bylo způsobeno věkem a neustálým pohybem v posledních letech?

Vlastně mu to bylo jedno. Byl unavený.

Guvernér Rossemu přijel neokázale. Byl doprovázen pouze jedním uniformovaným mužem, který řídil jeho pozemní vůz.

Vůz měl atraktivní design, ale Pritcherovi se nezdál výkonný.

Nemotorně se otáčel a více než jednou se viditelně vyhnul situaci, kdy by musel příliš rychle měnit rychlosti. Na první pohled bylo zřejmé, že jezdí na chemický a nikoliv na atomový pohon. Tazendský guvernér měkce vystoupil na tenkou vrstvu sněhu a kráčet mezi dvěma důstojnými stařešiny. Ani se na ně nepodíval a rychle vstoupil. Oni ho následovali.

Ze svých pokojů ho sledovali dva Mezkovi muži. On - guvernér - byl zavalitý, poněkud silný, krátký, nevýrazný.

Ale co z toho?

Pritcher se proklínal, že mu selhávají nervy. Jeho tvář, tím si byl jistý, zůstávala ledově klidná. Nijak se před Channisem neponížil - ale věděl velmi dobře, že jeho krevní tlak stoupl a hrdlo vyschlo.

Nebyl to fyzický strach. Nebyl z těch, kteří netuší, co je chladnokrevnost a kteří ztupnou, kdykoli se začnou čehosi obávat - pro něj byl fyzický strach bezvýznamný a nepočítal s ním.

Ale toto bylo něco jiného. Byl to jiný strach. Rychle pohlédl na Channise. Mladý muž si zběžně prohlížel nehty na jedné ruce a pak se lenivě šťoural v jakési nepatrné záděře.

Cosí uvnitř Pritchera se ohromně rozvášnilo. Proč by se Channis měl obávat psychické kontroly?

Pritcher zadržel hluboký vdech a zkoušel myslet zpátky.

Jaký byl předtím, než ho Mezek přeměnil ze zásadového demokrata na pozměněného. Bylo těžké si to vybavit. Nemohl sám sebe psychicky umístit. Nemohl přervat spleť drátů, která ho emocionálně vážala k Mezkovi. Rozum si pamatoval, že se kdysi dávno snažil úkladně zavraždit Mezka, ale přes všechno úsilí, které mohl vyvinout, si nebyl schopen vybavit své emoce té doby.

Možná to byla sebeobrana jeho mysli, bohužel, protože, když mu někdy intuice říkala, jaké snad tenkrát mohl mít pocity, nebylo to nikdy podrobné, šlo jen o hlavní směr, kterým se jeho myšlenky mohly ubírat - a přesto jeho žaludek slábnul. Co kdyby se guvernér dotýkal jeho mysli?

Co kdyby nehmotné psychické úponky Druhé Nadace vyvolaly trhliny na jeho emocionálním uspořádání a ty by se zvětšovaly a spojovaly...

Zpočátku nic nepociťoval. Žádnou bolest, žádný psychický otřes, dokonce ani žádný náznak souvislosti. Vždy miloval Mezka. A pokud byla doba - před takovými pěti lety - kdy si myslel, že ho nemiluje, že ho nenávidí - byl to jen děsivý klam.

A pomyšlení na něj jím otrásalo.

Ale tenkrát žádnou bolest necítil.

Mohlo by se to při setkání s guvernérem přesně opakovat?

Mohlo by se všechno to, co bylo předtím - celá jeho služba Mezkovi, celá jeho životní orientace - připojit k nějakému novému životnímu snu, který obsahuje slovo Demokracie. Vždyť Mezek je také sen a jeho věrnost patří Tazendě... Rychle se odvrátil.

Silně se mu chtělo zvracet.

A pak mu Channisův hlas zařinčel v uchu. "Myslím, že je to ono, generále."

Pritcher se opět obrátil. Jeden ze stařešinů otevřel tiše dveře a s důstojnou klidnou vážností stál na prahu.

Řekl: "Jeho excelence, z vůle Pánů z Tazendy guvernér Rossemu, je potěšen, že vám může oznámit, že vás očekává."

"Jistá věc," Channis si trhnutím utáhnul opasek a přes hlavu si natáhl rossemitskou kapuci.

Pritcherova čelist sklapla. Toto byl začátek skutečně riskantní hry.

Guvernér nebyl nějakého hrozivého vzhledu. Jednak neměl nic na hlavě a řídnoucí světle hnědé vlasy, tu a tam prošedivělé, mu dodávaly na mírnosti. Vysedlé oční oblouky se na ně mračily a oči umístěné v jemné síti vrásek se zdály být vypočítavé, ale brada, čerstvě ostříhaná, byla jemná a malá a podle všeobecné úmluvy stoupenců pseudovědy určování charakteru podle síly lícních kostí, byl "slabý".

Pritcher se vyhnul očím a sledoval bradu. Nevěděl, jestli mu zrovna toto pomůže - pokud mu vůbec něco může pomoci.

Guvernérův hlas byl vysoký, lhostejný: "Vítám vás na Tazendě. Zdravím vás v míru. Už jste jedli?" Jeho ruka s dlouhými prsty a vystouplými žilami téměř královským gestem mávla směrem ke stolu tvarovanému do písmene "U". Úklonou poděkovali a usadili se. Guvernér seděl na vnější straně základny písmene U, oni na vnitřní, po pravé i levé ruce jim seděla řada mlčících stařešinů. Mluvil v krátkých, nesouvislých větách - vychvaloval jídlo, jakožto tazendský dovoz mělo vskutku jinou kvalitu, i když ne o moc lepší, než prosté jídlo stařešinů - pohrdavě mluvil o rossemském klimatu, zmínil se také o pokusu zjednodušit vesmírnou dopravu. Channis mluvil málo. Pritcher vůbec ne. Pak bylo po všem. Kompot byl sněden, ubrousky použity a odloženy, guvernér se pohodlně rozvalil na židli. Jeho malá očička zasvítily. "Ještě se zeptám na vaši loď. Přirozeně bych rád viděl, jak se jí dostává přiměřené péče, jak ji opravují. Říkali mi, že není známo, kde momentálně je."

"To je pravda," Channis bezstarostně odpověděl. "Nechali jsme ji ve vesmíru. Je to velká loď vhodná pro dlouhé cesty, které vedou i přes nepřátelská území, domnívali jsme se, že přistát s ní zde, by mohlo vzbudit pochybnosti o našich mírových záměrech. Rozhodli jsme se přistát sami, neozbrojeni."

"Přátelský čin," komentoval to nepřesvědčivě guvernér. "Velká loď, říkáte?"

"Žádné válečné plavidlo, excellence."

"Aha. Odkud že to jste?"

"Z malého světa v Santanském sektoru, vaše excellence. Možná, že ho ani neznáte, protože postrádá důležitost. Chceme navázat obchodní vztahy."

"Obchod, eh? A co máte prodávat?"

"Stroje všeho druhu, excellence. Výměnou za jídlo, dřevo, rudy..."

"Aha, hm." Guvernér vypadal pochybovačně. "O těchto záležitostech vím málo. Snad by se dal zařídít oboustranný zisk. Snad poté, co důkladně prověřím vaše pověřovací listy - protože moje vláda vyžaduje spoustu informací, než přistoupí k jednání, rozumíte - a poté, co si prohlédnu vaši loď, budete moci letět dále k Tazendě."

Nebylo co odpovědět a guvernér viditelně zledověl. "Je však nutné, abych viděl vaši loď."

Channis řekl odměřeně: "Loď se bohužel právě opravuje. Pokud vaše excellence nemá nic proti tomu dát nám čtyřicet osm hodin, bude vám k dispozici."

"Nejsem zvyklý čekat."

Poprvé se Pritcher setkal s jeho pohledem z očí do očí, zatajil dech. Chvilí měl dojem že se potápí, ale pak se jeho oči vyškubly. Channis nezaváhal. Řekl: "Během čtyřiceti osmi hodin loď nemůže přistát, vaše excellence. Jsme zde a neozbrojeni. Můžete pochybovat o našich čestných záměrech?"

Bylo dlouhé ticho a pak guvernér nevrle řekl: "Vyprávějte mi o světě, ze kterého jste přijeli."

To bylo vše. Tím to skončilo. Nebylo žádných dalších nepřijemností.

Guvernér, který zcela naplnil svoji oficiální povinnost, zjevně ztratil zájem a audience těžkopádně skončila.

A když bylo po všem Pritcher se vrátil zpět do svých místností a inventarizoval sám sebe.

Pečlivě - zadržující dech - "procíťoval" své emoce. Nezaznamenal v sobě nic nového, ale mohl by vůbec ucítit nějakou odlišnost? Cítil něco nového poté, co ho Mezek pozměnil? Nezdálo se mu všechno přirozené? Že je to tak, jak to má být?

Experimentoval. S chladným záměrem zakřičel do mlčících dutin své mysli a ten výkřik zněl: "Druhá Nadace musí být odhalena a zničena."

A pocit, který toto doprovázel, byla upřímná nenávist. Nebyla tak velká jako váhání, které obsahovala.

A pak se stalo to, že bylo v jeho mysli nahrazeno spojení Druhá Nadace slovem Mezek a jeho dech se při tom pocitu zastavil, jazyk zdřevěněl.

Zatím to bylo dobré.

Ale nemohl ho řídit nějak jinak, jemněji? Nebyly už nějaké nepatrné změny provedeny? Změny, které nemohl rozpoznat, protože jejich existence podmínila změnu jeho myšlení?

Nedalo se to zjistit.

Ale ještě stále cítil absolutní loajálnost vůči Mezkovi! Pokud se toto nezměnilo, nic se ve skutečnosti nedělo. Opět svoji mysl zaktivizoval. Channis byl zaneprázdněný ve své části pokoje.

Pritcherův nehet se dotýkal číselníku jeho zápěstní vysílačky.

A pak se stalo to, že pocítil vlnu úlevy, která se nad ním vzdmula a zanechala ho slabého.

Nehybné svaly na obličejí ho neprozradily, ale uvnitř jásal, a když se k němu Channis obrátil obličejem, věděl, že té frašky bude brzy konec.

ČTVRTÁ MEZIHRA

Dva řečníci se mýjeli na cestě a jeden toho druhého zastavil.

"Mám vzkaz od Prvního řečníka."

V očích toho druhého probleskly částečné obavy. "Průsečník?"

"Ano! Snad ještě zažijeme svítání!"

5.

MUŽ A MEZEK

Channis nedával nijak znát, že by věděl o jakékoli změně Pritcherova názoru či změně v jejich vzájemném

vztahu. Rozvalil se na tvrdé dřevěné lavici a široce roztažené nohy vystrčil před sebe.

"Co soudíte o guvernérovi?"

Pritcher pokrčil rameny. "Vůbec nic. Určitě si nemyslím, že by byl nějak geniální. Dost ubohý vzorek Druhé Nadace, jestli je tím, kým jsme si mysleli, že je."

"Nemyslím si, že by někým měl být. Nejsem si jistý, co si z toho všeho mám vzít. Předpokládejme, že vy jste muž Druhé Nadace," Channis se zamyslel, "co byste udělal? Předpokládejme, že víte o tom, proč jsme zde. Jak byste nás dostal?"

"Určitě bych nás pozměnil."

"Jako Mezek?" Channis prudce vzhledl. "Poznali bychom, kdyby nás už pozměnili? To by mě zajímalo! A co kdyby byli obyčejnými, i když velice chytrými psychology?"

"V tom případě by nás nechali dát rychle zabít."

"A naši loď? Ne." Channis zakýval ukazovákem.

"Je to jinak, Pritchere. Určitě je to jinak. I kdyby nás emocionálně řídili, my - vy a já - jsme pouhý předvoj. Je to Mezek, se kterým musí bojovat. Mám za to, že oni vědí, kdo jsme."

Pritcher chladně zíral. "Co zamýšlíte udělat?"

"Čekat." Vyštěknul. "Ať si pro nás přijdou. Trápí je, možná, naše loď, ale pravděpodobně Mezek. Blufuji s guvernérem."

A to nefunguje. My zůstaneme při ruce. Příští osoba, kterou vyšlou, bude z Druhé Nadace a předloží nám nějaký plán."

"A pak?"

"A pak vytvoříme plán my."

"Nesouhlasím s vámi."

"Protože si myslíte, že to bude vůči Mezkovi podvod. Nebude."

"Ne. Mezek se umí vypořádat se všemi podvody, jakýmikoliv, které jste schopen vymyslet. Ale přesto nesouhlasím."

"Protože si myslíte, že nemůžeme podvést muže Nadace?"

"Asi ne. Ale není to ten důvod."

Channisův pohled sklouzl k tomu, co ten druhý držel v ruce a zlověstně řekl: "Myslíte, že toto je ten důvod?"

Pritcher předmět potěžkal a lehce si ho nadhodil. "Máte pravdu. Jste zatčen."

"Proč?"

"Zradil jste Prvního Občana Svazu."

Channisovy rty ztuhly. "O co jde?"

"O zradu. Jak jsem řekl. A o mnou provedené napravení celé záležitosti."

"Váš důkaz? Nebo svědectví, domněnky, fantazírování? Zbláznil jste se?"

"Ne. A vy? Myslíte si, že Mezek vysílá jen tak neodstavená mláďata na směšné, chvástající se mise? Bylo mi to ihned podezřelé."

Ale ztrácel jsem čas pochybováním o sobě. Proč vyslal vás? Protože se usmíváte a dobře oblékáte? Protože je vám dvacet osm?"

"Snad protože mi mohl věřit. Nebo nejste pro logická zdůvodnění?"

"Nebo snad protože vám nemohl věřit. Což je dosti logické i když se to obrátí."

"Utkáváme se v paradoxech, nebo je to slovní hra, ve které jde o to, kdo řekne poslední slovo?"

A pistole se pohnula a Pritcher s ní. Vzpřímeně stál před mladým mužem: "Vstaňte!"

Channis tak učinil nijak zvlášť rychle a vnímal hlaveň pistole, jak se dotýká jeho opasku, aniž by stahoval břišní svaly.

Pritcher řekl: "Mezek chtěl, abychom našli Druhou Nadaci. Mýlil se a já se také mýlil a tajemství, které ani jeden z nás nemohl odkrýt, zůstávalo utajeno. Takže zbývala poslední možnost, a to najít toho, kdo ví, kde to utajené místo je."

"Jsem to já?"

"Zřejmě ano. Nevěděl jsem o tom, pochopitelně ale ačkoli má mysl je pomalá, ukazuje správným směrem. Jak snadno jsme našli Konec hvězd! Jak obdivuhodně jste určil přesné regionální pole Čocky mezi nekonečně mnoha možnostmi! A když jste tak udělal, jak přesně sledujeme právě ten jeden bod určený pro pozorování! Vy nemotorný šašku! Podhodnotil jste mě tak, že vás při žádné z těch souher nemožných náhod nenapadlo, že by to už mohlo být pro mne příliš, abych to spolknul?"

"Myslíte, že jsem byl přehnaně úspěšný?"

"Jen polovina by byla až moc pro jakéhokoli loajálního muže."

"Protože hranice úspěšnosti, kterou jste mi položil, byla tak nízká?"

A pistole ho dloubla, ačkoli ve tváři naproti Channisovi pouze chladný záblesk v očích prozrazoval narůstající hněv.

"Protože jste placen Druhou Nadací."

"Placen?" - neurčité opovržení. "Dokažte to."

"Nebo pod jejich psychickým vlivem."

"Bez toho, aby to Mezek věděl? Směšné."

"S tím, že o tom Mezek věděl. To je právě ono, můj mladý tupče. S tím, že o tom Mezek věděl. Domníváte se, že jinak by vám byla svěřena loď, abyste si s ní hrál? Zavedl jste nás k Druhé Nadaci, jak jsme předpokládali."

"Ztratil jsem jádro v tom množství plev. Smím se zeptat, proč se předpokládalo, že toto vše udělám? Pokud bych byl zrádce, proč bych vás vedl k Druhé Nadaci? Proč jsme vesele neskákali sem a tam Galaxií, jak jste to až dosud dělal vy, nic bychom nezjistili?"

"Kvůli lodí. Protože lidé Druhé Nadace zjevně potřebují pro svoji sebeobranu atomové zbraně."

"Budete to muset vymýšlet lépe. Jedna loď pro ně nic neznamená a kdyby si mysleli, že se něco podle ní naučí a vybudují si během následujícího roku atomová energetická zařízení, byli by velmi velmi naivní. Asi jako vy, řekl bych."

"Budete mít možnost vysvětlit to Mezkovi."

"Vracíme se na Kalgan?"

"Naopak. Zůstáváme zde. A Mezek se k nám připojí během asi patnácti minut. Myslíte si, že nás nesledoval, má vtipná a bystrá hromádka sebeobdivu? Ale návnadu jste hrál dobře. Snad jste nezavedl naše oběti k nám, ale určitě jste zavedl nás k našim obětem."

"Smím si sednout," řekl Channis, "a něco vám názorně vysvětlit? Prosím."

"Zůstanete stát."

"Nakonec, mohu vám to říci i ve stoje. Myslíte si, že nás Mezek sledoval, protože v komunikačním obvodu byl hypertracer?"

Pistol jakoby se zachvěla. Channis by na to však nepřisahal.

Řekl: "Nevypadáte překvapeně. Ale nebudu ztrácet čas tím, zda jste či nejste překvapený. Ano, věděl jsem o tom. A nyní, když vám to říkám, vím o něčem, o čem vy si nemyslíte, že já vím, povím vám něco, co vy nevíte, a o čem já vím, že vy nevíte."

"Necháváte se unášet dlouhým úvodem, Channisí. Myslel bych, že vaše výmysly budou mazanější."

"Tak tedy, jde o toto. Existovali zrádci, zajisté, nebo nepřátelští agenti, dáváte-li přednost tomuto označení. A Mezek se o nich dozvěděl poněkud zvláštním způsobem. Zdá se, že někteří z pozměněných do toho byli zapleteni." Pistol se zachvěla. Tentokrát zřetelně.

"Zdůrazňuji to, Pritchere, protože to byl důvod, proč mě potřeboval. Byl jsem nepozměněný. Nezdůrazňoval vám, že potřebuje nepozměněného? Jestlipak vám řekl ten pravý důvod?"

"Zkuste něco jiného, Channisí. Kdybych byl proti Mezkovi, musel bych o tom vědět." Tiše, rychle se Pritcher vcíťoval do své mysli. Cítil stále to samé. Cítil to samé. Tento muž i zjevně lže. "Domníváte se, že jste loajální vůči Mezkovi. Snad. Loajálnost s tím nemá nic společného. Příliš snadno zjistitelná, řekl Mezek. Ale jak cítíte v duchu? Unavený? Od té doby, co jsme na cestě, cítil jste se vždy normálně? Anebo jste se někdy cítil podivně, jakoby jste nebyl zcela ve své kůži? O co se snažíte, provrtat mnou díru, aniž byste se dotknul spouště?"

Pritcher stáhnul pistoli o dva centimetry zpět. "Co se snažíte říci?"

"Říkám, že jste do toho zapletený. Jste ovládán. Neviděl jste Mezka, jak instaluje ten hypertracer. Neviděl jste nikoho, kdo by to dělal. Vy jste jej tady pouze našel a domníváte se, že to byl Mezek a od té doby jste byl přesvědčen, že nás sleduje."

Jistě, přes zápěstní vysílačku, kterou nosíte, je možné kontaktovat loď ve vlnových délkách, které se pro tu moji nehodí. Myslíte, že jsem to nevěděl?" Mluvil nyní rychle a zlostně. Zdání jeho lhostejnosti bylo vystředáno neurvalostí. "Ale nebude to Mezek, kdo za námi přijede. Nebude to Mezek."

"Kdo, když ne on?"

"Nu, co si myslíte? Já jsem našel hypertracer ten samý den, kdy jsme vyrazili. Ale nemyslel jsem si, že by jej tam dal Mezek."

Neměl k tomu důvod. Nevidíte tu nesmyslnost? Kdybych byl zrádce a on to věděl, mohl ze mě udělat pozměněného tak snadno jako z vás a získat tak tajemství o Druhé Nadaci z mé mysli, aniž by mě musel posílat přes půlku Galaxie. Vy si umíte uchovat před Mezkem nějaké tajemství? A kdybych to nevěděl, pak jsem ho nemohl k ní zavést. Tak proč mě vůbec posílal?

Je tedy jasné, že tam hypertracer musel umístit nějaký agent Druhé Nadace. To je ten, kdo k nám nyní zavítá. A bláznil byste tak, kdyby vaše skvostná mysl do toho nebyla zapletena?

Co to je za normálnost, když své nesmírné pošetilosti považujete za rozumné? Já že bych dal loď Druhé Nadaci? Co by dělali s lodí?

Jste to vy, o co stojíte, Pritchere. Víte o Svazu víc než ostatní, kromě Mezka, a nejste pro ně nebezpečný, zatímco on ano.

To je také důvod, proč mi vložili do mysli směr pátrání. Jistě, bylo pro mě zcela nemožné najít Tazendu namátkovým pátráním Čocky. Věděl jsem to. Ale věděl jsem také, že za námi stojí Druhá Nadace, která to zařídila. Proč nehrát jejich hru? Byla to bitva kdo s koho. Oni chtěli naše a já chtěl jejich místo určení - a v prostoru jsme se nemohli navzájem podvést.

Ale jsme to my, kteří ztrácíme, když na mě míříte tou pistolí. A to určitě není váš nápad. To je jejich. Dejte mi tu pistoli, Pritchere. Víím, že se vám to nezdá správné, ale to není vaše mysl, která takto mluví, to je Druhá Nadace, kterou máte uvnitř.

Dejte mi tu pistoli, Pritchere a budeme společně čelit tomu, co přijde."

Zmatek v Pritcherově tváři se postupně změnil v úděs. Jak věrohodné! Mohl by se on tak mýlit? Proč ty věčné pochybnosti o sobě? Proč si nebyl jistý? Co způsobovalo, že Channisův hlas zněl tak věrohodně?

Věrohodnost!

Nebo jeho vlastní zmučená mysl bránící se nepřátelské invazi?

Byl rozštěpen na dva?

Jako v mlze viděl Channise, jak stojí před ním, ruce roztažené - a náhle věděl, že mu tu pistoli dá. A ve chvíli, kdy se svaly na jeho paži chystaly ke kontrakci tak, jak to dělaly vždycky, otevřely se za ním pomalu dveře a on se otočil.

V Galaxii jsou snad lidé, kteří mohou ty druhé snadno a v pohodě zmást. Odpovídající tomu, existují takové stavy mysli, kdy dokonce i sobě nepodobné páry se špatně rozlišují. Ale Mezek vyčnívá nad všemi kombinacemi těchto dvou faktorů. Celý ten myšlenkový zápas neuchránil Pritchera před okamžitým duševním proudem chladné energie, který ho pohltil. Fyzicky nemohl Mezek řídit žádnou situaci. A neřídil ani tuto. Byl spíše směšný ve svých vrstvách šatů, které ho ztlušťovaly oproti tomu, jakým ve skutečnosti byl, ale přesto mu neumožňovaly dosáhnout normálních rozměrů. Jeho tvář byla zahalena, obvykle dominantní zobák byl zakrytý a zůstal z něj jen červený výčnělek.

Nic víc pro sebe nemohl udělat.

Řekl: "Nechte si svoji pistoli, Pritchere." Pak se otočil k Channisovi, který se pokrčil a sednul si. "Splet' emoci je tu poněkud pomotaná a dosti rozporuplná. Co znamená, že někdo jiný než já vás sleduje?"

Pritcher ostře zasáhl: "Byl hypertracer na naší lodi umístěn na váš rozkaz, pane?"

Mezek k němu otočil chladné oči. "Zajisté. Je hodně pravděpodobné, že by nějaká jiná organizace než Svaz světů k ní měla přístup?"

"On říkal..."

"Hm, on je zde, generále. Nepřímé citace nejsou nutné. Říkal jste něco, Channisi?"

"Ano. Ale zřejmě jsem se spletl. Domníval jsem se, že tam hypertracer dal někdo placený Druhou Nadací a že nás dovedli až sem s nějakým záměrem, kterému jsem byl připraven čelit. Dále jsem se domníval, že generál je více či méně v jejich rukou."

"Mluvíte, jako byste si to už dále nemyslel."

"Obávám se, že ne. Nebo byste tu nemohl být ve dveřích."

"Nu, tak to pojďme pořádně probrat." Mezek se vyvlíknul z vnější vrstvy vycpaného a elektricky ohřívajícího oděvu. "Když dovolíte, tady si sednu."

"Tady jsme nyní v bezpečí, nikdo nás tu nebude rušit. Nikdo z živých na této hromadě ledu nebude mít přání dostat se do tohoto místa. O tom vás ujišťuji." Ve zdůraznění vlastních sil se skrývala krutá předzvěst.

Channis ukázal svůj odpor. "Proč soukromí? Chystá se někdo servírovat nám čaj či tančící děvčata?"

"Sotva. Čím byla tato teorie vaše, mladý muži? Někdy muž Druhé Nadace vás vysledoval a zanechal stopu, kterou nikdo kromě mne a - jak jste říkal, že jste našel toto místo?"

"Je zřejmé, pane, s přihlédnutím ke známým faktům, že jisté nápady byly vloženy do mé hlavy..."

"Opět Druhou Nadací?"

"Nedovedu si představit, že by to byl někdo jiný."

"Pak vás nenapadlo, že kdyby vás někdo z Druhé Nadace mohl přinutit, nalákat či obalamutit, abyste přešel z nějakých jejich důvodů na stranu Druhé Nadace - a já předpokládám, že si představujete, že používají podobné metody jako já, ačkoli, připomínám, já umím implantovat pouze emoce, ne myšlenky tedy vás nenapadlo, že kdyby to mohl udělat, bylo by tak trochu nutné vložit hypertracer do vás?"

A Channis ostře vzhledl a překvapeně sebou trhnul, neboť se setkal s jeho velkýma suverénníma očima. Pritcher zamručel a jeho ramena svědčila o viditelném uvolnění.

"Ne," řekl Channis, "to mě nenapadlo."

"Nebo, pokud by si uložili úkol vás sledovat, nemohli by se cítit způsobilými vás řídit a pak vy jako neřízený jste mohl mít jen vzácně malou šanci najít cestu k Druhé Nadaci. To vás také nenapadlo?"

"Taky ne."

"Proč ne? Poklesla vaše intelektuální úroveň až tak moc, že je to nepravděpodobné?"

"Jedinou možnou odpovědí je otázka, pane. Poslal jste se mnou generála Pritchera, aby mě obvinil ze zrady?"

"Máte nějakou obranu v případě že ano?"

"Pouze tu jedinou, kterou jsem už říkal generálovi. Kdybych byl zrádce a věděl, kde Druhá Nadace leží, mohl jste mě pozměnit a získat tak přesnou informaci. Jestliže jste cítil nutnost nechat mě sledovat, pak jsem o ničem nevěděl a nebyl jsem zrádce. Tak odpovídám na váš paradox dalším."

"A tedy váš závěr?"

"Že nejsem zrádce."

"S tím musím souhlasit, protože váš argument je nevyvratitelný."

"Tedy smím se zeptat, proč jste nás tajně sledoval?"

"Protože přes všechna tato fakta existuje ještě třetí vysvětlení."

Vy i Pritcher jste podávali některé údaje svým vlastním způsobem, ale ne všechny. Já - pokud mi dáte čas - vám to vysvětlím.

A to raději stručněji, abych vás nenudil. Sedněte si, Pritchere a dejte mi tu pistoli. Už nám žádný útok nehrozí. Ani od těch zde, ani od těch venku. Dokonce ani od Druhé Nadace ne. Díky vám, Channisi."

Místnost byla osvětlena obvyklým rossemitským způsobem - elektrinou rozžhaveným drátem. Jediná žárovka byla zavěšena u stropu a její kalná žlutá záře vrhala tři individuální stíny.

Mezek řekl: "Od té doby, co jsem ucítil nutnost nechat stopovat Channise, bylo zřejmé, že tím cosi sleduji. Když vyrazil k Druhé Nadaci s překvapivou rychlostí a přesností, můžeme si přiznat, že to bylo to, co jsem očekával, že se přihodí. Protože jsem nezískal informaci od něj přímo, něco mi v tom muselo bránit. To jsou fakta. Channis zajisté zná odpověď. Já také. A vy, Pritchere?"

A Pritcher zatvřele řekl: "Ne, pane."

"Pak to vysvětlím. Pouze jediný muž může znát, kde leží Druhá Nadace a zároveň mi bránit v tom, abych to zjistil. Channis, obávám se, že vy sám patříte k Druhé Nadaci."

Channisovy lokty zůstaly opřeny o kolena, když se prudce naklonil dopředu a ztuhlými rozzlobenými rty řekl: "Co je váš přímý důkaz? Dedukce selhala dnes už dvakrát."

"Ale existuje také přímý důkaz, Channis. Je to dosti jednoduché."

Říkal jsem vám, že moji muži do toho byli zapleteni."

Ten, kdo je zapletl, musel být bezesporu a) nepozměněný a b) v centru dění. Možností bylo mnoho, ale nebyly zcela neomezené."

Vy jste byl příliš úspěšný, Channis. Lidé vás měli velice rádi."

Vedlo se vám příliš dobře. Zajímalo mne..."

A pak jsem vám navrhnul, abyste vedl tuto výpravu a vás to nijak nezaskočilo. Sledoval jsem vaše pocity. Vyhovovalo vám to. Byl jste si přespříliš jistý, Channis. Nikdo pouze s přirozenými vlohami by se při takovémto návrhu nevyhnul zásahu nejistoty. Protože se to vaši mysl podařilo, bylo to proto, že jste byl buď šilený, nebo ovládaný."

Určit alternativu bylo jednoduché. Zmocnil jsem se vaší myslí v okamžiku relaxace a naplnil ji na kratičkou chvíli zármutkem, pak jsem ji opustil. Byl jste poté tak dokonale rozčilený, že jsem mohl odpřisáhnout, že je to přirozená reakce, která právě proto vyšla jako první. A když jsem rozebíral vaše emoce právě v ten jeden okamžik, v ten jediný téměř nezachytitelný okamžik, než jste se ovládnul, vaše mysl se bránila. To bylo vše, co jsem potřeboval vědět."

Nikdo se mi nemůže bránit, ani v tom nejnepatrnějším okamžiku, aniž by ho ovládal někdo podobný mně."

Channisův hlas byl hluboký a hořký. "Nu a co nyní?"

"Nyní zemřete - jako příslušník Druhé Nadace. Je to nezbytné, což věřím, že chápete."

A opět zíral Channis do hlavně pistole, která se nedala tak snadno otočit jako Pritcherova. Stála za ní mysl, mysl tak vyzrálá, jako byla jeho vlastní a stejně tak schopná odolávat každému nátlaku."

A čas, který mu byl dán, aby zvrátil běh událostí, byl krátký."

Je obtížné popsat, co následovalo, zvláště pro toho, kdo má normální smysly a není schopen emocionálně někoho ovládat."

V podstatě to je to, co si Channis uvědomil v tom kratičkém čase, kdy Mezkův palec tlačil na pojistku spouště. Mezkovy momentální pocity patřily k těm tvrdším a jen ho utvrzovaly v odhodlání. Kdyby se byl Channis dostatečně zabýval tím, co nastane a počítal by, jak dlouhý bude čas od rozhodnutí střelit do počátku působení dezintegračních energií, zjistil by, že mu zbývá něco kolem jedné pětiny sekundy."

To se ani za čas nedá považovat."

A právě v tomto kratičkém časovém rozmezí Mezek náhle zjistil, že se emocionální potenciál Channisova mozku vzedmul, aniž by to jeho mysl ovlivnila a přímo proti němu, z neočekávaného směru, vytrysknul proud čisté chvějící se nenávisti."

Byl to nový emocionální prvek, který odtáhnul jeho palec od pojistky a přinutil ho změnit své jednání. A on si náhle uvědomil, že nastala úplně nová situace."

V živém obraze, který trval mnohem kratší dobu, než by si jeho význam zasloužil, stál Mezek s palcem staženým z pistole a upřeně a ostražitě zíral na Channise. Stál tam Channis, napjatý a ještě ne zcela troufající si volně vydechnout. A byl tam Pritcher, který se svíjel v křesle v křečích, svaly se mu rytmicky napínaly až k prasknutí, šlachy se kroutily ve snaze vystřelit dopředu, obličej se proměnlivě křivil od nacvičené topornosti až k nenávidné grimase posmrtné masky a jeho oči byly stále a zcela upřeny pouze na Mezka."

Pouze slovo nebo dvě bylo vyměněno mezi Channisem a Mezkem - pouze slovo nebo dvě, které dokonale odkryly emocionální proud dotýkající se jejich vědomí a který provždy nastolil stav jejich vzájemného srozumění. Z důvodů naší vlastní limitovanosti je nezbytné přeložit do slov to, co si takto sdělili."

Channis strnule řekl: "Jste mezi dvěma ohni, První Občane."

Neumíte kontrolovat dvě vědomí naráz - pokud je jedno z nich moje. Musíte si vybrat. Pritcher je už nyní osvobozen z vašeho pozměnění. Právě jsem zpřetrhal pouta. Je zase tím starým Pritcherem, tím, který se vás kdysi pokoušel zabít, tím, který vás má za nepřítele všeho, co je svobodné, pravdivé a posvátné a kromě toho je tím, kdo si je vědom, že jste z něj udělal na pět let bezmocného pochlebovače. Zatím ho držím zpět potlačováním jeho vůle, ale kdyby jste mě zabil, tak to skončí a dříve, než se stačíte chopit své pistole nebo jeho vůle - vás zabije."

Mezek si toho byl dobře vědom. Nehýbal se."

Channis pokračoval: "Kdybyste ho chtěl opět dostat pod kontrolu, aby mě zabil, aby udělal cokoli, nebudete nikdy dostatečně rychlý, abyste mě dokázal zastavit."

Mezek se stále nehýbal. Pouze tichý povzddech naznačil srozumění."

"Tak," řekl Channis, "odložte pistoli a nechte nás dále být."

Můžete pak Pritchera dostat zpět."

"Udělal jsem chybu," řekl konečně Mezek. "Byla chyba mít tu někoho třetího, když jsem vám chtěl čelit. Bylo toho na jednoho moc. Je to omyl, za který, předpokládám, musím zaplatit."

Nedbale pustil pistoli a odkopl ji do druhého konce místnosti."

A právě v této chvíli se Pritcher propadnul do hlubokého spánku."

"Bude normální, až se probudí," řekl Mezek lhostejně. Celý tento výjev od chvíle, kdy Mezkův palec začal stlačovat pojistku pistole až do okamžiku, kdy pistol pustil, netrval déle než jeden a půl sekundy."

Jen na chvíli unikl z Mezkova podvědomí prchavý emocionální záblesk, který Channis zachytil. Byla to jistota ještě jednoho triumfu."

6.

MUŽ, MEZEK - A KDOSI DALŠÍ

Dva fyzicky odlišní muži - zdánlivě uvolnění a zcela v pohodě, a přesto emocionální detektor zaznamenával napjaté chvění každého nervu.

Mezek měl poprvé po mnoha letech nedostatečně jištěnou svoji cestu. Channis to věděl a ačkoli se sám mohl na chvíli bránit, stálo by ho to velké úsilí - a nakonec jeho útok by pro jeho protivníka neznamenal nic. Channis věděl, že v testu vytrvalosti a odolnosti by prohrál.

Ale bylo vražedné na to myslet. Ukázat Mezkovi emocionální slabost by znamenalo vložit mu do rukou zbraň. Už zase bylo v Mezkově mysli to něco - něco vítězného.

Získat čas...

Proč měli ti ostatní zpoždění? Byl toto pramen Mezkovy sebejistoty? Mysl, kterou sledoval, neříkala nic. Kéž by uměl číst myšlenky!

A ještě...

Channis prudce přerušil své duševní pochody. Zůstalo pouze jediné, získat čas...

Channis řekl: "Protože je rozhodnuto a já jsem po našem malém souboji s Pritcherem nepopřel, že jsem z Druhé Nadace, předpokládám, že mi povíte, proč jsem jel k Tazendě."

"Ale ne," Mezek se sebejistě zasmál vysokým smíchem, "já nejsem Pritcher. Nepotřebuji vám nic vysvětlovat. Měl jste k tomu své důvody. Ať byly jakékoliv, vaše jednání mi vyhovovalo, a tak po nich dále nepátrám."

"Ale přesto musí existovat mezery ve vaší verzi: Je Tazenda tou Druhou Nadací, o které jste doufal, že ji najdete? Pritcher hodně mluvil o vašich pokusech ji najít a o vašem psychologickém stroji, Eblingu Misovi. Trochu občas žvanil, když jsem ho... eh... lehce pobídnul. Zavzpomínejte na Eblinga Mise, První Občane."

"Proč bych měl?" Drzost!

Channis cítil, že otevřená drzost může odstranit jakoukoli úzkost, kterou by snad Mezek mohl pociťovat.

Řekl pevně potlačující momentální zoufalost: "Tedy, postrádáte zvědavost? Pritcher mi vykládal, jak byl Mis něčím ohromně překvapen. Zoufale se snažil co nejrychleji varovat Druhou Nadaci. Proč? Proč? Ebling Mis zemřel. Druhou Nadaci nevaroval. A přesto Druhá Nadace existuje."

Mezek se usmál a jeho úsměv na chvíli odhalil až překvapující krutost. Pak řekl: "Je zřejmé, že někdo Druhou Nadaci varoval. Proč by byl jinak Bail Channis na Kalganu a proč by se chtěl zmocnit mých mužů a mě samotného obelstít? Pouze varování přišlo příliš pozdě, to je celé."

"Pak," Channis dovolil lítosti, aby vyšla na povrch, "ještě nevíte, co to je Druhá Nadace, ani to, jaké je její poslání." Získat čas!

Mezek zachytil lítost toho druhého a přivřel oči, ve kterých se zračilo náhlé nepřátelství. Podrbal se na nose všemi čtyřmi prsty, jak u něj bylo zvykem a odsekl: "Jen se bavte. Jaké je tedy poslání Druhé Nadace?"

Channis mluvil nejvážně, spíš věcně nežli citově. Řekl: "Z toho, co jsem slyšel, na tajemství, které Druhou Nadaci obklopuje, má největší podíl Mis. Hari Seldon založil dvě naprosto odlišné jednotky. První Nadace byla chloubou, která měla během dvou století oslnit půl Galaxie. A ta Druhá byla temnou propastí.

Neporozumíte tomu, proč to tak bylo, dokud se necítíte do intelektuální atmosféry umírající Říše. Byl to čas absolutna, velkých všeobecností, aspoň co se myšlení týče. Pochopitelně značil úpadek kultury. Byly to bariéry, které bránily dalšímu rozvoji myšlení. A právě revolta proti těmto bariérám bylo to, co Seldona proslavilo. On byl tou poslední jiskrou mladosti, která ozářila Říši v zapadajícím světle a zároveň byla předzvěstí vycházejícího slunce Druhé Říše."

"Velmi dramatické. A co?"

"Vytvořil své Nadace podle zákonů psychohistorie, ale kdo jiný věděl lépe než on, že tyto zákony jsou relativní. On netvořil konečný výsledek. Konečné výsledky jsou pro úpadkové mysli.

Ta jeho se vyvíjela a Druhá Nadace měla být nástrojem tohoto vývoje. My, První Občané Dočasného Svazu, my strážíme Seldonův plán. Pouze my!"

"Zkoušíte si dodat odvahy," optal se pohrdavě Mezek, "anebo se mě zkoušíte ovlivnit? Druhá Nadace, Seldonův plán, Druhá Říše, nic z toho se mě netkne, ani lítost, ani sympatie, ani odpovědnost, ani žádné jiné emoce, které se možná snažíte do mě dostat. V každém případě, ubožáku, mluvte o Druhé Nadaci v minulém čase, protože je zničena."

Channis ucítil emocionální sílu, která se mu tlačila do mysli s rostoucí intenzitou, jak Mezek vstal ze své židle a přibližoval se. Zuřivě kladl odpor, ale něco do něj neúprosně pronikalo, bořilo a podmaňovalo si jeho mysl - stále dál a víc a víc.

Ucítil za sebou zed', Mezek stál před ním, vychrtlé paže v bok, rty strašlivě se usmívající pod převisem nosu. Mezek řekl: "Vaše hra skončila, Channisi. Hra vás všech, vás všech, co jste bývali Druhou Nadací. Bývali! Bývali! Na co jste celou tu dobu čekal, když jste blábolil s Pritcherem, když jste ho srazil k zemi a vzal mu pistoli, aniž byste se nějak fyzicky namáhal? Čekali jste na mě, že ano, chtěl jste mě pozdravit, ve chvíli, kdy vás nebudu podezřívát.

Ale je to špatné, já jsem vás podezřívát nemusel. Já jsem o vás věděl. Znal jsem vás dobře, Channisi z Druhé Nadace. Ale na co čekáte nyní? Stále po mně zoufale házíte slova, jakoby mě pouhý zvuk vašeho hlasu mohl zmrazit v mé židli. A po celou tu dobu, co mluvíte, něco ve vaší mysli čeká, čeká a stále čeká. Ale nikdo nepřichází. Nikdo z těch, které čekáte - nikdo z vašich spojenců. Jste tady sám, Channisi a zůstanete sám. Víte proč?

Je to proto, že vaše Druhá Nadace mě špatně odhadla a myslela si, že já jsem v koncích. Znal jsem jejich plán dříve.

Mysleli si, že sem za vámi dorazím a budu vhodným masem pro jejich kuchyni. Vy jste měl být návnadou - návnadou pro ubohého, bláznivého, slabého mutantu, který je tak posedlý Říší, že by slepě spadnul do viditelné pasti. Ale jsem vaším vězněm?

Zajímalo by mne, jestli je vůbec napadlo, že já sotva vyrazím bez flotily - bez dělostřelectva, proti kterému oni byli až žalostně bezbranní? Napadlo je, že nebudu ztrácet čas řečmi a nebudu čekat, až se něco stane?

Mé lodě byly vyslány směrem k Tazendě před dvaceti hodinami a právě teď jsou těsně, těsně po splnění svého úkolu.

Tazenda je v troskách, její obydlená centra jsou srovnána se zemí. Druhá Nadace už dále neexistuje, Channisi - a já, podivínský, ošklivý slaboch jsem vládcem Galaxie."

Channis nemohl dělat nic jiného než sotva znatelně potřást hlavou.

"Ne... Ne..."

"Ano, ano," napodoboval ho Mezek. "A pokud jste tím posledním žijícím, a to pravděpodobně jste, nebude to stejně na dlouho."

A pak následovala krátká pauza, kdy Channis téměř vyl bolestí, která mu trhavě pronikala do nejvnitřnějších tkání myslí.

Mezek se stáhnul a zamumlal: "To není všechno. Nevychází vám to. Své zoufalství předstíráte. Váš strach není nepřekonatelně velký a nevychází ze zborcení nějakého ideálu, je to jen nepatrné prosakování strachu o svou vlastní existenci."

A Mezkovy slabé ruce stiskly Channisovo hrdlo tak, že Channis nemohl nijak uniknout.

"Jste moje pojistka, Channisi. Jste můj zaměřovací přístroj a záruka proti všem nepřesnostem, které jsem možná udělal."

Mezkovy oči se snesly dolů na něj. Naléhavě... Požadující...

"Počítal jsem správně, Channisi? Přelstil jsem vaši Druhou Nadaci? Tazenda je zničena, Channisi, strašně zničena; tak proč své zoufalství předstíráte? Jaká je skutečnost? Musím znát skutečnou pravdu! Mluvte, Channisi, mluvte! Copak jsem nepronikl do dostatečné hloubky? Existuje ještě nebezpečí? Mluvte, Channisi. Co jsem udělal špatně?"

Channis cítil slova, jak se vyvlékají z jeho úst. Nevycházely ochotně. Bránil jim zatnutými zuby. Kousal se do jazyku.

Každý sval jeho hrdla byl napjatý.

A ona vycházela - těžkopádně - protlačovala se silou, rvala se během cesty s krkem, jazykem, zuby.

"Pravda," zakvičel, "pravda..."

"Ano, pravda. Co se ještě musí udělat?"

"Seldon založil Druhou Nadaci zde. Zde, jak říkám. Nelžu.

Psychologové přijeli a začali řídit zdejší populaci."

"Na Tazendě?" Mezek se hluboko ponořil do přívalu emocionálního utrpení toho druhého - a surově se v něm ráchal. "Tazendu jsem právě zničil. Vy víte, co chci. Dejte mi to."

"Ne na Tazendě. Řekl jsem, že příslušníci Druhé Nadace nebudou zřejmě očividně u moci, Tazenda je pouhá loutka."

Slova byla téměř nesrozumitelná, jak se těžce formovala proti vůli Druhé Nadačana, "Rossem- Rossem- Rossem je ten svět..."

Mezek uvolnil své sevření a Channis se sesypal na hromadu v bolesti a utrpení.

"Chcete mě napálit?" řekl Mezek mírně.

"Vy jste se napálil." To byl ten poslední umírající zbytek odporu v Channisovi.

"Ale netrvalo to dostatečně dlouho, aby to zachránilo vás a vaše spojence. Jsem ve spojení s mojí flotilou. A po Tazendě může přijít Rossem. Ale nejprve..."

Channis ucítil svírající temnotu, která se proti němu pozdvihla a paže, které se automaticky pozvedly k zmučeným očím ji nemohly odrazit. Byla to tma, která škrtila, cítil smutek a jeho zraněná vířící se mysl směřovala do věčné tmy, dál a dál - zachytil konečný obraz triumfujícího Mezka - smějící se tyčka, jejíž dlouhý masitý nos se otrásal smíchem.

Zvuk slábnul. Tma ho něžně pohlcovala.

Skončilo to třeskutým vjemem, který byl podobný záři světelného záblesku a Channis se pomalu vracel. V jeho rozdrásaných očích se bolestivě objevil rozmazaný obraz.

Hlava ho nesnesitelně bolela a jen s nesmírnou bolestí k ní mohl zvednout ruku.

Bezpochyby byl živý. Jemně, jako pířka zachycená ve víru odvátného vzduchu, se jeho myšlenky začaly ustalovat a zklidňovat.

Pocítil pohodu, kterou nasával zvenku. Pomalu, zmučeně otočil hlavou - a úlevou mu byla ostrá bolest.

Dveře byly otevřené a v nich stál První Mluvčí. Zkoušel promluvit, zakřičet, varovat - ale jeho jazyk byl zamrzlý a on věděl, že ještě část mocné Mezkovy mysli ho drží a brání mu mluvit.

Otočil hlavou ještě jednou. Mezek byl ještě stále v místnosti.

Byl rozložbený a jeho oči žhnuly. Už se nesmál, ale cenil zuby v zuřivém úšklebku.

Channis ucítil duševní klid Prvního Mluvčího, který se nad ním jemně snášel a svými dotyky léčil a pak přišel zmrazující vjem, jakoby se spojil s Mezkem, který se ještě chvíli bránil, než ustoupil.

Mezek řekl skřípavě a zlostně, což vypadalo v jeho vyzáblosti groteskně: "Někdo další mě tedy přišel pozdravit." Jeho hbitá mysl natáhla své úponky ven z místnosti - ven... ven...

"Jste sám," řekl tázavě.

A První Mluvčí ho přerušil s trpným souhlasem: "Jsem naprosto sám. Je nezbytné, abych byl sám, protože jsem to byl já, kdo před pěti lety špatně propočítal vaši budoucnost. Bude to pro mě jistá satisfakce, napravit to bez cizí pomoci. Bohužel jsem nepočítal se silou vašeho odpudivého emočního pole, které obklopuje toto místo. Trvalo mi dlouho, než jsem sem proniknul. Blahopřeji vám k vaší dovednosti, se kterou jste to zkonstruoval."

"Není zač děkovat," přišla nepřátelská odpověď. "Neobtěžujte se poklonami. Přišel jste, abyste přidal svůj nepatrný mozeček k těm tam daleko, k tomu zlomenému pilíři vašeho království?"

První Mluvčí se usmál: "Proč, muž, kterého nazýváte Bail Channis, splnil své poslání dobře, o to víc, že se vám zdaleka nemůže mentálně rovnat. Je očividné, že jste ho týral, proto ho pravděpodobně ještě neuvedeme do původního stavu. Je to statečný muž, pane. Přihlásil se dobrovolně, ačkoli jsme na základě matematických výpočtů předpověděli poškození jeho mysli - tedy mnohem horší alternativu, než je fyzické zmrazení."

Channisova mysl se rytmicky chvěla ve snaze sdělit to, co nemohla. Přál si výkřikem varovat, ale nebyl toho schopen:..

Mohl pouze dále vysílat nepřerušovaný proud strachu - strachu...

Mezek byl klidný. "Vy zajisté víte o zničení Tazendy."

"Ano. Útok vaší flotily byl předvídan."

Pochmurně: "Ano, taky si to myslím. Ale nezabránili jste mu, že?"

"Ne, nezabránili." Emoce Prvního Mluvčího byly ploché. To samo o sobě bylo hrůzné a zcela odporné.

"A chyba je více moje než vaše. Kdo si dovedl představit vaši sílu před pěti lety?"

Měli jsme podezření od počátku - od chvíle, kdy jste uchvátil Kalgan - že máte schopnosti emocionálně ovládat. Nebylo to, První Občane, příliš překvapující, to vám mohu říci.

Emocionální kontakt, který ovládáte vy i já, není vývojově nic nového. Ve skutečnosti má tuto schopnost každý lidský mozek.

Většina lidí umí číst emoce primitivním způsobem, z výrazu tváře, tónu hlasu a tak dále. Mnohá zvířata mají dispozice k vyššímu stupni, využívají čichu v široké míře, i když příslušné emoce pak vnímají méně komplexně.

Lidé mají ve skutečnosti možnosti mnohem větší, ale schopnost přímého emocionálního kontaktu postupně atrofovala s vývojem řeči, a to již před milióny lety. Hlavní předností naší Druhé Nadace bylo to, že jsme tento zapomenutý smysl obnovili, alespoň v rámci potenciálních možností.

Ale nerodili jsme se s ním. Milión let útlumu, to je strašná překážka a my se musíme učit používat tento smysl cvičit ho stejně, jako cvičíme naše svaly. A to je také hlavní odlišnost. Vy jste se s ním narodil.

S tím jsme počítali. Stejně tak jsme mohli předvídat účinek tohoto smyslu na nějakou dobu ve světě lidí, kteří ho nemají.

Vidící muž v království slepých - propočítali jsme míru megalomanie, která by stačila k tomu, aby vás ovládla a domnívali jsme se, že jsme připraveni. Dva faktory nám však unikly.

Tím prvním bylo široké pole působnosti vašeho smyslu.

My umíme navodit emocionální kontakt pouze na dohled, a to je také důvod, proč jsme bezbrannější proti fyzikálním zbráním, než vy si asi myslíte. Pohled hraje obrovskou úlohu. Na rozdíl od vás. Nyní už konečně víme, že jste dokázal mít intimní emocionální kontakt s lidmi, které jste kontroloval, i když nebyli na dohled ani na doslech. Toto jsme objevili příliš pozdě.

Za druhé jsme nevěděli o vašich fyzických nedostatecích, zvláště o tom jednom, který se zdá být pro vás tak důležitý, když jste přijal za své jméno Mezek. Nepředvíдали jsme, že nejste pouhý mutant ale sterilní mutant a psychické obtíže, které z toho pramenily a vedly až ke komplexu méněcennosti, jsme opomíjeli.

Připouštěli jsme pouze megalomanií - ale ne silnou psychickou paranoii.

Jsem to já, kdo nese odpovědnost za tyto chyby, protože jsem byl v době, kdy jste ukořistil Kalgan, vůdcem Druhé Nadace.

Když jste zničil První Nadaci, zjistili jsme to příliš pozdě - a díky této chybě zemřely milióny na Tazendě."

"A chcete to vše nyní napravit?" Mezkovy tenké rty se zkrivily, mysl se rytmicky chvěla nenávistí. "Co budete dělat?"

Vykrmíte mě? Uděláte ze mě samce? Zbavíte mě mého dlouhého dětství a přijmete mě do vašeho společenství? Litujete mé utrpení? Litujete mé neštěstí? Necítím žádnou lítost nad tím, co jsem byl nucen udělat. Ať se Galaxie chrání sama, jak nejlépe umí, protože nehnula kvůli mně ani prstem, když jsem to potřeboval."

"Vaše emoce jsou zajisté pouhé děti v pozadí," řekl První Mluvčí, "a nemusí být odsouzeny - pouze změněny. Zničení Tazendy nebylo nevyhnutelné. Alternativou mohlo být mnohem rozsáhlejší zničení celé Galaxie v průběhu několika následujících staletí. My jsme udělali to nejlepší, co jsme v našich omezených možnostech udělat mohli. Odvezli jsme z Tazendy tolik lidí, kolik jsme mohli. Decentralizovali jsme zbytek světa. Bohužel, naše prostředky nebyly adekvátní našim potřebám. Mnoho miliónů muselo zemřít - nelitujete toho?"

"Vůbec ne - stejně jako nelituji tu stovku tisíc, která zemře na Rossemu ne později než za šest hodin."

"Na Rossemu?" - řekl První Mluvčí rychle.

Otočil se na Channise, který se usilovně snažil udržet se v polosedící pozici a jehož mysl se na toto úsilí soustředila: Channis cítil ten souboj myslí, který se nad ním odehrával a pak po krátkém cvaknutí pout se z jeho úst začala valit slova: "Pane, zcela jsem selhal. Donutil mě k tomu deset minut předtím, než jste dorazil. Nemohl jsem ani odolávat, ani se vymlouvat. Ví, že Tazenda není Druhá Nadace. Ví, že to je Rossem."

A pouta ho opět sevřela.

První Mluvčí se zamračil. "Tak je to tedy. Co hodláte udělat?"

"Jste opravdu zvědavý? Opravdu si myslíte, že je to tak těžké vědět? Celý ten čas, co jste mi tu kázal o povaze emocionálního kontaktu - celý ten čas, co jste po mně vrhal slova jako megalomanie a paranoia, jsem já pracoval. Byl jsem ve spojení s mojí flotilou a ta má své příkazy. Do šesti hodin, pokud to z nějakého důvodu nezruším, bude bombardovat celý Rossem, kromě této opuštěné vesnice a jejího okolí, tedy kromě asi šedesáti kilometrů čtverečních. Udělají to a pak zde přistanou.

Zbývá vám šest hodin a během šesti hodin nemůžete moji mysl zlomit ani nemůžete zbytek Rossemu jakkoli zachránit."

Mezek rozpráhl ruce a opět se zasmál, zatímco První Mluvčí se snažil vyrovnat s novým nepříznivým stavem věcí.

Řekl: "A alternativa?"

"Proč by měla být nějaká alternativa? Žádnou alternativou nemohu nic získat. Jsou na Rossemu nějaké životy, které bych měl ušetřit? Snad, kdybyste umožnil mým lodím přistát a kdybych si pak mohl vás všechny - muže Druhé Nadace - duševně fídit, mohlo by mi to vyhovovat. Možná by stálo za to mít pod kontrolou tolik mužů tak vysoké inteligence. Ale pak by to vyžadovalo značné úsilí a po tom ani netoužím. Co říkáte, Druhý Nadačane? Jaké máte zbraně proti mé mysli, která je přinejmenším tak silná jako vaše a proti mým lodím, které jsou silnější než cokoli, o čem se vám jen zdálo?"

"Jaké mám?" - opakoval pomalu První Mluvčí. "Žádné - kromě malého zrníčka, nepatrného zrníčka, které skrývá vám zatím utajený poznatek."

"Mluvte rychle," smál se Mezek, "mluvte k věci. Protože tímto vykrucováním se z toho nevykrotíte."

"Ubohý mutante," řekl První Mluvčí, "nemám proč bych se vykrucoval. Optejte se sám sebe - proč byl Bail Channis vyslán na Kalgan jako návnada - Bail Channis, sice mladý a statečný, ale téměř stejně duševně poďadný jako tento váš spící důstojník Han Pritcher.

Proč jsem nepřišel já, nebo někdo jiný z našich vůdců, kteří by se s vámi mohli utkat?"

"Snad," přišla vysoce sebejistá odpověď, "jste nebyli tak hloupí, abyste si opravdu mysleli, že se se mnou můžete utkat."

"Správná odpověď je logičtější. O Channisovi jste věděl, že je z Druhé Nadace. Postrádal schopnost to před vámi skrývat.

A vy jste také věděl, že stojíte nad ním, takže jste se neobával přistoupit na jeho hru, jak si přál s tím, že ho později stejně obelstíte.

Kdybych přišel na Kalgan já, buď byste mě zabil, protože bych pro vás byl opravdu nebezpečný nebo bych se vyhnul smrti zastíráním své totožnosti, ale pak bych stejně selhal při tom, když bych vás chtěl dostat do vesmíru. Pouze méněcenný vás mohl vylákat. A kdybyste zůstal na Kalganu, nebylo v silách Druhé Nadace vás zranit, vás obklopeného svými muži, stroji a svojí duševní silou."

"Má duševní síla je stále se mnou, vykrucovači," řekl Mezek, "a mí muži a mé stroje jsou nedaleko odsud."

"To je sice pravda, ale nejste na Kalganu. Jste tady, v Tazendském království, které se vám logicky jeví jako Druhá Nadace - velice logicky. Muselo se to tak jevit, protože vy jste, První Občane, moudrý muž a nesledoval byste nic nelogického."

"Správně, ale to bylo jen dočasné vítězství pro vaši stranu, protože já měl dost času, abych dostal pravdu z vašeho muže, Channise, a právě moudrost mi říká, že to je ta skutečná pravda."

"A na naší straně, eh, ne tak úplně bezbranné, jsme došli k závěru, že byste mohl udělat ten další krok a Bail Channis byl na vás připraven."

"On určitě ne, protože jsem mu očistil mozek jako oškubanému kuřeti. Chvil se přede mnou holý a otevřený, když říkal, že Rossem je Druhá Nadace, byla to pravda, protože jsem ho tak vyrovnal a vyhladil, že ani kousíček nějakého zastírání by si nenašel ani tu mikroskopickou skulinku, kde by se mohl skrýt."

"To je celkem pravda. Ale podívejme se dál. Už jsem vám říkal, že Bail Channis byl dobrovolník. Ale víte jaký dobrovolník?"

Než odjel z naší Nadace na Kalgan, podrobil se drastickému zákroku. Myslíte si, že byl schopen vás klamat? Myslíte si, že duševně nedotčený Bail Channis by byl schopen vás oklamat?

Ne, Bail Channis klamal sám sebe, z nutnosti a dobrovolně.

I v těch nejvnitřnějších vrstvách své mysli Bail Channis věřil, že Rossem je Druhá Nadace.

A nyní jsou to už tři roky, co my z Druhé Nadace tady v Tazendském království budujeme toto zdání, připravujeme se a čekáme na vás. A podařilo se nám to, ne? Pronikl jste k Tazendě, poté k Rossemu - ale tím to končí."

Mezek vyskočil: "Troufáte si mi tvrdit, že Rossem také není Druhou Nadací?"

Channis ležící na zemi cítil, jak se jeho pouta díky duševnímu úsilí, které k němu proudilo od Prvního Mluvčího, uvolnila a pokoušel se vstát. Přitom nevěřičně křičel: "Vy si myslíte, že Rossem není Druhá Nadace?"

Jeho životní zkušenosti, znalosti - všechno to v něm vířilo v nezměrném zmatku.

První Mluvčí se usmál: "Vidíte, První Občane, Channis je z toho stejně vyvedený jako vy. Jistě, Rossem není Druhá Nadace.

Copak jsme blázni, abychom vás, našeho největšího, nejmocnějšího a nejnebezpečnějšího nepřítele, zavedli na náš svět?

Ne!

Ať vaše flotila bombarduje Rossem, První Občane, pokud musíte, tak to klidně udělejte. Protože tady můžete

zabít nanejvýš Channise a mě - a tím se vaše situace nijak nezlepší.

Protože výprava Druhé Nadace, která je na Rossemu už tři roky a dočasně působí v této vesnici jako stařešinové, se včera nalodila a vrací se na Kalgan. Vyhnou se pochopitelně vaší flotile a dorazí na Kalgan aspoň den předtím, než by se to mohlo podařit vám, proto vám to taky říkám. Pokud nezměním své rozkazy, až se vrátíte, najdete revoltující Říši, rozpadlé království a věrni vám zůstanou pouze ti muži, kteří s vámi přiletí.

Bude jich žalostně málo. A navíc s vámi poletí také muži z Druhé Nadace, kteří budou dohlížet na to, abyste nikoho opět nepozměnil.

Vaše Říše je v koncích, mutante."

Pomalů sklonil Mezek svoji hlavu a do všech koutů jeho mysli pronikl strach a zoufalství.

"Ano. Příliš pozdě. Příliš pozdě... Teď to vidím."

"Teď to vidíte," souhlasil První Mluvčí, "a teď už zase ne."

Zoufalství této chvíle otevřelo Mezkovu mysl a První Mluvčí, který byl na to již předem připravený - rychle vstoupil. Stačil mu zanedbatelný zlomek sekundy k tomu, aby Mezka dokonale změnil.

Mezek vzhledl a řekl: "Vracíme se tedy na Kalgan?"

"Zajisté. Jak se cítíte?"

"Výborně." Jeho obočí se sraštilo. "Kdo jste?"

"Záleží na tom?"

"Jistěže ne." Pustil to z hlavy a dotknul se Pritcherova ramene: "Vstávejte, Pritchere, jedeme domů."

Dvě hodiny poté Bail Channis zesílil natolik, že mohl sám chodit. Řekl: "Vzpomene si někdy?"

"Nikdy. Udrží si svoji duševní sílu a svoji Říši - ale jeho motivace je naprosto odlišná. Pojem Druhé Nadace mu nic neříká, stal se z něj muž míru. Bude také daleko šťastnější, než kdy byl, aspoň pro těch několik málo let, co mu vzhledem k jeho nevyrovnanému fyzicku ještě zbývá. A pak, až zemře, Seldonův plán bude nějak pokračovat."

"A je pravda," naléhal Channis, "je pravda, že Rossem není Druhá Nadace? Mohl bych přísahat, to vám říkám, že jsem to s určitostí věděl. Nejsem blázen."

"Nejste blázen, Channisi, ale jak jsem už říkal, trochu jsme vás upravili. Rossem není Druhá Nadace. Pojděte! Také se vrátíme domů."

POSLEDNÍ MEZIHRA

Bail Channis seděl v malé, bíle vykachlíčkové místnosti a nechával svoji mysl odpočívat. Byl spokojený s tím, jak žije.

Byly tu stěny, okno a tráva venku. Neměly jména. Byly to pouhé věci. Byla tu postel a židle a knihy, které se bez užitku odrážely na obrazovce v nohách jeho postele. Byla tu sestra, která mu přinášela jídlo.

Když měl poprvé snahu složit si dohromady útržky svých vjemů, naslouchal rozhovoru dvou mužů. Jeden říkal: "Naprostá afázie. Je odstraněna a myslím, že bez poškození. Bude pouze nezbytné znovuoobnovit nahrávání jeho původních vlastních mozkových vln."

Vybavoval si zvuky zcela mechanicky a z nějakého důvodu se mu zdál být každý jednotlivý zvuk svébytný - jakoby něco znamenal. Ale proč se tím rušit.

Je lepší sledovat měnící se barvy na obrazovce v nohách té věci, na které ležel.

A pak někdo vstoupil a něco s ním prováděl a on pak na dlouho usnul.

A když se probudil, postel byla náhle postelí a věděl, že je v nemocnici a slova, která si pamatoval, měla svůj smysl. Sednul si: "Co se stalo?"

Vedle něj seděl První Mluvčí. "Jste na Druhé Nadaci a právě vám byla vrácena vaše mysl - vaše původní mysl."

"Ano, ano!" Channis si uvědomil, že je sám sebou a měl pocit ohromného vítězství a radosti.

"A nyní mi řekněte," řekl První Mluvčí, "víte nyní, kde je Druhá Nadace?"

A pravda se snesla dolů a zaplavila je. Channis neodpovídal.

Jako Ebling Mis před ním i on byl náhle zmrazen ohromným překvapením. Pak konečně přikývl a řekl: "Je po hvězdách celé Galaxie - teď to vím."

ČÁST II

NADACE PÁTRÁ

7.

ARKÁDIE

DARELL, ARKADY - romanopiskyně narozená 11.5.362 P.Ř., zemřela 1.7.443 P.Ř. Ačkoli je hlavně pisatelkou fikcí, Arkady Darellová se proslavila biografií své babičky Bayty Darellové.

Založena na informacích z první ruky byla po staletí představována jako hlavní Zdroj informací o Mezkově a jeho době... Stejně jako "Odemčené paměti" je i její román "Nekonečnost času" strhující reflexí skvělé kalganské společnosti na počátku Bezvládí, je založen, jak už bylo řečeno, na její osobní návštěvě Kalganu...

Encyclopedia Galactica

Arcadie Darellová pečlivě vyslovovala do mluvítko svého přepisovače: "Budoucnost Seldonova plánu od A. Darellové" - a pak si v skrytu duše pomyslela, že snad přijde den, kdy bude velkou spisovatelkou a kdy bude svá díla podepisovat pseudonymem Arkady.

Jenom Arkady. Nic víc.

"A. Darell" bude jednou z těch věcí, které musela předstírat ve svých školních slohových cvičeních - kompozičně a rétoricky tak fádních. Všechny děti něco předstírají, kromě Olyntha Dama, který třídu rozesmál když se o to jednou pokoušel. A "Arkádie" bylo holčičí jméno, které jí bylo přisouzeno, protože se tak jmenovala její velká babička. Její rodiče neměli vůbec žádnou fantazii.

Nyní, když jí je už dva dny čtrnáct let myslela by si, že oni zpozorují jistý náznak dospělosti a budou ji oslovovat Arkady.

Její rty ztuhly, když si vybavila svého otce, jak vzhlednul od svého čtecího přístroje, přesně na tak dlouho, aby jí stačil říct: "Ale pokud hodláš předstírat, že je ti devatenáct, co budeš Arkádie dělat, až ti bude dvacet pět a všichni kluci si budou myslet, že je ti třicet?"

Ze svého speciálního hlubokého křesla, ve kterém se rozvalovala se zkříženými rukama, se mohla vidět v zrcadle na toaletním stolku. Její noha jí v pohledu trochu překážela, protože se jí bačkora kývala na špičce nohy a tu pak opticky zvětšovala.

Nasadila si ji pořádně a nepřírozeně upjatě se usadila. S královskou důstojností natáhla krk a cítila, jak jí zeštíhlé a protáhlé se o dobré tři centimetry.

Chvilí jí připadala její tvář příliš tlustá. Nechala poklesnout čelist o necelý centimetr a rty přitom měla sevřené. Výsledkem byla nepřirozená vyzáblost z každého úhlu, který v zrcadle zachytila.

Rychlým pohybem jazyka si tedy olízla rty a nechala je našpužené, vlhké a vláčné. Pak nechala unaveně, světácky poklesnout víčka - oh, kdyby jen její tváře nebyly tak hloupě růžové.

Vložila si prsty do vnějších koutků oka a snažila se natáhnout oční víčka tak, aby získala ten tajemný exotický výraz žen z vnitřních hvězdných systémů, ale ruce jí překážely a neviděla si dobře do tváře.

Pak povytáhla bradu a zachytila se z poloprofilu, oči se trochu namáhaly nepřirozeným úhlem pohledu a svaly na krku jí nepatrně bolely, řekla hlasem o oktávu nižším než normálně: "Opravdu tati, jestli si myslíš, že mě nějakí přestárlí kluci přinutí, abych..."

Uvědomila si, že přepisovač v její ruce je ještě stále zapnutý a bezvýrazně řekla: "Jémíne," a vypla ho.

Tenký fialový papír s broskvovou okrajovou linkou na levé straně měl nahoře napsáno: "BUDOUNOST SELDONOVA PLÁNU" "Opravdu tati, jestli si myslíš, že mě nějakí přestárlí kluci přinutí, abych..."

Jémíne."

Podrážděně vytáhla list papíru ze stroje a další tam obratně zacvakla.

Z tváře jí zmizelo podráždění a trochu široká ústa se roztáhla samolibým úsměvem. Jemně natáhla vůni papíru. Bylo to ono. Elegance a šarm. Spisovatelství bude určitě její poslední slovo.

Ten stroj jim dodali dva dny před jejími prvními dospělými narozeninami. Říkala už předtím: "Ale tati, každý, úplně každý v naší třídě, kdo chce někým být, už ho má. Nikdo kromě nějakých žabařů nepoužívá ručního stroje..."

Obchodník říkal: "Žádný jiný model není tak kompaktní a adaptabilní zároveň. Hláskuje a známkuje přesně podle smyslu věty. Skutečně je to veliký přínos pro vzdělanost. Dodává uživateli odvalu používat pečlivé formulace a významové jemnosti s tím, že zaručuje jejich správné napsání i správnou interpunkci."

Dokonce i pak se otec snažil získat nějaký zastaralý typ ručního stroje, jako by byla nějaká seschlá staropanenská učitelka.

Ale když ho přinesli, byl to ten model, který chtěla - i když křik a nařikání, které tomu předcházely, byly pro její věk nedůstojné - nicméně kopie, které z něj vycházely, byly psány okouzlujícím a docela ženským rukopisem a měly ta nejkrásnější a nejelegantnější písmenka, jaká kdy viděla.

Dokonce taková fráze jako "Jémíne" získala šmrnc, když ji přepisovač napsal.

Teď seděla upjatě ve svém křesle, první koncept umístěný před sebou a tvářila se, jakoby těžce pracovala. Začala znova úsečně a jasně, její tváře zploštěly, brada se pozvedla a dech byl pečlivě kontrolován. Intonovala vášnivě dramaticky: "Budoucnost Seldonova plánu".

"Jsem si jistá, že historie Nadace je známa nám všem, kteří jsme prošli dobře proorganizovaným systémem škol na naší planetě.

(Hle! Že by to všechno začínalo u slečny Erklíngové, té staré čarodějnice!) Tato historie je vlastně historií velkého Plánu Hari Seldona, který má v sobě zahrnutý všechny důležité události. Většina lidí se však dnes ptá, jestli tento moudrý Plán ještě platí, nebo zda bude, či už byl hanebně zničen.

Abychom toto pochopili, bude snad nejlepší rychle projít některé nejdůležitější body Plánu tak, jak byly kdysi dávno lidstvu vyjeveny.

(Tato část byla snadná, protože měla moderní dějiny minulý semestr) Bylo to téměř před čtyřmi stoletími, kdy První Galaktická Říše upadala a chromla, což předcházelo konečné smrti a když muž jménem Hari Seldon předvídal blížící se konec. Prostřednictvím psychohistorie, jejíž matematická složitost byla už dávno zapomenuta, (Na chvíli se zastavila a váhala. Byla si jistá, že složitost se píše jinak, než to bylo napsáno. Ale dobrá, stroj se přece nemůže mýlit...) on a muži, kteří s ním spolupracovali, byli schopni předpovědět průběh sociálních a ekonomických obtíží, které vzniknou v Galaxii. Bylo v jejich možnostech uvědomit si, že ponechána sama sobě se rozpadne a poté nastane třicet tisíc let dlouhé období chaosu a anarchie, než bude ustavena Říše nová.

Bylo příliš pozdě na to, aby mohli zabránit pádu, ale bylo ještě možné zkrátit období chaosu. Plán byl

rozpracován tak, aby pouhé tisíciletí dělilo Druhou Říši od První. My nyní ukončujeme čtvrté století tohoto tisíciletí, mnohé generace žily, žijí, umírají a Plán se zatím pomalu naplňuje.

Hari Seldon založil dvě Nadace na opačných koncích Galaxie, takovým způsobem a za takových podmínek, které měly předpoklady pro nejlepší matematické řešení psychohistorického problému. Jedna z nich, naše Nadace, založená zde na Terminu, soustřeďovala poznatky fyzikálních věd Říše a jejich prostřednictvím byla schopna odolávat útokům barbarských království z okrajů Říše, které se odštěpily a staly nezávislými.

Nadace byla vskutku schopná dobýt tato jepičí království zpět díky vůdcovství několika moudrých a statečných mužů, jako byli Salvor Hadin a Hober Mallow, kteří uměli inteligentně rozluštit Plán a provést naši zemi všemi (Napsala by zde opět složitostmi, ale rozhodla se to podruhé neriskovat) nástrahami. Naše planety ještě dnes ctí jejich památku, přestože to bylo před staletími.

Konečně, Nadace ustavila obchodní systém, kterým kontrolovala velké oblasti Siwennijské a Anacreonské části Galaxie a dokonce porazila zbytky staré Říše i s jejím posledním velkým generálem Belem Riosem. Zdálo se, že nic nemůže zastavit uskutečňování Seldonaova plánu. Každá krize, kterou Seldon naplánoval, přišla v ten určitý čas a byla vyřešena a s každým jednotlivým řešením se Nadace posouvala obřími kroky směrem k Druhé Říši a míru.

A pak, (Její dech se zkrátil v tomto okamžiku a ona syčivě cedila slova mezi zuby, přepisovač je však jednoduše zapisoval, nevzrušeně a půvabně.) jako poslední pozůstatek mrtvé První Říše, jako jediný vojenské služby neschopný diktátor, vládnoucí nad úlomky a zbytky upadajícího kolosu (Získala tuto frázi z thráku, který viděla minulý týden na videu, ale stará slečna Erlkingová neposlouchala nic kromě symfonií a přednášek, takže to určitě nebude znát.) přišel Mezek.

S tímto podivným mužem Plán nepočítal. Byl mutant, jehož narození nemohlo být předpovězeno. Měl zvláštní a tajemnou moc řídit a ovládat lidské emoce a tímto způsobem mohl každého přizpůsobit své vlastní vůli. S rychlostí, která bere dech, se stal dobyvatelem a stavitelem Říše, dokud nakonec neporazil Nadaci jako takovou.

Ale přesto všeobecnou nadvládu nikdy nezískal, protože při svém prvním násilném výpadu byl zastaven moudrostí a odvahou jedné velké ženy, (Nyní tu byl opět starý problém. Otec bude trvat na tom, že nikdy nepodá důkaz, že by ona byla vnučkou Bayty Darellové.

A přitom každý věděl, že právě Bayta byla tou největší ženou, která kdy žila. To ona zastavila Mezka pouhými rukama.) jejíž pravdivý příběh je vcelku znám jen velmi málo. (Hle! Kdyby to četla před třídou, toto poslední by řekla zastřeným hlasem a někdo by se určitě zeptal, jaký je ten pravdivý příběh a pak - nu, nemohla by neřici pravdu, kdyby se jí ptali, že? A v duchu už rychle promýšlela, jak složitě a s výmluvnou přesvědčivostí zakormidluje k otázce otcova původu.)

Po pěti letech absolutistické vlády nastala další změna, jejíž zdůvodnění není známo, Mezek se vzdal všech svých dalších dobovačských plánů. Jeho posledních pět let bylo lety osvíceného krutovládce.

Někteří tvrdí, že Mezkova změna byla způsobena intervencí Druhé Nadace. Avšak nikdo zatím neobjevil přesné místo, kde se tato Nadace nachází, ani nikdo nezná její přesnou funkci, zůstává tedy tato teorie nepodložena.

Od té doby, co Mezek zemřel, se už vystřídaly celé generace.

Jaká tedy bude budoucnost poté, co přišel a zase odešel?

Přerušil Seldonův plán a zdálo se, že ho rozbil na kusy, a přesto, jakmile zemřel, Nadace opět roste, jako nova z mrtvého prachu umírající hvězdy.

(To ji samotnou dojalo.) A opět je planeta Terminus sídlem centra obchodní federace, která je téměř tak velká a tak bohatá jako před dobytím, a přitom ještě více mírumilovná a více demokratická.

Je toto vše naplánováno? Žije ještě Seldonův velký sen a zformuje se nakonec už za šest set let Druhá Galaktická Říše? Já osobně věřím, že ano, protože (Toto byla důležitá pasáž. Slečně Erlkingová vždy vpisovala velkým šerednými červenými škrábanci: 'Ale toto je pouze popisné. Jaký je váš osobní názor? Myslete! Vyjádřete sebe! Pronikněte do svých vlastních duší!' Pronikněte do svých vlastních duší. Kolik toho ona věděla o duši, se svým kyselým obličejem, který se nikdy v životě neusmál...) ještě nikdy nebyla politická situace tak příznivá. Stará Říše je zcela mrtvá a období Mezkovy vlády ukončilo éru vojenských diktátorů, která mu předcházela. Většina okolních oblastí Galaxie je civilizována a je naplněna mírem.

Navíc vnitřní zdraví Nadace je lepší než kdy předtím. Despotické časy ještě před dobytím, časy dědičných starostů uvolnily místo pravidelně konaným demokratickým volbám. Nejsou už dále žádné disidentské světy nezávislých obchodníků, neděje se žádné další bezpráví, není tu nic, co by narušovalo stabilitu federace, nic z toho, co je obvyklé, když je tak velký majetek shromážděn v rukou pouze několika jedinců.

Není tedy žádný důvod obávat se neúspěchu, pokud není pravda, že Druhá Nadace představuje nebezpečí. Ti, kteří si toto myslí, nemají pro své tvrzení žádný důkaz, jsou to pouze neurčité obavy a pověry. Myslím, že naše důvěra v sebe samé, v náš národ a ve velký Plán Hari Seldona by měla vyhnat z našich srdcí a mysli všechny nejistoty a (Hmmm-m. Toto bylo strašně sentimentální, ale něco takového se na konci očekává.) jak já tvrdím..."

Dál se už s "Budoucností Seldonaova plánu" v tento okamžik nedostala, protože kdosi jemňounce t'uknul do okna a když Arkádie vystřelila nahoru a balancovala na opěradle křesla, zjistila, že proti ní za sklem je nějaká usmávající se tvář, jejíž symetrické rysy jsou ještě zajímavě zvýrazněny krátkou, vertikální linkou prstu postaveného před rty. Po krátké chvíli nezbytně k tomu, aby zaujala nějaký postoj k této záhadě, Arkádie slezla z opěradla a zamířila k posteli proti širokému oknu, ve kterém se stále ještě držel ten přízrak, klekla si na ní a zamyšleně zírala ven.

Úsměv na mužově tváři rychle zmizel. Zatímco prsty jedné ruky zběhly od toho, jak se křečovitě přidržovaly parapetu, prsty druhé ruky rychle gestikulovaly. Arkádie mlčky poslechla a otevřela záklopkou, takže se spodní třetina okna pohnula a teplý jarní klimatizovaný vzduch pronikal dovnitř.

"Nedostanete se dovnitř," řekla upjatě. "Všechna okna jsou elektricky chráněna a odemknout je mohou pouze

ti, kteří sem patří. Když vstoupíte, spustí se všechna poplašná zařízení." Po chvíli dodala: "Vypadáte dost hloupě, jak tam balancujete na okenní římsě. Když nebudete opatrný, spadnete a polámete si krk a s ním i spoustu cenných květin."

"V tom případě," řekl muž v okně, který na to už zřejmě také myslel - i když v jiných souvislostech - "vypni clonu a pusť mě dovnitř."

"Co z toho," řekla Arkádie. "Pravděpodobně jste si spletl dům, protože já nejsem děvče, které by pouštělo cizí muže do své ložnice v tuto noční hodinu." Její oči, jak to řekla, byly najednou pobouřené - nebo to nesmyslně předstírala.

Všechny stopy veselí už z tváře mladého cizince zmizely.

Zadrmolil: "Je toto dům dr. Darella?"

"Proč bych vám to měla říkat?"

"Oh, Galaxie! Sbohem..."

"Jestliže seskočíte, mladý muži, já osobně spustím křik."

(Toto bylo myšleno jako rafinovaný, ironický výpad, neboť se vetřelec jevil Arkádiiným očím jako zralý třicátník - ve skutečnosti mnohem starší.) Chvilí ticho. Pak on pevně řekl: "Nu, podívej se, děvčátko; když nechceš, abych zůstal a nechceš, abych odešel, co opravdu chceš, abych udělal?"

"Myslím, že můžete jít dovnitř. Dr. Darell tady skutečně bydlí. Vypnu to poplašné zařízení."

Mladý muž si pečlivě okno prohlédl, než do něj strčil ruku.

Pak se vyšvihl nahoru a prolezl jím. Nazlobeně si oprášil kolena a pozvedl k ní svoji začervenalou tvář.

"Jseš si opravdu zcela jistá, že neutrpí tvoje jméno a pověst, až mě tady najdou?"

"Ne tolik jako vaše, protože jakmile uslyším kroky venku, budu křičet, vriskat a řeknu, že jste sem vniknul násilím."

"Ano?" - odpověděl zdvořile. "A jak hodláš vysvětlit to vypnuté poplašné zařízení?"

"Pff! To bude snadné. Především tady žádné není."

Mužovy oči se rozšířily překvapením. "Byl to tedy podvod?"

Kolik ti je, dítě?"

"Považuji to za impertinentní otázku, mladý muži. A nejsem zvyklá, aby mě oslovovali 'dítě'."

"To mě nepřekvapuje. Jseš pravděpodobně přestrojená Mezкова babička. Bude ti vadit, když tě teď opustím, dřív než uspořádáš lynčující večírek, ve kterém já budu mít hlavní roli?"

"Uděláte líp, když zůstanete - protože můj otec vás očekává."

Mužův pohled opět zstražitě. Obočí vystřelilo nahoru, když lehce říkal: "Oh? A ještě někdo s vaším otcem?"

"Ne."

"Stavoval se u něj někdo v poslední době?"

"Pouze služebně nějací lidé - a pak vy."

"Nic neobvyklého se nepříhodilo?"

"Pouze vy."

"Zapomeň na mě, ano? Ne, počkej. Pověz mi, jak jsi věděla, že mě tvůj otec očekává?"

"Oh, to bylo snadné. Minulý týden obdržel osobní kapsli, kterou mohl otevřít jen on sám, s velice povzbudivou zprávou."

Skořápku z kapsle hodil do rozrušovače odpadků a včera dal Poli - to je naše služka - měsíc dovolené aby si mohla zajet k sestře do Terminu City a dnes odpoledne stlal postel v pokoji pro hosty. Tak jsem věděla, že čeká někoho, o kom bych neměla vědět. Obvykle mi všechno řekne."

"Opravdu! To jsem překvapen. Myslel jsem, že víš všechno ještě dřív, než ti to řekne."

"Obvykle ano." Pak se zasmála. Začínala se s ním cítit velmi dobře. Návštěvník byl starší, ale vypadal skvěle měl kučeravé hnědé vlasy a jasné modré oči. Třeba pozná někoho jemu podobného, až bude sama starší.

"A jak," zeptal se, "jsi věděla že jsem to já koho očekává."

"Kdo jiný by to mohl být? Očekával někoho tak tajně, jestli víte, co tím myslím - a pak jste přišel vy a zkoušel jste proklouznout oknem, místo abyste šel předními dveřmi, jak byste to udělal, kdybyste měl zdravý rozum."

Vzpomněla si na oblíbené rčení a pohotově je použila. "Muži jsou tak omezení!"

"Ty jsi pěkně namyšlená, že jo, dítě? Tedy slečno. Můžeš se mýlit, víš. Co kdybych ti řekl, že všechno to co mi tu říkáš, je zcestné a že tvůj otec čeká na někoho jiného."

"Oh, to si nemyslím. Nepustila bych vás dovnitř, kdybych neviděla, jak jste upustil tu obálku."

"Cože?"

"Vaši obálku, mladý muži. Nejsem slepá. Neupustil jste ji nešťastnou náhodou, protože jste se nejdřív dolů podíval, abyste se ujistil, že dopadne správně. Uvědomil jste si, že dopadne pod živý plot a nebude vidět, tak jste ji pustil a pak jste se už dolů nepodíval. A protože jste přišel oknem místo dveřmi, musí to znamenat, že jste si nebyl jistý v domě, který jste si předtím neprohlídl."

A když jste měl trochu potíže se mnou, staral jste se dřív o obálku než o sebe, což znamená, že si ceníte toho, co je uvnitř obálky víc než vlastní bezpečnosti, a to znamená, že dokud jste tady a obálka venku a my víme, že tam je, jste pravděpodobně celkem bezmocný."

Zastavila se, aby se nadechla a muž zatím statečně řekl: "Až na to, že si myslím, že vás trochu přiskrťm a vypadnu odsud i s obálkou."

"Až na to, mladý muži, že já mám pod postelí baseballovou pátku, ke které se mohu dostat během dvou sekund z místa, kde teď právě sedím a na dívku jsem velmi silná."

Slepá ulička. Nakonec se mladý muž vybičoval ke zdvořilosti a řekl: "Mohu se vám představit, už jsme se celkem skamarádili.

Já jsem Pelleas Anthor. A ty se jmenuješ jak?"

"Já jsem Arka - Arkady Darellová. Těší mě."

"A nyní Arkady, byla bys tak hodná, holčičko a zavolala mi otce?"

Arkádie pohodila hlavou. "Já nejsem malá holčička. Myslím, že jste velmi drzý - zvláště když žádáte o laskavost."

Pelleas Anthor na ní pozorně pohlédl: "Dobrá, byla byste tedy tak dobrá, laskavá drahá staříčka přelevandulovaná lady a zavolala vašeho otce?"

"To vůbec není to, co jsem měla na mysli, ale zavolám ho.

Ale nespustím z vás přitom oči, mladý muži." A seskočila z postele.

Zazněly rychlé kroky v hale a dveře se široce otevřely.

"Arkádie..." Vydechnutý vzduch malinko explodoval a dr. Darell řekl: "Kdo jste, pane?"

Pelleas vyskočil se zcela zřetelnou úlevou. "Dr. Toran Darell?"

Jsem Pelleas Anthor. Myslím, že jste o mně už slyšel. Aspoň vaše dcera říkála, že ano."

Má dcera říká, že ano? Stočil na ni zamračený pohled, který narazil na neproniknutelnou síť nevinnosti v jejich široce rozevřených očích, kterou chtěla čelit obvinění.

Nakonec dr. Darell řekl: "Už jsem vás očekával. Mohl byste jít se mnou dolů, prosím?" A zastavil se, jak jeho oči zachytily kmitající se pohyb, který ve stejný okamžik zachytila i Arkádie.

Přiskočila ke svému přepisovači, ale bylo to zbytečné, protože otec stál přímo vedle něj. Řekl sladce: "Nechala jsi ho běžet celou dobu, Arkádie."

"Otče," vyjekla skutečně úzkostně, "je skutečně velice neslušné číst něčí osobní korespondenci, zvláště když je to korespondence mluvená."

"Ah," řekl otec, "ale mluvená korespondence s cizím mužem ve tvé ložnici! Jako otec, Arkádie, tě musím chránit před zlem."

Pelleas se náhle zasmál. "Ale je dr. Darelle. Tato mladá dáma mě hodlala vinit z kdečeho a já musím trvat na tom, abyste si to přečetl už jen proto, abyste očistil mé jméno."

"Oh!" Arkádie jen stěží zadržovala své slzy. Její vlastní otec jí nedůvěřuje. A ten prokletý přepisovač! Kéž by ten hloupý blázen nikdy nelezl do jejího okna a nezpůsobil to, že ho zapomněla vypnout. A nyní povede její otec dlouhé, uhlazené řeči o tom, co se od mladých dam očekává. Vypadalo to, že se neočekává nic, kromě zadušení a smrti.

"Arkádie," řekl otec jemně, "zaráží mne, že by mladá dáma..." Věděla to. Věděla to! "... mohla být tak neomalená k muži staršímu, než je ona sama."

"Dobrá, ale proč nakukoval mým oknem? Mladá dáma má právo na soukromí - teď budu muset dělat tu zatracenou kompozici znova."

"Nepřisluší ti posuzovat to, že přišel oknem. Jednoduše jsi ho neměla pustit dovnitř. Měla jsi mě okamžitě zavolat, zvláště když jsi si myslela, že ho očekávám."

Řekla vzdorně: "Je to v pořádku, pokud jsi ho neviděl - bylo to hloupé. Všechno zkompromituje, když bude i nadále chodit oknem místo dveřmi."

"Arkádie, nikdo tě nežádá o tvé názory na věci, o kterých nic nevíš."

"Ale vím. Moc dobře vím, že tu jde o Druhou Nadaci."

Bylo ticho. Dokonce i Arkádie ucítila slabý nervní tik ve tvářích. Dr. Darell řekl v klidu: "Kde jsi o tom slyšela?"

"Nikde, ale o co jiného by mohlo jít když to má být tak tajné? A nemusíš se bát, že bych to někomu povídala."

"Pane Anthore," řekl dr. Darell, "musím se vám za to vše omluvit."

"To je v pořádku," odpověděl poněkud neupřímně Anthor. "Není vaše chyba, že se zaprodala temným silám. Ale nebude vám vadit, když jí položím jednu otázku, než půjdeme. Slečno Arkádie..."

"Co si přejete?"

"Proč si myslíte, že je hloupé chodit oknem místo dveřmi?"

"Protože hloupé zdůrazňujete to, co se pokoušíte skrýt. Kdybych měla tajemství, nepřelepila bych si ústa páskou, aby každý věděl, že mám tajemství. Mluvila bych tak moc, jak je obvyklé, pouze o něčem jiném. Četl jste někdy některou z řečí Salvora Hardina? To byl náš první starosta, víte."

"Ano, to vím."

"Tak tedy, říkával, že pouze lež, která se nestydí, může být úspěšná. Říkal také, že nic nemusí být pravdivé, ale všechno musí pravdivě znít. Tedy, když vy jste vstoupil oknem, byla to lež, která se styděla a nezněla pravdivě."

"Co byste tedy dělala vy?"

"Kdybych chtěla navštívit otce ve vrcholně tajné záležitosti, seznámila bych ho s tím a navštívila ho ohledně přísně legitimních záležitostí. A pak, kdyby o mně každý všechno věděl a zcela samozřejmě mě spojoval s mým otcem, byla bych tak vrcholně tajná, jak jste si vy přál být a nikoho by nenapadlo se mě na něco ptát."

Anthor se chladně podíval na dívku, pak na dr. Darella.

Řekl. "Pojďme. Mám v zahradě obálku, kterou chci sebrat. Počkat!"

Ještě jedna otázka. Arkádie, vy jste ve skutečnosti žádnou baseballovou pátku pod postelí neměla, že?"

"Ne, měla."

"Hah. To jsem si nemyslel."

Dr. Darell se zastavil ve dveřích. "Arkádie," řekl, "až budeš přepisovat svoji kompozici o Seldonově plánu,

nebud' zbytečně tajemná ohledně své babičky. Není nezbytné se o tom vůbec zmiňovat."

On a Pelleas sestoupili po schodech mlčky. Pak se návštěvník podrážděně optal: "Dovolíte, pane? Kolik je jí let?"

"Předevčirem čtrnáct."

"Čtrnáct? Velká Galaxie! Povězte mi, mluvila už někdy o tom, že se chce někdy vdát?"

"Ne. Se mnou ne."

"Tedy, jestli to někdy udělá, zastřelte ho. Toho koho si bude chtít vzít." Hleděl upřímně do očí staršího muže. "Myslím to vážně. Život nemůže připravit větší hrůzu, než žít s někým takovým, jaká ona bude ve dvaceti. Nechtěl jsem vás tím pochopitelně urazit."

"Neurazil jste mě, myslím, že vím, co máte na mysli."

Nahoře stál objekt jejich citlivých analýz před prepisovačem a otráveně, bezvýrazně diktoval:

"Budoucnostseldonovaplánu".

Prepisovač to sebejistě přeložil a vytiskl elegantním rukopisem jako: "Budoucnost Seldonova plánu".

8.

SELDONŮV PLÁN

MATEMATIKA Syntéza počtu n-proměnných a n-rozměrové symetrie je základ toho, co Seldon jednou nazval "moje malá algebra lidskosti"...

Encyclopedia Galactica

Vemte si nějaký prostor!

Kde tento prostor leží, není momentálně důležité. Úplně stačí říci, že je pravděpodobné, že v tomto prostoru více než kde jinde existuje Druhá Nadace.

V tomto prostoru byla po staletí pěstována ryzí věda a přesto nevynalezla nic tak důvtipného, co by jí během tisíciletého trvání zrovnoprávnilo. Byla to věda, která se zabývala pouze matematickými koncepcemi, a to takovým způsobem, který byl podobný spekulacím v dávných dobách, v těch primitivních prehistorických dnech, kdy teprve vznikaly technologie a Člověk ještě žil na své jediné, nám dnes neznámé planetě.

V tomto prostoru, chráněném duševními schopnostmi až dosud nenapadnutelnými sdruženými silami zbytku Galaxie, byl Prvotní Záříč, který udržoval všechno to podstatné ze Seldonova plánu.

A pak byl v tomto prostoru ještě jeden muž - První Mluvčí.

Byl v pořadí dvacátý vrchní dozorce Plánu a jeho titul neskrýval nic hlubšího než to, že na shromáždění vůdců Druhé Nadace promluvil jako první.

Jeho předchůdce porazil Mezka, ale trosky této obrovské bitvy zatarasily cestu Plánu. Už dvacet pět let se on a jeho správa snažili přinutit zbytek Galaxie, hloupé lidské bytosti, aby se vrátily k této cestě. Byl to strašlivý úkol...

První Mluvčí vzhledl k otevřeným dveřím. Zatímco v opuštěné místnosti rozvažoval o posledním čtvrt století, o úsilí, které nyní pomalu a nevyhnutelně směřovalo k dosažení svého vrcholu, zatímco byl takto zaměstnán, jeho mysl již byla zaujata očekáváním nově přichozího. Nějakého studenta, jednoho z těch, kteří to eventuálně mohli všechno převzít.

Mladý muž stál nerozhodně ve dveřích, takže První Mluvčí k němu musel dojít, vzít ho kolem ramen a přátelsky ho vtáhnout dovnitř.

Student se ostýchavě usmál a První Mluvčí na to reagoval: "Nejdřív vám musím povědět, proč jste zde."

Seděli proti sobě na opačných stranách stolu. Ani jeden z nich nemluvil tak, aby mohl být v Galaxii poznán někým, kdo sám není členem Druhé Nadace.

Řečí se vlastně člověk naučil nedokonale přenášet své myšlenky a pocity. Vytvářením libovolných zvuků a kombinací zvuků začal vyjadřovat určité duševní zabarvení, a tak rozvíjel metodu komunikace - vzhledem k její nemotornosti a těžkopádnosti však degeneroval a všechna jemnost mysli přešla na pouhou primitivní hrdelní signalizaci.

A důsledky, budeme-li je sledovat hlouběji a hlouběji nás zavedou k tomu, že všechno dosud známé lidské utrpení pramení z toho, že nikdo v historii Galaxie až na Hari Seldona a několik málo těch, kteří přišli po něm, neuměl opravdu porozumět druhému. Každý člověk žije za neproniknutelnou stěnou husté mlhy, uvnitř které není nikdo jiný kromě něho. Občas se z hloubek vynořují signály, které říkají že tam někde je ještě někdo jiný, takže tápou jeden k druhému. Ale přesto se nikdy nepoznali, nemohli si porozumět a neodvažovali se si důvěřovat. Už od dětství cítili hrůzu a nejistotu této nepřekonatelné izolace - byl zde plíživý strach lidí ze sebe navzájem, neurvalá dravost mezi nimi.

Po desítky tisíce let klopýtali a trmáceli se bahnem a zadržovali svá vědomí, která byla v podstatě přizpůsobena k přátelství.

Člověk se instinktivně snažil najít cestu ven z omezenosti lidské řeči. Sémantika symbolická logika, psychoanalýza to vše byly vynálezy, které mohly řeč buď zdokonalit, anebo se jí mohly vyhnout.

Psychohistorie se vyvinula z vědy o duši, byla její konečnou matematizací, která byla nakonec úspěšná. Rozvoj matematiky byl nezbytný k pochopení nervové fyziologie a elektrochemie nervového systému, což potom přirozeně vedlo, muselo vést, až k poznání nukleárních sil a poprvé se tak podařilo skutečně rozvinout psychologii jako vědu a přenesením psychologické znalosti jedince na skupinu došlo také k matematizaci sociologie.

Rozsáhlé skupiny, miliardy, které žily na planetách, triliardy žijící v Sektorech, kvadriliardy žijící v celé Galaxii se

staly ne pouhými lidskými bytostmi, ale obrovskými silami, se kterými se dalo statisticky pracovat - na základě toho Hari Seldon uviděl nevyhnutelnou budoucnost a mohl tak vytvořit svůj Plán.

Ty samé základní poznatky o duši, které Seldona přivedly k vytvoření Plánu, způsobily to, že při dialogu se Studentem nemusel První Mluvčí používat slova.

Každá reakce na podnět, jakkoli slabý, byla dokonale zachycena ve všech svých nepatrných obměnách a proudech, které běžely v mysli toho druhého. První Mluvčí neuměl cítit obsah studentových emocí instinktivně tak, jako to uměl Mezek - protože Mezek byl mutant se schopnostmi, které nikdy nemohly být zcela pochopitelné pro obyčejného muže a to ani pro příslušníka Druhé Nadace - ten je na základě dlouhodobého tréninku musel odvodit.

Protože však je zcela nemožné vyjavit společnosti založené na řeči metodu, kterou se příslušníci Druhé Nadace dorozumívali, nebudeme se nadále celou touto záležitostí zabývat. Prvního Mluvčího představíme jako normálně mluvícího a jestliže překlad není vždy zcela dokonalý, je to ten nejlepší, jaký mohl být za daných podmínek udělán.

Není pravda, že by První Mluvčí řekl "Nejprve vám musím povědět, proč tedy jste zde" - místo toho se jen usmál a pozvedl prst přesně takto.

První Mluvčí řekl: "Studoval jste pilně vědu o duši po většinu svého života. Nasál jste do sebe vše, co vám vaši učitelé mohli dát. Je už načase, abyste se vy a několik vám podobných začali připravovat na Řečnictví."

Neklid na druhé straně stolu.

"Ne - teď to musíte brát klidně. Doufal jste, že vás budeme kvalifikovat. Měl jste strach, že nebudeme. Ve skutečnosti obojí, strach i naděje, je slabost. Vy jste věděl, že vás budeme kvalifikovat, ale bránil jste se si to připustit, protože kdybyste to udělal, stal byste se tak sebejistým, že jste se bál, že byste byl nevhodný.

To je ale nesmysl! Většinou je beznadějně hloupý ten, kdo si není vědom toho, že je moudrý. Už to je součástí vaší kvalifikace, že jste věděl, že budete kvalifikován."

Uvolnění na druhé straně stolu.

"Tak. Nyní se cítíte lépe a vaše ostražitost zmizela. Budete se lépe koncentrovat a lépe rozumět. Pamatujte si, abyste byl skutečně výkonný, není nutné držet mysl pod dohledem, to, že se ovládáte, je pro inteligenční sondu úplně stejné jako obnažené duševno. Spíše je možné si pěstovat nevinnost, uvědomování si sebe a zároveň pocit neznalosti sebe samého, což není nic, co by se muselo schovávat. Má mysl je k vám otevřená. Ať to platí pro nás pro oba."

Pokračoval: "Není to nic snadného být Mluvčím. Především není snadné být psychohistorikem a ani ten nejlepší psychohistorik nemusí být kvalifikován na Mluvčího. Je v tom jistý rozdíl. Mluvčí nejen že musí znát matematické pozadí Seldonova plánu, ale musí pro něj a jeho cíle hořet. Musí milovat Plán, jako život a vzduch. Dokonce víc, musí to pro něj být živý přítel.

Víte, co to je?"

Ruka Prvního Mluvčího se jemně vznesla nad černou nablýskanou kostkou ležící uprostřed stolu.

"Ne, nevím."

"Už jste slyšel o Prvotním Zářiči?"

"Toto?" Údiv.

"Očekával jste něco vznešenějšího a účtyhodnějšího? Je to přirozené. Toto vytvořili Seldonovi vrstevníci v době Říše. Už téměř čtyři sta let dokonale slouží našim potřebám, aniž by vyžadoval nějaké opravy či úpravy. A je to štěstí protože nikdo z Druhé Nadace na něj technicky nestačí." Jemně se usmál. "Ti z První Nadace jsou zřejmě schopni vytvořit jeho duplikát, ale pochopitelně se o tom nikdy nesmí dozvědět."

Stlačil páku na své straně stolu a místnost potměla. Ale jen na chvíli, protože dvě dlouhé stěny místnosti se začaly postupně oživovat, až prudce vzplály životem. Nejprve byly celé perlově bílé, pak se na nich začaly objevovat tu a tam tmavé plochy a z nich se nakonec vyklubaly černým inkoustem drobně vytištěné rovnice. Některé z nich byly orámovány červenou linkou, která se vinula v černi jako klikací se potůček.

"Pojďte, chlapče a stoupněte si sem, před stěnu. Nebudete vrhat žádný stín. Světlo vyzařované Zářičem je totiž zvláštní povahy. Abych vám řekl pravdu, sám nevím, čím to je, pouze vím, že nebudete vrhat stín."

Společně stáli ve světle. Každá ze stěn byla téměř deset metrů dlouhá a tři metry vysoká. Písmo bylo malé a zhuštěné.

"Toto není celý Plán," řekl První Mluvčí. "Aby se nám vešel na obě stěny, musela by být každá rovnice zmenšena na mikroskopickou velikost - a to není možné. To, co nyní vidíte, je prozatím ta nejdůležitější část Plánu. Už o tom něco víte, že?"

"Ano."

"Poznáváte z toho něco?"

Vleklé ticho. Student ukázal prstem a jak to udělal, linka rovnice se začala posunovat po stěně dolů, dokud ta jedna řada funkcí, kterou měl na mysli - i když by se zdálo, že rychlé gesto prstu mohlo jen stěžít nějakou funkci určit - se nedostala do úrovně očí.

První Mluvčí se tiše zasmál. "Zjišťujete, že Prvotní Zářič je s vaší myslí sladěn. Možná jste od této hračky očekával větší překvapení. Co byste řekl o rovnici, kterou jste si vybral?"

"To..." Student se zajíknul, "to je Rigelliánský integrál, který vychází z nestejnoměrného rozdělování na planetě, což pak indikuje vznik dvou velkých ekonomických tříd, případně vznik sektoru s nestabilními emocionálními vzorci..."

"A co to značí?"

"Představuje to vrcholné pnutí, protože zde máme" - ukázal a vzorce se opět posunuly - "konvergující řadu."

"Dobře," řekl První Mluvčí. "A povězte mi, co si o tom všem myslíte. Je to dokončené umělecké dílo, že?"

"Rozhodně."

"Špatně! Není." A pak ostře: "To je to první, co se musíte naučit znovu. Seldonův Plán není ani dokončený, ani správný."

Je dokonalý pro ten čas, ve kterém byl stvořen. Desítky generací pečlivě studovaly tyto vzorce, pracovaly s nimi, rozkládaly je a zase skládaly dohromady. Udělaly však více než toto. Po téměř čtyři sta uplynulých let konfrontovaly předpovědi a vzorce se skutečností a z toho se učily. Zjistily toho víc, než Seldon kdy mohl vědět a kdybychom si mohli s poznatky nahromaděnými za ta staletí zopakovat Seldonovu práci, byla by udělána lépe. Je vám toto naprosto jasné?"

Student se zdál být trochu v šoku.

"Než obdržíte svoji hodnotu Mluvčího," pokračoval První Mluvčí, "budete muset vy sám vytvořit nějaký původní dodatek k Plánu. Není to tak velké rouhačství. Každá z těch červených značek, které na stěně vidíte, je příspěvkem někoho, kdo mezi námi žil až po Seldonovi. Proč... proč..." Podíval se nahoru.

"Tam!"

Celá stěna se na něj jakoby řítla.

"Toto," řekl, "je moje." Jemná červená linka ohraničovala dvě stě čtverečních centimetrů, uvnitř kterých byly dvě dlouhé větve výpočtů. Mezi nimi byla jedna řada červeně napsaných vzorců.

"Nezdá se," řekl První Mluvčí, "že by toho bylo moc. Je to ta část Plánu, které jen tak nedosáhneme, pokud to půjde tak, jak až doposud. Týká se to období sjednocení, kdy je Druhá Říše, která by měla vzniknout, svírána rivalitou osobností, které ji mohou rozštěpit, jestliže boj bude vyrovnaný, nebo ji sevrou do nehybnosti, jestliže boj vyrovnaný nebude. Obě tyto možnosti jsou zde postupně zvažovány a i metoda, jak se tomu vyhnout, je zde naznačena."

Přesto je toto pouze pravděpodobné a i třetí možnost může existovat. Pravděpodobnost toho je poměrně nízká - dvacet celých šedesát čtyři procent, ale i ty varianty, které měly menší pravděpodobnost se už staly a pravděpodobnost celého Plánu je vlastně pouze čtyřicet procent. Tato třetí možnost vychází z možného kompromisu mezi dvěma, můžeme uvažovat i více osobami. Toto, jak jsem ukázal, by za prvé zmrazilo Druhou Říši v neužitečném humusu a pak by to případně znamenalo mnohem větší nebezpečí občanských válek, než kdyby k žádnému kompromisu nikdy nedošlo. Naštěstí se tomuto také dá zabránit. A to byl můj příspěvek."

"Jestli vás smím přerušit - jak se taková změna provádí?"

"Prostřednictvím Záříče. Ve vašem případě například zjistíte, že vaše matematické výpočty budou přísně kontrolovány pěti různými komisemi a že se po vás bude chtít, abyste je bránil proti předem připravenému nemilosrdnému útoku. Po dvou letech to, k čemu jste dospěl, bude posuzováno znovu. Stalo se již víckrát, že zdánlivě dokonalá část práce ukázala svoje chyby až po měsících či letech. Někdy přispěvatel sám objeví trhliny."

Jestliže po dvou letech projde i tím dalším zkoumáním, ne méně podrobným, než bylo to první - a je lepší, když během mezidobí mladý vědec vynese na světlo další detaily a podpůrné důkazy, příspěvek bude přiložen k Plánu. Byl to vrchol mé kariéry a bude to i váš vrchol.

Prvotní Záříč může být nastaven na vaše vědomí a všechny úpravy a dodatky mohou být zaneseny působením vašich myšlenek.

Nic nebude naznačovat, že ty úpravy a dodatky jsou vaše.

Historie Plánu nezná žádné personifikace. Je to společný výtvar nás všech. Rozumíte?"

"Ano!"

"To je tedy k tomuto." Velký krok směrem k Prvotnímu Záříči a stěny byly opět nepopsané, pouze ozářené obyčejným pokojovým osvětlením. "Sedněte si ke stolu a já budu ještě povídat."

Psychohistorikům jako takovým stačí znát biostatistiku a neurochemickou matematiku. Někteří neznají nic jiného a mají předpoklad být pouze dobrými statistickými technikami. Ale Mluvčí musí být schopen hovořit o Plánu i bez matematiky.

Jestliže ne o Plánu samotném, tedy aspoň o jeho filosofii a jeho cílech.

Takže za prvé, jaký je cíl Plánu? Řekněte mi to, prosím, vašimi slovy, nebude posuzována vaše uhlazenost a vytříbenost, to vás ujistí."

Byla to Studentova první šance a váhal, než skočil do napjatě očekávajícího prostoru, který se před ním otvíral. Ostýchavě řekl: "Z toho, co vím, věřím, že záměrem Plánu je vytvořit lidskou civilizaci založenou na orientaci, která by byla zcela odlišná od všeho, co tu až dosud bylo. Orientaci, která podle psychohistorických zjištění by nikdy nemohla vzniknout spontánně..."

"Dost!" První Mluvčí byl neodbytný. "Nesmíte říci 'nikdy'."

To nevystihuje skutečnost. Psychohistorie vlastně předvídá pouze pravděpodobnosti. Určitá událost může být zanedbatelně pravděpodobná, ale pravděpodobnost je vždy větší než nula."

"Ano, Mluvčí, pokud se mohu opravit, tedy, ví se, že pravděpodobnost, že by žádaná orientace byla dosažena spontánně, je minimální."

"To už je lepší. A jaká je tedy ta orientace?"

"Je to ta, která míří k civilizaci založené na vědě o duši. V celé známé historii lidstva měly navrch fyzikální technologie, prostřednictvím kterých člověk ovládal okolní svět. Řízení sebe samých a společnosti bylo ponecháno osudu nebo neurčitě tápajícím etickým systémům, které byly založeny na momentálních vnuknutích a emocích. Výsledkem toho bylo, že nikdy neexistovala žádná kultura, jejíž stabilita by byla větší než padesát pět procent, a to pouze jako výsledek velkého lidského utrpení."

"A proč by orientace, o které mluvíme, nemohla vzniknout spontánně?"

"Protože většina lidských bytostí je duševně vybavena tak, že se raději bude věnovat fyzikálním vědám, ze

kterých má viditelný prospěch. Pouze zanedbatelná menšina má vrozené předpoklady pro to, aby se zaplétala do spleťtostí vědy o duši s tím, že čím déle to trvá, tím menší a méně viditelný má z toho prospěch. A navíc by takováto orientace mohla vést až ke vzniku benevolentní diktátu toho duševně nejlepšího - je to vlastně další stupeň třídění člověka. Ta by byla nenáviděna a nemohla by se udržet bez použití násilí, které by surově potlačilo zbytek Lidstva.

Takovýto vývoj se nám přičí a musíme se mu vyhnout."

"Jaké je tedy řešení?"

"Řešením je Seldonův Plán. Budou nastoleny a udržovány takové podmínky, že za tisíc let - dnes již vlastně za šest set let, vznikne Druhá Galaktická Říše, ve které lidstvo bude připraveno na vůdčí postavení vědy o duši. Za tu samou dobu dospěje Druhá Nadace k tomu, že bude mít připravenou již v pořadí čtvrtou skupinu psychologů, kteří budou schopni ujmout se vedení. Nebo, jak už jsem na to často myslel, První Nadace bude obstarávat fyzikálně v jednotné politické Říši a Druhá Nadace duševno vládnoucí třídy."

"Ach tak. Celkem uspokojivé. Myslíte, že jakákoli Druhá Říše, která by se v čase udaném Seldonem zformovala, může být považována za naplnění jeho Plánu?"

"Ne, to ne. V období táhnoucím se od devátého do sedmáctého století po vzniku Plánu může vzniknout několik druhých říší, ale pouze jedna je tou Druhou Říší."

"A z tohoto pohledu, proč je nezbytné, aby existence Druhé Nadace byla utajována - a to především před První Nadací?"

Student zkoušel najít skrytý význam této otázky, ale nenašel ho. Neochotně odpověděl: "Z toho důvodu, že Plán jako celek musí být před lidstvem utajen. Psychohistorické zákony mají statistickou povahu a neplatí, když jednání jednotlivců není nahodilé."

Pokud by početná skupina znala klíčové body Plánu, jejich jednání by bylo řízeno touto znalostí a v pojetí psychohistorie by nebylo dále nahodilé. Jinými slovy by nadále nebyli dokonale předvídatelní. Promiňte, ale cítím, že tato odpověď není uspokojivá."

"Je dobře, že to tak cítíte. Vaše odpověď není správná."

Ukrývat se musí Druhá Nadace, ne Plán. Druhá Říše se ještě nezformovala. Máme ještě stále společnost, která odmítá vládnoucí třídu psychologů a která se bojí jejich rozvoje a bojuje proti němu. Rozumíte?"

"Ano, rozumím. Nikdy se na to nekladl důraz..."

"Nebagatelizujte. Nikdy se nekladl - ve škole, i když vy byste měl být schopen si ho sám vyvodit. Toto a ještě mnoho dalších věcí si probereme v blízké budoucnosti během vašeho učňovského období. Navštívíte mě zase za týden. Do té doby bych od vás měl rád poznatky k problémům, které před vás teď předložím. Nechci od vás žádné dokonalé, pečlivé matematické pojednání. Na to by nějaký odborník potřeboval rok a vy máte pouhý týden. Ale chci naznačení trendů a směrů... Zde v Plánu máte rozvětvení, týká se to doby asi tak před půl stoletím."

Všechny potřebné detaily zde máte. Zaznamenáte, že cesta, po které se skutečnost ubírá, se liší od všech předpovědí, její pravděpodobnost je menší než jedno procento. Odhadnete, jak dlouho toto odchýlení může trvat, než se stane nenapravitelné. Odhadnete také kdy pravděpodobně skončí, když napraveno nebude a navrhnete nějaký rozumný způsob nápravy."

Student naslepo trhnul prohlížečkou a kamenně koukal na to, co se mu objevilo na malé vestavěné obrazovce. Řekl: "Proč právě tento problém? Je více než zřejmé, že má význam čistě akademický."

"Děkuji, chlapče. Jste tak rychlý, jak jsem očekával. Tento problém není hypotetický. Téměř před půl stoletím náhle vtrhnul do galaktické historie Mezek a po deset let hýbal vesmírem."

Nepředpokládali jsme ho, nepočítali jsme s ním. Vážně narušil Plán, i když ho nezničil. Abychom ho zastavili dřív, než ho zničí, byli jsme nuceni proti němu aktivně zasáhnout. Ukázali jsme svoji existenci a co horšího, i část svých schopností. První Nadace o nás ví a my předvídáme, co udělá s ohledem k této znalosti."

Sledujte tady ten problém. Zde. A zde. Přirozeně toto neříkáme každému."

Chvilí bylo ticho, než si v sobě Student všechno urovnal.

Řekl: "Pak tedy Seldonův Plán skončil!"

"Ještě ne. Ale určitě může. Pravděpodobnost úspěchu byla při posledním hodnocení ještě dvacet jedna celých čtyři desítiny procenta."

9.

SPIKLENCI

Večery dr. Darella a Pellease Anthora byly přátelské a dny příjemně bezvýznamné. Jakoby to byla obyčejná návštěva. Dr. Darell představil mladého muže jako bratrance ze vzdáleného vesmíru a tímto klišé otupil veškerý zájem.

Přesto se však v běžné řeči jeho jméno občas objevilo. I když to bylo z pouhé pozornosti, Dr. Darell, pokud se to dalo použít, říkal "ne", jindy "ano". Pokud toto použít nemohl, odpovídal neurčitě: "Přál bych si, abyste se s mým bratrancem setkal."

Arkádie se připravovala svým vlastním způsobem. Ve skutečnosti její jednání bylo nejcílenější ze všech. Například přemluvila ve škole Olyntha Dama, aby jí půjčil doma sestavené přenosné odposlouchávací zařízení a to způsobem, který naznačoval, že bude v budoucnosti nebezpečná všem mužům, se kterými přijde do styku. Pomineme-li podrobnosti, tak šikovně zkombinovala zájem o jeho koníčka - měl velice dobře vybavenou domácí dílnu - se zájmem o jeho zavalitou osobu tak, že nešťastný mladík náhle zjistil že 1. dlouze a důležitě rozmlouvá o principech hypervlnných motorů, 2. pociťuje závrať při vědomí že na něm pozorně spočívají její oči, 3. dobrovolně vkládá do jejích rukou svůj

největší vynález, už výše zmíněné odposlouchávací zařízení.

Arkádie si zpracovala Olyntha tak, že zcela zredukovala jeho podezření, že by odposlouchávací zařízení mohlo být příčinou jejich přátelství. Ještě měsíce poté Olynthus stále a úpěnlivě vzpomínal na toto krátké životní období, až je konečně pro nedostatek jakéhokoli pokračování nechával pomalu z paměti vyklouznout.

A tak, když se sedmáctý den usadilo v Darellově obývacím pokoji pět mužů, na Arkádiině stole v pokoji nad nimi ležel důkaz Olynthovy důvtipnosti.

Pět mužů. Pochopitelně dr. Darell, šedovlasý, v dokonalém obleku vypadající poněkud staře na svých čtyřicet dva let. Pelleas Anthor, vážný a bystrozraký v každém okamžiku, vypadající mladě a nejistě. A pak tři noví muži: Jole Turbor, novinář, tělnatý s odolnými rty; dr. Elvett Semic, vysloužilý univerzitní profesor fyziky, vyzábělý a svaštělý, jeho šaty na něm volně visely; Homir Munn, knihovník, vytáhlý a strašně nervózní.

Dr. Darell mluvil lehce, normálním věcným tónem: "Tato schůzka je něčím víc, než jen společenskou záležitostí. Zřejmě jste to předpokládali. Protože jste byli pečlivě vybráni na základě své minulosti, dovedete si zřejmě představit nebezpečí, kterému se vystavujeme. Nebudu to snižovat, když řeknu, že my všichni jsme v každém případě odepsaní.

Sami vidíte, že není žádná snaha toto setkání utajit. Nežádal jsem vás, abyste sem přišli tak, aby vás nikdo neviděl. Kdokoli sem může koukat okny dovnitř. A žádné ochranné zařízení zde v tomto prostoru není. Upoutáním pozornosti nepříteli bychom se zničili a nejlepší cesta, jak tuto pozornost přitáhnout, je teatrálně předstírat tajemství."

(Ha, pomyslela si Arkádie vnořená do hlas vycházejících - trochu chraplavě - z malé krabičky.) "Rozumíte?" Elvett Semic škubnul spodním rtem, odhalil zuby a nasadil přehloupou svaštělou grimasu, která předcházela každé jeho větě. "Oh, pokračujte. Povězte nám o tom mladíkovi."

Dr. Darell řekl: "Jmenuje se Pelleas Anthor a byl studentem mého letitého kolegy, Kleise, který zemřel minulý rok.

Předtím než zemřel, poslal mi jeho mozkový vzorec sahající až do páté vrstvy a ten už byl srovnáván se vzorcem muže před vámi. Zajisté víte, že až do této hloubky nemůže být žádný mozkový vzorec okopírován, a to ani zkušenými psychology.

Pokud to nevíte, dávám vám na to své slovo."

Turbor promluvil se sešpulenými rty: "Měli bychom už nějak začít. Bereme vaše slovo, protože teď, co Kleise zemřel, jste největším elektroneurologem v Galaxii. Aspoň tak jsem vás vykreslil v jedné své poznámce a ještě stále tomu věřím. Kolik je vám let, Anthore?"

"Dvacet devět, pane Turbore."

"Hmm. A jste také elektroneurolog? Dobrý elektroneurolog?"

"Jsem pouze student. Ale pracuji pilně a mnohé jsem se již od dr. Kleise naučil."

Munn do toho skočil. Ve vypjatých situacích trochu koktal.

"P..přál bych si, ab..bys už začal. Myslím, že všichni p..příliš mluvíme."

Dr. Darell povytáhl obočí a natočil se Munnovým směrem.

"Máš pravdu, Homire. Pojdme dál Pelleasi."

"Nebude to hned," řekl Pelleas Anthor pomalu, "ačkoli si cením postoje pana Munna, dříve než to spustíme, budu potřebovat údaje o vašich mozkových vlnách.

Darell se zamačkal. "Co to znamená, Anthore? Jaké že údaje to požadujete?"

"Elektroencefalografický záznam vás všech. Vy jste si vzal můj, dr. Darelle. Já si musím vzít váš i vás všech ostatních. A měření musím provést sám.

Turbor řekl: "Není důvod, proč by nám měl věřit, Darelle. Je to jeho právo."

"Děkuji," řekl Anthor. "Jestliže mě pustíte do vaší laboratoře, dr. Darelle, budeme pak pokračovat. Rád bych ráno zkontroloval vaše přístroje."

Elektroencefalografie byla věda nová i stará zároveň. Stará byla v tom pojetí, že znalost mikroproudů tvořených nervovými buňkami živých bytostí patřila do té rozsáhlé kategorie lidských znalostí, jejichž původ nebyl znám. Tato znalost sahala daleko až k samotným počátkům lidské historie...

A přesto byla také nová. Fakt existence mikroproudů dřímá po desítky tisíc let trvání Galaktické Říše jako jedna z těch živých, podivných, zcela neužitečných znalostí. Někteří se pokoušeli roztržít vlny podle toho zda vznikají ve spánku, nebo ve stavu bdělosti, v klidu, nebo ve vzrušení, ve zdraví, anebo nemoci - ale dokonce i ta nejuvolněnější pojetí měla spousty výjimek, které tomuto členění nevyhovovaly.

Jiní zkoušeli dokázat existenci skupin mozkových vln, analogních dobře známým krevním skupinám a zároveň ukázat že jejich formujícím faktorem je vnější prostředí. Toto byli ti, kteří brali v úvahu rasy člověka a tvrdili, že Člověka je možno dělit na poddruhy. Ale s touto filozofií nemohli prorazit, stáli proti ohromné ekumenické síle obsažené v Galaktické Říši, která sjednocovala do jednoho politického celku dvacet miliónů hvězdných systémů, zahrnovala všechny lidi od centrálního světa Trantor - jehož paměť už dávno zapomněla na svoji velkou minulost - až po opuštěné asteroidy na Periférii.

A opět se společnost věnovala, jako tomu bylo za První Říše, fyzikálním vědám a neživým technologiím, byl zde neurčitý, ale silný sociologický tlak nevěnovat se studiím mozku. Nebyly uznávány, protože užitek nebyl okamžitý a byly velice špatně financovány, protože nepřinášely žádný zisk.

Po rozpadu První Říše se zbytky organizované vědy vracely zpět, zpět - dokonce až na základy atomové energie, až k využití chemické energie uhlí a ropy. Jedinou výjimkou byla pochopitelně První Nadace, která udržovala a oživovala hasnoucí jiskřičky vědy, až opět vzplály v oheň. Přesto i zde vládly fyzikální vědy a mozek, vyjma operací, byl zcela přehlížen.

Hari Seldon jako první vyjádřil to, co později bylo přijato jako pravdivé.

"Neurální mikroproudy," jednou řekl, "jsou nositeli všech rozličných vědomých i nevědomých podnětů a odpovědí. Mozkové vlny zaznamenané na tenkém čtverečkovém papíře ve svých chvějících se vrcholech a propastech jsou zrcadlem sjednocených myšlenkových pulsů biliónů buněk. Teoreticky by analýza odhalila i ty nejskrytější a nejnepatrnější myšlenky a emoce subjektu. Rozdíl, které by měly být zjištěny, nevznikají jen v důsledku fyzikálních defektů, vrozených či získaných, ale také změnou stavu emocí, vzdělání, zkušenostmi, a dokonce i něčím tak jemným, jako je změna životní filozofie."

Ale dokonce ani Seldon se nedostal dál než ke spekulacím.

A nyní už padesát let lidé První Nadace zápasí s neuvěřitelně rozlehlým a složitým bohatstvím obsaženým v této znalosti.

Dosaženo jí bylo přirozeně novými technikami - jako je například přichycení elektrod v lebečních švech takovým způsobem, že byly v kontaktu s šedými buňkami, aniž by nějak porušily lebku. A pak tu byl ten vynález, který automaticky zaznamenával údaje mozkových vln, jednak jako celek a pak v oddělených funkcích šesti nezávislých proměnných. Co snad bylo nejdůležitější, byla narůstající vážnost encefalografie i vědců, kteří se jí zabývali. Kleise, ten největší z nich, měl na vědeckých konferencích postavení rovné fyzikům. Dr. Darell, ačkoli se encefalografií dlouho nezabýval, byl znám pro své úspěchy v encefalografických analýzách téměř stejně jako tím, že byl synem Bayty Darellové, velké hrdinky minulosti.

A nyní dr. Darell seděl ve své vlastní židli a lehounké elektrody se ho jemně dotýkaly, takže sotva zaznamenával nějaký tlak na své lebce a přitom ručička uvězněná ve vakuu kmitala nahoru a dolů. K zapisovacímu přístroji byl obrácen zády protože jak dobře věděl, pohled na pohybující se křivky mohl vyvolat podvědomé úsilí je kontrolovat, a to se znatelnými výsledky.

Ale byl si jistý, že jsou zaznamenávány pravidelné, pevné vlny, které očekával od své silné a disciplinované mysli. Věděl, že budou upevněny a očištěny na podpůrném měřicím zařízení, které zachytává mozečkové vlny. Dále zde budou zaznamenány ostré, téměř nespojitě skoky přicházející z předního laloku a pak potlačované chvění z podpovrchových oblastí s úzkým rozpětím frekvencí...

Znal svůj vlastní mozkový vzorec stejně dobře, jako nějaký malíř dokonale zná barvu svých očí.

Pelleas Anthor nic neříkal, když Darell vstával z lehátka.

Přemýšlel nad sedmi záznamy, koukal na ně tím rychlým, všeobsáhlým pohledem toho, kdo přesně ví, co za tím téměř nezatelným má hledat.

"Kdyby vám nevadilo, dr. Semicu."

Semicova věkem zažloutlá tvář byla vážná. Elektroencefalografie byla vědou, o které ve svém pokročilém věku věděl velmi málo a jejíž význam odmítal. Věděl, že je starý a že se to na záznamu ukáže. Vrásky na obličejí shrbená chůze, třesoucí se ruka - to vše bylo pouze jeho tělo. Mozkový záznam možná ukáže, že i jeho mysl je stará. Vadilo mu to nedovolené vniknutí do jeho poslední bránící se pevnosti, jeho vlastní mysli.

Elektrody byly připraveny. Od začátku až do konce to nebolelo.

Cítil jen jemné stípání ležící hluboko pod prahem bolesti.

A pak přišel Turbor, který seděl v klidu bez hnutí po celých patnáct minut a Munn, který sebou škubnul při prvním dotyku elektrod a pak po celou dobu kroutil očima, jako by je chtěl obrátit dovnitř a koukat si do týlu.

"A nyní..." - řekl Darell, když vše skončilo.

"A nyní," řekl Anthor omluvně, "je v domě ještě jedna osoba."

Darell se zamračil a řekl: "Má dcera?"

"Ano, naznačoval jsem, aby zůstala doma, jestli si pamatujete."

"Kvůli encefalografické analýze? K čemu to bude?"

"Nemohu bez toho pokračovat."

Darell pokrčil rameny a zamířil ke schodům. Arkádie, již předem varována měla odposlouchávací zařízení schováno, když vstoupil a následovala ho poslušně dolů. Bylo to poprvé v jejím životě, co se ocitla pod elektrodami - vyjma toho, kdy ji jako dítěti snímali základní mozkový záznam pro identifikační a registrační účely.

"Smím se podívat," požádala, když bylo po všem a protahovala si ruce.

Dr. Darell řekl: "Nerozuměla bys tomu, Arkádie. Není už čas jít spát?"

"Ano, tati," řekla klidně. "Dobrou noc."

Vyšla nahoru po schodech a skočila do postele bez jakýchkoli dlouhých příprav. Olynthův vynález měla u polštáře a cítila se jako hrdina z nějakého filmu nebo knihy a hýčkala si každý okamžik, kdy vystupovala jako vyzvědačka.

První slovo, které slyšela, bylo Anthorovo, když říkal: "Rozbor je, pánové, uspokojivý. U dítěte rovněž."

Dítě, pomyslela si otráveně, Anthor ji opět naštal. Anthor otevřel svoji obálku a vytáhl z ní několik desítek záznamů mozkových vln. Nebyly to originály. Ani obálka nebyla obvyklým způsobem uzavřena. Pokud by klíč k této obálce neležel v jeho ruce a on by vytáhnul její obsah, okamžitě by zoxidoval na nečitelný prach. Záznamy, které už jednou z obálky byly vytaženy, toto udělaly až za půl hodiny.

S ohledem na jejich krátkou životnost Anthor mluvil rychle.

"Mám zde záznamy několika méně důležitých vládních úředníků z Anacreonu. Je to nějaký psycholog z Locriské univerzity, toto je průmyslník ze Siwenny. A ten zbytek vidíte."

Všichni kromě Darella byli vzrušeni a hlasitě se překřikovali.

Anthor zamířil prstem. "Chtěl bych vás, dr. Darelle, upozornit na tuto vyrovnanou oblast sekundárních vln v čelním laloku, to je to co mají všechny tyto záznamy společné. Nezkontroloval byste to pomocí analytického pravitka?"

Analytické pravítko se vzdáleně podobalo logaritmickému pravítku asi tak jako mrakodrap domečku pro panenky. Darell s ním měl letitou praxi a dokázal dobře vyhodnocovat načrtnuté výsledky. Jak Anthor tvrdil v oblasti předního laloku, kde by byly očekávány silné výkyvy, byl zaznamenán naprosto monotónní, vyrovnaný stav.

"Jak byste to vysvětlil dr. Darelle?" - optal se Anthor.

"Nejsem si jistý. Jen tak z patra říci, jak je to možné. Dokonce i v případech amnézie jsou výkyvy potlačeny, ale ne odstraněny.

Že by šlo o nějaký drastický operativní zásah?"

"Něco muselo být vyříznuto," zakřičel netrpělivě Anthor.

"Ano! Ne v tom mechanickém pojetí. Víte, že Mezek toto uměl udělat. Dokázal úplně potlačit určité emoce nebo způsoby myšlení a nezůstalo po nich nic než právě takováto plochost. Nebo..."

"Nebo také Druhá Nadace by to uměla udělat. Je to tak?" - optal se Turbor a neznatelně se usmíval.

Tato čistě rétorická otázka nepotřebovala odpovědi. "Proč jste podezřívavý pane Anthore?" - optal se Munn.

"To ze mě udělal dr. Kleise. Shromáždil takové množství záznamů mozkových vln jako planetární policie, ale postupoval jinak. Zaměřil se na intelektuály, vládní úředníky a představitele velkého obchodu. Jak vidíte, je zcela zřejmé, že kdyby Druhá Nadace ovlivňovala běh historických událostí v Galaxii, kdyby nás řídila, musela by to dělat jemně a tím nejméně nápadným způsobem. Pokud by pracovala prostřednictvím myslí, jako že asi ano, vybrala by si lidi s vlivem kulturním, průmyslovým nebo politickým. A těmi se on zabýval."

"Ano" namítl Munn, "ale svědčí to o něčem? Jak jednají tito lidé - myslím ti zploštělí. Třeba je to úplně normální úkaz."

Své poněkud dětské, modré oči obrátil s nadějí k ostatním, ale nedostal žádnou povzbudivou odpověď.

"Nechám to na dr. Darellovi," řekl Anthor. "Optejte se ho, kolikrát se už setkal během své praxe nebo v literatuře s tímto jevem. Pak se ho optejte jaká je pravděpodobnost, že by byl objeven u jednoho z každého tisíce případů všech skupin, které dr. Kleise studoval."

"Domnívám se, že není pochyb," řekl dr. Darell zamyšleně, "že tyto způsoby myšlení jsou umělé. Byly úmyslně poškozeny.

Způsobem o kterém jsem předpokládal, že..."

"Vím o tom, dr. Darelle," řekl Anthor. "Také vím, že jste kdysi s dr. Kleisem pracoval. Rád bych věděl, proč jste přestal."

Tato otázka nebyla nepřátelská. Zřejmě nebyla ničím víc než varováním, ale v každém případě jejím výsledkem byla dlouhá pauza. Darell koukal na své hosty, z jednoho na druhého a pak příkře řekl: "Protože jsem nehodlal s Kleisem bojovat.

Potíral každého svého silného protivníka. Objevoval to, co jsme my - já i on - věděli, že objeví - že nejsme svými pány. A to jsem nechtěl vědět. Vážil jsem si sám sebe. Chtěl jsem si myslet, že naše Nadace velí své kolektivní duši, že naši dědové nebojovali a neumírali úplně zbytečně. Myslel jsem že bude nejjednodušší, když se uklidím na tak dlouho, dokud si nebudu tím vším úplně jistý. Nepotřeboval jsem mít postavení, protože vládní důchod, kterým byla jednou provždy rodina mé matky oceněna, mým nenáročným potřebám stačil. A moje domácí laboratoř mi zajistila, že jsem se nenudil a život stejně jednoho dne skončí - a - pak zemřel Kleise..."

Semic obnažil své zuby a řekl: "To je chlapík, ten Kleise a já ho neznám. Jak že to zemřel?"

Anthor ho useknul: "Zemřel. Tužil to. Půl roku předtím mi řekl, že začíná být příliš odloučený..."

"My jsme teď t..také odloučení, že?" - připomněl vlhkými ústy Munn a jeho ohryzek přitom poskočil.

"Ano," řekl bezbarvě Anthor, "ale my už jsme byli - svým způsobem každý z nás. Proto jste také byli vybráni. Já jsem Kleiseho student. Dr. Darell byl jeho kolega. Jole Turbor tak dlouho kritizoval rozhlasem naši slepou víru v záchrannou ruku Druhé Nadace, dokud ho vláda nepřerušila prostřednictvím - snad to mohu říci - jednoho finančníka, jehož mozek ukazoval to, co Kleise nazýval Vnucenou Plošinou. Homir Munn má doma tu největší domácí sbírku Mezkovin - jestli mohu použít tento výraz používající se při označení všeho, co se nějak týká Mezka a publikoval nějaké články, ve kterých spekuloval o povaze a funkci Druhé Nadace. Dr. Semic pomohl jako nikdo jiný rozvoji matematiky encefalografických analýz, ačkoli já nevěřím, že by si uvědomoval, jak může být jeho matematika použita."

Semic široce rozevřel oči a dusil se smíchem: "Ne, mladíku. Já jsem analyzoval intranukleární pohyby - mnohohvrstevnatý problém, víte. Encefalografii nerozumím."

"Tedy my víme, jak na tom jsme. Vláda s tím pochopitelně nemůže nic dělat. Zda si je starosta nebo někdo v jeho správě vědom vážnosti situace, to nevím. Ale vím to, že nás pět nemá co ztratit a má spíš naději něco získat. Každý další poznatek nás posouvá do většího bezpečí. Jsme ale na začátku, rozumíte."

"Jak posunuje," vložil se do toho Turbor, "znamená to pronikání Druhé Nadace?"

"Nevím. Na to se nedá odpovědět. Všechno, co zatím víme, jsme objevili v okrajových oblastech Galaxie. Ústřední svět je prozatím snad ještě čistý, ačkoli ani to není jisté - jinak bych vás netestoval. Vy jste byl zvláště podezřelý, dr. Darelle, protože jste přerušil výzkum s dr. Kleisem. Kleise vám to nikdy neodpustil, jak víte. Myslel jsem si, že vás třeba podplatila Druhá Nadace, ale Kleise vždy trval na tom, že jste byl zbabělec. Promiňte mi to, dr. Darelle, ale jestliže toto říkám, dělám to proto, abych ozřejmil svůj vlastní názor. Osobně si myslím, že jsem váš postoj pochopil, a jestliže to bylo zbabělostí, domnívám se, že je odpustitelné."

Darell se hluboce nadechnul, než odpověděl: "Prchnul jsem! Tak jste si to přál. Zkoušel jsem udržet naše přátelství, ale on nikdy nenapsal ani nezavolal až do dne, kdy jsem obdržel záznam vašich mozkových vln a to bylo sotva týden předtím, než zemřel..."

"Kdyby vám nevadilo," přerušil ho Homir Munn v záchvatu nervózní výmluvnosti. "P.. pořád nevím, co chcete dělat. J.. jsme jen ubozí spiklenci, když bu.. budeme jen m.. mluvit a mluvit a mluvit. A nevím, co jiného bychom

mohli dělat. T.. toto je velmi dětinské. M.. mozkové v..lny, v.. všechno je to k ničemu. Existuje aspoň jedna konkrétní věc, kterou se chystáte udělat?"

Oči Pellease Anthora se rozjasnily: "Ano, existuje. Potřebujeme více informací o Druhé Nadaci. To je základní potřeba.

Mezek strávil prvních pět let své vlády pátráním po informacích a neuspěl - nebo my jsme mu to aspoň uvěřili. Přestal tedy hledat.

Proč? Protože byl neúspěšný? Nebo protože byl úspěšný?"

"O..opět řeči," řekl hořce Munn. "Jak bychom se to mohli dozvědět?"

"Když mě budete poslouchat - Mezek měl sídlo na Kalganu.

Kalgan nepatřil před Mezkem do vlivné obchodní sféry a už tam zase nepatří. Kalganu vládne v tento okamžik Stettin, ale už zítra může vypuknout nějaká revoluce. Stettin nazývá sám sebe Prvním Občanem a považuje se za Mezkova následníka. Pokud existuje na tomto světě nějaká tradice, pak je svázána s nadlidskostí a velikostí Mezka - je to tradice přehnaná svojí intenzitou.

Například Mezkův starý palác je udržován jako svatyně. Nikdo z nepovolaných nesmí vstoupit, ničeho uvnitř se nikdo nesmí dotýkat."

"Jo?"

"Ano a proč to tak je? V časech, jako jsou tyto, se nic neděje bezdůvodně. Co kdyby to nebylo jen z přehnané uctivosti, že tam nikdo nesmí vstoupit? Co kdyby to tak zařídila Druhá Nadace? Zkrátka, co když jsou výsledky pětiletého Mezkova pátrání uvnitř..."

"Óh, b.. blbost."

"Proč ne?" - dotíral Anthor. "Během celé své historie se Druhá Nadace ukrývala a do Galaktických záležitostí zasahovala jen minimálně. Víím, že by se zdálo logičtější Palác zničit nebo aspoň odstranit všechna fakta. Ale musíte brát v úvahu psychologii těchto mistrovských psychologů. Jsou to Seldoni, jsou to Mezkové a pracují nečestně, skrz vědomí. Nikdy by nic nezničili nebo neodstranili, vždyť mohou dosáhnout svých cílů nastolením stavu duše. Ne?"

Nikdo pohotově neodpověděl a Anthor pokračoval: "A vy, Munne, jste ten, kdo může získat informace, které potřebujeme."

"Já?" Vyjeknul překvapeně. Munn jezdil rychle pohledem z jednoho na druhého. "Něco takového udělat nemohu. Nejsem muž činu, žádný hrdina. Jsem knihovník. Jestliže vám mohu v tomto směru nějak pomoci, dobrá, vystavím se nebezpečí Druhé Nadace, ale na žádnou don..donkichotskou cestu do vesmíru nepojedu."

"Podívejte se," řekl Anthor trpělivě. "Dr. Darell a já, my oba jsme se shodli, že vy jste ten správný muž. Je to jediný způsob, jak to provést přirozeně. Říkáte, že jste knihovník. Dobrá!

Co je vaše hlavní oblast zájmu? Mezkoviny! Vaše sbírka věcí týkajících se Mezka je už dnes největší v Galaxii. Je přirozené, že chcete víc, přirozenější pro vás než pro kohokoli jiného. Vy můžete požádat o povolení ke vstupu do Kalganského paláce, aniž byste vzbudil podezření z postranních úmyslů. Můžete být odmítnut, ale nebudete podezříván. A co další, vy máte vlastní loď. Ví se o vás, že navštěvujete během svých každoročních prázdnin cizí planety. Vy jste už dokonce na Kalganu byl. Copak nechápete, že nemusíte dělat nic jiného, než jste až doposud dělal?"

"Ale já prostě nedokážu říci 'N.. nepustili byste mě laskavě do své nejuctívanější svatyně, p.. pane První Občane'?"

"Proč ne?"

"Pro Galaxii, protože mě nepustí!"

"V pořádku. Tak nepustí. Vráťte se tedy domů a budeme vymýšlet něco jiného."

Munn se kolem sebe bezmocně rozhlédl. Cítil, že je přemlouván k něčemu, co se mu přičí. Nikdo mu však nepodal pomocnou ruku, aby ho z toho vytáhnul.

A tak byla nakonec v Darellově domě učiněna dvě rozhodnutí.

To první vycházelo z nepřiliš ochotné dohody, že Munn vyrazí do vesmíru, jakmile začnou jeho letní prázdniny.

To druhé, o kterém nikdo nevěděl, se týkalo neoficiální členky tohoto setkání. Učinila ho poté, co vypnula odposlouchávací zařízení a připravovala se k opožděnému spánku. Toto druhé rozhodnutí nás zatím ještě nemusí zajímat.

10.

BLÍŽÍCÍ SE KRIZE

Na Druhé Nadaci uplynul týden a První Mluvčí se opět usmíval na Studenta.

"Určitě jste přinesl zajímavé výsledky, jinak byste tak rozčilený."

Student položil svoji ruku na list popsaného papíru, který s sebou přinesl a řekl: "Jste si jistý, že se ten problém zakládá na faktech?"

"Daný stav je vyličen pravdivě. Nic jsem nezkreslil."

"Pak musím akceptovat výsledky, a to se mi nechce."

"Přirozeně. Ale co s tím chcete dělat? Dobrá, řekněte mi, co vás tak znepokojuje. Ne, derivace teď nechte být. Podrobím je analýze později. Teď mi to řekněte. Ať posoudím váš názor."

"Nu, dobrá - tedy, ukazuje se, že dochází k základním očividným změnám v psychologii První Nadace. Pokud

věděli o existenci Seldonova Plánu, aniž by znali jakékoli detaily, věřili si, ale byli nejistí. Věděli, že budou úspěšní, ale nevěděli, kdy a jak. V důsledku toho vznikla atmosféra neustálých pnutí a tlaků - což bylo to, co si Seldon přál. Jinými slovy se dalo spoléhat na to, že První Nadace pracuje na sto procent."

"Pochybné vyjádření," řekl První Mluvčí; "ale rozumím vám."

"Ale nyní vědí o existenci Druhé Nadace a vědí o ní přinejmenším to, co uváděl ve svých dávných a mlhavých tvrzeních Seldon."

Tuší její funkci strážce Plánu. Vědí že je sledován každý jejich krok a že je tu cosi, co je nenechá padnout. Přestali tedy kráčet k svému cíli a nechávají se nést na nosítkách. Další metafora, omlouvám se."

"Niméně pokračujte."

"A právě toto polevení snah, narůstající netečnost, vznik změkčilé, dekadentní a požitkářské kultury, znamená rozbití Plánu. Musí být poháněni vlastní silou."

"Je to vše?"

"Ne, je toho víc. Reakce většiny je tady popsána. Ale i reakce menšiny má velkou pravděpodobnost. Těch několik, kteří vědí o naší ochraně a kontrole, se tímto poznatkem nijak neopájí a jsou nebezpeční. Vyplývá to z Korillova teorému..."

"Ano, ano. Znáš ten teorém."

"Omlouvám se, Mluvčí. Je obtížné se vyhnout matematice. V každém případě účinek není pouze ten že se úsilí Druhé Nadace oslabuje, jedna jeho část se obrací přímo proti nám, aktivně proti nám."

"A toto je vše?"

"Zůstává zde ještě jeden faktor, jehož pravděpodobnost je poměrně nízká..."

"Velmi správně. A to je který?"

"První Nadace upírala všechny své síly k Říši, jejich jediným nepřítelem byly obrovské a zastaralé vraky, které vězely v troskách minulosti a očividně se zabývali pouze fyzikálními vědami."

My tvoříme novou, velkou část jejich prostředí a mohli bychom možná i vyvolat nějakou změnu v jejich způsobu myšlení."

Možná se pokusí stát se psychology..."

"Tato změna," řekl První Mluvčí chladně, "se už stala."

Student stlačil rty do bledé linky. "Je tedy po všem. Toto je zcela neslučitelné s Plánem. Mluvčí, věděl bych toto všechno, kdybych byl žil - mimo?"

První Mluvčí vážně odpověděl: "Cítíte se poníženi můj mladý muži, protože jste myslel, že věci dostatečně chápete a nyní zjišťujete, že vám toho bylo hodně utajeno. Myslel jste si, že jste jedním z Pánů Galaxie a náhle zjišťujete, že stojíte na pokraji zkázy. Přirozeně, odloučenost světa, ve kterém jste žil, se vám bude přičít, stejně jako izolovanost vašeho vzdělání i teorie, na kterých jste vyrostl."

Toto jsem kdysi také pocíťoval. Je to normální. Přesto bylo nezbytné, že jste se formoval, aniž byste byl v přímém kontaktu s Galaxií. Přijel jste, až když do vás byly infiltrovány všechny znalosti a bylo vypěstováno pronikavé myšlení. Mohli jsme vám ukázat tuto... tuto nezdařilou část Plánu dříve a ušetřit vám dnešní šok, ale nepochopil byste dostatečně její význam, což nyní ano. Takže nacházíte vůbec nějaké řešení tohoto problému?"

Student potřásl hlavou a řekl s náznakem beznaděje: "Žádné!"

"To mě nepřekvapuje. Poslouchejte, mladý muži. Jistý postup existuje a my se o něj pokoušíme již více jak deset let. Není to obvyklý postup, je to jeden z těch, který nám byl vnucen proti naší vůli. Zahnuje v sobě nízké pravděpodobnosti a předpoklady jistých nebezpečí. Byli jsme dokonce donuceni zabývat se individuálními reakcemi, protože je to jediná možná cesta, jak víte. Psychostatistiky nemají žádný význam, když se v nich pracuje s menšími než planetárními počty."

"A daří se nám to?" - vyjeknul Student.

"To se nedá zatím říci. Až dosud jsme udržovali vyrovnanou situaci, ale nyní poprvé v historii Plánu je možné v důsledku neočekávaného postupu jedné osoby Plán zničit. Už jsme nastavili u minimálního počtu těch tam venku potřebný stav myslí, máme své agenty - ale jejich cesty jsou plánované. Bojí se improvizovat."

To byste měl vědět. A nebudu utajovat ani to nejhorší - jestliže budeme objeveni, zde, na tomto světě, nebude zničen pouze Plán, ale i my sami, naše fyzická já. Jak vidíte, nevypadá to pro nás dobře."

"To málo, co jste mi tu popsal, nezní ani jako řešení, ale spíše jako zoufalý pokus."

"Ne. Řekněme uvážený pokus."

"Kdy nastane rozhodující okamžik, Mluvčí? Kdy budeme vědět, jestli se to podařilo anebo ne?"

"Bezpochyby do jednoho roku."

Student se nad tím zamyslel a pak pokýval hlavou. Podali si s Mluvčím ruce. "Je dobré to vědět." Otočil se na podpatku a šel.

První Mluvčí v tichosti koukal oknem ven na tiché shlukující se hvězdy.

Rok uběhne rychle. Bude někdo z nich, někdo ze Seldonových pokračovatelů koncem tohoto roku živ?

11.

ČERNÝ PASAŽÉR

Bylo to o něco víc jak měsíc předtím, než se dalo říci, že začalo léto. To znamená, že Homir Munn sepsal finanční zprávu za berní rok, zjistil, že jeho náhradník, kterého zajišťovala vláda, je důkladně zapracován - mimochodem

ten loňský ho vůbec neuspokojil - a vytáhnul svoji malou loď Unimaru, která nese jméno představitelky již dvacet let staré, choulostivé epizodky a oprášil ji od zimních pavučin.

Když opouštěl Terminus, byl rozmrzelý. Nikdo ho nepřišel na letiště vyprovodit. Nebylo by to přirozené, protože ani v uplynulých letech tam nikdo nechodil. Věděl velmi dobře, že je nutné, aby se tato cesta ničím nelišila od těch minulých, ale přesto ho to otrávil. On, Homír Munn, nasazoval svůj krk v dobrodružství neznajícím hranic a odlétal úplně sám. Aspoň si to myslel.

A myslel si to špatně, jak ukázal následující den, který naplnil zmatkem Unimaru i úzkoprsou domácnost dr. Darella.

Nejprve vznikl u dr. Darella, a to díky Poly, služce, jejíž měsíční dovolená už byla nenávratně součástí minulosti. Maximálně vzrušena seběhla ze schodů.

Střetla se s doktorem a marně zkoušela najít pro své emoce slova, nakonec mu vrazila do ruky list papíru a nějaký čtvercový předmět.

Bezděčně je přijal a řekl: "Děje se něco, Poly?"

"Je pryč, doktore."

"Kdo je pryč?"

"Arkádie!"

"Co to znamená pryč? Kde pryč? O čem to mluvíte?"

Podrážděně si dupla. "Nevím. Je pryč a s ní kufr a nějaké oblečení a tady je dopis. Proč si ho nepřečtete, místo toho postávání? Vy muži!"

Doktor Darell pokrčil rameny a otevřel obálku. Dopis nebyl dlouhý a kromě signatury 'Arkady' byl psán ozdobným rukopisem Arkádiina přepisovače.

Drahý otče, loučit se s tebou osobně by bylo nad mé síly. Brečela bych jako malá holka a ty by ses za mě musel stydět. Tak raději píšu dopis, abych ti řekla, jak moc mi chybíš, a to dokonce i během tak báječných prázdnin jako jsou tyto se strýčkem Homírem.

Budu na sebe opatrná a nebude to dlouho trvat a budu zase doma.

Zatím ti nechávám něco, co je úplně moje. Můžeš to teď mít u sebe.

Tvá milující dcera Arkady.

Přečetl si to několikrát a po každém přečtení ještě o trochu zblednul. Strnule řekl: "Už jste to četla, Poly?"

Poly byla okamžitě v obraně. "Nemůžu za to, doktore."

Obálka byla navrchu nadepsána 'Poly', nemohla jsem tušit, že uvnitř je dopis pro vás. Nejsem žádný čmuchal a za ty roky, co..."

Darell pozvedl uklidňující ruku.

"Dobrá, Poly. Není to důležité. Chtěl jsem se pouze ujistit, že chápete, co se přihodilo."

Rychle uvažoval. Vzhledem k nepříteli, slovo "zapomenout" bylo nesmyslné a mohlo jen celé záležitosti přidat na závažnosti, a mělo by tedy opačný efekt.

Místo toho řekl: "Je to zvláštní dívka, jak víte. Velmi romantická. Od té doby, co jsme ji zajistili na toto léto výlet do vesmíru, byla celá vzrušená."

"A proč mi nikdo o tom vesmírném výletu nepověděl?"

"Zařídili jsme to, když jste byla pryč a pak se na to zapomnělo. Nic složitějšího na tom není."

Polyiny původní emoce se nyní soustředily do jednoho velkého rozhořčení: "Takže je to jednoduché. To ubohé kuřátko vyrazilo s jedním kufříkem bez slušného oblečení a navíc samo. Jak dlouho bude pryč?"

"Nechci, abyste se tím teď zatěžovala, Poly. Na lodi bude mít spoustu šatů. Vše bylo zařízeno. Řekněte, prosím, panu Anthorovi, že ho chci vidět? Oh, ale nejdřív - je toto předmět, který tu pro mne nechala Arkádie?" Převrátil ho v dlaně.

Poly pohodila hlavou. "To nemohu vědět. Dopis na tom ležel, to je vše, co mohu říct. Zapomněla mi to povědět. Kdyby její matka byla naživu..."

Darell ji přerušil. "Zavolejte prosím Anthora."

Anthorův názor na celou záležitost se radikálně lišil od názoru Arkádiina otce. Hned na začátku své řeči proložil slova zaťatými pěstmi a naznačoval trhání si vlasů, pak už byl jeho projev spíše zatrpklý.

"Vesmíre, a na co čekáte? Na co teď oba čekáme? Musíme se s nimi prostřednictvím sledovače spojit."

"Jen klid, Pelleasi, je to moje dcera."

"Ale není to vaše Galaxie."

"Počkejte. Ona je inteligentní dívka, Pelleasi a pečlivě si to všechno promyslela. Udělali bychom lépe, kdybychom sledovali její myšlenky, dokud jsou ještě čerstvé. Víte, co je tento předmět?"

"Ne. Záleží na tom?"

"Je to odposlouchávací zařízení."

"Toto?"

"Je vyrobený po domácku, ale funguje. Už jsem ho zkoušel. Už chápete? Toto je její způsob jak nám říká, že byla svědkem naší diskuse o politice. Ví, kam Homír Munn směřuje a proč. Rozhodla se, že cesta s ním bude vzrušující."

"Oh, velký vesmíre," zasténal mladý muž. "Další mysl podhozená Druhé Nadaci."

"Není důvod, proč by Druhá Nadace měla a priori podezřívát čtrnáctiletou holku z toho, že je nebezpečná -

pokud neuděláme něco, co by k ní přitáhlo pozornost jako například, že přivoláme loď z vesmíru jen proto, abychom ji z lodi dostali. Nezapomínáte na to, s kým máme co do činění? Jak málo nás dělí od prozrazení? A jak bezmocní pak budeme?"

"Ale nemůžeme to nechat tak, že vše bude závislé na potřeštěnosti nějakého dítěte."

"Není potřeštěná a nemáme jinou volbu. Nemusela psát tento dopis, ale udělala to, aby nás zadržela od toho, že bychom kvůli ní šli na policii. Její dopis předpokládá, že celou záležitost postavíme tak, že se bude jednat o milou nabídku ze strany staršího přítele, aby s ním strávila část prázdnin. A proč ne? Je mým přítelem už téměř dvacet let. Zná ji od jejich tří let, kdy jsem ji přivezl z Trantoru. Je to úplně přirozené a ve skutečnosti by to mělo jen snížit podezření. Žádný špión s sebou nevozí čtrnáctiletou neteř."

"Tak. A co udělá Munn, až ji najde?"

Dr. Darell povytáhl obočí. "To nemohu říci - ale předpokládám, že ona ho zvládne."

Ale v noci byl dům stejně velmi opuštěný a dr. Darell si uvědomil, že se osud Galaxie znatelně změnil tím, že jeho malá bláznivá dcera byla v nebezpečí.

Vzrušení na Unimafe, přestože tam bylo méně lidí, bylo podstatně větší.

Pobyt v zavazadlovém prostoru snášela Arkádie dobře.

S počátečním zrychlením se úspěšně vyrovnala a lehkou žaludeční nevolnost, která doprovázela to obrácení naruby při prvním skoku skrz hyperprostor, přešla v klidu. Obojí byla cenná zkušenost pro vesmírné skoky, které očekávala s napětím. Věděla, že zavazadlový prostor je zahrnut do lodního ventilačního systému a že by se tedy mohla koupat ve světle vyzařovaném ze stěn. To však zavrhl, protože to nebylo dostatečně romantické.

Jako správný spiklenec zůstávala ve tmě, velmi zvolna dýchala a naslouchala nejrozmanitějším drobným zvukům, které obklopovaly Homira Munna.

Byly to obyčejné zvuky, které tvoří každý člověk. Šoupání bot, šustot látky, sténání polstrované židle, která klesala pod dopadající váhou, ostré cvaknutí kontrolního přístroje nebo jemné plesknutí dlaně přes fotoelektrickou buňku.

Přesto byla Arkádie dohnána nedostatkem zkušeností. V knižních filmech a na videu byl černý pasažér ukazován jako ten, kdo má vždy po ruce nějaké tajemné překvapení.

Pochopitelně zde bylo vždy nebezpečí uvolnění něčeho, co by mohlo padnout s velkým třeskotem, nebo nebezpečí kýchnutí - na videu se téměř vždy kýchalo. O tom všem věděla a byla opatrná. Byla si také vědoma toho, že by ji mohl potkat hlad a žízeň. Byla na to připravená vlastními zásobami konzerv. Ale přesto byly věci, o kterých se ve filmu nikdy nezmiňovali a byla šokována, když zjistila, že i ty nejlepší záměry na světě ji nemohou udržet v komůrce nekonečně dlouho.

A na sportovní lodi pro jednu osobu, jakou Unimara byla, se obývací prostor skládal z jedné místnosti, takže nebylo možno vyklouznout ven, zatímco by se Munn pohyboval někde jinde.

S napjatou horečností očekávala zvuky spánku. Kéž by chrápal. Aspoň by věděla kde má postel a mohla by rozpoznat její skřípění. Zatím k ní doléhal dlouhý dech a zívnutí. Čekala, dlouhé ticho bylo prokládáno tichým vrzáním, jak měnil svoji polohu anebo položení nohou.

Dveře od zavazadlového prostoru se lehce otevřely pod tlakem jejích prstů a její natažený krk...

Byl to určité lidský zvuk který ji náhle zarazil. Arkádie ztvrdla. Ticho! Být tiše!

Snažila se oči dostat ven, dopředu ze dveří, aniž by pohnula hlavou, ale to se nezdařilo. Hlava následovala oči.

Homir Munn byl pochopitelně vzhůru - četl si v posteli, osvětlen tlumeným, bodovým světlem, mžoural široce rozevřenými očima do tmy a pokradmu přitom strkal jednu ruku pod polštář.

Arkádiina hlava se prudce vrátila do původní polohy. Pak světlo úplně pohaslo a Munnův hlas řekl ostře: "Mám pistoli a Galaxie mi bude svědkem, že střelím..."

Arkádie vzlykla: "To jsem pouze já. Nestřilej."

Zajímavé jak je romantika křehká květina. Pistole a nervózní muž, který s ní manipuluje, mohou zkazit všechno. Světlo se opět rozsvítilo - po celé lodi - a Munn seděl vzpřímený na své posteli. Prošedivělé chlupy na prsou a jednodenní porost na bradě byly příčinou klamného ošuntělého vzezření.

Arkádie vykročila a popotahovala se přitom za svůj kovem potažený, zaručeně nezmačkatelný kabátec.

Po divoké chvilce, kdy Munn už téměř vyskočil z postele, vzpomatoval se a zakryl až po ramena příkrývkou, zamumlal: "C...co..."

Byl úplně vyvedený z míry.

Arkádie řekla mírně: "Mohl bys mě na chvilku omluvit? Jenom si uměju ruce." Věděla, kde co na lodi je, a tak raději rychle vyklouzla. Když se vrátila, opět z ní vyzařovala odvaha.

Homir Munn stál před ní, vybledlý župan na sobě a planoucí zlost uvnitř.

"Co to bylo za černé díry, kterými jsi se dostala na loď? J...jak se ti to povedlo? Co si m...myslíš, že s tebou udělám? Co bude dál?"

Mohl pravděpodobně klást otázky do nekonečna, ale Arkádie ho sladce přerušila: "Chtěla jsem jet prostě s tebou, strýčku Homire."

"Proč? Copak někam jedu?"

"Jedeš na Kalgan získat informace o Druhé Nadaci?"

Munn divoce zakvílel a úplně se zhroutil. V ten jeden nejstrašnější okamžik si už Arkádie myslela, že u něj propukne hysterický záchvat nebo že začne mlátit hlavou o zeď. Ještě stále držel pistoli a jí se svíral žaludek, když na ni koukala.

"Dej si pozor! Zachovej klid!" To bylo vše, co dokázala vymyslet, že by mohla říci.

Zatím se on probojoval k relativní normálnosti a hodil pistoli na postel silou, která by stačila k tomu, aby prorazila díru ve stěně lodi.

"Jak jsi se sem dostala?" - optal se pomalu, jakoby svíral každé slovo zuby předtím, než je vypustí ven, aby tak zabránil jeho chvění.

"Bylo to jednoduché. Prostě jsem přišla do hangáru se svým kufrem a řekla: 'Zavazadlo pana Munna!' - a muž, který to měl na starosti, mě pustil, aniž by se na mě podíval."

"Viš, že tě vrátím," řekl Homír a při té myšlence náhle pocítil škodolibou radost. Při Vesmíru, tohle nebyla jeho chyba.

"To nemůžeš," řekla Arkádie nevzrušeně, "upoutalo by to pozornost."

"Ty víš. Jedeš na Kalgan proto, že je pro tebe přirozené žádat o povolení podívat se do Mezкова památníku. Ale musíš být natolik přirozený, abys neupoutal žádnou pozornost. Jestliže se vrátíš s holkou, která s tebou jela načerno, mohlo by se to dostat až do televizí."

"Jak jsi se k těm nápadům o Kalganu dostala? Je to.. uh.. dětinské..." Znělo by to příliš uštěpačně, i tomu, kdo by toho věděl méně než Arkádie.

"Slyšela jsem to," nedokázala dokonale potlačit sebeuspokojení, "odposlouchávacím zařízením. Vím o tom vše - takže mě budeš muset nechat jet s sebou."

"A co tvůj otec?" - vytáhnul rychle trumf. "Z toho, co ví, jsi buď ukradená... nebo mrtvá."

"Nechala jsem mu zprávu," řekla vítězně, "a pravděpodobně ví, že nesmí vzniknout poprask. Zřejmě od něj dostaneš zprávu."

Munna v tuto chvíli mohlo napadnout, že je čarodějnice, protože ani ne dvě sekundy poté, co skončila, zazněl signál oznamující obdržení zprávy.

Řekla: "Hádám, že to bude můj otec." A byl.

Zpráva nebyla dlouhá a byla adresována Arkádii. Říkala: "Děkuji ti za pěkný dárek, který ti určitě dobře posloužil. Měj se hezky."

"Vidiš," řekla, "takové jsou instrukce."

Homír si na ni zvykal. Dokonce byl i rád, že je s ní. Nebylo mu jasné, co by si bez ní počal. Pořád něco povídala! Byla nadšená! A co nejvíc, byla dokonale bezstarostná. Věděla, že Druhá Nadace je nepřítel, a přesto ji to nevzrušovalo. Věděla, že on bude na Kalganu jednat s nepřátelskými úředníky, ale nemohla se dočkat. Možná to pramenilo z jejich čtrnácti let.

V každém případě byl týdenní výlet nyní spíše naplněn konverzací než sebezpozorováním. Ve skutečnosti to nebyla příliš přínosná konverzace, protože se téměř stále týkala dívčích teorií, jak nejlépe jednat s Lordem z Kalganu. Bylo to zábavné a nesmyslné, a přesto pronášené po zralé úvaze.

Homír zjistil, že se usmívá, když ji poslouchá a podívoval se nad tím, jakou perlu historické fikce o velkém vesmíru tu před ním spřádá.

Bylo to večer před posledním skokem. Kalgan byl jasnou hvězdou v téměř pustém a beztlápytném vnějším okraji Galaxie.

Lodní teleskop ho ukazoval jako třpytící se skvrnu sotva znatelného průměru.

Arkádie seděla se zkříženými nohama v pohodlném křesle.

Natahovala si kalhoty a velkou košili, které patřily Homírovi.

Její vlastní, více ženské oblečení se pralo a žehlilo, aby bylo připravené pro přistání.

Řekla: "Chystám se psát historické romány, abys věděl."

Cítila se šťastně na tomto výletě. Strýčkovi Homírovi aspoň nevadilo ji poslouchat. Bylo to příjemné mluvit s někým opravdu inteligentním, kdo navíc bere vážně to, co říkáš.

Pokračovala: "Už jsem četla spoustu knih o těch velkých mužích z historie Nadace. Jako třeba Seldon, Hardin, Malow, Devers a všichni ostatní. Dokonce jsem četla i většinu toho, co jsi napsal o Mezkově, přestože není moc zábavné číst ty pasáže, kde Nadace prohrává. Nečetl bys raději historii, kde by byly přeskočeny ty hloupé a tragické kapitoly?"

"Ano," přitakal jí Munn chraplavě. "Ale nebylo by to správné, že, Arkady? Nikdy nezískáš akademickou úctu, pokud neukážeš příběh v celku."

"Oh, pff. Kdo se stará o akademickou úctu?" Měla radost. Už dlouho ji nikdo neoslovil Arkady. "Mé romány budou zajímavé, budou se prodávat a budou slavné. Co máš z psaní knih, pokud je neprodáš a nejsou slavné? Nechci, aby mě znali jen nějakí staří profesori. Ale všichni."

Její oči potměly rozkoší při té myšlence a stočila se do pohodlnější pozice. "Jakmile mě táta pustí, navštívím Trantor a shromáždím tam historický materiál o První Říši, víš? Víš ty vůbec, že já jsem se na Trantoru narodila?"

Věděl to, ale řekl: "Opravdu?" A vložil do svého hlasu tu správnou míru udivení. Byl oceněn něčím mezi zářivým úsměvem a uculením.

"Uh-huh. Moje babička, víš,... Bayta Darellová, už jsi o ní slyšel... byla na Trantoru kdysi dávno s mým dědečkem. Byli vlastně tam, kde byl zastavený Mezek, kterému tehdy ležela u nohou celá Galaxie, později tam přišli máma s tátou, poté, co se vzali. Já jsem se tam narodila. Dokonce jsem tam žila, dokud moje máma nezemřela, byly mi teprve tři roky a moc si z toho nepamatuji. Byl jsi už někdy na Trantoru, strýčku Homíre?"

"Ne." Opřel se o chladnou lodní přepážku a nečinně naslouchal.

Kalgan už byl velmi blízko a on cítil, jak se jeho neklid vrací.

"Není to ten nejromantičtější svět? Táta říká že jen na Poštolece V. žilo více lidí než v dnešních deseti světech.

Říká, že to byl jeden velký, kovový svět - velké město - které bylo sídlem celé Galaxie. Ukazoval mi fotografie z Trantoru. Nyní je to vše v troskách, ale ještě stále je to ohromující. Tak strašně bych to chtěla vidět ještě jednou. Ve skutečnosti... Homíre!

Proč bychom tam nemohli jet, až to skončíme na Kalganu?"

Úlek mu opět zranil tvář.

"Co? Nezačíněj s tím. Nejsme tu pro zábavu. Pamatuj si to."

"Ale to není zábava," vypískla. "Na Trantoru můžeme možná získat ohromné množství informací. Nemyslíš si to?"

"Ne. Nemyslí." Namáhavě vstal. "Nyní se odpoj od počítače. Musíme udělat poslední skok. Pak se zase připojíš." Přistání znamenalo jednu dobrou věc, už nebude muset spát na dece rozprostřené na kovové podlaze lodi.

Výpočty nebyly obtížné. Příručka vesmírného cestování jasně popisovala trasu Nadace - Kalgan. Škublo to, když letěli skrz hyperprostor a poslední světelný rok nechali za sebou.

Slunce Kalganu bylo nyní velké, jasné a žlutobílé a bylo vidět skrz kruhové otvory v boku lodi, které se na osvětlené straně automaticky uzavřely.

Od Kalganu je dělil jeden noční spánek.

12.

LORD

Ze všech světů v Galaxii měl Kalgan nepochybně nejjedinečnejší historii. Například historie planety Terminu byla historií téměř nepřerušovaného vzestupu. Historie Trantoru, kdysi sídla Galaxie, byla téměř nepřerušovaným pádem. Ale Kalgan...

Kalgan se poprvé proslavil dvě stě let před narozením Hari Seldona jako zábavný svět Galaxie. Byl to zábavný svět v tom smyslu, že vytvořil ze zábavy průmysl - a to ohromně výnosný.

A byl to stabilní průmysl. Byl to nejstabilnější průmysl v Galaxii. Když celá Galaxie postupně a pomalu odumírala, jen lehounký stín celé katastrofy dopadl na Kalgan. Nezávisle na tom, jak se okolní části Galaxie ekonomicky a sociálně měnily, zůstávalo mu výsostné postavení, pro něž nejcharakterističtější bylo nicnedělání.

Kalgan zároveň sloužil - a to úspěšně - degenerovaným a navoněným floutkům z imperiálního dvora a jejich oslnivým a smyslným dámám; hrubým a nevázaným starostům, kteří vládli železnou rukou světům, které si krvavou cestou podmanili a jejich nespoutaným a lascivním děvkám; kulatoučkým a zhyčkaným obchodníkům z Nadace a jejich bujným a zlotřilým milenkám.

Nedělali se mezi nimi žádné rozdíly, protože všichni měli peníze. A protože Kalgan sloužil všem a před nikým se neuzavíral a jeho obchod byl založen na nevyčerpatelné poptávce, protože měl moudrost, která nepronikla do žádné světové politiky a která spočívala v tom, že nikoho a nic neuzakoňovala; prosperoval, i když už nikdo jiný ne a zůstával tučný, když všichni ostatní hubli.

Tak tomu bylo, dokud nepřišel Mezek. Pak nastal krach, protože dobyvatel byl chladný vůči všemu, kromě dobývání.

Všechny planety pro něj byly stejné, a to i Kalgan.

Na deset let se ocitnul Kalgan ve zvláštní roli Galaktické metropole, byl vládcem největší Říše od té doby, co samotná Galaktická Říše zanikla.

A pak, po smrti Mezka náhlé jako jeho vzestup, přišel pád.

Nadace se odtrhla a s ní a po ní i většina zbylých Mezkových dominií. O padesát let později zbyla jen úžasná vzpomínka na to krátké období moci, která byla jako opiový sen. Kalgan nikdy nezískal zpět své postavení. Už nikdy nemohl být tím lehkomyšlným světem rozkoší, kterým byl, protože diktát moci nikdy zcela neuvolňuje své sevření. Místo toho se zde postupně ujímali vlády muži, které Nadace nazývala Lordy z Kalganu a kteří se sami titulovali První Občan Galaxie, a tak imitovali Mezka. Muži, kteří udržovali fikci, že jsou také dobyvateli.

Současný Lord z Kalganu si udržoval tuto pozici již po pět měsíců. Původně se k ní dostal díky síle svého postavení velitele válečné flotily a díky žalostnému nedostatku ostražitosti na straně předchozího Lorda. Nikdo z Kalganu nebyl ještě tak hloupý aby se pustil do otázky zákonnosti. To, co se přihodilo, bylo přijímáno.

Tento pozůstatek minulosti kromě toho, že podporoval krvelačnost a zlo, příležitostně umožňoval, aby se prosadilo nadání.

Lord Stettin byl schopný a těžko ovladatelný.

Nebylo to snadné pro jeho eminenci, Prvního Ministra, který s dokonalou odevzdaností sloužil minulému Lordu stejně jako i tomu současnému a mohl by, kdyby dlouho žil, stejně poctivě sloužit i tomu příštím.

Nebylo to snadné ani pro Lady Callii, která byla něčím víc než Stettinovou přítelkyní, ale méně než jeho ženou.

Ten večer byli ti tři sami v soukromém bytě Lorda Stettina.

První Občan, tělnatý a blyštící se ve své oblíbené admirálské uniformě, se mračil ze své tvrdé židle, ve které seděl prkenně, jakoby byl stejně jako ona z umělé hmoty. Proti němu se netečně tvářil jeho První Ministr Lev Meirus, jehož dlouhé nervózní prsty rytmicky vyklepávaly přímku vedoucí od skobovitého nosu, přes vyzáblé, povadlé tváře až téměř ke špici jeho prošeďivé brady. Lady Callia se s elegancí rozložila na kožešinovém přehozu pohovky a její plné rty se nepozorovaně chvěly.

"Pane " řekl Meirus, to bylo to jediné, jak mohl oslovit Lorda, který se sám tituloval jako První Občan, "chybí vám určitý kontinuitní pohled na historii. Váš vlastní život s jeho ohromnými zvraty vás vede k tomu, abyste si myslel,

že i civilizace je schopna se náhle změnit. Ale tak to není."

"Mezek ukázal něco jiného."

"Ale kdo může pokračovat v jeho šlépějích? Pamatuje, že on byl víc než člověk. A navíc nebyl tak úplně úspěšný."

"Pejsánku," vyjekla náhle Lady Callia a poté, co se První Občan zlostně zatvářil, se stáhla do sebe.

Lord Stettin řekl hrubě. "Nepřerušuj, Callie. Meire, už jsem z toho nicnedělání unavený. Můj předchůdce strávil svůj život tím, že neustále vylepšoval svoji flotilu, až ji dostal do toho stavu, kdy se jí v Galaxii nic nevyrovná. A pak umřel a ty úžasně stroje zůstaly nečinné. Mám ho následovat? Já, Admirál flotily?"

Jak dlouho to bude trvat, než stroje zrezaví? Dnes jsou sice na Treasury, ale nic z toho nemají. Důstojníci touží po dominiích a jejich muži po kořisti. Celý Kalgan si přeje, aby se vrátila Říše a sláva. Jste schopni to pochopit?"

"To, co říkáte, jsou pouhá slova, ale já se chopím jejich významu. Dominium, kořist, sláva - jsou příjemné, když je máte, ale ten proces získávání je často riskantní a vždy nepříjemný."

První příjemné opojení netrvá dlouho. A ještě nikdy nebylo moudré napadnout Nadace. Dokonce i Mezek by byl moudřejší, kdyby to měl opakovat..."

V modrých, prázdných očích Lady Callie se objevily slzy.

Její pejsánek ji sotva viděl, dnešní večer jí sliboval a zatím se sem vtláčil ten strašný, šedivý vychrtlý muž, co se vždy spíše kouká skrz ni, než na ni. A pejsánek ho nechá. Neodvažovala se cokoliv říci, děsila se dokonce i vzlyku, který se jí tlačil ven.

Ale Stettin nyní promlouval hlasem, který nenáviděla, pevným a rozhořčeným. Říkal: "Jste otrokem minulosti. Nadace je větší co do rozlohy i počtu obyvatel, ale je pospojována jen velice volně a stačí ji rozfouknout. To, co ji ještě dnes drží pohromadě, je pouhá setrvačnost a já jsem dostatečně silný, abych nějakou setrvačnost zdolal. Jste hypnotizováni těmi starými časy, kdy jen Nadace měla atomovou energii, kdy jen ona byla schopna se vyhnout posledním ranám, které udělala umírající Říše a čelit pak anarchii bláznivých vojenských diktátorů, kteří se se zastaralými křápy postavili proti atomovým plavidlům."

Ale Mezek, můj drahý Meire, to změnil. On rozšířil poznání, že Nadace si už nahamounila polovinu Galaxie a její monopol ve vědě je už dávno pryč. My se s nimi můžeme utkat."

"A co Druhá Nadace?" - optal se Meirus chladně.

"A co Druhá Nadace?" - opakoval Stettin rovněž chladně.

"Vy znáte její záměry? Trvalo deset let, než zastavili Mezka, i když o tom celém můžeme pochybovat. Vy nevíte, že většina psychologů a sociologů Nadace je toho názoru, že Seldonův Plán už byl od dob Mezka definitivně zničen. Pokud Plán skončil, existuje vakuum, které bych snad mohl vyplnit já."

"Naše znalosti těch událostí nejsou dostačující k tomu, aby nás opravňovaly k takovému riziku."

"Naše znalosti možná, ale my máme na planetě návštěvníka z Nadace. Věděl jste o tom? Někdy Homir Munn, který, pokud vím, psal o Mezku články a vyjadřoval přesně ten názor, že Seldonův Plán už dále neexistuje."

První Ministr přikývl. "Už jsem o něm slyšel, nebo aspoň o tom, co psal. A co tady chce?"

"Žádá o povolení, aby mohl vstoupit do Mezkovy paláce."

"Vskutku? Bylo by moudré to odmítnout. Nedoporučuje se narušovat pověrečné zvyklosti, které se na planetě drží."

"Budu o tom přemýšlet - a ještě si promluvíme."

Meirus se vypoklonkoval.

Lady Callia řekla plačtivě. "Zlobíš se na mě pejsku?"

Stettin se k ní vztekle obrátil: "Ne říkal jsem ti, abys mě před nikým neoslovovala tím směšným jménem?"

"Míval jsi to rád."

"Jo, ale už nemám a mít nebudu."

Koukal na ni zachmuřeně. Nechápal, jak je možné, že ji v tyto dny toleruje. Byla měkkou věcí s prázdnou hlavou, které je příjemné se dotýkat, která je poddajná, a tak připravená k tvrdému životu. Nicméně tato vlastnost ho začínala nudit. Sníla o sňatku a o tom, jak se stane První Lady. Směšné!

Byla pro něj dobrá, když on byl admirálem - ale nyní jako První Občan a budoucí dobyvatel potřeboval více. Potřeboval dědice, který by sjednotil jeho budoucí dominia, tedy někoho, koho Mezek nikdy neměl a proč také jeho Říše nepřezila jeho podivně nelidský život. On, Stettin, potřeboval ženu z Nadace ze starobylé slavné rodiny, se kterou by mohl založit dynastii.

Zauvažoval. Proč se jí nyní nezbavit? Nebyl by to problém.

Trochu by kňourala - pustil tu myšlenku z hlavy. Měla totiž něco do sebe.

Callia se vzchopila. Vliv šedobradce pominul a tvář jejího pejsánka změkla. Vláčně se zvedla a zamířila k němu. "Nechceš mi nadávat, že?"

"Ne." Roztržitě ji poplácal. "Teď si na chvilku sedni, ano? Chci přemýšlet."

"O lidech z Nadace?"

"Ano."

"Pejsku?" Bylo ticho.

"Co?"

"Pejsku, říkal jsi, že ten muž má s sebou děvčátko. Pamatuješ se? Mohla bych ji vidět, až přijde? Nikdy jsem..."

"Proč si myslíš, že bych měl chtít, aby bral toho spratka s sebou? Copak je moje přijímací komnata základní škola? Nech už toho nesmyslu, Callie."

"Ale já se o ni budu starat, pejsku. Vůbec ti nebude vadit. Prostě jen málokdy vidím děti a ty víš, jak je miluji."

Cynicky na ni pohlédl. Ve svém snažení byla neúnavná.

Milovala děti, tzn. jeho děti, tzn. jeho legitimní děti, tzn. sňatek. Zasmál se.

"Tento malý kousek," řekl, "je dívka stará čtrnáct nebo patnáct let. Je pravděpodobně velká jako ty."

Callia vypadala zdrceně. "Nu, proč by ne? Mohla by mi povídat o Nadaci. Vždycky jsem tam chtěla jet, jak víš. Můj děda byl z Nadace. Vezmeš mě tam někdy, pejsku?"

Stettin se při té myšlence usmál. Možná ano, jako dobyvatel.

To, jak ho tato myšlenka naladila, ucítil na svých slovech: "Vezmu, vezmu. A můžeš vidět tu holku a mluvit s ní o Nadaci, když budeš chtít. Ale ne v mé blízkosti, rozumíš?"

"Nebudu tě otravovat, uvidíš. Budu ji mít u sebe." Byla opět šťastná. Nestávalo se v těchto dnech často, že by si prosadila svou. Položila mu paže kolem krku a po krátkém zaváhání ucítila, jak se napětí uvolňuje a velká hlava měkce dopadá na její rameno.

13.

LADY

Arkádie měla pocit triumfu. Jak se její život změnil od té doby, co si Pelleas Anthor lepil svůj hloupý obličej na její okno - a to vše, protože měla jasnou představu a odvahu udělat to co bylo třeba.

Byla zde, na Kalganu. Už navštívila velké Centrální divadlo y největší v Galaxii - a osobně viděla zpívající hvězdy, které byly známé dokonce i na vzdálené Nadaci. Všechno na sebe si už nakoupila na Květinové stezce - módním centru nejrozmanitějšího světa ve vesmíru. Vybírala si vše sama, protože Homír se v tom vůbec nevyznal. Prodávačka nevznesla žádné námitky proti dlouhým, blýskajícím se šatům s vertikálními oblouky, které ji dělaly vysokou - a tak se nadační peníze vydali na dlouhou, předlouhou cestu. Homír ji dal úvěrový čtení, a když ho proměnila za kalganské "kalganidy", vytvořily strašně tlustý svazek.

Dokonce si nechala udělat nový účes - vzadu polokrátký a po stranách lesknoucí se vlny. Byl udělán tak, že vypadal velice bohatě a celý zářil.

Ale toto, toto bylo nejlepší ze všeho. Jistě palác Lorda Stettina nebyl tak velkolepý a bohatý jako divadla, nebyl ani tak tajemný a starobylý jako starý Mezkův palác, jehož opuštěné věže si zběžně prohlídli při svém vzdušném letu kolem planety - ale představte si opravdového Lorda. Byla jím omámena.

A nejen to. Ve skutečnosti byla postavena tváří v tvář jeho milence. Toto slovo mělo v Arkádiině mysli velká písmena, protože znala úlohu, kterou tyto ženy v historii hrají, věděla o jejich původu a moci. Často myslela na to, že by i ona sama byla ráda všemocnou okouzující bytostí, ale milenky nebyly právě na Nadaci v módě a kromě toho její otec by ji od toho pravděpodobně odradil, kdyby na to přišlo.

Pochopitelně Lady Callia neodpovídala zcela Arkádiiným představám. Za prvé byla trošku při těle a nevypadala vůbec šelmovsky ani nebezpečně. Spíš trochu povadle a krátkozrace.

Její hlas byl vysoký místo hluboký, a...

Callia řekla: "Nechtěla bys ještě čaj, dítě?"

"Vezmu si ještě šálek, děkuji Vaše milosti," - nebo to mělo být Vaše výsosti?

Arkádie pokračovala s blahosklonností znalce. "Ty perly, které máte na sobě, jsou nádherné, má paní." (Nakonec "má paní" se zdálo být nejlepší.)

"Óh? Skutečně?" Callia vypadala potěšeně. Rozhýbala je a nechala je mírně pohupovat tam a zpátky. "Líbí se ti? ! Můžeš je mít, jestli chceš."

"Oh má... vy byste opravdu..." Už je měla v ruce, pak je smutně odmítla se slovy: "Tatínkovi by se to nelíbilo."

"Jemu by se ty perly nelíbily? Vždyť jsou celkem hezké."

"Nelíbilo by se mu, že jsem je přijala. On říká, že není vhodné přijímat drahé dárky od druhých lidí."

"Není? Ale... já jsem ale toto byl dárek pro mě od pej... od Prvního Občana. Myslíš, že to byla chyba?"

Arkádie zčervenala. "To jsem nemyslela..."

Ale Callii už toto téma unavilo. Nechala perly vyklouznout na zem a řekla: "Přišla jsi, aby jsi mi povíдалa o Nadaci. Prosím, učiň tedy tak."

A Arkádie byla náhle v rozpacích. Co se dá říci o světě fádním tak, až by jeden brečel. Pro ní Nadace znamenala provinciální městečko, pohodlný dům, nepřijemné školní povinnosti, nezajímavý koloběh poklidného života. Nejistě řekla: "Myslím, že je to jako v knižním filmu."

"Óh, ty koukáš na knižní filmy? Bolí mě z nich hlava, když to zkouším. Ale víš, vždycky jsem milovala video příběhy o vašich Obchodnících - takových velkých, divokých mužích. Je to vždycky tak vzrušující. Je tvůj přítel pan Munn, jedním z nich? Nezdá se mi dostatečně divoký. Většina Obchodníků měla vousy a hluboké hlasy a byla tak despotická vůči ženám - nemyslíš?"

Arkádie se rezervovaně usmála. "To už je část historie, má paní. Tedy, když byla Nadace mladá, Obchodníci byli průkopníci, kteří zatlačovali hranice a rozšiřovali civilizaci do zbytku Galaxie. Učili jsme se o tom všem ve škole. Ale to už je dávno. Už nemáme Obchodníky, pouze obchodní společnosti a věci."

"Opravdu? To je škoda. Co tedy pan Munn dělá? Myslím tím když není Obchodník."

"Strýček Homír je knihovník."

Callia si zakryla ústa rukou a přidušeně se zahihňala. On se tedy stará o knižní filmy. Oh, ne! Připadá mi to tak hloupé, že by toto mohl dělat dospělý muž."

"On je velmi dobrým knihovníkem, má paní. Je to povolání, které je na Nadaci velmi vysoce ceněno." Položila

malý, duhově zbarvený hrníček na mléčně kovový povrch stolu.

Její hostitelka zneklidněla. "Ale moje drahé dítě. Já jsem tě opravdu nechtěla urazit. Je určitě velice inteligentní muž. Viděla sem mu to na očích hned, jak jsem ho viděla. Byly velice, velice inteligentní. A musí být také statečný, když chce navštívit Mezkův palác."

"Statečný?" Arkádie sebou uvnitř škubla. Toto bylo to na co čekala. Intriky! Intriky! S velkou lhostejností se optala, přičemž upřeně zírala na špičku svého palce: "Proč musí být statečný ten, kdo si přeje navštívit Mezkův palác?"

"Tys to nevěděla?" Její oči byly kulaté a hlas zpíval. "Leží nad ním kletba. Když Mezek umíral, nařídil aby nikdo do paláce nevstupoval, dokud nebude ustavena Galaktická Říše. Nikdo na Kalganu se ještě neodvážil na tyto pozemky vstoupit."

Arkádie to vstřebávala. "Ale to je pověra..."

"Ne říkej to," Callia byla rozrušena. "Pejsek vždycky říká, že je užitečné to tvrdit, i kdyby to neměla být pravda, protože mu to pomáhá udržet si vliv nad lidmi. Ale nevšimla jsem si, že by tam sám někdy vstoupil. A ani Thallos, První Občan před pejskem, to neudělal." Osvítila ji myšlenka a začala být opět zvědavá: "Ale proč chce pan Munn navštívit Palác?"

A teď nastal okamžik, kdy se Arkádiin pečlivě vypracovaný plán mohl začít uskutečňovat. Věděla dobře z knih, které četla, že milenka vládce je tou skutečnou skrytou silou, která je studnicí všeho vlivu. Proto, jestliže strýček Homir neuspěje u Lorda Stettina - a byla si jistá, že neuspěje - musela tento neúspěch napravit u Lady Callie. Obávala se, že to s Lady Callií nebude snadné. Nezdála se být vůbec chytrá. Ale když celá historie dokazuje...

Řekla: "Existuje důvod, má paní - ale udržíte ho v tajnosti?"

"Na mou duši," řekla Lady Callia a zagestikulovala na svých měkkých bílých prsou.

Arkádiiny myšlenky byly o jednu větu v předstihu před slovy: "Strýček Homir je velký odborník na Mezka, jak víte."

Napsal o něm spoustu knih a myslí si, že celá Galaktická historie prodělala změnu, když Mezek dobyl Nadaci."

"Óh, ne."

"Myslí si, že Seldonův Plán..."

Callia spráskla ruce. "Vím o Seldonovu Plánu. Víde o Obchodnících byly vždy i o Seldonově Plánu. Předpokládalo se že zařídí to, aby Nadace navždy vyhrávala. Něco s tím měla také společného věda, i když jsem nikdy přesně nevěděla jak."

Vždycky mě tak unaví, když musím poslouchat nějaké výklady.

Ale ty pokračuj, má drahá. Je to něco úplně jiného, když vysvětluješ ty. Všechno podáš tak jasně."

Arkádie pokračovala: "Dobrá, nemyslíte, že od té doby, co byla Nadace Mezkem poražena, Seldonův Plán neplatí? Takže kdo zformuje Druhou Říši?"

"Druhou Říši?"

"Ano, musí být jednoho dne zformována, ale jak? To je problém, jak vidíte. A k tomu je tu Druhá Nadace."

"Druhá Nadace?" Byla úplně vyvedena z míry.

"Ano, to jsou projektanti historie, kteří pokračují v Seldonových šlépějích. Zastavili Mezka, protože jeho počínání bylo předčasné, ale nyní možná podporují Kalgan. Protože Kalgan je nyní pravděpodobně nejvhodnější pro to, aby se stal zárodkem nové Říše."

Zdálo se že Lady Callia to těžce, ale řeče jen pochopila.

"Ty si myslíš, že pejsek vytvoří novou říši?"

"Nemůžeme to říci jistě. Strýček Homir si to myslí, ale musí vidět Mezkovy záznamy, aby to mohl tvrdit určitě."

"

"Je to velmi složité," řekla Lady Callia pochybovačně. Arkádie to vzdala. Udělala, co mohla.

Lord Stettin byl více méně špatně naladěný. Sezení s tím změkčilcem z Nadace bylo nedůstojné. Bylo dokonce horší, bylo trapné. On, absolutní vládce dvaceti sedmi světů pán největší galaktické vojenské mašinérie, on se svými cíli, které z celého vesmíru míří nejvýše - a prodebatovával nesmysl s nějakým sběratelem starožitností.

Prokletě! Měl by opravdu porušit zvyklosti na Kalganu?

Dovolit, aby byl Mezkův palác důkladně prohledán, aby nějaký blázen mohl napsat další knihu? Otázka vědy! Posvátnost vědění Velká Galaxie! Mrskal mu tato slova do tváře skutečně vážně?

Kromě toho - pocítil lehké svrbění - byla zde ta kletba. Nevěřil jí, nikdo inteligentní jí věřit nemohl. Ale na to, aby ji neuposlechnul, by musel být lepší důvod, než mu ten blázen předhazoval.

"Co ty tu chceš?" - zívnuł a Lady Callia se viditelně přikrčila ve dveřích.

"Máš práci?"

"Ano. Mám práci."

"Ale nikdo tady není, pejsku. Mohla bych s tebou chvilku mluvit?"

"Óh, Galaxie! Co chceš? Ale dělej."

Její slova klopýtla.

"Ta malá holka mi pověděla, že se chystají do Mezkova paláce. Myslela jsem, že bychom mohli jít s nimi. Musí to tam být uvnitř úžasné."

"Opravdu ti toto říkala? Tedy, nepůjde tam ona a nepůjdeme tam ani my. Nyní si jdi po svém. Mám tě už dost."

"Ale, pejsku, proč? Proč je tam nechceš pustit? Ta malá holka říkala, že vybuduje Říši!"

"Nezajímá mě, co říkala - co že?" Přistoupil ke Callii a pevně ji chytil nad lokty, takže se jeho prsty hluboko zabořily do měkkého masa. "Co že to říkala?"

"To bolí. Nemohu si vzpomenout, co říkala, když na mě takhle koukáš."

Pustil ji a ona chvíli stála a marně třela červené skvrny.

Zakňourala: "Slíbila jsem té holce, že to nikomu nepovím."

"To je špatné: Tak mluv! A hned."

"Tedy, ona řekla, že došlo ke změně v Seldonově Plánu a že existuje nějaká další Nadace, která se snaží věci zařídít tak, aby jsi ty vytvořil Říši. To je vše. Řekla, že pan Munn je velmi významný vědec a že v Mezkově paláci se ukáže, jestli to vše je tak, jak si myslí. A to už je úplně všechno, co řekla. Zlobíš se?"

Ale Stettin neodpovídal. Urychleně vyšel z místnosti a Calliiny kravské oči ho smutně sledovaly. Dva rozkazy prošly úředním pečetištěm Prvního Občana ještě dřív, než uběhla jedna hodina. Jeden z nich vyslal pět set lodí do vesmíru za tím účelem, který byl nazýván "válečné hry". Ten druhý uvrhnul jednoho muže do zmatku.

Homir Munn musel přerušit své přípravy na odlet, když k němu dorazil druhý rozkaz. Bylo to pochopitelně oficiální povolení ke vstupu do Mezkovy paláce: Pročítal ho stále dokola a pociťoval všechno jiné, jen ne radost.

Ale Arkádie byla nadšená. Věděla, co se stalo. Anebo si aspoň myslela, že to ví.

14.

ÚZKOST

Poly dávala snídani na stůl a jedním okem přitom sledovala stolní zpravodaj, který tiše chrлил nejdůležitější zprávy dne.

Jedno oko šlo celkem snadno uvolnit z práce: Od té doby, co jednotlivé potraviny byly sterilně zabaleny v krabičkách, které se pak vyhodily, její povinnosti při snídani se skládaly pouze z vybrání menu, rozložení jídla na stole a potom uklízení zbytků.

Její jazyk knital při komentářích toho, co viděla a naříkavě vzpomínala na to, co bylo.

"Oh, lidé jsou tak ohavní," řekla a Darell si místo odpovědi odkašlal.

Její hlas skřípal ve vysokých tónech, což bylo vždy, když naříkala nad zlem ve světě. "Proč to ti strašliví Kalganesané" - dala přízvuk na druhou slabiku a vyslovila tak dlouhé "a" - "vůbec dělají"? Myslel byste si, že přinesou lidem mír. Ale ne, jsou to jen problémy a pořád jen problémy.

No teď, podívejte se na ten titulek: 'Mobs Riot před nadačním konzulátem.' Oh, kdybych mohla, dala bych jim kus svého rozumu. Je to trápení s těmi lidmi, prostě si nepamatuji. Prostě si nepamatuji, dr. Darelle - nemají vůbec žádnou paměť. Podívejte se jen na tu poslední válku po smrti Mezka - jistě, byla jsem malá holka - a bh, zmatek a trápení. Zabili mého vlastního strýce; bylo mu kolem dvaceti, byl pouze dva roky ženatý a měl malou holčičku. Dokonce si ho ještě pamatuji - měl světlé vlasy a důlek na bradě. Někde mám jeho prostorový snímek...

A nyní má jeho holčička syna v armádě, a jestli se něco přihodí...

A měli jsme bombardovací hlídky a všichni staří lidé se střídali při stratosferické obraně - uměla bych si představit, co by byli schopni udělat, kdyby se Kalganesané přiblížili. Maminka nám, dětem, vyprávěla o tom, že musíme šetřit s jídlem, o cenách a poplatcích. Ale tělo s tím mohlo jen těžko vystačit...

Nemyslíte, že kdyby měli lidé rozum, že by s tím už nikdy nezačínali? Že by s tím nechtěli mít nic společného? Ale já si myslím, že to ani nedělají lidé, myslím si, že i Kalganesané by raději seděli doma se svými rodinami a nelítali by bláznivě tady kolem a nezabíjeli. To ten strašný člověk Stettin. Je s podivem, že takoví lidé, jako je on, ještě žijí. Zabil toho starce - jak se jen jmenoval - Thallos a nyní se pokouší stát šéfem všeho.

A proč chce bojovat s námi, to nevím. Prohraje to - jako to vždycky prohráli. Možná je to všechno v tom Plánu, ale někdy si říkám, že to musí být mizerný Plán, když je v něm tolik bojů a zabíjení, i když jsem si jistá Hari Seldonem a nemohu proti němu říct ani slovo, on určitě věděl mnohem víc než já a asi jsem hloupá, že se ho na to vůbec ptám. A ta jiná Nadace je taky hodně vinna. Mohli by zastavit Kalgan už nyní a všechno urovnat.

Nakonec to nějak udělají a nemyslíte, že by to mohli udělat dřív, než dojde k ničení?"

Dr. Darell vzlétnul: "Říkala jste něco, Poly?"

Poly široce otevřela oči a pak je rozzlobeně zúžila: "Nic, doktore, vůbec nic. Neřekla jsem ani slovo. Člověk by se tady spíš dočkal smrti než kloudné odpovědi. To je skoč sem, skoč tam, ale zkus něco říci..."

A nakvašeně odešla.

Její odchod udělal na Darella stejně malý dojem jako její řeč.

Kalgan! Nesmysl! Pouhý fyzický nepřítel! Vždycky jsme je porazili!

Přesto se nebyl schopen zbavit nepřijemného pocitu. Před sedmi dny ho starosta požádal, aby se stal Organizátorem výzkumu a rozvoje. Slíbil mu, že dnes mu řekne, jak se rozhodl.

Tedy... Rozmrzele vstal. Proč on! Mohl však odmítnout?

Vypadalo by to divně a on se neodvažoval divně vypadat. A pak, co mu je do Kalganu. Pro něj je pouze jeden nepřítel.

Vždycky byl.

Pokud jeho žena žila, dělalo mu velkou radost unikat tomu úkolu, skrývat se. Ty dlouhé, poklidné dny na Trantor, kdy je obklopovaly trosky minulosti! To ticho rozpadlého světa, který na sebe nedával zapomenout!

Ale ona zemřela. A trvalo to necelých pět let, než si uvědomil, že může žít pouze bojem proti tomu neurčitému, strach nahánějícímu nepříteli, který ho zbavil lidské důstojnosti tím, že řídil jeho osud; který udělal ze života ohavný boj s předem určeným koncem a z vesmíru nenávistnou a smrtící šachovou partii.

Byl to náhradní cíl, on sám to tak označoval - nicméně tento boj dával jeho životu smysl.

Odjel na Santanniskou univerzitu, kde se připojil k dr. Kleisemu. Zde strávil pět let. Avšak Kleise pouze shromažďoval údaje. Nemohl se tímto způsobem propracovat k tomu skutečnému úkolu, a když toto Darell s jistotou pocítil, věděl, že je čas odejít.

Kleise možná mohl potají pracovat i když musel mít kolem sebe nějaké spolupracovníky. Měl podřízené, jejichž mozky prověřoval. Měl univerzitu, která ho zaštiťovala. To vše ho oslabovalo.

Kleise to nemohl pochopit a on, Darell mu to nebyl schopen vysvětlit. Rozešli se jako nepřátelé. Muselo to tak být. Musel se uklidit do ústraní - pokud na něj někdo dohlížel.

Zatímco se Kleise zabýval tabulkami, Darell se v zákoutích své mysli zabíral matematickými pojmy. Kleise pracoval s konkrétními jedinci, Darell s nikým. Kleise na univerzitě, Darell v tichu svého předměstského domu.

A byl už téměř u cíle.

Příslušník Druhé Nadace není obyčejný člověk, aspoň co se jeho mozku týče. Nejzručnější fyziolog ani nejcitlivější neurochemik nemusí nic rozpoznat - a přesto ta odlišnost musí být zde. A protože odlišnost je v mysli, musí se také v mysli zachytit.

Vezměme si někoho, jako byl Mezek, se schopností určit a kontrolovat lidské emoce - nebylo pochyb, že příslušníci Druhé Nadace to uměli bez ohledu na to byla-li jejich schopnost vrozená nebo získaná - a z toho lze odvodit příslušný elektronický obvod a lze z toho odvodit i ty nejnepatrnější jemnosti, které by se měly objevit na encefalografickém záznamu.

Nyní se tedy Kleise vrací do jeho života v osobě svého mladého, horlivého žáka Anthora.

Jak pošetilé! Ty jeho grafy a tabulky, ve kterých jsou zahrnuti všichni ti, kteří jsou pozměněni. Poznávat je se naučil už před lety, ale k čemu to bylo? On chtěl uchopit paži a ne nástroj, který svírá. Přesto souhlasil, aby se k němu Antho připojil. Byl to ten klidnější způsob řešení.

Stejně tak se nyní stane organizátorem výzkumu a rozvoje.

Byl to ten klidnější způsob řešení! Spiknutí se vrší na spiknutí.

Myšlenka na Arkádii ho na okamžik rozrušila, ale rychle ji zahlal pryč. Slíbil si, že se mu toto už nikdy nesmí přihodit. Slíbil si, že už ho nikdy nikdo nesmí uvést v nebezpečí, kromě jeho samotného. Slíbil si...

Cítil, jak v něm roste zloba - proti mrtvému Kleisemu, živému Anthorovi a všem dobře to mínícím hlupákům...

Ona se bude umět o sebe postarat. Byla na svůj věk velmi vyspělá. Bude se umět o sebe postarat! Tak zněl šepot v jeho mysli...

Bude to však umět?

V ten samý okamžik, kdy si Darell smutně říkal, že to umět bude, ona seděla v chladném předpokoji v budově Úřadu Prvního Občana Galaxie. Seděla tam již půl hodiny a její oči pomalu klouzaly po stěnách. Když sem přišla s Homírem Munnem, stála ve dveřích ozbrojená stráž. Jindy tam nebývala.

Byla zde nyní sama a vnímala nepřátelskost každého kusu nábytku v místnosti. Bylo to poprvé.

Ale proč tomu tak nyní bylo?

Homír byl u Lorda Stettina. Dobrá, je na tom něco špatného?

Přivádělo ji to k zuřivosti. V podobných situacích v knižních filmech a na videu hlavní hrdina předvídal, jak to všechno skončí a byl na to připraven a ona - prostě tady seděla. Mohlo se stát cokoliv. Cokoliv. A ona tam prostě seděla.

Dobrá, tedy zpátky. Promyslet to zpátky. Možná na něco přijde.

Už po dva týdny Homír téměř bydlel uvnitř Mezkova paláce.

Vzal ji s sebou jednou, se Stettinovým povolením. Palác byl rozsáhlý a stísněně masivní, odvracel se od jakéhokoliv náznaku života a unikal do spánku mezi své stále dokola se omílající vzpomínky. Na kroky na chodbách odpovídal prázdným duněním, nebo pronikavým klapotem. Nelíbilo se jí tam.

Lepší byly široké rozjasané ulice hlavního města, divadla a všechny ty podívané světa podstatně chudšího, než byla Nadace, a přesto utrácějícího v těchto podnicích mnohem více svého bohatství.

Homír se vracel večer, naplněný posvátnou úctou...

"Je to svět mých snů," šeptat. "Kéž bych ho mohl rozebrat na kousky, kámen po kameni, vrstvu po vrstvě. Kéž bych ho mohl přepravit na Terminus - jaké muzeum bych z toho udělal!"

"Zdálo se, že ztratil svoji počáteční zdráhavost. Místo toho byl lačný a zapálený. Arkádie to s jistotou poznala podle i toho, že prakticky přestal koktat.

Jednou řekl: "Jsou tam výpisky ze záznamů generála Pritchera..."

"Toho znám. Byl to zrádce Nadace, který pročešával Galaxii kvůli Druhé Nadaci, že?"

"Není to přesné, že byl zrádce, Arkádie. Mezek ho pozměnil."

"To je to samé."

"Pročešávat Galaxii, jak jsi, o tom mluvila, byl beznadějný úkol. Původní znění Seldonovy Konvence, která ustavila před pěti sty lety obě Nadace, obsahovalo pouze jednu zmínku o Druhé Nadaci. Říkalo se, že je umístěna na druhém konci Galaxie při hvězdném konci. To je to jediné, čeho se mohli Mezek a Pritcher držet. Neznali způsob, jak Druhou Nadaci rozpoznat, i kdyby ji nakrásně našli. Jaké bláznovství!

Jejich působnost" - mluvil k sobě, ale Arkádie ho lačně naslouchala - "určitě pokrývá téměř tisíc světů, ale počet nám dostupných světů, které můžeme studovat, se blíží k miliónu. A nemáme se čeho zachytit..."

Arkádie úzkostně zasyčela. "Sss... s."

Homír ztuhl a pomalu se vzpamatovával. "Nebudeme o tom mluvit," zamumlal.

A nyní byl Homír u Lorda Stettina a Arkádie na něj sama čekala venku a cítila, jak je její krev vytlačována ze srdce úplně zbytečně. Bylo to hroznější než cokoliv jiného. Zdálo se to všechno zbytečné.

Na druhé straně dveří se Homir utápěl v rosolu. Bojoval zuřivě proti tomu, aby se zakoktával, ale přesto mohl jen stěží vyslovit souvisle a jasně dvě slova. Lord Stettin byl v kompletní uniformě, vysoký, důrazný a umíněný. Jeho zatáté arogantní pěsti jen umocňovaly smysl toho, co říkal.

"Tedy, měl jste dva týdny a teď přicházíte a nemáte mi co říct. Podívejte, pane, řekněte mi to nejhorší. Má být moje loďstvo rozmetáno na cucky? Mám začít bojovat s přízraky Druhé Nadace, jakož i s lidmi z První Nadace?"

"Op..opakuj, můj lorde, že n..nevidím dop..předu. J..jsem úplně z..zmaten."

"Chcete se tedy vrátit a varovat vaše lidi? Komediantsky vyklouznout. Chci pravdu, nebo ji z vás dostanu násilím."

"Řík..kám vám pouze p..pravdu a nezapomínejte, že j..jsem občan Nadace. Ne..nespočítal jste si, c..co by vám p..přineslo, kdybyste se mě d..dotknul."

Lord z Kalganu se hlasitě rozesmál: "To je hrozba, která by vyděsila dítě. Zastrášíla by jen idiota. Podívejte, pane Munn, měl jsem s vámi dost trpělivosti. Poslouchám vás už dvacet minut, zatímco vy nudně rozebíráte nesmysl, který jste zřejmě musel dávat dohromady za bezesných nocí. Bylo to zbytečné úsilí.

Já vím, že tady nejste pouze proto, abyste se šťoural v Mezkově posmrtném prachu a ohříval se nad žhavými uhlíky, které najdete - přišel jste kvůli něčemu víc, než jste zatím připustil. Není to pravda?"

Homir Munn nedokázal dále potlačit planoucí hrůzu, která narůstala v jeho očích, takže v tento okamžik jen hluboce dýchal.

Lord Stettin to viděl a poklepal Nadačana po rameni tak, že on i židle, na které seděl, pod tím úderem zavrávali.

"Dobrá. Nyní budeme upřímní. Zkoumáte Seldonův Plán.

Víte, že už dále nemá vliv. Snad i víte, že já jsem teď nevyhnutelným vítězem, já a moji dědici. Tedy, co na tom záleží, kdo založí Druhou Říši, pokud bude založena. Historie nemá žádné oblíbenice, ne? Bojíte se se mnou mluvit? Vždyť vidíte, že znám vaše poslání."

Munn zastřeně řekl: "Co v..vlastně chcete?"

"Vaši účast. Nerad bych díky přílišné důvěřivosti Plán nějak pokazil. Rozumíte těm věcem víc než já, zachytíte drobné trhlínky, které bych já třeba nerozpoznal. Podívejte, budete nakonec oceněn, dostanete svůj podíl na kořisti. Co vás na Nadaci čeká? Budete snad usilovat o odvrácení nevyhnutelné porážky?

Prodlužovat válku? Nebo vlastenecky toužíte po tom zemřít pro svoji zemi?"

"Já..já..." Nakonec skončil u ticha. Nevyšlo z něj ani slovo.

"Vy tady zůstanete," řekl Lord z Kalganu rozhodně. "Nemáte na vybranou. Počkat," - málem by zapomněl - "mám zajímavou informaci, že vaše neteř pochází z rodiny Bayty Darellové."

Homir vyjádřil údiv: "Ano." Nebyl schopen v tomto okamžiku říci něco jiného než pouhou pravdu.

"Je to významná rodina na Nadaci?"

Homir přikývnul. "Patří k těm, kteří by určitě n.. nesnesli žádné bezpráví."

"Bezpráví! Nebudte blázen, člověče, uvažuji přesně opačně. Jak že je stará?"

"Je jí čtrnáct."

"Tak! Ani Druhá Nadace, ani sám Hari Seldon nemohou zastavit čas, a tedy nemohou zabránit dívkám, aby se stávaly ženami."

S tím se obrátil na podpatku a zamířil k zahaleným dveřím, které náhle prudce otevřel.

Zahřměl: "Co tady k čertu pohledáváš?"

Lady Callia na něj v překvapeně mžourala a řekla tenkým hlasem: "Nevěděla jsem, že tu někoho máš."

"Ano, mám! Povím ti o tom později, ale teď chci rychle vidět tvoje záda."

Její cupitající krok se ztratil v chodbě.

Stettin se vrátil. "Ona je pozůstatek příliš dlouhé epizody. Brzy skončí. Čtrnáct, říkáte?"

Homir na něj zděšeně zíral!

Arkádia vyskočila při prvním bezhlučném náznaku otevření dveří, který koutkem oka zahlédla. Na zahnutý prst, který ji pobízel, chvíli neodpovídala. Pak se jí ukázala bílá, chvějící se postava a ona k ní po špičkách přešla.

Její kroky zašelestily v chodbě. Pochopitelně, byla to Lady Callia, která držela svoji ruku tak napjatou, až ji bolela a Arkádii z nějakého důvodu nevadilo ji následovat. Z Lady Callie neměla ani ty nejmenší obavy.

Ale proč to bylo tak?

Byly nyní v budoáru, mezi samými růžovými zákusky a cukrovou vatou. Lady Callia se opírala zády o dveře.

Řekla: "Toto byla naše soukromá cesta ke mně... do mého pokoje, víš, z jeho pracovny. Jeho, víš." A ukázala prstem, jakoby i pomyšlení na něj drtilo její duši strachem až k smrti. "Je to štěstí... je to štěstí..." Její panenky se rozšířily a zatlačily černé modř v jejích očích.

"Můžete mi říci..." - začala Arkádie opatrně.

Callia se horečně ohradila. "Ne, dítě, ne. Není čas. Sundej si šaty. Prosím. Prosím. Dám ti jiné a nepoznají tě."

Byla v šatně a házela na zem spousty zbytečností nedbajíc na to, jak se tam hromadily a posedle hledala něco, co by si dívka mohla na sebe obléci, aniž by vypadala příliš vyzývavě.

"Tedy, toto uděláme. Musíme. Máš peníze? Tady, vem si to všechno - a to taky." Začala si stahovat z uší a prstů šperky.

"Musíš domů - domů, na vaši Nadaci."

"A co Homir... můj strýček." Protestovala marně přidušená v záhybech sladce vonící, luxusní kovové látky, která jí byla násilím přetahována přes hlavu.

"Ten neodejde. Pejsek si ho tu bude držet navždy, ale ty nesmíš zůstat. Óh, drahoušku, copak to nechápeš?"

"Ne." Arkádie si vynutila nehybnost. "Nechápu to. " Lady Callie pevně sepjala ruce. "Musíš se vrátit, abys varovala vaše lidi, že bude válka. Není to jasné?"

Jakoby panický strach paradoxně propůjčil jejím myšlenkám a slovům srozumitelnost, která pro ni byla naprosto netypická.

"Nyní pojdme!"

Ven, jakkoli ven! Míjely úředníky, kteří za nimi koukali, ale neviděli důvod, proč zastavit někoho, koho může beztrázně zastavit jen Lord z Kalganu. Strážce srazily podpatky a zaslutovaly, když procházely dveřmi.

Ve srovnání s tím, jak dlouhý se zdál tento výlet, se Arkádie nadechovala pouze příležitostně - nechťelo se věřit, že od prvního pokynutí bílého prstu do chvíle, kdy stála před vnější branou kdy lidé, hluk a doprava byly na dohled, uplynulo pouhých dvacet pět minut.

Ohlédla se a pocítila strach a lítost. "Já... já ani nevím, proč jste to udělala, má paní, ale děkuji - co se stane se strýčkem Homírem?"

"Nevím," zakvílela ta druhá. "Víš, kudy jít? Jdi přímo na raketové stanoviště. Nečekej! Možná tě už v tuto minutu hledá."

Ale Arkádie ještě zůstala. Měla by opustit Homíra a nyní, opožděně, začala být nedůvěřivá. "Co po mně chce, když mě hledá?"

Lady Callia se kousla do spodního rtu a zamumlala: "Nemohu to vysvětlit tak malé holce, jako jsi ty. Bylo by to nevhodné.

Tedy, ty budeš dospívat a já... já potkala pejska, když mi bylo šestnáct. Nemohu tě tady mít, víš." V jejích očích se objevilo částečně zahanbené nepřátelství.

Důvody Arkádie zmrazily. Zašeptala: "Co udělá s vámi, až to zjistíš?"

A ona opět zakvílela: "Nevím." A vyhodila ruku k hlavě, jak vyrazila polopoklusem zpět po široké cestě k zámku Lorda z Kalganu.

Ale ještě jednu nekonečně dlouhou sekundu se Arkádie stále nehýbala, protože v ten poslední okamžik, než Lady Callia odešla, Arkádie cosi uviděla. V těch vystrašených, zoufalých očích se na krátkou chvíli objevil záblesk chladného pobavení.

Nesmírného, nelidského pobavení.

Bylo toho vidět tolik v tom rychlém záchvěvu, v obou očích a Arkádie nepochybovala o tom, co viděla.

Dala se do běhu, běžela divoce, až dorazila do neobsazené veřejné budky, ve které mohl každý stlačením knoflíku přivolat veřejný dopravní prostředek.

Teď už neutíkala před Lordem Stettinem ani před ním, ani před celou tou lidskou smečkou, kterou ji mohl pověsit na paty - ani před jeho dvaceti sedmi světy zvalcovanými do jediného gigantického celku, které budou křičet, jak jen uvidí její stín.

Utíkala před jedinou slabou ženou, která jí pomohla uniknout.

Od stvoření, které ji vybavilo peníze a šperky které riskovalo svůj vlastní život proto, aby ji zachránilo. Od bytosti, o které s určitostí věděla, že je ženou Druhé Nadace.

Vzdušný taxík se měkce zacvaknul do závěsné klece.

Proud vzduchu, který z něj vycházel, narazil do Arkádieho obličeje a rozevlál její vlasy schované pod kapucí z jemné kožešiny, kterou jí dala Callia.

"Kam to bude, paní?"

Snažila se zoufale snížit svůj hlas, aby nepoznal, že je dítě.

"Kolik je ve městě raketových stanovišť?"

"Dvě. Na které chcete?"

"Které je blíž?"

Upřeně se na ní koukal: "Kalgan střed, paní."

"Tak na to druhé, prosím. Peníze mám." Svírala v ruce dvacetikalganidovou bankovku. Její hodnotu přesně neznala, ale taxikář se tvářil spokojeně.

"Nic neříkat, paní. Nebeská drožka vzít kamkoliv." Opřela si tvář o mírně zatuchlé polstrování. Světla ve městě pod ní se líně pohybovala.

Co by měla udělat? Co by měla udělat?

V této chvíli věděla, že je hloupá, hloupá, vyděšená malá holka, daleko od svého otce. Její oči byly plné slz a hluboko dole v hrdle se skrýval malý, bezhlesý pláč, který ji uvnitř zraňoval.

Nebála se, že by ji mohl Lord Stettin chytit. Lady Callia na to dohlídne. Lady Callia! Stará, tlustá, hloupá, ale svého lorda si ničím držela. Óh, bylo to nyní dostatečně jasné. Všechno bylo jasné.

Ten čaj u Callie, u kterého ona byla tak chytrá. Chytrá malá Arkádie! Něco uvnitř Arkádie se zdusilo a ona to nenáviděla.

Ten čaj byl zmanévrován a Stettin byl pak pravděpodobně také zmanévrován tak, aby Homírovi bylo nakonec umožněno Palác prozkoumat. Ona, ta hloupá Callia, to tak chtěla a zařídila tak, že malá chytrá Arkádie ji dodala záminku, takže v myslích obětí nemohlo narůst žádné podezření, a přitom jen minimálně ohrožovaly její záměry.

Tedy, proč byla volná? Homír byl uvězněn... Ledaže...

Ledaže chtějí, aby se vrátila na Nadaci jako vnadidlo - vnadidlo, které přivede ostatní do jejich rukou.

Takže se na Nadaci nevrátí...

"Stanoviště, paní." Taxík už zastavil. Zvláštní! Vůbec to nezpозorovala. Bylo to jak ve snu.

"Děkuji," nepřítomně zaplatila a vyklopýtala ze dveří, pak se rozeběhla po pružném chodníku.

Světla. Neteční muži a ženy. Velké ozářené tabule s pohyblivými se číslicemi, které zaznamenávaly každou jednotlivou loď, která přilétala či odlétala.

Kam se ona vydá? Bylo jí to jedno. Pouze věděla, že to nebude na Nadaci! Jinak mohla všude.

Óh, děkuji Seldone za ten nezapomenutelný okamžik - ten poslední zlomek sekundy, kdy se Callia vysvlékla ze své role, protože měla co do činění s pouhým dítětem a nechala své pobavení vyjít na povrch.

A pak jí došlo něco dalšího, něco, co se pohybovalo na spodině jejího mozku už od té doby, co začala utíkat - něco, co v ní navždy zabilo čtrnáctileté dítě.

A najednou věděla, že musí uniknout.

Že to bylo nejdůležitější ze všeho. I když odhalí všechny spiklence na Nadaci, i když chytí jejího otce, ona nemohla, nemohla si dovolit riskovat a varovat je. Nemohla riskovat svůj vlastní život ani v nejmenším. Byla tou nejdůležitější osobou v Galaxii. Byla tou jedinou důležitou osobou v Galaxii!

Uvědomovala si to, a přitom stála před automatem na lístky a rozhodovala se, kam jet.

V celé Galaxii totiž jen ona, ona samotná, kromě nich věděla, kde hledat Druhou Nadaci.

15.

V SÍTI

TRANTOR - v polovině Bezvládí byl Trantor jen svým stínem.

Uprostřed nezměrných trosek žilo malé společenství farmářů...

Encyclopedia Galactica

Neexistuje nic, nikdy neexistovalo nic, co by bylo podobné vytiženému stanovišti vesmírných lodí na okraji hlavního města osídlené planety. V závěsných klecích tam důležitě odpočívají ohromné stroje. Když si vyberete vhodný čas, naskytne se vám úchvatný pohled na klesajícího obra, který se spouští k odpočinku anebo ještě úchvatnější pohled na prudký start ocelové bubliny.

Všechno zde probíhá téměř bez hluku. Hybnou silou jsou tiché vlny atomových jader, které se přeměňují do kompaktnějšího uspořádání...

Co se týče plochy, devadesát pět procent stanoviště, celé čtvereční kilometry jsou vyhrazeny pro stroje, pro lidi, které je obsluhují a pro počítače sloužící jim oběma.

Pouze pět procent stanoviště je vyhrazeno pro přivaly lidí, pro které je zastávkou na jejich cestách ke všem hvězdám v Galaxii.

Je jisté, že jen málokdo z toho mnohohlavého davu se zastaví, aby si povšimnul té technologické sítě, která splétá vesmírné cesty. Možná někteří z nich občas pocítí rozechvění při pomýšlení na ty tisíce tun klesající oceli, které se jeví na dálku tak malé. Kdyby případně jeden z těch mamutích válců minul naváděcí paprsek a narazil o půl kilometru vedle od místa, kde se očekávalo jeho přistání, mohl by prorazit křehkou střechu ohromné čekací haly a z tisíce lidí by zůstal jen řídký organický výpar a fosfátový prach.

To se však s bezpečnostním zařízením, které se užívalo, nemohlo nikdy stát a jen těžký neurotik by mohl o této možnosti uvažovat déle než jen několik setin sekundy.

Co si tedy ti lidé o tom opravdu myslí? Nemá to jen tak nějaký dav. Je to dav, který má svůj záměr. A ten záměr se tam vznáší a zahušťuje atmosféru. Stojí ve frontách, rodiče svolávají děti do houfů, zavazadla jsou poskládána do precizních hromad - lidé někam jedou.

Uvažte pak tu naprostou psychickou izolaci jedince, který v této strašlivě cílené mase neví, kam jet, a přesto zároveň cítí intenzivněji než kdokoli jiný nezbytnost někam jet, kamkoliv!

Přesněji téměř kamkoliv!

I přesto, že neovládali telepatii ani žádnou jinou primitivnější metodu, kdy se mysl dotýká mysli, vznikla zde v atmosféře dostatečně zjevná trhlina nehmatatelné povahy, která stačila k tomu, aby doháněla k zoufalství.

Stačila? Zoufalství přetékalo, skrápělo ji a ona se v něm topila. Arkádie Darellová oblečená ve vypůjčených šatech, stojící na vypůjčené planetě ve vypůjčené situaci, která jakoby se zdála, že je z vypůjčeného života, zoufale toužila po bezpečí lůna. Ona nevěděla, že to je to, po čem touží. Ona pouze věděla, že ta otevřenost otevřenému světu je velmi nebezpečná. Toužila po uzavřeném místě - někde daleko - v nějakém neprobádaném koutě vesmíru - kam by se nikdo nikdy nepodíval.

A tak tam stála vyděšená už dobrých pět minut - čtrnáctiletá a oblečená na osmdesát.

Kdo z těch stovek lidí, které se o ní otíraly - a to doslova otíraly tak, že cítila jejich dotyk - patřil k Druhé Nadaci? Kdo z těch cizích lidí by ji nikdy nepomohl, ale okamžitě by ji zničil, protože se provinila poznáním - jedinečným poznáním - že ví, kde je Druhá Nadace?

A hlas, který ji proťal jako blesk, zmrazil výkřik v jejím hrdle a zanechal jen řeznou ránu.

"Podívejte, slečno," ozvalo se podrážděně, "budete ten automat používat, nebo tu budete pouze stát?"

Teprve teď si uvědomila, že stojí před automatem na lístky.

Vlož tam bankovku a ona tam zapadne. Zmáčkní knoflík pod cílem cesty a vypadne lístek společně s drobnými, které přesně určí elektronické snímací zařízení pracující naprosto bezchybně.

Je to úplně jednoduché a není důvod, aby tu někdo stál pět minut.

Arkádie strčila do automatu dvě stě a byla si náhle jistá knoflíkem, pod nímž bylo na štítku napsáno "Trantor". Trantor, mrtvé hlavní město mrtvé Říše - planeta, na které se ona narodila.

Zmáčkla ho jako ve snu. Nestalo se nic, kromě toho, že se opakovaně začaly rozsvěcovat červené číslice. Četla 172,18 - 172,18 - 172,18...

Dala tam příliš málo. Tedy dalších dvě stě. Automat vyvrhnul lístek. Když se ho dotkla, uvolnila se, ale vzápětí to zase pominulo.

Pevně ho sevřela a dala se do běhu. Cítila, že muž, který se na ni tak tlačil, toužil po tom dostat se k automatu, ale přesto před ním kličkovala pryč a raději se neohlížela.

Nicméně nebylo kam běžet. Všichni byli její nepřátelé.

Aniž si to dostatečně uvědomila, pozorovala obrovské zářící znaky, které byly vyfukovány do vzduchu: Steffani, Anacreon, Fermus - byl tam dokonce jeden, který se vznášel jako balón - Terminus, zatoužila po něm, ale nestroufala si...

Za směšnou cenu si mohla zapůjčit ohlašovač, který by jí po seřízení na příslušný cíl cesty patnáct minut před odletem oznámil, umístěný v její peněženke tak, že by to slyšela pouze ona, že už je čas. Takovéto vynálezy však byly pro ty, kteří byli v bezpečí a mohli na sebe na chvíli zapomenout.

A pak, když zkoušela sledovat dva směry zároveň, narazila v běhu do něčího měkkého břicha. Ucítla poplašený výdech a zachrochtání, a nějaká ruka dopadla na její paži. V zoufalství se zkroutila a její ztracený dech zůstal uzavřený kdesi hluboko v jejím hrdle.

Její uchvatitel ji pevně svíral a čekal. Pomalu zaostřovala a snažila se na něj pohlédnout. Byl malý, trochu při těle. Měl bohaté, bílé vlasy sčesané dozadu, takže výsledný efekt byl jakoby měl ježka, což vypadalo nad jeho kulatým zarudlým obličejem, který nezapřel vesnický původ, poněkud nepřiměřeně.

"Co se děje?" - řekl s upřímnou jiskřící zvědavostí. "Vypadáš vyplašeně."

"Promiňte," zamumlala horečně Arkádie. "Musím jít. Promiňte mi."

Ale on tomu nevěnoval příliš pozornosti a řekl: "Pozor, děvchenko. Upadne ti lístek." A vzal ho z jejích bezbranných bílých prstů, podíval se na něj a jeho výraz vyjadřoval uspokojení.

"Myslel jsem si to," řekl a pak zařval jako býk. V mžiku u něj stála žena, ještě menší, ještě kulatější a ještě červenější. Namotala si na prst zatoulaný pramínek šedých vlasů, který jí vyčuhoval zpod nemoderního klobouku.

"Taťko," řekla káravě, "proč tu mezi lidma tak křičíš?"

Koukají se na tebe, jako bys byl blázen. Myslíš, že jsi na farmě?"

A jako sluníčko se usmála na netečnou Arkádii a dodala: "Chová se jako medvěd." A pak ostře: "Taťko, nech tu divenku jít. Co to děláš?"

Ale taťka zamával lístkem. "Podívej," řekl, jede na Trantor."

Tvář mamky se náhle rozzářila: "Ty jsi z Trantoru? Taťko, pusť jí tu ruku." Položila na zem přecpanou tašku, kterou držela stále při sobě a přinutila jemným, ale rozhodným tlakem, aby se posadila. "Sedni si," řekla, "ať si odpočinou tvoje nožičky. Ještě hodinu žádná loď nepoletí a všechny lavičky obsadili ti spící pobudové. Ty jsi tedy z Trantoru?"

Arkádie se hluboce nadýchl a přikývla. Chraplavě řekla: "Já jsem se tam narodila."

A mamka radostně tleskla. "Už jsme tady jeden měsíc a ještě jsme nikoho od nás nepotkali. To je krásné. A tvoji rodiče?"

Rozhlédla se kolem.

"Nejsem tu s rodiči," řekla Arkádie opatrně.

"Úplně sama? Takové malé děvčátko jako jsi ty?" Mamka byla ihned směsicí rozhořčení a lítosti. "Jak se to přihodilo?"

"Maminko," taťka ji zatahal za rukáv, "počkej, já ti něco řeknu. Tady něco není v pořádku. Myslím, že je pěkně vyděšená."

Ačkoli se zjevně snažil šeptat, Arkádie ho normálně slyšela.

"Utíkala - já ji sledoval - a vůbec nekoukala kam běží. Než jsem ji stačil uhnout, vrazila do mě. A víš co? Já si myslím, že má nějaké potíže."

"Teď už zavři pusku, tatínku. Do tebe může vrazit kdokoli."

Ale přisedla si k Arkádii na tašku, která pod její vahou zavržala a ovinula paži kolem dívčinyých chvějících se ramen.

"Utíkala jsi před někým, zlatíčko? Neboj se a řekni mi to. Já ti pomohu."

Arkádie se úkosem podívala do ženinych šedých očí a cítila, jak se jí třesou rty. Jedna část jejího mozku jí říkala, že tady jsou lidé z Trantoru, se kterými by mohla jít a kteří by jí mohli pomoci zůstat na Trantoru, dokud by se nerozhodla, co dále udělá a kam půjde. A druhá část jejího mozku, mnohem hlasitější, jí nesouvisle říkala, že si nepamatuje na svoji matku, že je k smrti unavená z toho bojování s vesmírem a že by si pouze přála stočit se do klubíčka, nechat se ovinout pevnými, něžnými pažemi a že kdyby její matka byla naživu, že by snad... snad...

A poprvé se v tento večer rozplakala. Plakala jako malé dítě a měla z toho radost, pevně svírala staromódní šaty a promáčela jejich cíp skrz naskrz, zatímco ji pevně držely měkké paže a jemná ruka ji hladila po vlasech.

Taťka stál a bezradně se koukal na ten pár, těžkopádně hledal kapesník, a když ho vytáhnul, byl mu vytržen z ruky.

Mamčin pohled ho káral za jeho pomalost. Davy proudily kolem této skupinky s nepředstíranou lhostejností, která je společná všem nesorodým davům. Byli ve skutečnosti sami.

Konečně pláč ustal a Arkádie se slabě usmála, když si otírala červené oči vypůjčeným kapesníkem. "Jémine," zašeptala, "já..."

"Ššš... nemluv," řekla mamka úzkostlivě, "jen sed' a ještě chvíli odpočívej. Klidně dýchej. Pak nám řekneš, co

se stalo a uvidíš, my to dáme do pořádku a všechno bude zase dobré."

Arkádie shrabala na hromadu všechno, co zůstalo z jejího důvtipu. Nemohla jim říci pravdu. Nemohla nikomu říci pravdu - nicméně byla příliš unavená, aby si vymýšlela nějakou lež.

Tichounce řekla: "Už je mi lépe."

"Dobrá," řekla mamka. "Nyní nám řekneš, proč jseš smutná. Udělala jsi něco špatného? Pochopitelně cokoli jsi udělala, my ti pomůžeme, ale pověz nám pravdu."

"Pro přítele z Trantoru cokoli," dodal tat'ka rozšafně, "že, mamko?"

"Zavři už pus, tat'ko," odpověděla bez náznaku zloby.

Arkádie šmátrala v peněženke. Ta jediná byla aspoň ještě stále její, a to i přesto, že byla nucena se u Lady Callie bleskurychle převléknout. Našla, co hledala a podala to mamce.

"Toto jsou mé doklady," řekla ostýchavě. Byl to lesknoucí se umělý pergamenový papír, který jí vydal v den jejího příjezdu velvyslanec Nadace a který byl spolupodepsán příslušným kalganským úředníkem. Byl velký, bohatě zdobený a působivý.

Mamka na něj bezradně koukala a pak ho předala tat'kovi, který vstřebával jeho obsah s dojemným špulením rtů.

Řekl: "Ty jsi z Nadace?"

"Ano. Ale narodila jsem se na Trantoru. Podívejte, tady to stojí..."

"Ah..h. To vypadá, že je v pořádku. Jmenuješ se Arkádie, eh? To je dobré trantorské jméno. Ale kde je tvůj strýček?"

Tady se říká, že jsi přijela se svým strýcem Homirem Munnem."

"Zavřeli ho," řekla Arkádie ponuře.

"Zavřeli!" - vyhrkli oba dva naráz.

"Proč?" Zeptala se mamka. "Udělal něco?"

Zatřásla hlavou. "Nevím. Byli jsme pouze na návštěvě. Strýček Homir měl nějaké jednání s Lordem Stettinem, ale..."

Nemusela se snažit předstírat třesavku. Přišla sama o sobě.

Na tat'ku to udělalo dojem. "S Lordem Stettinem. Mm-mm, tvůj strýc musí být velký muž."

"Nevím proč to tak bylo, ale Lord Stettin chtěl, abych já tam zůstala..." Opakovala poslední slova Lady Callie, která teď hrála v její prospěch. Věděla, že Callia je zasvěcená, a tedy mohla její verzi klidně ještě jednou použít.

Odmícela se a mamka se zvědavě optala: "A proč ty."

"Nevím to jistě. On... on chtěl, abych s ním o samotě povečeřela, ale to jsem odmítla, protože jsem chtěla, aby se mnou šel strýček Homir. Díval se na mě tak zvláštně a držel mě přitom za ramena."

Tatíková ústa byla malinko otevřená, ale mamka zrudla a rozčilila se.

"Jak že jsi stará, Arkádie?"

"Už je mi skoro čtrnáct a půl."

Mamka se zhluboka nadechla a řekla: "Takoví lidé by neměli žít. Potulní psi jsou lepší. Utíkáš drahoušku před ním, vid'?"

Arkádie přikývla.

Mamka řekla: "Tat'ko, jdi do informací a přesně zjistíš, kdy má být přistavena loď na Trantor. Pospěš si!"

Ale tat'ka udělal jeden krok a zastavil se. Nad hlavami zaduněla hlasitá kovová slova a pět tisíc párů očí polekaně vzhledlo.

"Muži a ženy," znělo ostře. "Na letišti by se mohl skrývat nebezpečný uprchlík, a proto je nyní obkličováno. Nikdo nemůže přijít a nikdo odejít. Pátrání proběhne rychle a žádná loď během této doby nepřiletí ani neodletí, takže svoji loď nezmeškáte."

Opakují, nikdo svoji loď nezmešká. Bude spuštěna síť. Nikdo se nebude pohybovat z místa, dokud ji opět nezvedneme, jinak bychom byli nuceni použít neuronických ran."

Během té minuty nebo méně, kdy se hlas rozléhal po ohromném prostoru čekací haly, se Arkádie nebyla schopna hnout, jakoby se všechno zlo v Galaxii zkoncentrovalo do koule, která teď byla proti ní vymrštnuta. Tím mohli myslet pouze ji.

Ani to nemuseli přesně formulovat. Ale proč...

Callia zosnovala její útek. A Callia byla z Druhé Nadace.

Proč tedy nyní to pátrání? Že by se to Callii nepovedlo? Mohlo se to Callii nepovedet? Anebo to bylo v plánu a ona se z toho dostane?

Jednu chvíli se jí chtělo vyskočit a zakřičet, že se vzdává a že s nimi půjde, že... že...

Ale mamka ji držela za zápěstí. "Rychle! Rychle! Jdeme na záchod ještě než začnou."

Arkádie nerozuměla. Ale slepě ji následovala. Prodíraly se davem zmrazeným do skupinek, zatímco poslední slova ještě doznívala.

Začali spouštět síť a tat'ka s ústy dokořán sledoval, jak pomalu sestupuje. Už o ní slyšel a četl o ní, ale ve skutečnosti ji ještě neviděl. Ve vzduchu problikávala prostá soustava usměrněně vyzářovaných paprsků, které byly uspořádány do mřížek a tvořily ve vzduchu pravidelnou světelnou síť.

Sestupovala pomalu a připomínala skutečnou padající síť.

Psychologický účinek byl veliký, neboť všichni ti, kteří pod ní stáli, měli pocit, že budou opravdu lapeni.

Nyní byla v úrovni pasu a mezi jednotlivými světelnými přímkami byla v každém směru vzdálenost tři metry. Tat'ka zjistil, že je na svých třech čtverečních metrech sám, přestože v těch okolních dílech bylo vždy více lidí. Cítil se

nápadně izolován, ale uvědomoval si, že přesunutí se do větší anonymity skupiny by znamenalo překročení jedné z těch zářících přímek, poplach a úder neuronické rány.

Čekal. V dálce za hlavami vystrašeného, tichého a čekajícího davu mohl rozpoznat nepatrný pohyb, což byla řada policistů, která čtverec po čtverci kontrolovala celou ohromnou plochu.

Trvalo dlouho, než uniformovaný policista vkročil do jeho čtverce a pečlivě si do úředního bloku zaznamenal jeho souřadnice.

"Doklady! " Taťka mu je podal a on je zkušeně, zběžně prohlídl.

"Jste Preem Palver, pocházíte z Trantoru, na Kalganu jste už měsíc a vracíte se na Trantor. Odpovězte, ano, nebo ne."

"Ano, je to tak."

"Co jste na Kalganu dělal?"

"Jsem tu jako obchodní zástupce našeho farmářského sdružení. Dohadoval jsem na Kalganském ministerstvu zemědělství termíny dodávek."

"Um-m-m. Vaše paní je s vámi? Kde je? Máte ji zaznamenanu v dokladech."

"Prosím. Moje žena je na..." Ukázal.

"Hanto," zařval policista. Další uniformovaný se k němu připojil.

Ten první upjatě řekl: "Pro Galaxii, další dáma na toaletě."

Tam musí být přecpáno. Připiš si její jméno." Ukázal na zápis v dokladech a ty mu předal.

"Ještě někdo je s ní?"

"Má neteř."

"V dokladech není uvedena."

"Přijela zvlášť."

"A kde je? Jo, já už vím. Připíše tam taky její jméno, Hanto."

Jak se jmenuje? Připíše Arkádie Palverová. Vy zůstaňte tady, Palvere. Ty ženy vyřídíme až těsně před koncem."

Taťka čekal nekonečně dlouho. Až pak, dlouho, dlouho poté, se objevila mamka a kráčela směrem k němu. Arkádiinu ruku pevně ve své a dva policisty v závěsu.

Vstoupili do taťkova čtverce a jeden z nich řekl: "Je tato hlučná stará žena vaše manželka?"

"Ano, pane," řekl taťka smířlivě.

"Tak jí vysvětlíte, že by se mohla dostat do nesnází, když bude mluvit s policií Prvního Občana tak, jak až doposud mluvila."

Rozčileně se narovnal v ramenou. "Je toto vaše neteř?"

"Ano, pane."

"Potřebuji její doklady."

Mamka zpřímá pohlédla na svého muže a lehce, nicméně přísně potřásla hlavou.

Po krátké pauze se taťka slabě usmál a řekl: "Nemyslím, že bych to mohl udělat."

"Co myslíte tím, že to nemůžete udělat?" Policista napřáhl tvrdou dlaň. "Podejte mi to."

"Diplomatickou imunitu," řekl taťka vláčně.

"Co tím míníte?"

"Už jsem říkal, že jsem tu jako obchodní zástupce našeho farenního sdružení. Jsem akreditován u kalganské vlády jako oficiální zahraniční představitel a mé doklady to dokazují. Já jsem vám je už ukázal a dále si nepřēju, abyste mě otravovali."

Na okamžik se policista stáhnul. "Měl bych vidět vaše doklady. Je to nařízení."

"Už zmizte," vpadla do toho náhle mamka. "Až vás budeme potřebovat, pošleme pro vás vy... vy pijavice." Policistovy rty ztuhly. "Dohlídni na ně, Hanto. Jdu pro poručíka."

"Přeraž se!" - zakřičela za ním mamka. Kdosi se zasmál, ale vzápětí to v sobě potlačil.

Pátrání se chýlilo ke konci. Dav začínal být nebezpečně zneklidnělý. Už uběhlo čtyřicet pět minut od chvíle, kdy sít' začali spouštět, a to bylo bez ohledu na důvod příliš dlouhé. Proto se poručík Dirige chvatně prodíral davem směrem k nepokojnému hloučku.

"Toto je ta dívka?" - optal se otráveně. Podíval se na ni.

Zjevně odpovídala popisu. Bylo to ještě dítě.

Řekl: "Její doklady, kdybyste byl tak laskav."

Taťka začal: "Už jsem vysvětloval, že..."

"Vím, co jste vysvětloval, ale lituji," řekl poručík, "já mám své rozkazy a s těmi nic nenadělám. Budete-li si chtít později stěžovat, můžete. Teď, bude-li to nutné, použiji násilí."

Nastala pauza a poručík trpělivě čekal.

Pak taťka chraplavě řekl: "Dej mi své doklady, Arkádie."

Arkádie vyděšeně zavrtěla hlavou, ale taťka přikývnul. "Neboj se. Dej mi to."

Arkádie bezradně dokumenty vytáhla a dala je z ruky.

Taťka je nemotorně otevřel, pečlivě si je prohlédl a předal je dál.

Poručík je také pečlivě prohlédl. Po dlouhé chvíli zvednul oči a spočinul jimi na Arkádii, pak knížku prudce zaklapnul.

"Je to v pořádku," řekl. "O.K., pánové."

Odešel a během dvou minut se sít' zvedla. Hlas nad nimi oznamoval návrat k normálu. Dav náhle uvolněně

zahlučel. Arkádie řekla: "Jak... jak..."

Tat'ka řekl: "Pš..š. Nic neříkej. Pojdme raději k lodi. Už musí být brzy přistavena."

Byli na lodi. Měli tam soukromou kajutu a vyhrazený stůl v jídelně. Už je od Kalganu dělily pouhé dva světelné roky a Arkádie se konečně odvážila věc znovu nakousnout.

Řekla: "Ale oni hledali mě, pane Palvere a určitě měli můj detailní popis. Proč mě tedy nechali být?"

A tat'ka se široce usmál nad svým rostbífem. "Tedy, dítě, bylo to jednoduché. Kdybys jednala s agenty, obchodníky a konkurenčními sdruženími, naučila by ses některým trikům. Já jsem na to měl něco přes dvacet let, abych se to naučil. Viš, když poručík otevřel tvé doklady, našel tam složených pět set.

Jednoduché, ne?"

"Ty peníze vám vrátím - čestně, mám dost peněz."

"Tedy," tat'kův obličej se roztáhl do rozpačitého úsměvu, když to odmítal.

Arkádie dále nenaléhala. "Ale co když si vzal peníze, ale stejně mě nějak dostane. A ještě mě obviní z podplácení."

"A vzdá se pěti stovek? Znáám tyhle lidi líp než ty, děvčátko."

Ale Arkádie věděla, že je nezná lépe. Tyto lidi ne. V noci v posteli usilovně přemýšlela a došlo jí, že žádný úplatek nemohl policejního poručíka odradit od toho, aby ji chytil, pokud by to nebylo naplánováno. Ve skutečnosti ji nechtěli chytit, nicméně jednali tak, jako by chtěli.

Proč? Aby se ujistili, že odlétá? A na Trantor? Byl ten hloupý dobrosrdečný pár, se kterým nyní byla, stejně bezmocným nástrojem v rukách Druhé Nadace jako ona sama?

Určitě je! Nebo byl?

Bylo to všechno tak marné. Jak s nimi mohla bojovat. Ať udělá cokoliv, bude to vždycky to, co si ti její strašní protivníci přejí, aby udělala.

Přesto je musí přelstít. Musí. Musí! Musí!!

16.

ZAČÁTEK VÁLKY

Z důvodu nebo důvodů, které nebyly příslušníkům Galaxie v čase, o kterém mluvíme, známy, byla základní jednotka intergalaktického standardního času, sekunda, definována jako čas, za který urazí světlo vzdálenost 299,776 kilometrů. Je pevně stanoveno, že 86,400 sekund se rovná intergalaktickému standardnímu dni a 365 těchto dnů jednomu intergalaktickému standardnímu roku.

Proč 299,776? - Nebo 86,400? Nebo 365?

Tradice, říkají historici vyhýbající se otázce. V důsledku jistých rozmanitých tajemných numerických vztahů, říkají mystici, okultisté, numerologové a metafyzici. Protože původní domácí planeta lidstva měla jisté přirozené periody, ve kterých se otáčela a obíhala a od nichž mohly být tyto vztahy odvozeny, tvrdila zanedbatelná hrstka. Nikdo ve skutečnosti nevěděl.

Nicméně den, kdy se plavidlo z Nadace Hober Mallow střetlo s kalganskou eskadrou vedenou Nebojácným a poté, co odmítlo vpustit na svoji palubu pátrací skupinu, bylo rozerváno trhavinami tak, že z něj nezbylo nic než doutnající trosky, byl označen 185; 11692 G.E. To znamená, že to bylo 185. den 11 662. roku galaktické éry, která je datována od nastoupení prvního imperátora tradiční Kambleské dynastie. Byl to také 185; 419 A.S. - datovaný od narození Seldona - nebo 185; 348 Y.N. - datovaný od založení Nadace. Na Kalganu to byl 185; 56 P.O. - datovaný ode dne, kdy se Mezek prohlásil Prvním Občanem. Ve všech těchto případech to však bylo chytře zařízeno tak, že den v roce byl stejný bez ohledu na to, jaký byl skutečný den, kterým daná éra začínala.

A pro úplnost, milióny světů v Galaxii měly ještě milióny svých lokálních časů, které byly založeny na pohybech jejich nebeských sousedů.

Ale ať si vyberete 185; 11692-419-348-56 - nebo něco jiného - vždy to bude ten den, který historici později označili za počátek Stettinovy války.

Přesto pro dr. Darella měl význam úplně jiný. Jednoduše a zcela přesně byl to třicátý druhý den od odletu Arkádie z Terminu.

Ne každý mohl vidět, jaké úsilí Darell vynakládal, aby se udržel během těch dní v klidu.

Ale Elvett Semic se mohl dohadovat. Byl starý a rád říkal, že jeho neuronické obaly jsou natolik zvápenatělé, že jeho myšlenkové procesy jsou tuhé a nemotorné. Vyprovokovával a téměř vítal všeobecné podceňování svých ubývajících sil, a když na to přišlo, smál se tomu jako první. Ale jeho oči nebyly z těch které by viděly méně, protože slábnou a jeho mysl také nebyla méně zkušená a moudrá proto, že již nadále nebyla tak činná.

S napjatým výrazem obličeje procedil: "Proč s tím něco neděláš?"

Ten zvuk zapůsobil na Darella jako fyzická rána a úplně se otřásl. Chraplavě řekl: "Kde jsme?"

Semic ho vážně, upřeně pozoroval. "Měl bys něco ohledně té holky udělat." A otevřel ústa tak, že se ukázaly jeho prořídlé, žluté zuby.

Darell odpověděl chladně. "Otázka zní: Můžeš sehnat Symes-Molff rezonátor v požadovaném rozpětí?"

"Tedy, už jsem říkal, že bych mohl, ale ty jsi mne neposlouchal..."

"Omlouvám se, Elvette. Je to tak. Co nyní děláme je pro každého v Galaxii důležitější než to, jestli je Arkádie v bezpečí.

Tedy, pro každého kromě Arkádie a mne, a já si přeji jít s většinou.

Jak velký by měl být ten rezonátor?"

Semic se zadíval pochybovačně. "Nevím. Snad to najdeš někde v katalogu."

"Ale jak může být velký. Váží tunu? Kilo? Je velký jak barák?"

"Óh, myslím jsem, že to chceš vědět přesně. Je to malá věčička."

Ukázal na první článek palce. "Asi takhle."

"Dobrá a uměl bys udělat něco jako je tohle?" A rychle načrtnul cosi do bloku, který mu ležel na klíně a ten pak předal starému fyzikovi, který na něj chvíli pochybovačně koukal a pak ho odhodil.

"Měl bys vědět, že mozek vápenatí, když je tak starý, jako jsem já. O co se vlastně pokoušíš?"

Darell zaváhal. Zoufale zatoužil, aby mozek toho druhého měl takovou schopnost, že by teď nemusel převádět myšlenky do slov. Zůstalo však při přání a on začal vysvětlovat.

Semic pokyvoval hlavou. "Potřeboval bys hyper-relé. To je ta jediná věc, která by pracovala dostatečně rychle. A v obrovském množství."

"A je vůbec možné to sestavit?"

"Jistě."

"Můžeš se dostat ke všem součástkám? Myslím tím, aniž bys upoutal pozornost. V rámci své vlastní práce."

Semic ohrnul vrchní ret. "Získat padesát hyper-relé? Tolik jich nebudu potřebovat za celý svůj život."

"Pracujeme nyní na obranném projektu. Víš o něčem neškodném, co by se dalo použít? Peníze máme."

"Hm-m-m. Možná, budu o tom uvažovat."

"Jak malá by byla celá ta hračička?"

"Hyper-relé může být nepatrné - drátky... elektronky - Vesmíre, je to několik set obvodů."

"To vím. Tedy, jak velká?"

Semic to rukama naznačil.

"Příliš velké," řekl Darell. "Musí mi to viset na opasku."

Pomalou svou nákras zmačkal do pevné kuličky. Když se z ní stala tvrdá žlutá bobule, odhodil ji do popelníku a nechal ji shořet mihotavým, slabým, bílým plamenem molekulárního rozpadu.

Řekl: "Kdo to stojí u tvých dveří?"

Semic se naklonil nad stolem k malé mléčné obrazovce umístěné nad dveřním signálem. Řekl: "To je ten Anthor. A někdo je tam s ním."

Darell se skřípotou odsunul svoji židli. "Nikomu o tom nic neřekneme, Semicu. Je to smrtící poznatek, když na to oni přijdou. A riskovat dva životy úplně stačí."

Do Semicovy kanceláře, která něčím vyzařovala stáří svého uživatele, zanesl Pelleas Anthor vlny aktivity. Volné rukávy jeho letní košile se zdály být v nehybném tichu místnosti rozechvívány ještě vánkem zvenčí.

Řekl: "Dr. Darelle, dr. Semicu - Orum Dirige."

Ten druhý muž byl vysoký. Dlouhý, přímý nos dodával jeho úzké tváři saturnský vzhled. Dr. Darell nabídl svoji ruku.

Anthor se lehce usmál. "Policejní poručík Dirige," upřesnil.

A pak významně: "Z Kalganu."

Darell se obrátil a upřeně zíral na mladého muže. "Policejní poručík Dirige z Kalganu," pomalu a zřetelně opakoval. "A vy ho přivádíte sem. Proč?"

"Protože on byl tím posledním, kdo na Kalganu viděl vaši dceru. Muž, který ji zadržel."

Anthorův triumfální pohled náhle zneklidněl a byl nucen intenzivně odolávat Darellovu pohledu. Pomalu, ale ne úplně jemně zatlačil staršího muže zpět do židle.

"O co vám jde?" Anthor si smetl z čela pramínek hnědých vlasů, lehkým skokem se usadil na stole a v zamyšlení začal kývat nohama. "Myslel jsem, že vám přináším dobré zprávy."

Darell se obrátil přímo k policistovi. "Co míní tím, když říká, že jste ten poslední, kdo viděl moji dceru? Je má dcera mrtvá? Prosím, řekněte mi to přímo." Jeho tvář strachem zbělela.

Poručík Dirige řekl bezvýrazně: "Bylo řečeno 'poslední na Kalganu'. Na Kalganu teď není. Dál o tom nic nevím."

"Tady," skočil jim do řeči Anthor, "bych něco rád ujasnil."

Promiňte mi, jestli to drama příliš nafukují, doktore. Jste v této věci tak nelidský, že jsem zapomněl, že máte city. Za prvé, poručík Dirige je jedním z nás. Narodil se na Kalganu, ale jeho otec byl z Nadace a na Kalgan se dostal v Mezkových službách.

Já za poručíkovu loajalitu k Nadaci ručím.

Jsem s ním ve spojení ode dne poté, co jsme přestali dostávat denní hlášení od Munna..."

"Proč?" - přerušil ho Darell prudce. "Myslel jsem, že jsme se rozhodli dostatečně jasně, že kolem té věci nebudeme nic podnikat. Ohrožoval jste jejich i naše životy."

"Protože," zněla stejně prudká odpověď, "jsem do této hry zapleten déle než vy. Protože vím o jistých možných spojeních s Kalganem, o kterých vy nic nevíte. Protože jedním na základě hlubší znalosti, rozumíte?"

"Myslím, že jste se úplně zbláznil."

"Vyslechnete mě laskavě?"

Chvilku ticha a pak Darell sklopil oči.

Anthorovy rty naznačily úsměv.

"V pořádku, doktore. Dejte mi několik minut. Povězte jim to, Dirigi."

Dirige mluvil lehce: "Pokud vím, dr. Darelle, vaše dcera je na Trantoru. Aspoň na Východním přístavišti měla

lístek na Trantor. Byla tam s jedním obchodním zástupcem z té planety, který prohlašoval, že je jeho neteř. Vaše dcera má podezřelou sbírku příbuzných, doktore. Toto byl druhý strýček, kterého měla v rozmezí dvou týdnů, že? Trantorčan mě dokonce zkoušel podplatit - pravděpodobně si myslí, že to byl důvod, proč jsem je pustil." Zlověstně se při té myšlence usmál.

"V jakém byla stavu?"

"Pokud jsem mohl vidět, zraněná nebyla. Vyděšená, to ano. To bych jí ale nevyčítal. Šlo po ní celé ministerstvo. Přesně ještě nevím proč."

Darell se během několika následujících minut soustředil na dýchání. Byl si vědom, že se mu chvějí ruce a na to, aby je ovládl, musel vynaložit velké úsilí. "Pak je tedy v pořádku. Ještě se vraťte k tomu obchodnímu zástupci. Kdo to byl. Jakou úlohu v tom hraje?"

"To já nevím. Vy něco o Trantoru víte?"

"Kdysi jsem tam žil."

"Je to dnes zemědělský svět. Vybíjí převážně krmivo pro zvířata a obilí. Vysoce kvalitní! Prodávají je po celé Galaxii. Na planetě je desítka nebo dvě faremních sdružení a každé má v cizině své zastoupení. Takové mazané podvodníky - znal jsem záznam jednoho. Je to už nějaká doba, co na Kalganu se svojí ženou pobýval. Dokonale čestný. Dokonale nevinný."

"Um-m-m," řekl Anthor. "Arkádie se na Trantoru narodila, že doktore?"

Darell přikývnul.

"Jak vidíte, zapadá to do sebe. Chtěla pryč - rychle a daleko - a vybavil se jí Trantor. Souhlasíte?"

Darell řekl: "Proč se nevrátila sem?"

"Asi byla pronásledována a cítila, že musí trochu zakličkovat, ne?"

Dr. Darell ztratil odvahu a dále se neptal. Dobrá, tedy žije v bezpečí Trantoru, aspoň v tom minimálním bezpečí, v jakém může kdekoliv v této temné a strašné Galaxii být. Šátral se směrem ke dveřím, když ucítil na svém rukávu Anthorův lehký dotyk, zastavil se, ale neotočil.

"Vadilo by vám, kdybych šel s vámi, doktore?"

"Jste vítán," zněla mechanická odpověď.

Večer ty nej povrchnější vrstvy osobnosti dr. Darella, které ovlivňovaly navazování bezprostředního kontaktu s lidmi, najednou ztvrdly. Odmítl sníst své večerní jídlo a místo toho se s horečnatou naléhavostí ponořil do matematických složitostí encefalografické analýzy.

Byla téměř půlnoc, když vstoupil opět do obývacího pokoje.

Pelleas Anthor tam ještě byl a bezmyšlenkovitě si hrál s ovládáním videa. Kroky za ním ho přinutily, aby se mrknul přes rameno.

"Dobrý večer. Ještě nejste v posteli? Já jsem tu už strávil u videa hodiny a zkouším chytit něco jiného než zprávy. Zdá se, že se Hober Mallow zpozdl na cestě a není o něm slyšet."

"Opravdu? A čím si myslíte, že to je?"

"Co myslíte? Kalganský hejble. Existují zprávy, že kalganské lodě byly viděny v prostoru generálního sektoru, odkud byl také Hober Mallow naposled slyšen."

Darell pokrčil rameny a Anthor si nejistě mnul čelo. "Podívejte, doktore," řekl, "proč nejedete na Trantor?"

"Proč bych měl?"

"Protože tady nám nejste nic platný. Nejste to vy. Ani nemůžete. Kdybyste jel na Trantor, mělo by to i další význam. Je tam stará Imperiální knihovna s kompletními záznamy z procesů Seldonovy komise..."

"Ne! Knihovna je už dávno vybrakována a nemůže nikomu pomoci."

"Eblingu Misovi kdysi pomohla."

"Jak to víte? Ano, řekl, že našel Druhou Nadaci a moje matka ho zabila pět sekund poté, což byl jediný způsob, jak se mu dalo zabránit, aby neprozradil Druhou Nadaci Mezkoví. Ale tím, že to udělala, znemožnila, aby kdokoli kdykoli mohl zjistit, zda Mis opravdu věděl, kde Druhá Nadace leží. Konec konců nikdo jiný nebyl zatím schopen si z těch záznamů vyvodit pravdu."

"Ebling Mis, jestli si budete pamatovat, pracoval tak, že byl poháněn silou Mezkovy mysli."

"To vím také, ale Misova mysl byla podle jistých příznaků v nenormálním stavu. Víte vy nebo já něco o vlastnostech mysli, která je pod emocionální kontrolou někoho druhého, o jejích schopnostech a zkratech? V každém případě na Trantor nepojedu."

Anthor se zamračil. "Proč to rozhořčení? Já jsem pouze předpokládal, že by - dobrá, při Vesmíru, vůbec vám nerozumím."

Vypadáte o deset let starší. Zjevně zažíváte peklo. Nic hodnotného tady neuděláte. Kdybych byl vámi, jel bych za tou holkou."

"Přesně! To je to, co bych já také rád udělal. A je to taky důvod, proč to neudělám. Podívejte, Anthore a zkuste mě pochopit."

Vy - my oba - si zahráváme s něčím, co je zcela mimo naše síly. Ve chvílích, kdy uvažujete chladnokrevně, jestli nějaké vůbec máte, si to uvědomujete, ale většinou jsou vaše myšlenky spíš donkichotské."

Už padesát let víme, že Druhá Nadace je skutečnou pokračovatelkou Seldonovy matematiky. To znamená a vy to také víte, že v Galaxii se nestane nic, co by nebylo zahrnuto v jejích výpočtech. Pro nás je celý život řetězcem nepředvídatelných událostí, které řešíme improvizací. Pro ně je celý život cílený a mohou si ho dopředu vypočítat.

Ale má to své slabiny. Jejich práce je statistická a pouze hromadné jednání lidí tomu pravdivě odpovídá. A nyní, jakou úlohu v tom hrají já jako jedinec v předvídatelném běhu historie?

Nevím. Zřejmě mi nebyla přidělena žádná konečná role, protože Plán nechává jedincům jejich neurčitost a svobodnou vůli. Ale jsem důležitý a oni - oni, rozumíte - zřejmě vypočítali mé pravděpodobné reakce. Takže nedůvěřuji svým hnutím myslí, svým přáním, svým pravděpodobným reakcím.

Rád bych jim předvedl nepravděpodobné reakce. Takže tady zůstanu i přesto, že si zoufale přeji odjet."

Mladší muž se kysele usmál: "Vy neznáte svoji mysl tak dobře, jak ji zřejmě znají oni. Předpokládejme, že oni vás znají a zřejmě mohou počítat s tím, co vy si myslíte, pouze myslíte, že je nepravděpodobná reakce, jednoduše mohou dopředu poznat cestu vašeho logického uvažování."

"V tom případě není úniku. Protože jestliže vezmu v úvahu logické důvody, které jste mi právě naznačil a pojedu na Trantor, oni to už zřejmě předvídají. Je to nekonečný cyklus dvojí - dvojí - dvojí hry. Nezávisle na tom, jak daleko v tom cyklu půjdu, mohu vždy pouze jet, nebo zůstat. Složitě odlákání mé dcery přes půlku Galaxie nemůže být míněno jako čin, který by mě přinutil zůstat tam, kde jsem, protože já bych nejjistěji zůstal, kdyby nedělali nic. Je to tak proto, že chtěli, abych se pohnul a já tedy zůstanu.

A kromě toho, Anthore, ne všechno nese dech Druhé Nadace, ne všechny události jsou výsledkem jejich hry s loutkami.

Možná neměli nic společného s Arkádiiným odjezdem a ona možná bude v bezpečí na Trantoru, až my ostatní budeme mrtvi."

"Ne," řekl Anthor ostře, "teď jste šlápnul vedle."

"Máte nějaké jiné vysvětlení?"

"Mám - když mě vyslechnete."

"Jen do toho. Nepostrádám trpělivost."

"Dobrá, tedy - jak dobře znáte svoji vlastní dceru?"

"Je možné, aby kdokoliv znal dobře někoho jiného? Je jasné, že má znalost je nedostatečná."

"Z tohoto pohledu ji já také neznám - ale přesto jsem ji aspoň viděl čerstvými očima. A poznatek jedna: je dravá, trochu romantická, jedináček akademika odtrženého od života, vyrůstající v nereálném světě dobrodružství videa a knižního filmu. Žije ve svých podivných vysněných představách o světě špionáží a intrik. Poznatek dvě: je k tomu inteligentní, dostatečně inteligentní, aby na nás vyzrála. Pečlivě si plánovala, jak vyslechné naše první sezení a uspěla. Pečlivě si plánovala, jak pojede s Munnem na Kalgan a uspěla. Poznatek tři: strašně uctívá svoji babičku - vaši matku - která porazila Mezka.

Zatím to sedí, že? V pořádku. A nyní, na rozdíl od vás jsem obdržel od poručíka Dirige kompletní zprávu a musím dodat, že mé informace přicházejí z více zdrojů a že všechny zdroje jsou kontrolovány. Například víme, že Homir Munn na svém sezení s Lordem z Kalganu ne získal povolení pro vstup do Mezкова paláce a že toto odmítnutí bylo náhle zrušeno poté, co Arkádie mluvila s dobrou přítelkyní Prvního Občana, Lady Callii."

Darell ho přerušil: "A jak to všechno víte?"

"Z jednoho důvodu, Munn byl během policejního pátrání po Arkádii vyslýchán Dirigem. Pochopitelně máme úplný přepis otázek a odpovědí.

A vezměte samotnou Lady Callii. Šíří se zvěsti, že o ni Stettin ztratil zájem, ale není to podloženo fakty. Nejenže zůstává na svém místě a je schopna ovlivnit to, že lord zruší své odmítnutí Munna, ale dokonce může zcela otevřeně zosnovat Arkádiin útěk. Proč desítky vojáků ze Stettinova úředního sídla dosvědčila, že je ten poslední večer viděli spolu. Přesto zůstává nepotrestána. A to navzdory skutečnosti, že Arkádie byla hledána s velkou urputností."

"Ale co z té záplavy nesouvislostí vyvozujete?"

"Že Arkádiin únik byl dohodnutý."

"Jak jsem říkal."

"S tímto dodatkem Arkádie musela vědět, že byl dohodnutý; Arkádie, bystrá dívenka, která viděla všude samé intriky, viděla i tuto a uvažovala jako vy. Oni chtěli, aby se vrátila na Nadaci, tak ona místo toho jela na Trantor. Ale proč na Trantor?"

"No, proč?"

"Protože tam unikla Bayta, její vysněná babička. Vědomě nebo nevědoměji Arkádie napodobuje. Zajímalo by mne, zda Arkádie utíká před tím samým nepřítelem."

"Před Mezkem?" - optal se sarkasticky Darell.

"To jistě ne. Nepřítelem myslím duševní sílu, se kterou nemůže bojovat. Neutíkala před Druhou Nadací nebo nějakým takovým vlivem, který bychom mohli najít na Kalganu?"

"O jakém vlivu to mluvíte?"

"Očekáváte, že je Kalgan imunní před tou všudypřítomnou hrozbou? My oba jsme nějak došli k závěru, že Arkádiin únik byl dohodnut. Správně? Hledali ji a našli a pak ji záměrně umožnili, aby Dirigovi vyklouzla. Dirigovi, rozumíte? Jak to bylo? On byl náš člověk. Ale jak to oni mohli vědět? Spoléhalo na to, že je zrádce? Co, doktore?"

"Teď tvrdíte, že oni ji vlastně chtěli opět chytit. Upřímně řečeno, trochu mě unavujete, Anthore. Už to skončete, chci jít spát."

"Už rychle skončím." Anthor sáhnul do své vnitřní kapsy pro několik ofotografovaných listů papíru. Byly to známé encefalografické záznamy. "Dirigovy mozkové vlny," řekl Anthor samozřejmě, "zaznamenávali jsme je, když se vrátil."

Na první pohled to bylo Darellovi jasné a jeho obličej byl šedý, když vzhlednul. "Je kontrolovaný."

"Přesně tak. Umožnil Arkádii uniknout ne proto, že byl náš člověk, ale protože byl člověk Druhé Nadace."

"Dokonce i poté, co věděl, že jede na Trantor a ne na Terminus."

Anthor pokrčil rameny. "Byl upraven tak, že ji nechal jít."

Neměl jak to pozměnit. On byl pouhý nástroj, jak vidíte. Vzniklo to prostě tím, že Arkádie šla tou méně pravděpodobnou cestou a je pravděpodobně v bezpečí. Nebo aspoň v bezpečí do té doby, než Druhá Nadace bude schopna pozměnit své plány s tím, že zahrne do svých propočtů tento pozměněný stav věcí..."

Odmlčel se. Malý světelný signál na videu začal blikat. Byl napojený na nezávislý okruh, který se spínal, když se událo něco mimořádného. Darell to uviděl také a zmechanizovaným pohybem letitého zvyku zapnul video. Vpadli doprostřed věty, ale než skončila, věděli, že Hober Mallow, nebo přesněji troska, která z něj zbyla, byl nalezen a že se Nadace ocitla téměř po půl století opět ve válce.

Anthorova čelist ztuhla. "Dobrá, doktore, slyšel jste to. Kalgan nás napadl a Kalgan je řízen Druhou Nadací. Budete následovat svoji dceru a přesunete se na Trantor?"

"Ne. Risknu to. Tady."

"Dr. Darelle, vy nejste tak inteligentní jako vaše dcera. Jsem zvědavý, jak dlouho ještě budete tak naivní." Jeho dlouhý upřený pohled na chvíli Darella sevřel a pak beze slova odešel.

A dr. Darella tam zanechal nejistého a - téměř - zoufalého.

Video se stalo vzrušivou směsicí obrazu a zvuku, jak v nervy drásajících detailech popisovalo první hodinu války mezi Kalganem a Nadací, přesto si toho nikdo nevšímal.

17.

VÁLKA

Starosta Nadace se neuvědoměle dotknul svých vlasů, které připomínaly laťkový plot, jak vyčuhovaly zpod jeho přiléhavé čepičky. Podíval se do dálky. "Ty roky, které jsme promarnili; ty šance, které jsme zahodili. Nemám nic, čím bych se mohl hájit při obviněních, dr. Darelle, my si porážku zasloužíme."

Darell tiše řekl: "Nevidím důvod, proč bychom měli ztrácet víru, pane."

"Ztrácet víru! Ztrácet víru! Galaxie, stůj při mně, dr. Darelle, na čem stavíte své názory? Pojdte sem..."

A zpola dovedl, zpola dotlačil Darella k průhlednému, vejci podobnému předmětu, který se lehce kýval ve svém podstavci.

Na dotyk starostovy ruky se uvnitř rozzářil přesný třírozměrný model galaktické dvojité spirály.

"Žluté," řekl starosta vzrušeně, "jsou ty oblasti vesmíru, které má pod kontrolou Nadace, červené patří Kalganu." Co Darell viděl, byla karmínová oblast spočívající ve žluté pěsti, která ji obklopovala ze všech stran, kromě té, která mířila k centru Galaxie.

"Galaktografie," řekl starosta, "je náš největší nepřítel. Nedá se před admirály utajit naše téměř beznadějná strategická pozice. Prohlídněte si to. Nepřítel má vnitřní komunikační síť. Je koncentrovaný, může se s námi střetnout lehce na všech stranách.

Může se bránit s minimálním úsilím.

My jsme roztroušeni. Průměrná vzdálenost mezi obydlenými celky uvnitř Nadace je téměř třikrát větší než uvnitř Kalganu.

Například cesta ze Santanni do Lokris je pro nás dlouhá dva tisíce pět set parseků, ale pro ně pouhých osm set parseků, pokud zůstáváme na svých územích..."

Darell řekl: "To všechno chápu, pane."

"A nechápete, že to zřejmě znamená porážku."

"Ve válce jsou i důležitější věci než vzdálenosti. Já tvrdím, že nemůžeme prohrát. Je to zcela nemožné."

"A proč to tvrdíte?"

"Protože to vyplývá z mé vlastní interpretace Seldonova Plánu."

"Oh," starostovy rty se zkroutily a ruce za jeho zády tleskly, "takže vy také spoléháte na mystickou pomoc Druhé Nadace."

"Ne. Pouze na pomoc nevyhnutelnosti - a odvahy a vytrvalosti."

Ale navzdory své sebejistotě zapochyboval... Co když...

Dobrá - co když má Anthor pravdu a Kalgan je nástrojem těch duševních géniů? Co když je smyslem všeho porazit a zničit Nadaci. Ne! Nedává to smysl!

A přesto...

Hořce se usmál. Stále to samé. Stále dokola zírá skrz neprůhledný kámen, který je pro jeho nepřítele zcela průhledný.

Galaktografické znázornění situace nijak Stettina neničilo.

Lord z Kalganu stál před dvojčetem galaktického modelu, který si prohlížel i starosta a Darell. Tam, kde se starosta mračil, Stettin se usmíval.

Jeho admirálská uniforma se impozantně třpytila na jeho velikém těle. Karmínová šerpa Mezкова řádu, která mu byla udělena předchozím Prvním Občanem, jehož šest měsíců poté poněkud násilně vystřídal, mu obepínala prsa tak, že vedla z pravého ramene do pasu. Stříbrná hvězda se dvěma kometami a meči jasně zářila na levém rameni.

Obrátil se k šesti mužům ze svého generálního štábu, jejichž uniformy byly jen o něco málo bombastické než ta jeho, a rovněž i ke svému Prvnímu Ministrovi, hubenému a šedému - takže připomínal temnou pavučinu uprostřed jasné záře.

Stettin řekl: "Myslím, že závěry jsou jasné. Můžeme si dovolit čekat. Pro ně je každý den navíc ránou na jejich

morálku.

Pokud se budou snažit bránit všechny části svého království, rozprostřou se a zeslabí a my prorazíme ve dvou místech zároveň, tady a tady." Naznačil směry na galaktickém modelu - dva čisté řezy, kterými se dalo prostřílet z červené skrz žlutou pěst a odříznout Terminus na obou stranách nepropustným obloukem.

"Tímto způsobem rozdělíme jejich flotilu na tři části, které můžeme, každou zvlášť, porazit. Pokud se zkoncentrují, vzdají se tak dobrovolně dvou třetin svých dominií a budou pravděpodobně riskovat vzpouru."

Slabý hlas Prvního Ministra prosakoval do ticha, které následovalo.

"Ze šest měsíců," řekl, "bude Nadace o šest měsíců silnější. Jejich zdroje jsou větší než my všichni víme, jejich loďstvo je početně silnější, jeho lidská síla je prakticky nevyčerpatelná.

Snad by rychlejší útok byl bezpečnější."

Jeho hlas měl v té místnosti nejmenší vliv. Lord Stettin se usmál a mávnul rukou. "Šest měsíců - anebo rok, bude-li to nutné - nás nebude stát nic. Lidé z Nadace se nemohou připravit, jejich smýšlení jim v tom brání. Víra, že je Druhá Nadace zachrání, je součástí jejich filosofie. Ale tentokrát to tak nebude, ne?"

Muži v místnosti znepokojeně zírali.

"Myslím, že postrádáte sebejistotu," řekl Stettin chladně.

"Je nezbytné zase znova popisovat zprávy našich agentů z území Nadace anebo zase opakovat zjištění pana Homira Munna, který je z Nadace a nyní v našich... uh... službách? Ukončeme to, pánové."

Stettin se vrátil do svých soukromých komnat s tím, že měl ještě stále fixován úsměv na tváři. Občas přemýšlel o Homiru Munnovi, co je zač. Prapodivný, bezpáteřný chlapík, který pochopitelně nepotvrdil žádný slib, a přesto se vtíral se zajímavými usvědčujícími informacemi - a to zvláště když byla přítomna Callia.

Jeho úsměv se rozšířil. Ten hlupák jí byl ovládnut. Aspoň z něj tím svým lichocením dostala s menšími obtížemi víc než on.

A vůbec, proč ji nedat Munnovi? Zamračil se. Callia. Ona a její hloupá žárlivost. Vesmíre! Kdyby tak měl Darellovu dceru! Proč jí za to nerozmlátil hlavu na prach?

Důvod mu nebyl zcela jasný.

Možná proto, že tak dobře zpracovávala Munna. A on Munna potřeboval. Byl to například Munn, kdo ukázal, že aspoň podle Mezka žádná Druhá Nadace neexistuje. A jeho admirálové toto ujištění potřebují.

Rád by tyto výsledky zveřejnil, ale bylo lepší, když Nadace věřila v neexistující pomoc. Byla to Callia, která na tohle přišla?

Ano. Říkala, že...

Ale nesmysl! Ona nemohla nic říkat. Anebo...

Zatřásl hlavou, aby ji pročistil a zapomenul.

18.

DUCH SVĚTA

Trantor byl svět, který se znovu rodil ze svých zbytků. Byl umístěn jako blednoucí drahokam uprostřed ohromného množství sluncí v centru Galaxie - v kupách a shlucích hvězd vysoko navršených s bezúčelnou rozmářlostí - a střídavě snil o minulosti a budoucnosti.

Bývaly časy, kdy se z jeho kovového obalu rozprostírala pomyslná pouta mocí až po samé okraje světa hvězd. Bývalo to jedinečné město, obydlí čtyř set miliard organizátorů, nejmocnější hlavní město všech dob.

Až když se po velkém drancování asi před sto lety celá Říše rozpadla, obrátily se jeho síly samy proti sobě a navzájem se zničily. Při tomto výbušném, smrtícím zániku se kovový povlak, který létal okolo planety, zkrabatil a scvrkl do bolestného výsměchu své vlastní velkoleposti.

Ti, kteří přežili, rozřezali kovový obal a prodali jej jiným planetám za semena a dobytek. Půda byla znovu odkryta a planeta se vrátila ke svým začátkům. Oblasti primitivního zemědělství se rozšiřovaly a lidé díky nim zapomněli na svou obrovskou minulost plnou intrik.

Nebo by byli zapomněli, nebýt těch pozoruhodných masivních úlomků, které se vzpínaly k obloze v hořkém a důstojném mlčení.

Arkádie pozorovala kovový okraj horizontu se směsicí pocitů v srdci. Vesnice, ve které Palverovi bydleli, pro ni byla jen seskupením několika malých, primitivních domků. Obklopovala je zlatožlutá pole, rozsáhlé plochy přeplněné pšenicí.

Ale tam, právě za bodem, kam dohlédla, ležely vzpomínky na minulost ještě stále zářící nezrezivělou nádherou, přímo hořící ohněm a dotýkající se v tom nejjasnějším místě slunce Trantoru.

Během těch měsíců, které na Trantoru strávila, tam byla jednou. Vylezla na hladký nespojený chodník a odvážíla se vstoupit do prachem pokrytých budov, do kterých pronikalo světlo trhlinami v rozbitých zdech a příčkách.

Zachvátila ji strnulá úzkost. Bylo to rouhání.

Otočila se, běžela pryč a její kroky zněly kovově, dokud měkce nedošlápla znovu na zem.

A potom se mohla už jen toužebně ohlížet zpátky. Neodvážíla se už narušit to hluboké mlčení.

Věděla, že někde na tomto světě se narodila - blízko staré Říšské knihovny, která byla tím nejopravdovějším srdcem Trantoru.

Byla nejposvátnější ze všeho posvátného, nejsvatější ze všeho svatého. Jediná na světě přežila velké drancování a celé století zůstala naprosto nedotknutá, navzdory celému vesmíru.

Tam Hari Seldon se svou skupinou spřádal tu nepředstavitelnou síť. Tam Ebling Mis prozradil své tajemství, seděl ochromený a nesmírně překvapený a byl zabit, aby se informace nešířila dál.

V Říšské knihovně žil deset let její děda s babičkou až do té doby, než zemřel Mezek a oni se mohli vrátit do znovuzrozené Nadace.

Do Říšské knihovny se vrátil její vlastní otec se svou nevěstou, aby se znovu pokoušel najít Druhou Nadaci, ale nepodařilo se mu to. Ona sama se tam narodila a její matka tam zemřela.

Byla by se ráda podívala do té knihovny, ale Preem Palver potřásl svou kulatou hlavou a řekl: "Je to tisíce mil odsud, Arkady a máme tu moc práce. Kromě toho není dobré tam rušit klid.

Vždyť víš, je to svatyně..."

A pak si uvědomila, že ani knihovnu moc navštívit nechce.

Příliš připomínala Mezkův palác a s ním měla spojený pověřivý strach trpaslíků před pozůstatky obrů minulosti.

A navíc nechťela, aby kvůli tomu vstoupila mezi ni a toho legračního mužička nevraživost. Byla na Trantoru už téměř tři měsíce a po celou dobu se on i ona - taťka i mamka - k ní chovali skvěle...

A co vůbec znamenal její návrat? Mohli by oni kvůli ní zemřít? Upozornila je, že ona sama možná zemře? Ne! Jen jim naznačila, jak je nebezpečné být jejími ochránci.

Nesnesitelně ji trápilo svědomí - ale co mohla dělat?

S nechutí scházela po schodech k snídani. Doléhaly k ní hlasy.

Preem Palver si zastrčil ubrousek za límec od košile, trochu si při tom stáhnul svůj kyprý krk a s nepotlačovaným uspokojením se natáhl pro ztracená vejce.

"Včera jsem byl ve městě, mamko," řekl, mával při tom vidličkou a téměř mu nebylo rozumět, protože měl plnou pusku.

"A co je tam nového, taťko?" - zeptala se mamka lhostejně.

Seděla, ostrým zrakem sledovala stůl a opakovaně se natahovala pro sůl.

"Nic pěkného. Z Kalganu přiletěla loď s tamními novinami.

Je tam válka."

"Válka! Tak tedy! No, ať si rozbijí hlavy, když jim chybí zdravý rozum. Už ti přišla stvrzenka? Taťko, říkám ti to pořád.

Varuj starého Coskera, to vaše sdružení není jediné na světě.

Dost už na tom, jak mizerně vám platí. Stydím se o tom vůbec s někým mluvit. Ale aspoň by to mohli posílat včas."

"Čas řas," řekl taťka podrážděně. "Podívej, nenut' mě hloupě mluvit při snídani, každé sousto by mi mohlo uvíznout v krku," jak to říkal, rozdrtil máslem namazaný toast. Poněkud mírněji dodal: "Boje probíhají mezi Kalganem a Nadací, už trvají dva měsíce."

Jako výraz výsměchu té vesmírné válce sprásknul ruce.

"Hm-m-m. A jak to vypadá?"

"Špatně pro Nadaci. No, viděla jsi Kalgan, ty jejich vojáky.

Byli připraveni. Nadace nebyla, a tak - bác."

Mamka náhle položila vidličku a zasyčela: "Blázne bláznivá!"

"Co?"

"Hlavo zabeďněná! Pořád jen meleš tou svou velkou hubou."

Rychle ukázala, a když se taťka ohlédl, uviděl Arkádii.

Stála jako přimrzlá ve dveřích.

Řekla: "Nadace je ve válce?"

Taťka se bezmocně podíval na mamku a přikývl.

"A prohrávají?"

Zase přikývnutí.

Arkádii se nesnesitelně stáhlo hrdlo a pomaličku se blížila ke stolu. "Je rozhodnuto?" zašeptala.

"Rozhodnuto?" - opakoval taťka s falešnou srdečností.

"Kdo řekl, že to takhle skončí? Ve válce se může stát spousta věcí. A... a..."

"Sedni si, miláčku," řekla mamka konejšivě. "Nikdo by neměl mluvit před snídaní. S prázdným žaludkem nemůžeš být v dobré kondici."

Ale Arkádii ji ignorovala. "Jsou už Kalgaňané na Terminu?"

"Ne," řekl taťka vážně, "ta zpráva je z minulého týdne a Terminus neustále bojuje. Čestné slovo. Mluvím pravdu. A Nadace je stále ještě silná. Chceš noviny?"

"Ano!" Pročítala si je a přitom jedla a oči se jí při tom čtení zakalily. Santanni a Korell byly pryč - bez boje. Flotila vesmírného vojska Nadace byla lapena v Ifniském sektoru a rozdrčena téměř do poslední lodě.

A nyní se Nadace stáhla zpět na území Čtvrtého království - původního království vybudovaného za Salvora Hardina, prvního starosty. Ale ještě stále bojovala a ještě stále mohla mít šanci. Ať se stalo cokoli, Arkádii musí informovat otce. Musí se k němu nějak dostat. Musí!

Ale jak? Ve válce je to daleko složitější.

I Po snídani se zeptala taťky: "Nemáte v plánu teď někdy zase někam vyjet, pane Palvere?"

Taťka seděl na veliké židli na trávníku před domem a slunil se. V buclatých prstech mu hořel tlustý doutník. Vypadal jako blažený buldok.

"Vyjet?" - opakoval lině. "Kdo ví? Je krásné mít volno a dovolená mi ještě neskončila. Proč se bavit o tom, co bude. Ty nemáš klid, Arkady?"

"Já? Ne, líbí se mi tu. Jste na mě velice hodní, vy i paní Palverová."

Mávl nad jejími slovy rukou.

Arkádie dodala: "Přemýšlela jsem o válce."

"Ale na to nemysli. Co můžeš ty sama udělat? Když se jedná o něco, čemu nemůžeš zabránit, proč se máš kvůli tomu trápit?"

"Ale já myslela na to, že Nadace ztratila většinu svých zemědělských oblastí. Pravděpodobně tam dávají potraviny na přiděl."

Zdálo se, že taťka není ve své kůži. "Nedělej si starosti. Bude to v pořádku."

Téměř ho neposlouchala. "Chtěla bych jim zajistit nějaké potraviny, to je ono. Víte, že poté, co Mezek zemřel a Nadace se vzbouřila, byl Terminus na nějakou dobu téměř izolován a generál Han Pritcher, který byl u moci jen krátce po Mezkově smrti, ho obléhal? Zásoby jídla mizely před očima a můj otec si pamatuje, jak jeho otec vyprávěl, že měli jenom suché koncentráty aminokyselin, které chutnaly příšerně. No, jedno vejce stálo dvě stě lidí. Právě včas se jim podařilo prolomit obléhání a ze Santanni přiletěly lodě s potravinami. Musela to být hrozná doba.

Nyní se to pravděpodobně opakuje."

Chvilí se odmlčela a pak řekla: "Víte, vsadím se, že Nadace by teď byla ochotná platit za jídlo jakékoli ceny. Dvojnásobné, trojnásobné i vyšší. Kdyby se lidé z jakékoli farmy, třeba tady na Trantor, do toho pustili, tak možná ztratí nějaké lodě, ale vsadím se, že až to všechno skončí, budou z nich váleční milionáři. Dříve toto dělávali obchodníci z Nadace. Když byla válka, využívali toho a prodávali vše, čeho byl nedostatek. Jemine, na jedné cestě vydělali i dva milióny dolarů - to už je pořádný zisk. A ke všemu to bylo pouze z toho, co mohli naložit na jedinou loď."

Taťka se ani nehnul. Doutník mu zhasl a ani si toho nevšiml.

"Spousta peněz za potraviny, jo? Hm-m-m. Když Nadace je tak daleko..."

"Já vím. Odsud byste to asi dělat nemohl. Kdybyste použil pravidelnou linku, nedostal byste se dál jak na Massenu, nebo Smushyk a pak byste si musel najmout nějakou malou průzkumnou loď, ve které byste proklouzl skrz frontu."

Taťka si to propočítával a přitom jezdil rukou ve vlasech.

O dva měsíce později už bylo vše zařízeno. Mamka většinu času prolátořila. Nejdříve kvůli neuvěřitelné tvrdošijnosti, se kterou chce taťka spáchat sebevraždu. Pak kvůli neuvěřitelné tvrdošijnosti, se kterou ji nechce vzít s sebou.

Taťka se rozčiloval: "Mamko, prosím tě, proč se chováš jako nějaká stará ženská. Nemůžeš jet se mnou. Je to chlapecká práce. Co si myslíš, že je válka? Legrace? Hra pro děti?"

"Tak proč tam jedeš ty? Cožpak ty jsi chlap, ty starej cvoku, vždyť už jsi jednou nohou v hrobě. Ať jede někdo z mladých a ne tlustej holohlavý dědek, jako jsi ty."

"Nejsem holohlavý," odpověděl Palver. "Mám ještě spoustu vlasů. A proč bych neměl být pověřen právě já? Proč nějaký mladíček? Poslouchej, z toho můžou být milióny!" Věděla to a ustoupila.

Arkádie ho viděla už jen jednou, než odletěl. Zeptala se: "Pojedete na Terminus?"

"Proč ne? Sama jsi řekla, že potřebuji chleba, rýži a brambory.

No, já udělám obchod a oni dostanou to, co jim chybí."

"Ano, jenom ještě jednu věc: jestli pojedete na Terminus, mohl byste... Zastavil byste se u mého otce?"

Jeho obličej se zkroutil a jako by roztál spřízněností. "Óh, že mě to nenapadlo. Samozřejmě ho navštívím. Řeknu mu, že jsi v bezpečí a že je všechno v pořádku a že tě přivezu zpátky hned, jak skončí válka."

"Díky - Povím vám, jak ho najdete. Jmenuje se dr. Toran Darell a bydlí ve Stanmarku. Je to hned vedle města Terminus, dostanete se tam malým letadlem. Bydlíme v Channel Drive 55."

"Počkej, poznamenám si to."

"Ne, ne," prudce mávla rukou Arkádie, "nic si nesmíte psát. Musíte si to pamatovat - a najít ho bez jakékoli pomoci."

Taťka vypadal zmateně. Pak jen pokrčil rameny. "Tak tedy dobrá. Je to číslo 55 v ulici Channel Drive ve Stanmarku blízko Terminu a létá se tam letadlem. Je to tak?"

"Ještě jednu věc."

"Ano?"

"Vyřídil byste mu něco ode mne?"

"Jistě."

"Chci vám to pošeptat."

Naklonil k ní svůj tučný krk a poslouchal tichá slůvka, která se linula z jejích úst.

Vyvalil oči. "Tohle chceš, abych mu řekl? To ale nedává smysl."

"On pochopí, co jsem tím myslela. Jenom řekněte, že to vzkazuju já a on už bude vědět, co to znamená. A vyřídte to přesně tak, jak jsem vám řekla. Ne jinak. Nezapomenete to?"

"Jak bych to mohl zapomenout? Pět slůvek. Poslouchej..."

"Ne, ne," Vzrušeně vyskočila. "Neopakujte to. Neříkejte to před nikým. Zapomeňte to celé až do chvíle, kdy uvidíte otce."

Slibte mi to."

Taťka zase pokrčil rameny. "Slibuji. V pořádku."

"Dobře," řekla smutně, a když scházela dolů k aerotaxi, které ho mělo vzít k odpalovací raketové základně,

přemýšlela, jestli mu právě nepodepsala ortel smrti. Byla zvědavá, jestli ho ještě někdy uvidí.

Dělalo jí problémy vrátit se dovnitř a dívat se do tváře hodné a laskavé mamky. Když už bylo všechno zařízené, měla by se možná raději zabít kvůli tomu, co těmto lidem provedla.

19.

KONEC VÁLKY

Bitva o QUORISTON, svedena 9.I7.377 P.Ř. mezi silami Nadace u Lordu Stettina, byla to poslední významná bitva v období Bezvládní...

Encyclopedia Galactica

Jole Turbor teď působil jako válečný dopisovatel. Když si na své masivní tělo navlékl vojenskou uniformu, cítil se skvěle.

Byl rád, že je zase ve vzduchu. Boj proti Druhé Nadaci se mu zdál marný, připadal si proti nim naprosto bezmocný. Dával přednost boji s lodmi a obyčejnými lidmi.

Je třeba říci, že ve prospěch Nadace toho moc nemluvalo.

Přesto se ještě dalo o vítězství uvažovat. Pevné jádro Nadace bylo po šesti měsících naprosto nedotknuté a jádro flotily také ještě pracovalo. Ve srovnání se začátkem války byla téměř stejně silná, početně a technicky na tom byla lépe než před porážkou u Ifni.

A zatímco planetární obrana sílila, ozbrojené síly trénovaly a organizační schopnosti se zdokonalovaly - většina vítězí Klaganské flotily jen liknavě přistupovala k povinnosti okupovat "dobyta" území.

V té době byl Turbor se Třetí flotilou v okrajových oblastech Anacreonského sektoru a v souladu se svojí politikou "lidské války" natáčel interview s dobrovolníkem Fennelem Leemorem, inženýrem třetí třídy.

"Námočníku, řekněte nám něco o sobě," začal Turbor.

"Nemám moc co říct," zašoupal nohama a na jeho obličeji se objevil sotva patrný ostýchavý úsměv, jako by viděl všechny ty milióny lidí, kteří nepochybně mohli v té chvíli vidět jeho.

"Jsem Locrian. Dělán vedoucího oddělení v továrně na letadla a dostávám pěkné plat. Jsem ženatej, mám dvě děti, obě holčičky. Já, to bych je nemohl pozdravit, že ne? - tedy jestli zrovna poslouchají."

"Jen do toho. Obrazovka je vaše."

"Sakra, díky," zamumlal, "ahoj Millo, jestli mě posloucháš, mám se dobře. Je Sunni v pořádku? A Tomma? Celou dobu na vás myslím a je možný, že mi dají dovolenou, až se vrátíme na základnu. Dostal jsem ten balíček s jídlem, ale posílám ho zpátky."

My dostáváme jídlo pravidelně, ale říká se, že civilisti ho moc nemají. To je snad všechno."

"Až budu příště v Locrisu, najdu ji, námočníku a přesvědčím se, jestli na tom není špatně s jídlem. Chcete?"

Mladý muž se široce usmál a pokýval hlavou. "Děkuji, pane Turbor, je to od vás moc hezký."

"To nic. Snad nám teď něco řeknete... vy jste dobrovolník, že ano?"

"Jasně že jsem. Když mě někdo vyprovokuje k boji, nemusím čekat, až dostanu rozkaz. Dal jsem se do armády v den, kdy jsem slyšel o Hober Mallow."

"To je správný přístup. Viděl jste hodně bojů? Všiml jsem si, že máte dvě válečné hvězdy."

"Phe." Námočník si odplivl. "To nebyly žádné bitvy, bylo to pronásledování. Kalgaňané nebojujous, pokud nemají naději na úspěch alespoň 5 : 1 nebo ještě větší. Dokonce i tehdy se jen sunou po okraji a pokoušejí se nás ničit loď po lodi. Můj bratranec byl v Ifni, na lodi, který se podařilo uprchnout, na starý Ebling Mis. Říká, že i tam to bylo úplně to samý. Jejich hlavní loďstvo stálo proti našemu křídlu a do té doby, než nám zbylo jen pět lodí, se jenom kryli, místo aby bojovali. V tom boji jsme získali dvakrát víc lodí."

"Myslíte si tedy, že válku vyhrájeme?"

"Klidně se vsaďte, že neustoupíme. A i kdyby došlo k nejhoršímu, myslím, že by zasáhla Druhá Nadace. Pořád ještě máme Seldonův Plán a to oni vědí taky."

Turborovy rty se trochu zkrivily. "Tak vy tedy spoléháte na Druhou Nadaci?"

Z odpovědi čiselo upřímné překvapení. "Jasně, cožpak ostatní ne?"

Mladší důstojník Tipellum vstoupil hned po hlášení do Turborova pokoje. Strčil mu cigaretu a posunul si čepici prudce dozadu, až málem spadla. "Zadrželi jsme chláпка," řekl.

"Ano?" "Nějakého bláznivého. Tvrdí o sobě, že je přímo nedotknutelný, neutrální diplomat. Myslím, že nevědí, co s ním."

Jmenuje se nějak jako Palvro, Palver a říká, že je z Trantoru. Nevím, co sakra dělá ve válečné zóně."

Ale Turbor se na svém kavalci posadil a zapomněl, že si chtěl právě schrupnout. Docela dobře si pamatoval svůj poslední rozhovor s Darellem den poté, co byla vyhlášena válka a on se právě chystal vypadnout.

"Pream Palver," řekl. Bylo to oznámení.

Tipellum se odmlčel a pomalu vyfoukl kouř koutky úst.

"No né," divil se, "prosím vás, jak to víte?"

"Na tom nezáleží. Můžu se s ním setkat?"

"Jó, to já vám nemůžu říct. Starý ho má u sebe a vyslýchá ho. Všichni si myslí, že je to špeh."

"Řekněte starému pánovi, že ho znám, pokud je opravdu ten, za koho se vydává. Beru na sebe zodpovědnost."

Kapitán Dixyl na admirálské lodi Třetí flotily nepřetržitě sledoval Velký Detektor. Žádná loď nemohla zabránit tomu, aby nevyzařovala elementární částice - a to i tehdy, když by byla z nepohyblivé nereaktivní hmoty - a každé ohnisko takové radiace se promítalo jako jiskra v trojrozměrném poli.

Všechny lodě Nadace už měl zaznamenané, nezbyvala mu už ani jiskřička, když tu se objevil ten mrňavý špión, co tvrdil, že je neutrální. Tahle cizí loď na chvíli kapitána vykojela. Taktika by potřebovala co nejrychleji nějaké úpravy. Jako by...

"Jste si jist, že to zvládnete?" - optal se.

Velitel Cenn přikývl. "Vezmu své družstvo přes hyperprostor, rádius, 10.00 parseků; theta 268.52 stupňů; phi, 84.15 stupňů.

Návrat na základnu ve 13:30. Doba nepřítomnosti 11.83 hodin."

"V pořádku. Budeme počítat s přesně stanoveným návratem.

Je dán prostor i čas. Jasně?"

"Ano, kapitáne." Podíval se na hodinky. "Mé lodě budou připraveny do 01:40."

"Dobře," řekl kapitán Dixyl.

Kalganská jednotka teď nebyla v záběru detektoru, ale podle nezávislé informace se tam měla brzy dostat. Bude-li Cennova jednotka mimo, budou vojenské síly Nadace o hodně početnější, ale kapitán si věřil. Celkem si věřil.

Preem Palver smutně koukal kolem sebe. Nejdříve na dlouhého, vyhublého admirála a pak na ostatní. Všichni byli v uniformách. Nakonec se zaměřil na toho posledního, velkého a mohutného. Nebyl jako ostatní, měl rozepnutý límec, byl bez kravaty a prohlašoval, že s ním chce mluvit.

Jole Turbor pravil: "Admirále, jsem si plně vědom toho, jak je situace vážná. Ale říkám vám, že když mi umožníte s ním několik minut mluvit, mohl bych být schopen vysvětlit tuhle nejasnost."

"Máte nějaký důvod, proč byste s ním nemohl mluvit přede mnou?"

Turbor sešpulil rty a vypadal neoblomně. "Admirále," řekl, "od té doby, co pracuji na vašich lodích, dostává Třetí flotila vynikající tisk. Můžete rozmístit muže za dveřmi, pokud chcete a vrátit se za pět minut. Trošku mi vyhovte - a vaše jméno na veřejnosti neutrpí. Rozumíte mi?"

Rozuměl. V následující chvíli samoty se Turbor obrátil k Palverovi a vychrlil: "Rychle, jak se jmenuje ta dívka, kterou jste unesl?"

A Palver dokázal jen zírat s vyvalenýma očima a potřásat hlavou.

"Žádné nesmysly," řekl Turbor. "Když neodpovíte, prohlásím vás za špeha a ti jsou ve válce likvidováni bez soudu."

"Arkádie Darellová!" Jako bez dechu vyhrkl Palver.

"Výborně! Tak dobrá. Je v bezpečí?"

Palver kývl.

"Měl byste si tím být úplně jistý, nebo vám nastanou krušné časy."

"Je zdravá a v úplném bezpečí," řekl Palver unyle.

Admirál se vrátil. "Tak co?"

"Ten muž, pane, není žádný špeh. Můžete věřit tomu, co říká. Ručím za něj."

"Dobrá." Admirál se zamračil. "Je členem zemědělského družstva na Trantoru a chce uzavřít obchodní smlouvu s Terminem.

Chce jim dodávat obilí a brambory. To je sice hezké, ale teď odsud nemůže."

"Proč ne?" - zeptal se okamžitě Palver.

"Protože právě probíhá bitva. Až bude po ní, předpokládáme, že ji přežijeme, odvezeme vás na Terminus."

Kalganská flotila byla schopna ve válečném prostoru zaznamenat nepřátelské lodě Nadace na neuvěřitelně velkou vzdálenost. To samé však platilo i o Nadaci. Navzájem se mohli sledovat na Velkých Detektorech a vypadaly jako světlušky, které se k sobě řítí prázdným prostorem.

Admirál Nadace se zamračil a řekl: "Tohle je určitě jejich hlavní útok. Podívejte, kolik jich je." Potom dodal: "Ale stejně proti nám neobstojí, jestli je spolehnouti na Cennovu jednotku."

Velitel Cenn byl už pár hodin pryč - vyrazil při prvním zjištění blížícího se nepřítele. Teď už nijak nešlo změnit plán.

Ať byl dobrý či ne, ale Admirál se cítil docela spokojeně. A stejně tak i důstojníci. A stejně tak i mužstvo.

Opět se zaměřil na světlušky.

Jiskřily v přesných útvech jako při smrtelném tanci. Flotila Nadace pomaličku ustupovala. Hodiny ubíhaly a loďstvo se pomalu obracelo. Na postupujícího nepřítele útočili jen mírně, ale vlastně tím víc.

V hlavách vůdců bitvy se zrodil plán. Kalganské lodě musí zabrat určitý prostor. Kolem tohoto prostoru se nenápadně rozmístí jednotky Nadace, Kalgaňané uvíznou uvnitř. Ti, kteří budou prechat pryč, budou okamžitě tvrdě a nelítostně napadeni.

Těch, kteří zůstanou uvnitř, se ani nedotknou.

Všechno bylo založeno na nechuti lodí Lorda Stettina vyvíjet vlastní iniciativu - na jejich ochotě zůstat tam, kde na ně nikdo neútočí.

Kapitán Dixyl chladně koukal na své hodinky. Bylo 13:10.

"Máme ještě 20 minut," řekl.

Poručík po jeho boku nervózně přikývl. "Zatím to vypadá dobře, kapitáne. Víc než 90% jich máme odříznutých. Jestli se nám podaří je tam takhle udržet..."

"Ano, jestli..."

Lodě Nadace se velmi pomalu přesouvaly zase dopředu.

Ne tak rychle, aby donutily Kalgaňany ustoupit, ale dost rychle na to, aby jim zabránily v postupu. Ti raději čekali. A minuty ubíhaly.

Ve 13:25 zazněl admirálův bzučák v sedmadvaceti lodích Nadace a ty začaly urychleně postupovat proti čelu Kalganské flotily čítající 300 lodí. Kalgaňští obránci se energicky pustili do boje. Všechny 300 lodí se pustilo stejným směrem, naproti útočníkům, kteří se blížili hrozivě, neústupně a bezohledně...

Ve 13:30 se odněkud vynořilo padesát lodí velitele Cenna a všechny v předem určený čas směřovaly přes hyperprostor na určené místo - aby se zuřivě a běsníci rozestavily do týlu nepřipravených Kalgaňanů.

Past fungovala bezvadně.

Kalgaňané měli pořád ještě spoustu lodí, ale vůbec ne náladu je počítat. Nejdříve se snažily uprchnout, ale nepřátelské lodě jim odřezávaly cestu, a tím se stal jejich útvar zranitelnější.

Za chvíli celá situace připomínala lov na krysy.

Ze tří set kalganských lodí, jádra a pýchy jejich flotily, se dostalo zpátky na Kalgan asi šedesát nebo ještě méně, většina téměř beznadějně rozbitých. Nadace přišla o osm lodí z celkových stopěťadvaceti.

Preem Palver přistál na Terminu právě když oslavy vrcholily.

Ten rozruch ho rozptyloval, ale než odletěl z planety, uskutečnil dva své záměry a o jednu věc byl požádán.

Ty dvě zařízení záležitosti byly: 1) uzavřel dohodu, podle které mělo Palverovo družstvo po celý další rok jednou měsíčně dodávat dvacet nákladních lodí potravinových zásob za válečnou cenu a díky poslední bitvě bez příslušného válečného rizika a 2) vyřídil dr. Darellovi pět krátkých slov od Arkádie.

V první chvíli na něj překvapený Darell zíral s vyřeštěnými očima a potom ho o něco požádal. Měl vyřídít Arkádii odpověď. Palverovi se líbila, byla jednoduchá a dávala smysl.

Zněla: "Vrať se hned. Nebezpečí pominulo."

Lord Stettin pocíťoval zuřivý vztek a znechucení. Pohled na to, jak se mu všechny zbraně hroubí v rukou a zjištění, že zdánlivě pevná konstrukce jeho armády je prohnílá a že se může rozpadnout, nutně proměnily jeho lhostejnost v řinoucí se lávu.

Navíc byl úplně bezmocný a věděl to.

Už týdnů dobře nespal. Tři dny se neholil. Zrušil všechny návštěvy. Jeho admirálové byli ponecháni sami sobě a Lord z Kalganu sám nejlépe věděl, že ve velmi krátké době bude muset odolávat vzbouřencům.

Lev Meirus, První Ministr, byl k ničemu. Stál tam, klidný a nechutně starý a hubenými nervózními prsty si jako vždycky hladil vrásky od nosu k bradě.

"No," zařval na něj Stettin, "řekněte něco. Stojíme tu poražení, rozumíte? Poražení! A proč? Já nevím proč.

Tady to máte.

Já nevím proč. Vy to víte?"

"Myslím, že ano," řekl Meirus klidně.

"Zrada!" To slovo bylo vyřčeno měkce, stejně jako ta další.

"Vy jste o té zradě věděl a mlčel jste. Vy jste pracoval pro toho idiota, kterého jsem vypověděl z Prvního občanského společenství a myslíte si, že budete sloužit dál jakékoliv odporné kryse, která mě nahradí. Jestli jste takto jednal, vytrhám vám vnitřnosti a před vašimi očima je spálím."

Meirus se ani nepohnul. "Nejednou, ale mnohokrát jsem se pokoušel, abyste věnoval pozornost mým pochybnostem. Vtloukal jsem vám to do hlavy do omrzení, ale vy jste dával přednost radám jiných, protože víc hráli na vaši domýšlivost. Ukázalo se, že situace není taková, jaké jsem se obával, ale dokonce ještě horší. Jestli nestojíte o to mě teď poslouchat, stačí jen říct a já odejdu a v pravý čas budu jednat s vaším nástupcem, který bezpochyby ze všeho nejdříve podepíše mírovou smlouvu."

Stettin na něj civěl rudými očima, pořád zatínal a uvolňoval své ohromné pěsti. "Mluvte, vy slimáku šedivej. Mluvte!"

"Často jsem vám, pane, říkal, že nejste Mezek. Můžete řídit lodě a děla, ale ne myšlení svých poddaných. Jste si vědom, s kým to bojujete? Bojujete s Nadací, která nikdy neprohrává, s Nadací, kterou chrání Seldonův Plán, s Nadací, která je předurčena ke vzniku nové Říše."

"Žádný Plán neexistuje. Už ne. To tvrdí Munn."

"Tak se tedy Munn mýlí. A i kdyby měl pravdu, co pak?"

Vy a já, pane, nejsme rozhodující. Muži a ženy z Kalganu a jeho poddaných světů hluboce a bezvýhradně věří v Seldonův Plán, stejně jako všichni obyvatelé tohoto konce Galaxie. Posledních téměř čtyřista let se potvrzuje, že Nadací nikdo neporazí. Ani království, ani vojenští diktátoři, a dokonce ani sama Galaktická Říše to nedokázaly."

"Mezkovi se to podařilo."

"Přesně tak, ale on byl geniální - a to vy nejste. A co je ještě horší, lidé ví, že nejste. Tak vaše lodě vstupují do bitvy a bojí se, že budou nějakým záhadným způsobem poraženy. Visí nad nimi jakási nehmotná síť zmíněného plánu, a proto jsou opatrní, dvakrát si rozmyslí, než zaútočí a trochu moc nad vším hloubají.

Zatímco na druhé straně stejná neviditelná síť naplňuje nepřitele sebedůvěrou, odstraňuje strach a udržuje morálku i navzdory dřívějším porážkám. Proč ne? Zpočátku byla Nadace pořád porážena a nakonec neustále vítězí.

A vaše vlastní morálka, pane? Všechna území jsou pro vás nepřátelská. Vaše vlastní území ještě nebyla dobyta a ani jim to nehrozí - a přesto jste vy poražen. Vy už ani nevěříte v možnost vítězství, protože víte, že žádná není.

Tak se tedy zastavte, nebo budete sražen na kolena. Ustupte dobrovolně a můžete zachránit to, co vám zbylo.

Vy jste spoléhal na sílu kovu a energie a ty vám také dost dlouho pomáhaly držet se při životě. Přehlížel jste myšlení a morálku, a to se vám teď vymstilo. Poslechněte si moji radu. Máte jednoho muže Nadace, Homira Munna. Pust'te ho. Pošlete ho zpátky na Terminus a on s sebou vezme vaše mírové návrhy."

Stettin skřípal zuby, bledé rty pevně sevřené. Měl nějakou možnost volby?

První den nového roku Homir Munn opustil Kalgan. Uplynulo víc než šest měsíců od té doby, co odletěl z Terminusu a mezitím se válka vyzuřila a situace se zklidnila.

Přišel sám, ale odcházel s ozbrojeným doprovodem. Přišel jako obyčejný muž, soukromá osoba a odcházel jako nejmenovaný, ale nicméně skutečný vyslanec míru.

A co se změnilo nejvíc, byly jeho dřívější obavy z Druhé Nadace. Smál se při té vzpomínce a v bohatých detailech si vykresloval, jak nakonec odhalí dr. Darellovi a Anthorovi, tomu energickému, mladému nafoukanci a všem ostatním své tajemství...

On totiž věděl. On, Homir Munn nakonec našel pravdu.

20.

"JÁ VÍM..."

Poslední dva měsíce války se Stettinem Homirovi docela utekly. Ve své neobvyklé službě zvláštního zprostředkovatele se cítil ve středu všeho mezihvězdného dění. Tu úlohu si sám nevybral, ale byla mu příjemná.

Už neprobíhaly žádné další velké bitvy - jen několik náhodných srážek, které neměly význam - a podmínky smlouvy byly vypracovány jen s malými ústupky ze strany Nadace. Stettin si udržel svoji pozici, ale to bylo téměř vše. Jeho armáda byla odzbrojena, v jeho koloniích byla vyhlášena samostatnost a bylo jim umožněno hlasovat pro obnovení původního postavení, plné nezávislosti nebo konfederace v rámci Nadace, podle toho, jak si vybrali.

Válka byla formálně ukončena na jednom asteroidu v hvězdném prostoru Terminusu, na místě nejstarší vojenské základny.

Lev Meirus vše podepsal za Kalgan, Homir přihlížel.

Během celého tohoto období neviděl ani Darella, ani nikoho z ostatních. Ale na tom téměř nezáleželo. Jeho zpráva neztrácela na aktuálnosti, a když na ni pomyslel, vždycky se musel pousmát.

Dr. Darell se vrátil na Terminus několik týdnů po vítězství a ještě ten samý večer se v jeho domě setkala pět mužů, kteří před deseti měsíci osnovali své první plány.

Seděli u večere a rozjímali, pak ještě zůstali na skleničku vína. Zdálo se, jako by váhali vrátit se ke starému tématu.

Byl to Jole Turbor, kdo se zrakem nehybně upřeným na rudé víno spíš zamumlal, než řekl: "No, Homire, jak vidím, jsi teď muž činu. Zvládnul jsi ty záležitosti dobře."

"Já?" Munn se hlasitě a radostně zasmál. Z nějakého důvodu se už pár měsíců nezadhrával. "To není moje zásluha. Za všechno může Arkádie. Mimochodem, pane Darelle, jak se má?"

Slyšel jsem, že se vrátí zpátky z Trantoru."

"To jste slyšel správně," řekl Darell potichu. "Její loď by měla přistát do týdne." Podíval se zastřenýma očima na ostatní, ale dočkal se pouze zmatených a neuspořádaných výkřiků radosti.

Víc ničeho.

Turbor řekl: "Tak už je opravdu po všem. Kdo by to před těmi deseti měsíci řekl. Munn byl na Kalganu a zpátky. Arkádie byla na Kalganu a na Trantoru a právě se vrací. Vedli jsme válku a vyhráli jsme ji. Ó vesmíre! Říká se, že velké změny v historii se dají předpovědět, ale zdá se nepředstavitelné, že vše, co se právě událo, by mohlo někoho napadnout. Všichni jsme z toho byli úplně zmateni."

"Nesmysl," řekl Anthor kysele. "Jak se můžete cítit jako vítěz? Mluvíte, jako bychom opravdu vyhráli válku, když ve skutečnosti jsme nevyhráli nic víc než nějakou bezvýznamnou šarvátku, která v podstatě jen odlákala naši pozornost od opravdového nepřítele."

Nastalo nepřijemné ticho, během kterého jen Homir Munn mírným úsměvem vyjádřil nesouhlas.

A Anthor praštil vztekle zaťatou pěstí do opěradla pod rukou.

"Ano, já mám na mysli Druhou Nadaci. Nikdo se o tom nezmínil a pokud to správně odhaduju, všichni se zuby nehty snaží na to ani nepomyslet. Je to proto, že klamná atmosféra vítězství, která zachvátila tenhle svět idiotů, je tak přitažlivá, že se jí musíte podřídit? Tak si třeba samou radostí metejte kozelce, buďte se navzájem do zad a házejte konfety z oken! Dělejte si, co se vám zlíbí, jen ať vyváznete se zdravou kůží! A až budete úplně odrovnaní a budete zase sami sebou, vraťte se - a prodiskutujeme ten problém, který existuje teď právě tak, jako existoval před deseti měsíci, když jste tu seděli a ze strachu před něčím neurčitým vrhali významné pohledy přes ramena. Opravdu si myslíte, že se těch psychologů z Druhé Nadace máme bát méně, protože je ten bláznivý vládce kosmických lodí poražen?"

Odmlčel se, měl rudý obličej a těžce dýchal.

Munn řekl potichu: "Prosím, poslouchajte teď, co řeknu, Anthore. Nebo chcete raději dál chrlit svůj patetický proslov jako chvástající se spiklenec?"

"Povězte nám to, Homire," řekl Darell, "ale vyhněme se všichni příliš vzletnému vyjadřování. Je to sice někdy krásné, ale teď mě to nudí."

Homir Munn se zase opřel a opatrně si dolil sklenici z karafy, která stála hned vedle jeho lokte.

"Poslali jste mě na Kalgan," řekl, "abych zjistil co nejvíce faktů ze záznamů uložených v Mezkově paláci. Strávil jsem tím několik měsíců. Nečekám za svůj výkon žádné uznání. Jak už jsem naznačil, byl to Arkádiin důmyslný

zásah, který mi otevřel cestu. Nicméně zůstává skutečností, že jsem své nemalé znalosti o době a životě Mezka obohatil o plody své dlouhé, usilovné práce, kdy jsem studoval původní materiály, které až dosud nebyly nikomu dostupné.

Jsem tudíž v jedinečném postavení a mohu odhadnout opravdové nebezpečí Druhé Nadace daleko lépe než tady náš popudlivý přítel."

"A," zaskřípěl Anthor, "jak to nebezpečí odhadujete?"

"No, není žádné."

Krátká odmlka, a Elvett Semic se zeptal s tváří plnou překvapení a nedůvěry. "Opravdu myslíte, že nic nehrozí?"

"Určitě. Přátelé, žádná Druhá Nadace neexistuje!"

Anthorova víčka se pomalu zavřela, seděl a jeho bledý obličej byl bez výrazu.

Munn pokračoval, byl středem pozornosti a líbilo se mu to.

"A co víc, nikdy žádná neexistovala."

"Na čem," zeptal se Darell, "stavíte tenhle překvapivý závěr?"

"Na mém zjištění," řekl Munn, "není vůbec nic překvapivého."

Každý z vás ví, že Mezek hledal Druhou Nadaci. Ale co víte o tom, jak bylo jeho hledání intenzivní a jestli bylo soustředěno jen na jeden cíl? Měl obrovské možnosti a plně je využíval.

Byl cílevědomý a soustředěný - a i přesto se mu to nepodařilo.

Žádnou Druhou Nadaci nenašel."

"Těžko se dalo očekávat, že ji někdo najde," zdůraznil Turbor neklidně. "Měla prostředky, kterými se před zvědavci chránila."

"I když tím, kdo se snaží něco zjistit, je někdo tak inteligentní jako Mezek? To myslím že ne. Ale pomalu. Nečekejte, že vám přednesu hlavní myšlenku padesáti svazků zpráv za pět minut. Všechno to nakonec bude podle podmínek mírové smlouvy uloženo v Seldonově historickém muzeu a budete si moct všechno v klidu prohlédnout. Ale závěr, který tam najdete, je jednoduše vyjádřitelný. Neexistuje a nikdy neexistovala Druhá Nadace."

Vložil se do toho Semic. "No a co tedy Mezkovi stálo v cestě?"

"Óh, Galaxie, co vy si vlastně myslíte, že ho zastavilo?"

Smrt, stejně jako to čeká každého z nás. Nejutkvělejší představa naší doby je, že Mezka zastavily nějakým nevysvětlitelným způsobem jemu nadřazené bytosti. Ale to je proto, že se na to díváme ze špatného hlediska.

Všichni v celé Galaxii určitě musí vědět, že Mezek byl podivín, fyzicky, stejně jako psychicky. Zemřel jako třicátník, protože jeho špatně přizpůsobené rozskřípané tělo se už déle nemohlo udržet při životě. Několik let před smrtí byl invalida. I když byl v nejlepší formě, byl jeho zdravotní stav horší, než když je obyčejnému člověku na nic. Ale dobrá. Dobyl Galaxii a v obyčejném běhu přírody zemřel. Je s podivem, že byl schopen pokračovat ve své činnosti tak dlouho a tak dobře. Přátelé, je to dáno černé na bílém. Jen musíte mít trpělivost. A musíte se pokusit posuzovat fakta z nového hlediska."

Darell řekl zamyšleně: "Dobře, tak to zkusíme. Bude to zajímavý pokus, a když nic jiného, pomůže nám to alespoň procvičit mozkové závity. Co ti pozměnění lidé, o kterých nám Anthor přinesl zprávy téměř před rokem? Jak je vysvětlíte? Pokuste se nám to nastínit."

"To je snadné. Jak stará je encefalografická analýza? Nebo řekněme to jinak, jaká je úroveň našich znalostí o nervových drahách?"

"V tomto ohledu jsme bezesporu na začátku," řekl Darell.

"Správně. Jak jisti si tedy můžeme být tím, co vy a Anthor, jak jsem zaslechl, nazýváte Vnucenou plošinou? Máte své teorie, ale jste si jimi tak jisti? Jisti natolik, abyste to mohli považovat za důkaz existence mocné síly, kterou všechny ostatní důkazy vyvracejí? Vždycky je snadné vysvětlit něco nepochopitelného pomocí neurčitě nadlidské síly."

Tento jev je naprosto lidský. Jsou známy případy z dlouhé historie Galaxie, kdy se izolované planetární systémy vrátily k primitivnímu divošskému způsobu života. A co se tam zjistilo?

Ve všech těchto případech byly nepochopitelné přírodní úkazy - bouřky, mor, období sucha - prisuzovány vnímavým, mocným bytostem.

Nazývá se to, myslím, antropomorfismus a z tohoto hlediska jsme my těmi divochy a libujeme si v tom. Z psychologie toho známe málo, a když něco nevíme, svádíme to na bytosti s nadlidskými schopnostmi, v tomto případě na ty z Druhé Nadace.

Stavíme na náznacích, které nám zanechal Seldon."

"Jé," skočil mu do řeči Anthor, "tak vy si tedy pamatujete Seldona. Myslel jsem, že jste na něj zapomněl. Seldon skutečně říkal, že Druhá Nadace existuje. Vezměte to v úvahu."

"A jste si vy vědom všech Seldonových záměrů? Víte s čím vším musel nezbytně počítat ve svých úvahách? Druhá Nadace mohla být naprosto nezbytný strašák s vysoce specifickým a plánovaným záměrem. Například, jak jsme porazili Kalgan?"

Co jste psal ve svých posledních článcích, Turbore?"

Turbor se pohnul. "Ano, vím, kam míříte. Byl jsem na Kalganu až do konce, Darelle a bylo zcela zřejmé, že morálka na té planetě byla neuvěřitelně špatná. Procházel jsem si všechny zprávy - a ano, oni očekávali, že budou poraženi. Vlastně byli úplně vyřízeni díky myšlence, že se Druhá Nadace nakonec zapojí do celého dění společně s První, skutečně."

"To je naprostá pravda," řekl Munn. "Byl jsem tam během celé války. Řekl jsem Stettinovi, že žádná Druhá Nadace neexistuje a on mi věřil. On se cítil bezpečný. Ale nebylo možné přimět lidi, aby najednou přestali věřit v to, v

co věřili celý život.

Ten výmysl je v té Seldonově kosmické šachové hře velmi důležitý."

Ale Anthor náhle otevřel oči a zapíchnul cynický pohled do Munnova obličeje. "Já říkám, že lžete."

Homir zblednul. "Myslím, že obvinění této povahy nemusím přijmout, a tím méně na ně odpovídat."

"Říkám to bez jakéhokoli záměru se vás osobně dotknout."

Vy si to třeba neuvědomujete. Ale i přesto lžete."

Semic položil svou zvaldou ruku mladému muži na rukáv.

"Vzpamatujte se, mladíku."

Anthor ho ne příliš jemně setřásl a řekl: "Dochází mi s vámi všemi trpělivost. Viděl jsem tohohle muže jen párkrát v životě, a přesto mi připadá neuvěřitelné, jak se změnil. Vy ostatní ho znáte už léta, ale mlčky to přecházíte. Z toho by se jeden zbláznil."

Jmenuje se tenhle muž, kterého posloucháte, Homir Munn.

To není ten Homir Munn, kterého znám."

Směsice výkřiků, nad které vynikal Munnův křik: "Vy mě prohlašujete za podvodníka?"

"Asi ne v běžném smyslu," přerušoval Anthor vzniklý hluk, "ale stejně jste podvodník. Uklidněte se všichni!"

Chci, abyste mě slyšeli."

Přísným zamračením je umlčel. "Pamatuje si někdo z vás na Homira Munna, jak ho znám já - introvertního knihovníka, který nikdy nemluvil bez zjevných rozpaků, muže s napjatým nervózním hlasem, kterým vykoktával své nejisté věty? Je to tento muž? Mluví plynule, je si jistý sám sebou, rozvíjí plno teorií a hlavně, Vesmíre nekonečný, nekotká. Je to ta samá osoba?"

Dokonce i Munn vypadal zmateně a Pelleas Anthor pokračoval.

"No, máme ho otestovat?"

"Jak?" - zeptal se Darell.

"Právě vy se ptáte jak? Tím nejzřejmějším způsobem. Máte jeho encefalografický záznam z doby před deseti měsíci, že?"

Natočte nový - a porovnáme to."

Ukázal na mračícího se knihovníka a řekl drsně: "A ať si troufne odmítnout podrobit se analýze."

"Já nic nenamítám," řekl Munn vyzývavě. "Já jsem se nezměnil."

"Můžete to vy sám vědět?" - řekl Anthor s opovržením.

"Budu pokračovat. Nikomu tady nevěřím. Chci, aby se každý podrobil vyšetření. Byla válka. Munn byl na Kalganu, Turbor byl na palubě lodi a ve válečných oblastech. Darell a Semic byli také pryč - a to vůbec nevím kde. Jenom já jsem zůstal v ústraní a v bezpečí a už nevěřím nikomu z vás. Ale abyste neřekli, podstoupím testování také. Jsme tedy dohodnutí? Nebo mám odejít a dát se jinou cestou?"

Turbor se nahnul a řekl: "Já nemám žádné námitky."

"Já už jsem řekl, že souhlasím," zopakoval Munn.

Semic mávl rukou na znamení souhlasu a Anthor čekal na Darella. Nakonec Darell přikývnul.

"Já půjdu první," hlásil se Anthor.

Jehly kreslily své jemné čestičky na milimetrový papír, mladý neurolog seděl strnule se zavřenýma očima na lehátku a hluboce přemýšlel. Darell vyndal z kartotéky složku se starým Anthorovým encefalografickým záznamem. Ukázal ho Anthorovi.

"Tohle je váš vlastní podpis, že?"

"Ano, ano. To je můj záznam. Porovnejte to."

Snímač ukázal starý i nový záznam na obrazovce. Ukázalo se tam všech šest křivek. Do tmy zazněl Munnův jasný a pronikavý hlas. "No, tak se podívejte támhle. Je tam změna."

"To jsou primární viny předního laloku. To nic neznamená, Homire. Tyhle přídatné výběžky, na které ukazujete, jsou vyjádřením vzteku. To na těch ostatních záleží."

Zmáčknu kontrolní tlačítko a šest párů křivek splynulo. V místě hlubší amplitudy primárních laloků se objevilo zdvojení.

"Spokojeni?" - zeptal se Anthor.

Darell stroze přikývl a sedl si do křesla sám. Po něm následoval Semic a pak Turbor. Mlčky tiskli grafy, mlčky je porovnávali.

Poslední přišel na řadu Munn. Na chvíličku zaváhal a potom s nádechem zoufalství v hlase řekl: "No, podívejte, jsem úplně poslední a jsem rozrušený. Doufám, že to vezmete v úvahu."

"Ano, vezmeme," ujistil ho Darell, "emoce neovlivní víc, než primární laloky a ty nejsou důležité."

Zdálo se, že naprosté ticho, které následovalo, trvalo několik hodin. Nakonec Anthor pronesl chraplavě do tmy: "Pochopitelně je toho celý komplex. Není to to, o čem nám vykládal?"

Žádné úmyslné poškození, je to jen pouhá antropomorfická záležitost - ale podívejte tady. Myslím, že se to shoduje."

"Co se děje?" - vřísknul Munn.

Darell vzal knihovníka za rameno. "Uklidněte se, Munne - něco s vámi udělali, přizpůsobili si vás."

Rozsvítilo se a Munn se díval okolo sebe tékavě, marně se pokoušel usmát.

"To určitě nemůžete myslet vážně. Má to svůj důvod. Testujete mne!"

Ale Darell potřásl hlavou. "Ne, ne, Homire. Je to pravda."

Knihovnickovy oči se náhle zalily slzami: "Já se vůbec necítím být jiný. Nemůžu tomu uvěřit." S náhlým

přesvědčením: "Jste v tom všichni. Je to spiknutí."

Darell se pokusil o uklidňující gesto, ale Munn jeho ruku prudce odstrčil. Prskal: "Máte v plánu mě zničit. Vesmíre nekonečný, chcete mě zabít!"

Anthor se na něj vrhnul, bylo slyšet až praštění kostí a Homir tam zůstal ležet jako bez života. V obličejí se mu zračil strach.

Anthor se roztřeseně zvednul a řekl: "Raději bychom ho měli svázat a dát mu roubík. Později se můžeme rozhodnout, co dál." Odhrnul si své dlouhé vlasy.

Turbor se ozval: "Jak jste odhadl, že s ním něco není v pořádku."

Anthor se k němu cynicky obrátil. "Nebylo to těžké. Víte, já náhodou vím, kde Druhá Nadace opravdu je." Následovaly překvapené reakce, které po chvíli postupně slábly...

Semic se ho nakonec úplně v klidu zeptal: "Jste si tím jist?"

Právě tady něco podobného tvrdil Munn..."

"Jistě, ale toto je něco jiného," odvětil Anthor. "Darelle, v den, kdy začala válka, jsem s vámi úplně vážně mluvil. Pokoušel jsem se vás přimět, abyste opustil Terminus. Byl bych vám řekl to, co vám řeknu teď, kdybych vám byl býval schopen věřit."

"Tím chcete říci, že znáte tu odpověď už půl roku?" - usmál se Darell.

"Vím to od té doby, co jsem zjistil, že Arkádie odcestovala na Trantor."

A Darell se náhle zděšeně zdvihl ze židle. "Co s tím má co dělat Arkádie? Kam míříte?"

"Jenom k tomu, co je jasné ze všech těch událostí, které se přihodily. Arkádie odešla na Kalgan a odsud raději v hrůze prchá do středu Galaxie, než aby se vrátila domů. Nadporučík Dirige, náš nejlepší agent na Kalganu, je pozměněn rovněž. Mezek dobyl celou Galaxii a z neznámého důvodu si sídlo vybudoval na Kalganu - a mě napadá otázka, jestli byl opravdu dobyvatel, anebo pouhý nástroj. V každém případě na Kalgan, Kalgan, stále jen Kalgan, svět který záhadným způsobem přežil nedotčený všechny ty boje warlordů trvající déle než celé století."

"A váš závěr?"

"Je zřejmý." Anthor se kolem sebe ostře rozhlédl. "Druhá Nadace je na Kalganu."

Turbor ho přerušil. "Já jsem na Kalganu byl Anthore. Byl jsem tam minulý týden. Jestli tam je nějaká Druhá Nadace, tak já jsem cvok. Já osobně si myslím, že blázen jste vy."

Mladík se na něj divoce vyřít. "Zato vy jste tlustej pabl!"

Jak myslíte, že Druhá Nadace vypadá? Jako střední škola? Myslíte si, že radiační pole si podél přístupových vesmírných cest zeleně a fialově vysázejí pevnými paprsky DRUHÁ NADACE?

Poslouchejte mě, Turbore. Ať jsou kde jsou, utvořili pevnou oligarchii. A jsou tak dobře ukryti na svém světě, jako je ten svět sám ukrytý v Galaxii jako celku."

Turborovy svaly okolo úst se zkroutily. "Nelíbí se mi váš postoj, Anthore."

"To mě tedy děsně vyvádí z míry," zněla sarkastická odpověď.

"Podívejte se kolem sebe tady na Terminu. Jsme v centru - v jádru - v původním místě První Nadace se všemi jejími znalostmi o fyzice. No a kolik lidí z celé populace jsou fyzici: dokážete vy řídit stanici vysílající energii? Co víte o chodu hyperatomického motoru? Eh? Počet opravdových vědců na Terminu může klidně tvořit méně než jedno procento obyvatelstva."

A co potom u Druhé Nadace, vždyť ti musí své tajemství střežit. Bude tam ještě méně znalců a ti budou schováni dokonce i před jejich vlastním světem."

"Řekněme," prohlásil Semic opatrně, "že jsme to právě natřeli Kalganu..."

"To jsme taky udělali, to jsme taky udělali," řekl Anthor trpce. "Oh, oslavujeme vítězství. Města jsou stále ještě slavnostně osvětlena, lidé stále ještě radostí vystřelují rakety a křičí u televizí. Ale teď, teď, kdy zase začne hledání Druhé Nadace, které je to poslední místo, co by nás napadlo? Správně! Kalgan!"

Nic se jim nestalo, vy to víte, ve skutečnosti jsme je nepoškodili.

Zničili jsme jim pár lodí, zabili několik tisíc lidí, rozvrátili jsme jejich Říši, převzali jsme některé z jejich obchodních a ekonomických sil, ale to všechno ve skutečnosti nic neznamená.

Vsadím se, že ani jeden člen opravdové vládnoucí třídy Kalganu není ani v nejmenším v úzkých. Naopak, jsou teď v bezpečí před zvědavci. Ne však přede mnou. Co říkáte vy, Darelle?"

Darell pokrčil rameny. "Zajímavé. Pokouším se dát si to dohromady se vzkazem, který jsem dostal před několika měsíci od Arkádie."

"Óh, vzkaz?" - zeptal se Anthor. "A jaký?"

"No, nejsem si jist. Pět krátkých slov. Ale je to zajímavé."

"Podívejte," vpadl mu do řeči Semic ustaraně, "já tady něčemu nerozumím."

Semic pečlivě volil slova, jeho starý horní ret se zdvihl při každém slově, jako by je vypouštěl jen velmi neochotně. "No, Homir Munn právě před chvílí říkal, že Hari Seldon si vymýšlel, když řekl, že ustanovil Druhou Nadaci. Vy teď tvrdíte, že tomu tak není, že si Seldon nevymýšlel, eh?"

"Opravdu si nevymýšlel. Seldon řekl, že založil Druhou Nadaci, a to taky opravdu udělal."

"Tak dobrá, ale řekl také ještě něco jiného. Právě, že založil dvě Nadace na opačných koncích Galaxie. Nó, mladý muži, byl tohle výmysl, nebo ne - vždyť Kalgan není na opačném konci Galaxie."

Zdálo se, že Anthor je zhnusený. "To je maličkost. To může klidně být kamufláž, která je chrání. Ale konečně přemýšlejte - jaký by ve skutečnosti mělo užitek mít psychology na opačné straně Galaxie? Jaká je jejich funkce? Pomoci chránit Plán. Koho se Plán především týká? Nás, První Nadace. Odkud a kde nás mohou nejlépe pozorovat, aby to sloužilo jejich cílům? I opačné strany Galaxie? Směšné! Ve skutečnosti jsou v dosahu padesáti parseků, což je

daleko praktičtější."

"Tenhle důvod se mi líbí," řekl Darell. "Dává to smysl. Podívejte, Munn už je nějakou dobu při smyslech a já navrhuji, abychom ho rozvázali. Nemůže nám nijak uškodit."

Anthor vypadal bojovně, ale Homir energicky přikyvoval.

O pět vteřin později si stejně energicky mnul zápěstí.

"Jak se cítíš?" - zeptal se Darell.

"Pod psa," řekl Munn nevrle, "ale to nevádí. Chci se na něco zeptat tady toho bystrého mladého muže. Slyšel jsem, co právě řekl a chtěl bych jen souhlas k úvaze nad tím, co budeme dělat dál."

Nastalo podezřelé a nesouhlasné ticho.

Munn se hoře usmál. "No, předpokládejme, že Kalgan je skutečně sídlem Druhé Nadace. Ale kdo na Kalganu? Jak je chcete najít? Jak s nimi hodláte naložit, pokud je najdete, eh?"

"Oh," řekl Darell, "to vám můžu říct. Dost neobvykle. Mám vám prozradit, co se Semicem děláme posledního půl roku? A Anthore, je to také další důvod, proč jsem tolik chtěl zůstat na Terminu."

"Tak za prvé," pokračoval, "jsem se věnoval encefalografické analýze a měl jsem víc důvodů, než by kdokoli z vás očekával."

Najít mozky členů Druhé Nadace je složitější, než vyhledávat vnucené plošiny - a vlastně se mi to ani nepodařilo. Ale byl jsem už dost blízko.

Ví někdo z vás, jak probíhá kontrola emocí? Od doby Mezka je to populární námět pro spisovatele sci-fi a byla o tom napsána, řečena a zaznamenána spousta nesmyslů. Většinou se k tomu přistupuje jako k něčemu záhadnému a okultnímu. Samozřejmě to tak není. To, že je mozek zdrojem spousty nepatrných elektromagnetických polí, každý ví. Každá prchavá emoce více či méně komplikovaně mění tato pole, a to by měl také každý vědět: Nyní si můžeme představit mozek, který může vycítit tato měnící se pole, a dokonce s nimi může rezonovat. To znamená, že může existovat zvláštní orgán velkého mozku, který je schopen převzít jakýkoli typ pole, který zaznamená. Nemám žádný nápad, jakým způsobem by toto mohlo přesně probíhat, ale to nevádí. Kdybych byl například slepý, mohl bych se stejně učit o významu fotonů a energetických kvant a bylo by mi pochopitelné, že absorpce fotonů o určité energii může způsobit chemické změny na nějakém orgánu těla tak, že je možné zjistit přítomnost zdroje fotonů. Ale tím bych pochopitelně nebyl schopen rozeznávat barvy.

Rozumíte tomu?"

Anthor jistě přikývnul, ostatní se tvářili neurčitě. "Takový hypotetický orgán schopný rezonovat s jiným mozkem by mohl dokázat to, co se populárně nazývá 'čtení pocitů' nebo dokonce 'čtení myšlenek', což je ale ve skutečnosti daleko komplikovanější."

Dokázal by to tak, že by se sám přizpůsobil polím vycházejícím z jiných mozků. Od toho už je jenom krůček k tomu, abychom si mohli představit podobný orgán, který by vlastně mohl ovlivňovat jiné mozky. Podle silnějšího pole by bylo možné orientovat slabší pole jiného mozku - stejně jako silný magnet zorientuje atomové dipóly ocelové tyče, která pak zůstává zmagnetizována.

Řešil jsem matematický model Druhé Nadace tak, že jsem vyvinul funkci, která by předpovídala logicky nutné kombinace nervových drah. Na základě těchto drah by bylo možné vytvořit takový orgán, jaký jsem právě popsal - ale ta funkce je naneštěstí příliš komplikovaná, než aby bylo možné ji vyřešit jakýmkoli matematickými metodami známými v současnosti. To je hodně špatné, protože to znamená, že nikdy nemohu najít člověka s těmito schopnostmi jenom podle jeho encefalografického záznamu.

Ale podařilo se mi něco jiného. Se Semicovou pomocí jsem sestrojil něco, co popíši jako statický mentální přístroj.

Moderní věda dokáže vytvořit zdroj energie, který umí přesně okopírovat encefalografický záznam daného elektromagnetického pole. A co víc, dokáže úplně libovolně a tvořivě měnit něco, co se týká pouze této zvláštní vnímavosti - něco jako 'hluk' nebo statickou energii, která maskuje ty druhé mozky, na které může být napojen. Ještě stále tomu rozumíte?"

Semic se spokojeně usmíval. On vlastně nevěděl, co pomáhá dávat dohromady, on to pouze tušil - a tušil to správně.

Starý pán byl ještě ve formě...

Anthor řekl: "Myslím, že já ano."

"Ten přístroj," pokračoval Darell, "je úplně snadné vyrobit a já jsem měl pod kontrolou všechny důležité budovy Nadace, protože spadaly pod hlavičku válečného výzkumu. A tak jsou nyní okolo kanceláře starosty a zákonodárského shromáždění instalovány statické mentální přístroje. Pod kontrolou je i většina našich klíčových továren. I tahle budova. Nakonec může být každé místo, které si budeme přát, úplně bezpečné před Druhou Nadací i před jakýmkoli budoucím Mezkiem. O to jde."

Skončil docela jednoduše - máchl široce otevřenou dlaní.

Zdálo se, že Turbor je ohromen. "Tak už to všechno skončilo. Velký Seldone, už je po všem."

"No," řekl Darell, "ne tak docela."

"Jak to myslíte, ne tak docela? Čeká nás ještě něco?"

"Ano, ještě jsme nezjistili, kde sídlí Druhá Nadace!"

"Co," zařval Anthor, "chcete snad říci..."

"Ano, chci. Druhá Nadace není na Kalganu."

"Jak vy to můžete vědět?"

"To je jednoduché," odseknul Darell. "Protože já náhodou vím, kde Druhá Nadace opravdu je."

21.

USPOKOJIVÁ ODPOVĚĎ

Turbor se náhle rozesmál - prudké výbuchy smíchu se zvonivě odrážely od stěn, slábly a nakonec bylo slyšet jen lapání po dechu. Trošku zavrtěl hlavou a řekl: "Ó Galaxie, tohle snad bude pokračovat celou noc. Jeden po druhém tu stavíme strašáky a zase je rozbíjíme. Je to sice zábava, ale nikam se nedostaneme.

Vesmíre, možná, že všechny planety patří Druhé Nadaci. Možná, že nemají žádnou planetu a jenom všude rozmístěné klíčové osoby. Ale co na tom záleží, když Darell říká, že máme perfektní obranu?"

Darell se smutně pousmál. "Skvělá obrana nestačí, Turbore.

Dokonce i můj statický mentální přístroj je jen něco, s čím se neheme z místa. Nemůžeme mít navždy zaťaté pěsti, zoufale zírat na všechny strany a čekat na neznámého nepřítele. Musíme vědět nejenom jak zvítězit, ale i koho porazit. Určitě existuje nějaký svět, na kterém ten nepřítel žije."

"Pojďme k věci," řekl Anthor vyčerpaně, "co nám chcete sdělit?"

"Arkádie," řekl Darell, "mi poslala vzkaz a teprve když jsem ho dostal, uvědomil jsem si něco velmi důležitého. Pravděpodobně bych na to nikdy nepřišel. Nicméně to byla velmi jednoduchá zpráva. Zněla: 'Kruh nemá nikde konec'. Rozumíte?"

"Ne," řekl Anthor zatvrzele a mluvil zcela samozřejmě i za druhé.

"Kruh nemá nikde konec," opakoval Munn zamyšleně a sraštil čelo.

"No," řekl Darell netrpělivě, "mně to bylo jasné. Jednu věc víme o Druhé Nadaci jistě. Kterou? Řeknu vám to! Víme, že Hari Seldon ji lokalizoval na opačném konci Galaxie. Homír Munn rozvíjel teorii, že Seldon lhal a Nadace neexistuje, Pelleas Anthor teoretizoval, že Seldon lhal pouze co se týče umístění Nadace. Ale já vám říkám, že Hari Seldon nelhal v ničem, vše byla úplná pravda.

Ale kde je ten druhý konec? Galaxie je plochá a má čočkovitý tvar. Podélný průřez čočkou je kruh - a kruh nemá nikde konec, jak si Arkádie uvědomila. My - my, První Nadace, sídlíme na Terminu na okraji tohoto kruhu. Podle té definice jsme my na okraji Galaxie. A teď jděte po obvodu tohoto kruhu a hledejte druhý konec. Jdete po něm, jdete po něm - a žádný druhý konec nenajdete. Vráťte se do výchozího bodu... A tam najdete Druhou Nadaci."

"Tam?" - opáčil Anthor, "máte na mysli zde?"

"Ano, myslím, že zde," vykřikl Darell energicky. "No, kde jinde by mohla být? Vy sám jste řekl, že pokud jsou lidé z Druhé Nadace strážci Seldonova Plánu, je nepravděpodobné, že by sídlili na opačném konci Galaxie, kde by byli v maximální izolaci.

Vy sám se domníváte, že vzdálenost padesát parseků je rozumnější. Já říkám, že i to je moc daleko. Absolutně nulová vzdálenost je ještě praktičtější. A kde by byli nejbezpečněji ukryti? Je známá věc, že pod svícem je tma.

Proč byl ubohý Ebling Mis tak překvapený až ochromený, když objevil, kde sídlí Druhá Nadace? Byl tam, zoufale ji hledal, chtěl ji varovat před příchodem Mezka a už jen zjistil, že Mezek se zmocnil obou Nadací najednou. A proč se ani Mezkov nepodařilo je najít? Proč ne? Když někdo hledá nějakou nepřemožitelnou sílu, těžko bude hledat mezi nepřáteli už dobytými. Tak ti psychologové mohli ve volném čase spřádat plány, které by Mezka zastavily - a to se jim taky podařilo.

Oh, je to šíleně jednoduché. My tady spřádáme plány a myslíme si, že udržíme v tajnosti své tajemství - a přitom jsme celou tu dobu právě v srdci, v jádru sídla našeho nepřítele. Je to směšné."

Anthorův výraz zůstal skeptický. "Vy namouduši věříte téhle teorii, dr. Darelle?"

"Ano, opravdu."

"Tak tedy kterýkoli z vašich sousedů, kterýkoli člověk na ulici by mohl být superman Druhé Nadace, který sleduje vaše pocity a vycítí běh vašich myšlenek."

"Přesně tak."

"A nechali nás celou dobu pokračovat ve výzkumech, aniž by se snažili nám v nich nějak zabránit?"

"Aniž by se snažili nám v nich zabránit? Kdo vám řekl, že do ničeho nezasahovali? Vy sám jste dokázal, že Munnův mozek byl pozměněn. Co vás vede k myšlence, že jsme ho jako prvního poslali na Kalgan z vlastní vůle - nebo že nás Arkádie z vlastní vůle tajně vyslechla a pak s ním odcestovala? Ha! Pletli se nám do všeho pravděpodobně celou dobu. A konečně, proč by měli dělat víc, než dělali? Pro ně bylo daleko výhodnější nás klamat než nám jen bránit v dalších akcích."

Anthor se pohroužil do svých myšlenek a po chvíli s nespokojeným výrazem řekl: "Hm, mně se to tedy nelíbí. Váš statický mentální přístroj stojí za úvahu, jenže nemůžeme navždy zůstat v domě - a jakmile vyjdeme ven, jsme s tím, co zatím víme, v koncích. Aspoň do té doby, než dokážeme vyrobit maličký přístroj pro každého obyvatele Galaxie."

"Ano, ale úplně beznadějně to není, Anthore. Tihle lidé z Druhé Nadace mají zvláštní schopnost, kterou my nemáme. V tom je jejich síla, ale zároveň jejich slabost. Existuje například nějaká zbraň, která ublíží člověku, který normálně vidí, ale neuškodí slepci?"

"Jistě," řekl Munn okamžitě. "Světlo do očí."

"Přesně tak," potvrdil Darell. "Intenzivní, hodně oslepující světlo."

"No ale co z toho?" - zeptal se Turbor.

"Analogie je jasná. Já mám statický mentální přístroj. Ten vydává umělé elektromagnetické pole, které bude pro lidi z Druhé Nadace jako paprsek světla pro nás. Navíc je statický mentální přístroj kaleidoskopický. Mění pole rychle a souvisle, rychleji, než může vnímavý mozek zaznamenat. Představme si tedy ostré blikající světlo, ze kterého by

nás po určité době bolela hlava. Pokud ho zesílíme tak, že ještě není oslepující - začne působit bolest, nesnesitelnou bolest, kterou pocítí pouze ti, kterým ten příslušný smysl pracuje. Nikdo jiný."

"Opravdu?" - řekl Anthor a začínal být nadšený. "Už jste to zkoušel?"

"Na kom? Ovšem, že jsem to nezkoušel. Ale bude to fungovat."

"Hm, kde máte toho kontrolora, co hlídá pole okolo tohoto domu? Chtěl bych se na tu věcíčku podívat."

"Tady." Darell si sáhnul do kapsičky u saka. Byl to malý přístroj, ani nebylo vidět, že by něco v té kapse měl.

Sepnul dva černé knoflíky k sobě.

Anthor si to pečlivě prohlédl a pokrčil rameny. "Nejsem z toho moudrý, když se na to tak dívám. Heleďte, Darelle, čeho se nesmím dotýkat? Víte, nechtěl bych vypnout ochranu domu."

"Nebojte se," řekl Darell neurčitě. "To ovládání, které máte na mysli, je instalováno na místě." A přejel pohledem kloubový vypínač, kterého se nikdo nedotýkal.

"A na co je tento vypínač?"

"Tím lze regulovat, do jaké míry se změní typ pole. Tady - tímto se volní intenzita. To je to, o čem jsem mluvil."

"Můžu..." - zeptal se Anthor s prstem na tlačítku měnícím intenzitu. Ostatní se nahrnuli blíž.

"Proč ne?" - pokrčil Darell rameny, "nic nám to neudělá."

Pomalů, téměř bojácně otáčel Anthor vypínačem, nejdřív na jednu stranu, pak na druhou. Turbor skřípal zuby, Munn rychle mrkal očima. Vypadalo to, jako by si ostříli smysly a chtěli vypátrat daný impuls, který na ně nemohl působit.

Nakonec Anthor pokrčil rameny a předal ovládací krabičku Darellovi. "No, myslím, že vám můžeme věřit. Ale je hrozně těžké si představit, že se něco opravdu stalo, když jsem otočil tím knoflíkem."

"Ale jasně, Pelleasi Anthore," řekl Darell s mírným úsměvem. "To, co jsem vám dal, byla jen maketa. Podívejte, mám jiný." Odhrnul si sako a vzal do ruky úplně stejné ovládání, které mu viselo na pásku.

"Vidíte?" - ukázal Darell a jediným pohybem nařídil intenzitu na maximum.

A Pelleas Anthor se se strašným, nelidským výkřikem zhroutil na podlahu. Svíjel se v agonii, zbělelými křečovitými prsty se bezúčelně chytal za vlasy a rval si je.

Munn chvatně zdvihl nohy, aby se ho nedotklo zmítající se tělo, v očích se mu zračila hrůza. Semic a Turbor vypadali jako ze sádky, strnule nehybní a bílí.

Darell otočil vypínačem zase zpátky. A Anthor sebou jednou nebo dvakrát sotva znatelně škubl a zůstal ležet nehybný.

Byl živý, roztahoval se mu hrudník, jak dýchal.

"Zvedneme ho na pohovku," rozkázal Darell a pevně ho uchopil za ruce. "Pomozte mi."

Turbor ho chytil za nohy. Bylo to, jako by vláčeli pytel mouky. Pak, po několika minutách, začal Anthor dýchat živěji, jeho víčka se zachvěla a otevřela. Obličej měl příšerně žlutý, vlasy i celé tělo úplně propocené, a když promluvil, přeskakoval mu hlas a nebylo mu rozumět.

"Ne," mumlal, "ne! Už to nedělejte! Vy nevíte... Oh-h-h."

Byl to dlouhý, třesoucí se sten.

"Už to nebudeme dělat," řekl Darell, "ale povězte nám pravdu. Jste člen Druhé Nadace?"

"Dejte mi trochu vody," úpěnlivě žádonil Anthor.

"Přineste nějakou, Turbore," řekl Darell, "a vezměte láhev s whisky."

Nalil do Anthora odlivku whisky a dvě sklenice vody a pak znovu opakoval svou žádost. Zdálo se, že se v mladém muži něco uvolnilo...

"Ano," vydýchl vyčerpaně, "jsem člen Druhé Nadace."

"Která," pokračoval Darell, "má sídlo na Terminu - tady?"

"Ano, ano. Máte úplně ve všem pravdu."

"Dobrá. Teď nám vysvětlíte, co se děje posledního půl roku. Povězte nám to!"

"Já bych chtěl spát," zašeptal Anthor.

"Později! Teď mluvejte!"

Chvějící se vzdech. Pak slova, tichá a uspěchaná. Ostatní se nad ním naklonili, aby rozuměli. "Situace byla čím dál tím nebezpečnější. Věděli jsme, že Terminus a fyzici, kteří na něm žijí, se začínají zajímat o modely vln vysílané mozkem a že doba už je zralá pro vývoj něčeho jako statický mentální přístroj.

A také se stupňovalo nepřátelství vůči Druhé Nadaci. Museli jsme tomu zabránit, aniž bychom překazili Seldonův Plán.

My... pokoušeli jsme se řídit běh událostí. Snažili jsme se nějak zapojit. To od nás mělo odvrátit podezření. Postarali jsme se o to, aby Kalgan vyhlásil válku, to mělo také odvést pozornost. Proto jsem poslal Munna na Kalgan. Stettinova milénka byla jednou z nás. Dohlédla na to, aby Munn zařídil, co bylo třeba..."

"Callia je..." - vykřikl Munn, ale Darell ho mávnutím ruky umlčel.

Anthor pokračoval, aniž by si byl vědom, že ho někdo přerušil. "A pak tu byla Arkádie. Nemohli jsme se spolehnout, že budeme předvídat úplně vše, tak ji Callia raději odmanévrovala na Trantor, aby nemohla do ničeho zasahovat.

To je vše. Kromě toho, že jsme prohráli."

"Pokoušeli jste se mě dostat na Trantor, že?" - zeptal se Darell.

Anthor přikývl. "Museli jsme vás odstranit z cesty. Bylo zcela jasné, že se ve vaší hlavě rodí triumf. Řešil jste problémy týkající se statického mentálního přístroje."

"Proč jste mě nezačal ovládat?"

"Nemohl jsem... nemohl. Měl jsem své příkazy. My pracujeme podle Plánu. Kdybych improvizoval, všechno bych pokazil. Plán jen předpovídá pravděpodobnosti... víte, že... jako Seldonův Plán." Vyrážel prudké muživé vzdechy, mluvil téměř nesouvisle. Otáčel hlavou ze strany na stranu v neklidné horečce. "Pracovali jsme s jednotlivci... ne skupinami... velmi nízké pravděpodobnosti... ztraceni. Kromě toho... když ovládat vás... někdo jiný vynalézt přístroj... k ničemu... museli bychom vás ovládat mnohem... jemněji... vlastní plán prvního mluvčího... nezná všechna hlediska... kromě... nepracoval-a-a-aa..."

Došly mu síly.

Darell s ním hrubě zatřásl. "Ještě nemůžete spát. Kolik vás je?"

"Huh? Cožechctee... oh... ne moc... překvapen... padesát... netřeba víc."

"Všichni tady na Terminu?"

"Pět... šest mimo ve vesmíru... jako Callia... musím spát."

Náhle sebou hnul, jakoby se strašlivým úsilím a začal se vyjadřovat jasněji. Byl to poslední pokus o sebeospravedlnění, o zmírnění porážky.

"Téměř dostal vás nakonec. Vypnul bych ochranu a zmocnil se vás. Vidělo by se, kdo je lepší. Ale vy jste mi dal atrapu... podezřívál jste mě celou dobu..."

A konečně spal.

Turbor řekl obdivným a bázlivým tónem: "Jak dlouho jste ho podezřívál, pane Darelle?"

"Dokonce hned od té doby, co sem poprvé přišel," zněla tichá odpověď. "Přišel od Kleise, jak říkal. Ale já jsem Kleise znal a věděl jsem, s jakou jsme se rozešli. Byl úplně zfanatizovaný do problému Druhé Nadace a já jsem ho opustil. Mé vlastní důvody byly rozumné, připadalo mi nejlepší a nejbezpečnější uskutečňovat své nápady sám. Ale Kleisovi jsem to nemohl říci, stejně by mě neposlouchal. Pro něho jsem byl zbabělec a zrádce, dokonce snad i agent Druhé Nadace. Nedokázal odpouštět a od toho dne téměř až do své smrti se mnou nechtěl mít nic společného. Potom náhle v několika posledních týdnech života mi napíše - jako starý přítel - a doporučuje svého nejlepšího a nejslibnějšího žáka jako spolupracovníka a chce zase začít naše staré výzkumy."

To k němu ani trošku nesešlo. Jak by vůbec mohl udělat něco takového, aniž by byl pod vlivem vnějších sil... Začal jsem přemýšlet, jestli smyslem toho všeho nemůže být podstrčení opravdového agenta Druhé Nadace jako někoho, komu bych důvěřoval. No, bylo to tak..."

Oddechl si a na chvíli zavřel oči.

Semic váhavě nadhodil: "Co s nimi uděláme... s těmi chlapíky z Druhé Nadace?"

"Já nevím," řekl Darell smutně. "Myslím, že bychom je mohli poslat do vyhnanství. Je tu například Zoranel. Můžeme je odsunout tam a všude po celé planetě instalovat statické mentální přístroje. Mohli bychom izolovat pohlaví, nebo snad ještě lepší by bylo je sterilizovat - a za padesát let bude Druhá Nadace věcí minulosti. Možná by byla pro ně pro všechny laskavější klidná smrt."

"Myslíte," řekl Turbor, "že bychom se mohli od nich naučit používat ten zvláštní smysl? Nebo se s tím už rodí, jako Mezek?"

"Já nevím. Myslím, že se to vyvíjí dlouhým tréninkem, protože podle encefalografických záznamů lze usuzovat, že v lidském mozku jsou potenciální schopnosti v latentní formě. Ale k čemu tohle potřebujete vědět? Jim to vůbec nepomohlo."

Zamračil se.

Ačkoli nic neřekl, jeho myšlenky přímo křičely.

Bylo to snadné - příliš snadné. Už padli, neporazitelní, padli jako padouši z knih a jemu se to moc nezdálo. Galaxie! Kdy může člověk vědět, že není loutka? Jak to má poznat, že není loutka?

Arkádie se vracela domů a jeho myšlenky se odvrátily od toho, co stejně bude muset nakonec řešit.

Byla doma týden, pak dva a jemu se nepodařilo se uvolnit.

Jak by také mohl? Během té doby, co byla pryč, se nějakým záhadným kouzlem změnila z dítěte v ženu. Byla jeho spojovací článek se životem, jeho pojítka s hořkosladkým manželstvím, které trvalo sotva déle než líbanky.

A pak, jednoho pozdního večera řekl tak nenuceně jak jen byl schopen: "Arkádie, co tě vedlo k závěru, že na Terminu existují obě Nadace?"

Vraceli se z divadla. Seděli tam na nejlepších místech, každý měl své kukátko, Arkádie měla nové šaty ušité speciálně pro tuto příležitost. Byla šťastná.

Chvilíčku na něho zírала a pak to zamluvila: "Jé, já ani nevím, tati. Jen mě to tak napadlo."

Ledová vrstva okolo srdce dr. Darella sílila.

"Přemýšlej," řekl jemně. "Je to důležité. Jak jsi přišla na to, že jsou obě Nadace na Terminu?"

Trošku se zamračila. "Tak dobře, byla tam paní Callia."

Věděla jsem, že ona patří k Druhé Nadaci. Anthor to také říkal."

"Ale ona byla na Kalganu," trval na svém Darell. "Proč jsi se rozhodla pro Terminus?"

Ted' Arkádie čekala několik minut, než odpověděla. Co ji k tomu přimělo? Co ji k tomu vedlo? Měla strašně nepříjemný pocit, jako by něco začínalo být nad její síly. Řekla: "Ona věděla, co se děje - paní Callia věděla - a musela mít informace z Terminu. Cožpak tohle nezní pravdivě, tati?"

Ale on jenom potřásl hlavou.

"Táto," křičela, "já jsem to věděla. Čím víc jsem o tom přemýšlela, tím jsem si byla jistější. Prostě to dávalo smysl."

V očích jejího otce se zračila beznaděj.

"To vůbec není dobré, Arkádie, to vůbec není dobré.
Intuice v souvislosti s Druhou Nadací je podezřelá. Ty to víš, vid? Mohla to být intuice, ale mohlo to být také ovládání myšlenek!"
"Ovládání! Máš na mysli, že se mnou něco udělali? Óh ne. Ne, to nemohli." Pomalu se od něj odtahovala.
"Cožpak Anthor neřekl, že jsem v pořádku? Přiznal to. Přiznal všechno. A ty jsi našel celou skupinu na Trantor. Že ano? Mám pravdu?" Dýchala rychle.
"Já vím, ale - Arkádie, mohl bych si natočit tvůj encefalografický záznam?"
Divoce zavrtěla hlavou. "Ne, ne! Já se strašně bojím."
"Mě, Arkádie? Nemusíš se ničeho bát. Ale je potřeba to vědět. Je ti to jasné, vid?"
Poté ho vyrušila jen jednou. Těsně před tím, než to spustil, pevně sevřela jeho ruku. "A co když jsem jiná, tati? Co budeš muset udělat?"
"Nebudu muset udělat nic. Pokud tě nějakým způsobem ovlivnili, odjedeme. Odjedeme zpátky na Trantor, ty a já... a nebudeme se starat o nic jiného v Galaxii."
Nikdy za celý život se Darellovi analýza tak nevěkla a nebyla tak náročná. Když bylo všechno hotové, Arkádie se schoulila a neodvážila se podívat. Pak slyšela, jak se táta směje a všechno jí bylo jasné. Vyskočila a vrhla se mu do náruče.
Když se navzájem tiskli, uvolněně si broukal. "V domě je nainstalován statický mentální přístroj a vlny tvého mozku jsou normální. Opravdu jsme je doběhli, Arkádie a můžeme zase žít."
"Tati," vzdychla, "můžeme teď od nich přijmout medaile?"
"Jak víš, že jsem požádal, aby nás vynechali?" Na chvíli si ji podržel dál od těla, pak se zase zasmál.
"Nevadí, ty víš všechno. Dobrá, dostaneš medaili, na tribuně a s proslovem."
"A tati?"
"Ano?"
"Mohl bys mi od teďka říkat Arkady."
"Ale... dobře, dobře, Arkady."
Pomalou ho zaplavoval a prosycoval slastný pocit vítězství.
Nadace - tedy První Nadace - se stala absolutním pánem Galaxie. Už nestála žádná další překážka mezi nimi a Druhou Říší - konečným naplněním Seldona Plánu.
Vše bylo na dosah... Díky...

22.

PRAVDIVÁ ODPOVĚĎ

Neobjevené místo na neobjeveném světě!
A muž, jehož plán vychází.
První Mluvčí vzhledl ke Studentovi. "Padesát mužů a žen," řekl, "padesát mučedníků! Ti věděli, že to vše znamená smrt, nebo doživotní vězení. Dokonce se ani nemohli bránit - protože by jejich snaha mohla být odhalena. A přece nezeslábli.
Postarali se, aby plán vyšel, protože žili pro vyšší Plán."
"Mohlo jich být méně?" - zeptal se Student pochybovačně.
První Mluvčí pomalu zavrtěl hlavou. "To byla spodní hranice. Kdyby jich bylo méně, pravděpodobně by se jim nepodařilo působit přesvědčivě. Ve skutečnosti by bylo čistě objektivně potřeba pětasedmdesát lidí, aby se vyloučila možnost omylu. Studoval jste plán akcí, který vypracoval před patnácti lety Výbor Mluvčích?"
"Ano, Mluvčí."
"A porovnal jste ho se skutečným vývojem událostí?"
"Ano, Mluvčí." Po chvíli - "Byl jsem úplně užaslý."
"Já vím. Každý je tím ohromen. Kdybyste věděl, kolik lidí na tom plánu pracovalo a kolik měsíců - vlastně let - aby ho dovedli do úplné dokonalosti, byl byste méně udiven. Teď mi několika slovy povězte, co se stalo - chci vaši interpretaci matematických symbolů."
"Ano, Mluvčí." Mladý muž si uspořádal myšlenky.
"Hlavně bylo nutné, aby lidé z První Nadace byli naprosto jistě přesvědčeni, že vypátrali a zničili Druhou Nadaci. V tomto ohledu patrně dochází k návratu k původně zamýšlené verzi.
Obyvatelé Terminu o nás podle všeho zase nic neví, nezahrnují nás do svých propočtů. Jsme znovu ukryti v bezpečí - v počtu padesáti lidí."
"A účel Kalganské války?"
"Ukázat Nadaci, že jsou schopni porazit fyzického nepřítele - odčinit škody, které napáchal na jejich sebezjistotě a sebeocenění Mezek."
"Tady je mezeza ve vaší analýze. Mějte na paměti, že obyvatelé Terminu na nás bezesporu pohlíželi s rozporuplnými pocity. Nenáviděli naše předpokládané schopnosti, které sami neměli, přesto však mlčky spoléhali na to, že je ochráníme.
Kdybychom byli 'zničení' před Kalganskou válkou, způsobilo by to paniku po celé Nadaci. Nikdy by neměli odvahu postavit se Stettinovi, kdyby je pak napadl. A on by to byl udělal. Jenom ve chvíli, kdy slastné pocity vítězství vrcholily, mohlo proběhnout naše 'zničení' s minimálními vedlejšími účinky. Dokonce i kdybychom ještě rok počkali,

mohl by se hlad po úspěchu citelně zmírnit."

Student přikývl. "Já vím. Takže události se budou dál vyvíjet bez odchylek, podle Plánu."

"Pokud," zdůraznil První Mluvčí, "nedojde k dalším zvláštním nepředvídaným událostem."

"A proto," řekl Student, "pořád ještě existujeme. Jen kdyby - jen kdyby - jedna stránka současného stavu věci mi dělá starosti, Mluvčí. První Nadace má statický mentální přístroj - a to je mocná zbraň proti nám. Přinejmenším to není tak, jak to bývalo dříve."

"Správný postřeh. Ale není nikdo, kdo by ho proti nám použil. Ten přístroj je teď v podstatě k ničemu, když mají pocit, že už jim z naší strany nic nehrozí. Encefalografická analýza bude také bezúčelná. Zase začnou být potřebnější a důležitější jiné vědy. Tahle první generace psychologů v První Nadaci bude poslední a během století bude statický mentální přístroj téměř zapomenutou záležitostí minulosti."

"No..." Student si chvilku všechno sám pro sebe rozmýšlel. "Myslím, že máte pravdu."

"Ale chtěl bych, mladý muži, abyste si kvůli své budoucnosti ve výboru na prvním místě uvědomil, že je třeba věnovat pozornost těm drobným komplikacím, které se vloudily do našeho Plánu na poslední dekádu prostě tím, že jsme se zabývali pouze jednotlivci. Existoval způsob, kterým mohl Anthor dosáhnout toho, aby podezření proti němu samému dozrála v pravý čas. A bylo to relativně snadné."

Existoval způsob, kterým bylo možné ovlivnit atmosféru tak, aby nikoho na Terminu předčasně nenapadlo, že by Terminus sám mohl být tím centrem, které hledají. Tato informace měla být vnuknuta té mladé dívce, Arkádii, které by kromě jejího otce nikdo nevěnoval pozornost. Ona pak měla být vyslána na Trantor, aby bylo jisté, že se se svým otcem předčasně nesetká. Ti dva se tedy měli stát póly hyperatomického motoru, kdy jeden bez druhého nemohli nic dokázat. A vše mělo být spuštěno - tedy mělo dojít k jejich kontaktu - v přesně načasovaný okamžik. Já jsem to tak říkal!

Také poslední bitva měla být lépe připravena. Flotila Nadace měla získat sebejistotu a Kalganská flotila měla být připravena k útěku. To jsem také říkal!"

Student řekl: "Zdá se mi, Mluvčí, že jste... tedy mám na mysli, že my všichni jsme spoléhali na to, že dr. Darella nenapadne, že Arkádie je náš nástroj. Jak jsem se díval do výpočtů, pravděpodobnost, že ji bude podezřívát, byla asi třicet procent. Co by se tedy stalo?"

"Měli jsme to pod kontrolou. Co víte o Vnucených plošinách? Co to je? Určitě ne důkaz o používání emocionálních dispozic. To lze udělat, aniž by bylo možné to jakkoli zjistit, i tou absolutně nejpropracovanější encefalografickou analýzou."

Důsledek Leffertovy rovnice, jak víte. Ale tady se jedná o odstranění, vymýcení těch předešlých schopností, což také vyjde najevo. Musí to vyjít najevo.

Anthor se pochopitelně přesvědčil, že Darell ví všechno o Vnucených plošinách.

Ale - kdy je možné začít někoho ovládat, aniž by to vyšlo najevo? Tehdy, když nejsou žádné původní schopnosti, které by bylo třeba odstranit. Jinými slovy, když má jedinec čistou mysl jako novorozeně. A právě takovou mysl měla Arkádie Darellová před svým patnáctým rokem tady na Trantoru. Tehdy jsme začali pracovat podle tohoto plánu. Ona nikdy nezjistí, že ji někdo ovládá a my ji můžeme ještě lépe využívat, protože se díky tomuto ovládání velice rychle vyvinula ve vyspělou, inteligentní osobnost."

První Mluvčí se krátce zasmál. "V jistém smyslu je nejužasnější na tom všem ta ironie. Čtyři sta let bylo tolik lidí zaslepeno Seldonovými slovy 'druhá strana Galaxie'. Vědci vnesli do problému svůj specifický fyzikální pohled odměřování druhého konce úhloměry a pravítky, které nakonec vždycky skončilo buď v bodě 180° po obvodu, nebo zpátky na původním místě."

Naše vůbec největší nebezpečí spočívalo v tom, že opravdu existovalo možné řešení založené na fyzikálních způsobech myšlení. Galaxie, jak víte, není v žádném případě jednoduše plochá, stejně jako její okraj není úplný oblouk. Ve skutečnosti je to dvojité spirála a nejméně osmdesát procent obydlených planet je na jejím hlavním rameni. Terminus leží na vnější straně ramene spirály a my jsme na tom druhém - protože, co je opačný konec spirály? No, střed.

Ale to je bezvýznamné. Je to náhodné řešení, které příliš nepatří k věci. Bylo možné na to přijít hned, stačilo si jen uvědomit, že Hari Seldon se zabýval sociálními vědami a ne fyzikou a přizpůsobit tomu své myšlenkové procesy. Co vlastně znamenaly 'opačné strany' pro sociology? Opačné konce na mapě?

Samozřejmě že ne. To je jen mechanická interpretace. První Nadace byla na okraji, tam, kde byla původní Říše nejslabší, kde byl její civilizační vliv nejmenší a kde nebylo téměř nic z jejího bohatství a kultury. A kde je tedy sociální protějšek v Galaxii?

No tam, kde je původní Říše nejsilnější, kde jsou civilizační vlivy největší a kde je soustředěno nejvíce bohatství a kultury.

Tady! Ve středu! Na Trantoru, za Seldona hlavním městem Říše.

Je to tak jasné. Hari Seldon po sobě zanechal Druhou Nadaci, aby udržovala, vylepšovala a rozšiřovala jeho práci. To všichni věděli nebo aspoň tušili padesát let. A kde šlo tohle nejlépe udělat?

Na Trantoru, kde pracovala Seldonova skupina a kde byla shromážděna spousta údajů. A pak byla Druhá Nadace založena proto, aby chránila Plán proti nepřítelům. To bylo také známo!

A kde byl největší zdroj nebezpečí pro Terminus a Plán?

Tady! Tady na Trantoru, kde po celá tři století mohla Říše, ačkoli se rozpadala, zničit Nadaci, kdy ji jen napadlo. Potom, když asi před sto lety Trantor podlehl, byl poražen a úplně zničen, jsme byli samozřejmě schopni uchránit naše centrum a Říšská knihovna i pozemky kolem ní zůstaly nedotčeny. V Galaxii to dobře věděli, ale přesto je tento zarážející fakt zanechal klidnými.

Bylo to tady na Trantor, kde nás Ebling Mis objevil a tady jsme se postarali o to, aby to zjištění nepřežil. Abychom to mohli udělat, bylo třeba zařídit, aby obyčejné děvče Nadace porazilo Mezka v celé jeho nezměrné síle. To mohlo samozřejmě přilákat pozornost a podezření na planetu, kde se to stalo. To tady jsme poprvé studovali Mezka a plánovali jeho definitivní porážku. To tady se narodila Arkádie a začal se odvíjet řetězec událostí, které postupně vedly ke skvělému návratu k Seldonovu Plánu.

A žádné z těchto trhlin v našem tajemství, žádné z těch zejících děr si nikdo nevšiml protože Seldon mluvil o 'druhém konci' a oni si to vykládali po svém."

První Mluvčí již dávno přestal mluvit ke Studentovi. Už si to vše vykládal vlastně sám pro sebe, stál u okna a díval se ven na neuvěřitelně zářící nebe v ohromné Galaxii, která teď byla navždy v bezpečí.

"Hari Seldon nazýval Trantor 'koncem hvězd'," šeptal, "a vlastně proč ne trošku básnické metaforu. Z tohoto místa byl řízen celý vesmír, všechny paprsky hvězd vedly sem.

"Všechny cesty vedou na Trantor", říká staré přísloví, 'a tam také končí všechny hvězdy'."

O deset měsíců dříve pozoroval První Mluvčí tytéž skupiny hvězd - které nejsou nikde jinde tak nahloučené jako ve středu tohoto obrovského seskupení hmoty, lidmi nazývaného Galaxie - s jistými obavami. Ted' se na oblé a brunátné tváři Prvního Mluvčího - Preema Palvera - zračilo zádušné uspokojení.